12 2010
Wydanie DVD
Pełna wersja CALL OF JUAREZ
6,99 zł w tym 7% VAT
INDEKS 359696 ISSN 1640-7776 Nr 12/2010 (124) GRUDZIEŃ www.pcformat.pl

PC Format

największy magazyn o komputerach i telefonach komórkowych

TEMAT NUMERU 40

FILM jak złożyć peceta na DVD

Komputer na zamówienie

- Konfiguracje dla każdego
- Jak dostosować do potrzeb
- Jak dobrać podzespoły

porady

Wybieramy dobry zasilacz
Poradnik kupującego 94

Aktualizacja Androida 110

Jak naprawić stare zdjęcia
Wskazówki krok po kroku 80

Jak łatwo zrobić mozaikę z tysięcy zdjęć
Program na naszej płycie 62

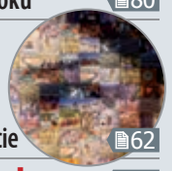

Jak zagrać na maku 60
Uruchom gry z Windows w Mac OS

Podłącz komputer do telewizora 77
Zobacz swój ulubiony film na dużym ekranie

Używasz: facebook Gmail
Zrób kopię zapasową konta 86

testy

Smartfony Nokia C6 i E5 104

Obudowy komputerowe 30
12 modeli od kostki do wieży

6 tanich myszek dla graczy 68

Nowe płaskie telewizory TEST

72

Lepsza jakość, wyższa cena

Droga do sukcesu

Załóż swój sklep w internecie 82

Najlepsze funkcje Windows Live 2011

Poznaj najnowszy pakiet Microsoftu 50

POLSKA PL WERSJA

12
9 771640 777003

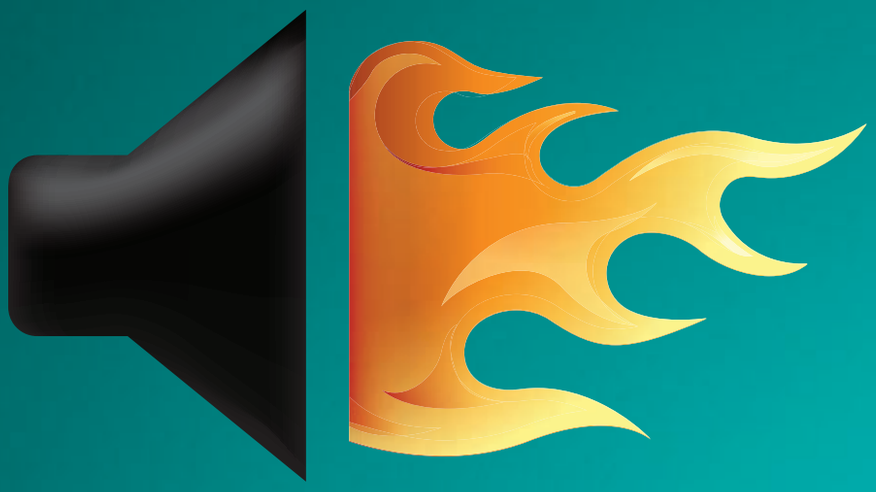

DAJ CZADU!

CYFROWY DŹWIĘK LOGITECH

Filmy, muzyka i gry z pełnym, bogatym dźwiękiem dostępnym w przenośnych i stacjonarnych systemach hi-fi oraz systemach kina domowego.
Znajdź głośniki dla siebie na www.getsound.pl

Logitech

MediaMarkt SATURN Komputronik ODPOWIADAMY ZA UDANY ZAKUP RTV EURO AGD MIX mixelectronics.pl

Marek Konderski
Redaktor naczelny

Ma być dobrze – zrób to sam

Myślę, że Czytelnicy PC Formatu dobrze znają powiedzenie, które głosi: jeśli chcesz mieć coś zrobione dobrze, musisz to zrobić sobie sam. W myśl tej zasady zamiast kupować gotowy komputer z półki w supermarkecie i dopasowywać się do jego możliwości, lepiej samemu dostosować jego konfigurację do własnych oczekiwań. W licznych e-mailach, które każdego dnia przychodzą do redakcji, prosicie o pomoc w rozbudowie komputera lub wyborze nowego modelu. Ponieważ problemy wielu Czytelników są podobne, a odpowiedzi na wszystkie listy nie zmieściłyby się na łamach PC Formatu, przygotowaliśmy temat numeru – 📄40, poświęcony konfigurowaniu i wybieraniu komputera – zarówno stacjonarnego peceta, jak i laptopa. Na sprzęcie, który polecamy, bez problemu uruchomicie pełną wersję gry dołączonej to tego wydania i wiele innych, znacznie bardziej obciążających aplikacji.

W wydaniu 12/2010

AKTUALNOŚCI

Z życia 4
Hardware 8
Foto-Audio-Wideo 11
Software 14
Gry 15
Internet 16
Bezpieczeństwo 18
Telekomunikacja 20
Technologie 22
Trendy, prognozy 24
Inspiracje 26

HARDWARE

Z OKŁADKI **Test obudów komputerowych** 30
Produkty:
- Aerocool M40
- Antec Mini P180
- Antec NSK1380
- Coolermaster 690 II Advanced
- Coolermaster HAF 912 Plus
- Chieftec CD-01B-B
- Chieftec CS-03B-B
- HuntKey H921
- iBOX Magic 6L
- iBOX Piano 3392
- Modecom NEXT2 mini
- NOX Media 2 Black

Wyniki testu – tabela 32
Pojedynek maka i peceta 36
Z OKŁADKI **Testy pojedynczych produktów** 38
Procesor AMD Phenom II X6 1075T;
głośniki Microlab Solo6C

TEMAT NUMERU

Z OKŁADKI **Jak wybrać dobry komputer** 40
Do gier lub internetu 42
Notebooki bardzo wydajne lub bardzo małe
Pecet do gier i pecet ekonomiczny
Jak zamówić komputer 44
Wyszukiwanie laptopa o odpowiedniej konfiguracji
Zamawianie peceta lub podzespołów w sklepie internetowym
Gdy chcesz wiedzieć więcej 46
Przegląd oferty procesorów
Pozostałe komponenty

SOFTWARE

Z OKŁADKI **Windows Live Essentials 2011** 50
Omówienie składników nowego pakietu Microsoftu
Z OKŁADKI **Testy pojedynczych produktów** 54
Sony Vegas Pro 10; Swish Max3; eXtreme Game Manager 1.0; F-Secure Internet Security 2011
Modyfikacja interfejsu Windows 7 56
Jak korzystać ze standardowych stylów graficznych oraz dowolnych kompozycji niezawierających cyfrowego podpisu
Porządkowanie filmów na komputerze 58
Uruchamianie windowsowych gier na macintoshu 60
Twórcze układanie fotografii – mozaiki 62
Programy freeware 64
Narzędzia zabezpieczające i diagnostyczne
Łatwa optymalizacja Windows 7 66

GRY

Test myszek dla graczy 68
Produkty:
- A4Tech Oscar X747
- Gigabyte M8000X
- Logitech Gaming Mouse G500
- Microsoft Sidewinder Mouse
- Razer DeathAdder
- Roccat Kova

Wyniki testu – tabela 70

FOTO | AUDIO | WIDEO

Z OKŁADKI **Test telewizorów** 72
Serie produktów:
- LG LE8500
- Panasonic VT20
- Samsung C7000
- Sony NX700
- Toshiba VL748

Monitorowanie mieszkania przez internet 78
Jak korzystać z programu Yawcam
Przekształcanie starych slajdów na postać cyfrową 80
Skanowanie i retusz w programie Photoshop

INTERNET

Jak założyć sklep internetowy 82
Porady dla początkującego przedsiębiorcy: jakie urzędy odwiedzić, jakie zdobyć dokumenty, jakie formalności załatwić i jak promować własny biznes
Zabezpieczanie danych w serwisach internetowych 86
Sposoby wykonywania backupu kont w internecie
Internetowe dodatki w programie pocztowym ... 88
Jak korzystać z Facebooka i Skype'a, nie opuszczając programu pocztowego Outlook
Ulubione witryny 90
PC Format poleca ciekawe strony 92

PORADNIK KUPUJĄCEGO

Jak kupić zasilacz 94
Czym się kierować przy wyborze zasilacza, jakie zadanie spełniają listwy przeciwprzepięciowe oraz zasilacze UPS – porady, podpowiedzi, wyjaśnienia

NA PŁYCIE

Najciekawsze programy 98
Pełne wersje i hity na DVD
Sir AdGuard 1.0 99
AVG Anti-Virus 2011 99
Call of Juarez PL 100
Simple Money Manager Standard 1.9 102
C-Organizer Standard 3.7 103

TELEKOMUNIKACJA

Test smartfonów 104
Porównanie Nokii E5 i Nokii C6-00
Ceny połączeń i usług operatorów VoIP 106
Możliwości aplikacji Nokia Ovi Suite 108
Szybki mobilny internet w notebooku lub telefonie 109
Aktualizacja systemu Android 110
Update za pomocą oficjalnie udostępnianych aktualizacji oraz kompilacji nieoficjalnych
Przegląd telefonów komórkowych dostępnych na rynku 112

DLA ZAAWANSOWANYCH

Ochrona wymiany informacji 114
Jak szyfrować pocztę i treści w komunikatorze internetowym
Kody kreskowe i kropkowe 116

OD REDAKCJI

Serwis PC Formatu 118
Test działania procesorów do podstawki AM3 na AM2+
Listy i porady konsumenckie 120
Stopka redakcyjna 120
Prenumerata 121
Reset: gadżety i ciekawostki 122

Nadchodzi czas e-booków

Sklep internetowy Empik.com w październiku rozpoczął sprzedaż książek w wersji elektronicznej, tzw. e-booków. Zaczął od 5600 tytułów. Wkrótce dołączy do oferty swój czytnik e-booków. Jest szansa, że coś drgnie na tym raczkującym rynku. [mn, ds]

Dzięki elektronicznym książkom możemy zabrać w podróż czy na urlop pokaźną bibliotekę, bo waży tylko tyle, ile sprzęt, na którym jest przenoszona i wyświetlana. Jednak to wygodne rozwiązanie nie rozpowszechniło się m.in. z powodu małej liczby ciekawych e-booków i drogich czytników takich książek. Ostatnio wprawdzie pojawiły się tańsze czytniki, ale oferta książek jest nadal uboga.

ciekawostki

- **263 mln dol.** – wyniosły przychody ze sprzedaży e-booków w USA od stycznia do września 2010, stanowiąc 9 proc. rynku książek
- **6 mln zł** – na tyle szacuje wartość polskiego rynku e-booków w 2010 roku Bartłomiej Roszkowski, prezes Nexto.pl
- **500 tys. e-booków** ma w swojej ofercie Amazon.com

Ceny i sprzedaż

Empik.com przyjął inną strategię. Na starcie zaproponował 5600 tytułów, a do końca roku dołączy do nich blisko tysiąc następnych. W promowaniu e-czytania może mu pomóc doliczanie od przyszłego roku do cen i tak drogich książek papierowych 5-proc. stawki VAT.

Zaletą e-booków powinna być ich przystępna cena. W empik.com pozycje z działu klasyka literatury (np. „Ogniem i mieczem", „Anna karenina") są do kupienia za niecałe 5 zł. Publikacje specjalistyczne i premiery mają kosztować ok. 25 zł. Ale zdarzają się pozycje znacznie droższe – np. jeden z kryminałów Stiega Larssena za 40 zł. Za e-książki płacisz przelewem lub kartą.

Formaty plików

E-booki z empik.com są dostępne w dwóch formatach: ePUB oraz PDF. ePUB to światowy standard e-booków, odtwarzany przez większość czytników. Plik w tym formacie dostosowuje się wielkością do ekranu, można zwiększać i zmniejszać czcionkę, wyszukiwać hasła w obrębie tekstu. PDF może być wyświetlany na urządzeniu z zainstalowanym czytnikiem takiego formatu, ale tekst jest widoczny tylko w formie, jaką nada mu wydawca.

Zabezpieczenia

E-booki w empik.com są zabezpieczone przed kopiowaniem. Dodatkowo mogą być chronione za pomocą technologii Adobe DRM, która umożliwi uruchamianie danego e-booka na maksymalnie 6 urządzeniach. Aby nie zablokować sobie takiej możliwości, konieczne jest utworzenie swojego identyfikatora Adobe ID, a następnie przypisywanie do niego kolejnych urządzeń, na których e-book będzie wyświetlany. Procedura jest opisana szczegółowo na stronie empik.com.

Czytnik OYO

Sprawę uprości czytnik OYO, który empik.com udostępni od końca października w przedsprzedaży na stronie internetowej, a od połowy listopada – w wybranych salonach. Prawdopodobnie będzie kosztował ok. 550–590 zł.

OYO będzie zintegrowany ze sklepem empik.com. Umożliwi wyszukiwanie, kupowanie i pobieranie bezprzewodowo lub przez kabel microUSB zakupionych e-booków. Na dysku 2 GB pomieści około 1,5 tys. e-booków. Będzie wyposażony w 6-calowy ekran o rozdzielczości 800x600 pikseli, wykonany w technologii e-papieru (o przewadze e-papieru nad LCD przeczytasz w artykule „Elektroniczny tusz i czytniki e-booków" na naszym krążku). Jedna bateria OYO wystarczy na przeczytanie 8 tys. stron.

A może Kindle?

Zamiast OYO można kupić dowolny inny czytnik, czy nawet tablet, spośród dostępnych na polskim rynku. Jeszcze lepszym wyjściem jest zakup legendarnego już czytnika Kindle. Brytyjski oddział sklepu internetowego Amazon.com do listy kilkunastu krajów z darmową przesyłką dołączył również Polskę. Aby skorzystać z bezpłatnej dostawy, trzeba złożyć zamówienia o wartości minimum 25 funtów. Kindle w cenie 109 funtów, czyli 490 zł, w sam raz pasuje.

www.empik.com/ebooki, www.amazon.co.uk

Tu nie przepłacisz

- Projekt Gutenberg na stronie **www.gutenber.org** oferuje darmowe e-booki (33 tys. tytułów, głównie po angielsku) w formatach na różne urządzenia
- **www.pbi.edu.pl**, czyli Polska Biblioteka Internetowa ma kilka tysięcy darmowych e-książek, ale do czytania tylko z poziomu przeglądarki internetowej.
- **Libenter.pl** udostępnia za roczny abonament 77 zł wszystkie wydane przez siebie e-booki (76 tytułów) i co tydzień dodaje kolejne.

Nowości na rynku czytników

PocketBook
Dwa z ekranem 6" i dwa z ekranem 9,7". Każdy rozmiar w wersji z ekranem dotykowym i modułem 3G oprócz Wi-Fi lub bez tych dodatków. Ceny mniejszych modeli wynoszą 1200 lub 900 zł. Większe kosztują 1770 zł lub 1450 zł.

www.czytio.pl

iRiver CoverStory
Czytnik z ekranem dotykowym 6" w technologii e-papieru. Ma być dostępny z Wi-Fi i bez tego złącza. W pamięci urządzenia będzie zainstalowany słownik Angielski Oxford. Urządzenie ma kosztować ok. 1300 zł.

www.iriver.pl

Kindle 3
Nowa wersja czytnika jest lżejsza (o 15 proc.) i mniejsza (o 21 proc.) od poprzednika, choć zachowała 6-calowy ekran. Kontrast wyświetlacza podniesiono o 51 proc. Cena wersji bez modemu – 490 zł.

www.amazon.com

Rozrywkowe targi

Rozwiązania 3D, smartfony oraz nowoczesne systemy do gier to najciekawsze produkty, jakie można było oglądać na warszawskich targach On/Off 2010.
[Bartłomiej Mrożewski]

Po sukcesie Awatara każdy producent stawia sobie za punkt honoru opracowanie własnych rozwiązań do odtwarzania obrazu 3D.

Rozwiązania 3D...

Firma LG zorganizowała pokazy filmów 3D, wyświetlanych z projektora Full LED 3D przeznaczonego do małych sal kinowych i kina domowego. Można było obejrzeć telewizory i odtwarzacze blu-ray, zgodne z technologią 3D.

Nie brakowało gier trójwymiarowych, które bazowały na rozwiązaniu Nvidia 3D Vision, dostępnym także w wersji mobilnej. Laptopa pozwalającego grać w trzech wymiarach prezentował Asus.

...atrakcje dla graczy...

Jednak 3D w grach to wciąż margines. Na targach królowały konsole. Swoje produkty zaprezentował Microsoft i Nintendo. Microsoft promował kontroler Kinect. Po podłączeniu do konsoli X-Box 360 przechwytuje on ruchy ciała i pozwala w ten sposób na interakcję z grami i programami rozrywkowymi.

Zainteresowani grami PC testowali kartę ATI, która pozwala wyświetlać obraz na 6 monitorach jednocześnie. Rozwiązanie zaprezentowano w formie stanowiska do gier samochodowych. Na stoisku Media Tech fani gier mieli okazję porozmawiać z członkami jednego z najlepszych polskich teamów cybersportowych Pentagram, a na stoisku producenta akcesoriów do gier Qpad – obserwować finał turnieju Counter Strike z udziałem zawodników z drużyny Frag eXecutors.

Na targach można było przetestować m.in. program do nauki tańca, wykorzystujący nowy kontroler Microsoft Kinect.

Najmłodsze dziecko Microsoftu: system operacyjny Windows Phone 7 na telefonie LG.

...i reszta

Zwolennicy smartfonów mogli przetestować pierwszy telefon LG z Windows Phone 7. Z kolei Nokia chwaliła się możliwościami modelu N8.

Nie brakowało ciekawostek, jak wyposażenie do generowania wirtualnego studia telewizyjnego, w którym można było wystąpić, oglądając jednocześnie wygenerowaną scenerię na monitorze.

Samochód rajdowy z zainstalowanym wewnątrz stanowiskiem do gier przyciągał wielu zwiedzających.

Najnowsza Nokia N8 z systemem operacyjnym Symbian^3, po podłączeniu do telewizora HD przez złącze HDMI pełni rolę przenośnej konsoli do gier i odtwarzacza wideo HD 720p.

ciekawostki

Telewizory w nietypowych obudowach można było podziwiać na stoisku HannSpree.

Emocjonująca gra samochodowa na 6 monitorach, dzięki zastosowaniu karty AMD/ATI.

Boxee, przystawka firmy D-Link, która pozwala korzystać z internetu na telewizorze Full HD.

Komputery stacjonarne Asusa z ekranem dotykowym cieszyły się zainteresowaniem najmłodszych.

w skrócie

BRĄZOWY MEDAL DLA POLAKÓW

W finałach międzynarodowych igrzysk World Cyber Games 2010 polski zespół Frag eXecutors nie zdołał obronić tytułu mistrza z ubiegłego roku w grze Counter-Strike 1.6

– wywalczył „tylko" brązowy medal. Zdobył też nagrody pieniężne (5 tys. dolarów) i rzeczowe, ufundowane przez Samsung Electronics. W finałach WCG 2010 rywalizowało 450 zawodników z 60 krajów świata w trzynastu kategoriach. Pula nagród wyniosła 250 tysięcy dolarów. [ds]
www.wcg.samsung.pl

NAJPIERW POZNAJ I PRZETESTUJ

Firma HP Polska otworzyła w Warszawie najważniejsze centrum klienckie w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, w którym klienci – szkoda, że tylko biznesowi – będą mogli zobaczyć i przetestować najnowsze produkty i technologie HP, zanim podejmą decyzję o zakupie. W centrum będą się odbywać pokazy, warsztaty oraz testy funkcjonalności i efektywności rozwiązań HP, takich jak serwery, pamięci masowe i sieci, komputery stacjonarne i przenośne, w tym modele z ekranem dotykowym i przeznaczone dla edukacji, a także drukarki. [ds]
www.hp.com

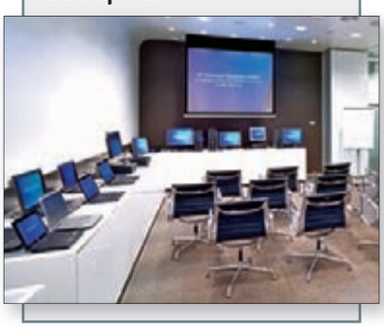

POLSKIE SERWERY W CERN

Sztuka konfiguracji

Do Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych CERN w Genewie trafiły 1132 serwery produkcji polskiej firmy Action, w tym 952 serwery obliczeniowe Actina Solar 820 S4 oraz 180 serwerów do przechowywania danych Actina Solar 240 S4. Stanowią część spośród 7 tys. serwerów pracujących na potrzeby CERN. Wykorzystują w sumie 2264 procesory Intel Xeon. Wspierają pracę akceleratora cząstek – Wielkiego Zderzacza Hadronów (LHC – Longe Hadron Collider). Ich wydajność teoretyczna wynosi 75 Tflops – klaster o tej mocy wykonałby 75 bln działań matematycznych na sekundę.

Serwery, dostarczone 6 transportami w ciagu 8 miesięcy, ważą łącznie 21 ton. Ich wartość wynosi prawie 13,8 mln zł. Zanim przewieziono je do ośrodka, musiały przejść rygorystyczne testy – nawet drobna pomyłka mogła skutkować wysokimi karami umownymi. Weryfikowane były konfiguracja, ustawienia sprzętowe oraz wersja oprogramowania wewnętrznego wszystkich komponentów. Każdy serwer został też poddany 120-godzinnym testom obciążeniowym.

LHC ma kształt torusa (dętki rowerowej) o obwodzie 27 km i leży od 50 do 175 m pod ziemią. Zderzenia hadronów (silnie oddziałujących cząstek) śledzi i rejestruje 6 zespołów detektorów. Ilość informacji do zapisania przy każdym eksperymencie liczy biliony bajtów na sekundę. Dzięki nim naukowcy mają nadzieję odtworzyć warunki, jakie panowały we wszechświecie w pierwszych miliardowych częściach sekundy po Wielkim Wybuchu, lepiej poznać i zrozumieć rządzące przyrodą prawa fizyczne. [ds]

www.actina.pl

GRY A HISTORIA

Komputerowy król

Premiera gry „Polskie Imperium: Od Krzyżaków do Potopu" była okazją do zorganizowania spotkania „Tworzenie gier komputerowych w ocenie historyka". Głównym elementem wydarzenia był wykład pisarza i historyka Jacka Komudy, który poddał analizie zarówno wspomniany tytuł, jak i inne gry strategiczne. Wśród poprawnie zrealizowanych elementów historyk wymienił odwzorowanie postaci historycznych (np. królów, dowódców), prowadzenie polityki zagranicznej oraz wpływ epokowych wynalazków i klęsk żywiołowych na funkcjonowanie państwa. Elementy, które wymagają poprawy, to m.in. zbyt uproszczone odwzorowanie procesów religijnych, brak konfliktów stanowych i buntów grup społecznych oraz wojny między pozornymi sojusznikami. [mp]

www.cenega.pl

ELEKTRONICZNE FAKTURY

To się naprawdę opłaca

Ponad milion klientów TP i Orange zrezygnowało z papierowych faktur na rzecz bardziej ekologicznych – elektronicznych.

W Polsce wystawia się 4 miliardy faktur rocznie, co oznacza zużycie 20 tys. ton papieru, czyli ok. 170 hektarów lasu (340 tys. drzew). Wystawienie takiej ilości faktur pochłania także 160 milionów kWh energii i zanieczyszcza 8,9 miliardów litrów wody. [mp]

www.tp.pl

Za „Tak" zapłacisz słono

W ostatnich miesiącach plagą stał się proceder polegający na telefonicznym oferowaniu kupna domeny xxxxxxx.eu firmie o nazwie właśnie xxxxxxx. Oferenci straszą, że domeną zainteresowana jest konkurencja. Jeśli właściciel firmy wyrazi zgodę, dowie się, że właśnie zawarł umowę ustną na zakup domeny, a cena wynosi... i tu pada duża kwota. Oferent grozi, że dowodem zawarcia transakcji jest nagrana rozmowa – w razie niewywiązania się z niej sprawą zajmie się windykator. Informuje też, że reprezentuje firmę zarejestrowaną w Niemczech, więc proces sądowy będzie długi, kosztowny i trudny.

Ofiarami są instytucje, nawet i duże, które nie zadbały o wykupienie wszelkich możliwych domen ze swoją nazwą. Na tego typu zasadach warszawska Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, mająca domenę sggw.pl, nabyła od firmy KVI sp. z o.o. domenę sggw.eu.

Działania firm trudniących się sprzedażą domen przez telefon, różnią się szczegółami. Niektóre w chwili wykonywania połączenia nie mają nawet wykupionej oferowanej domeny, ale szybko ją rejestrują, gdy usłyszą zgodę na zawarcie transakcji. Jeśli adresat oferty ją odrzuci, będzie mógł zaraz po rozmowie sam wykupić domenę za kilkanaście złotych przez witrynę sprzedającą domeny. [kw]

REPUBLIC OF GAMERS

ASUS wraca do Matrixa

Matrix 5870 to kolejna już karta graficzna z serii, która przeznaczona jest dla najbardziej wymagających graczy. Z taką kartą uruchomisz każdą grę!

Najnowsze wcielenie Matrixa to produkt, który korzysta z bogatych doświadczeń poprzedników. ASUS na podstawie świetnego Radeona HD 5870 zbudował kartę, która swymi parametrami zadowoli najbardziej wybredne gusta i sprawi, że każda gra będzie tak wydajna, jak nigdy wcześniej. Czym ta karta różni się od innych modeli HD 5870? Silnik graficzny pozostał w końcu ten sam – ale prawdziwą klasę można poznać po detalach, które sprawiają, że mamy do czynienia z produktem z najwyższej półki.

Opracowana przez ASUSa technologia Super Hybrid Engine ucieszy wszystkich tych, których denerwuje nadmierny hałas dochodzący spod biurka – nic tak nie irytuje, jak donośne wycie, gdy akurat zbliżasz się do decydującego starcia na polu walki. ASUS temu zaradził. Dzięki Super Hybrid Engine udało się ograniczyć hałas dochodzący z wiatraka aż o 54%! Było to możliwe dzięki zastosowaniu specjalnego chipu, który reguluje pobór mocy karty i bez problemu potrafi przejść od stanu normalnego, gdzie karta odpoczywa, aż do intensywnego wykorzystania wszystkich możliwości układu. Tak sprawne zarządzanie energią dodatkowo powoduje, że Matrix jest szybszy o 19% od zwyczajnego Radeona HD 5870! Dzięki Super Hybrid Engine dostajemy zatem kartę, która mniej się grzeje i jest sporo szybsza od podobnych jej produktów. Ale to nie koniec zalet nowego Matrixa.

Już przy okazji wcześniejszych kart z serii Matrix ASUS opracował świetny system chłodzenia. Teraz jest on jeszcze wydajniejszy, bo potrafi zassać aż o 22% więcej powietrza niż standardowe chłodzenie Radeona. Czy to dużo? Jak najbardziej – dzięki takiemu przeciągowi możliwe stało się obniżenie temperatury układu graficznego aż o 1/8. To właśnie sprawia, że Radeon z serii Matrix ma aż tak duże rezerwy mocy!

Wspomniany wyżej cooler zamknięto w stylowej obudowie. Ładny wygląd jednak to nie wszystko i kolejny raz ASUS postawił nie tylko na estetykę, ale i na funkcjonalność. Wytłoczony z boku napis „Matrix" to nie tylko element cieszący oko, ale i… wskaźnik obciążenia karty. Gdy twoja karta odpoczywa, jest wyłączony. Jednak gdy tylko rzucisz się w wir akcji, zobaczysz, że twój Matrix ożyje i będzie sygnalizował, w jak gorącej sytuacji się znalazłeś. Prócz spoczynku, karta może pokazać cztery inne stany obciążenia: od lekkiego, sygnalizowanego świeceniem jasnym odcieniem niebieskiego, aż do ekstremalnego, kiedy napis „Matrix" jarzy się krwistą czerwienią.

Czym byłby sprzęt bez odpowiedniego oprogramowania? Rzecz jasna ASUS zadbał również o odpowiednie sterowniki, program, który umożliwia samodzielne grzebanie w ustawieniach karty. iTracker 2 to aplikacja, dzięki której bez problemu będziesz mógł się przełączać pomiędzy czterema profilami stworzonymi na każdą sytuację, ale i stworzysz piąty, gdzie osobiście będziesz mógł wpłynąć na prędkość Radeona. iTracker 2 to również diagnostyka: program ten na zawołanie potrafi pokazać bieżące informacje na temat karty: temperaturę, a także zegary pamięci, GPU i shaderów.

Matrix 5870 to karta, która ma na pokładzie 2 GB pamięci graficznej GDDR5, 1600 jednostek strumieniowych oraz pamięć taktowaną zegarem 4,8 GHz. Zegar silnika graficznego to z kolei 850 MHz, który w trybie Gaming wzrasta do 859 MHz. To jednak nie koniec! Dla jeszcze bardziej wymagających graczy ASUS przygotował Matrixa 5870 w wersji Platinium: tutaj zegar GPU wynosi odpowiednio 894 i 900 MHz!

Jak widać, Matrix 5870 to karta dla graczy, którzy wiedzą, czego chcą i oczekują najwyższej wydajności. Czy jesteś jednym z nich?

w skrócie

CHŁODZENIE POD KONTROLĄ

NotePal U3 to kolejna podstawka Cooler Master pod notebooki – tym razem z ekranem o przekątnej 17"–19". Pod podstawką są 3 wentylatory, których prędkość można regulować, a położenie – łatwo zmieniać, w zależności od tego, gdzie w notebooku

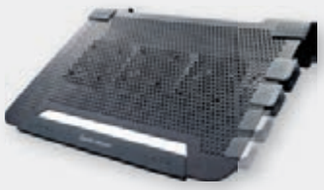

znajdują się najbardziej przegrzewające się podzespoły (procesor, karta graficzna i dysk twardy). Zestaw wentylatorów jest zasilany przez złącze USB. Urządzenie kosztuje 120 zł. [ds]
www.coolermaster.com

CZYTANIE I SKANOWANIE

Skaner C-Pen – przypominający marker – jest przydatny nie tylko w księgowości do skanowania faktur czy logistyce do rozpoznawania kodów kreskowych. Można nim łatwo skanować np. fragmenty artykułów czy książek. Zeskanowany tekst pojawia się od razu w wybranej aplikacji, np. tłumaczącej, w komputerze. Model C-Pen 3.5 (cena 570 zł) łączy się z komputerem przez bluetooth, C-Pen 3.0 (470 zł) – za pomocą kabla USB. [ds]
www.cpen.com.pl

DO 7 DNI NA BATERII

Tyle czasu może pracować na baterii 10-calowy laptop Toshiba AC100 z systemem Android 2.1. Waży niecałe 900 g. Jest oferowany w 3 wersjach, różniących się pojemnością dysku SSD – 8, 16 i 32 GB, a tym samym ceną – odpowiednio 1300 zł, 1550 zł i 1900 zł. Centralny procesor to Nvidia Tegra 250 1.0 GHz. Wśród dostępnych interfejsów jest HDMI, czytnik kart pamięci, USB 2.0, miniUSB. Bezprzewodową łączność zapewnia Wi-Fi 802.11 b/g/n oraz Bluetooth 2.1 EDR. [ds]
www.toshiba.pl

NETBOOK

Szybki maluch

Samsung NF310 działa na baterii ponad 9 godzin. Zastosowany dwurdzeniowy procesor Atom N550 oraz szybka pamięć DDR3 pozwolą wygodnie na nim pracować, surfować i korzystać z multimediów. [ds]

Dane techniczne Samsung NF310: ekran 10,1" HD (1366x768), matowy, LED, **procesor** 1 GHz, **RAM** 1 GB DDR3, **sieć** 10/100 Mb/s, Wi-Fi 802.11b/g/n, **złącza** 3xUSB 2.0, VGA, minijack 3,5 mm, RJ-45, **waga** 1,3 kg
Cena: 1500 zł, **www.samsung.pl**

ZASILANIE

Sprytna listwa

Listwa zasilająca Acar ECO ma jedno gniazdo sterujące oraz cztery gniazdka slave. Gdy podłączone do gniazda sterującego urządzenie, np. telewizor, przechodzi w stan uśpienia, od gniazdek slave odcinane jest zasilanie. Producent wyliczył, że w ten sposób można oszczędzić rocznie aż 138 zł. Założył jednak przy tym wykorzystanie wszystkich gniazd listwy, podczas gdy typowa konfiguracja audio-wideo to zazwyczaj telewizor i jedno lub dwa urządzenia dodatkowe. W takim przypadku amortyzacja kosztów zakupu listwy zajmie więcej niż rok. [mp]

Dane techniczne Acar ECO: **mikroprocesor sterujący**, **gniazda sieciowe:** 1x master i 5xslave z bolcem uziemiającym, **cechy:** programowany poziom i czas reakcji, sygnalizacja zasilania, **bezpiecznik** automatyczny, cztery kierunki położenia sznura sieciowego, **długość kabla** 1,5 m (opcjonalnie 3 i 5 m)
Cena: ok. 120 zł, **www.acar.com.pl**

MONITOR LCD

Dobry do multimediów

Monitor EIZO FORIS FS2331 jest przeznaczony zarówno do grania i oglądania filmów, jak i edycji zdjęć czy projektowania grafiki. Można podłączyć do niego odtwarzacz DVD czy blu-ray, konsolę do gier lub dodatkowe komputery. Dostępne są 4 zdefiniowane tryby wyświetlania obrazu, dopasowane do typu aplikacji (Cinema, Paper, sRGB, Game) oraz 2 tryby, które można samodzielnie określić. Dołączone oprogramowanie ScreenManager Pro for LCD pozwala przypisać tryby do aplikacji, tak by po ich uruchomieniu właściwy tryb włączał się automatycznie. Umożliwia też regulację parametrów kolorów za pomocą klawiatury i myszy. FORIS FS2331 współpracuje z zestawem EIZO EasyPIX, który służy do dopasowywania kolorów na ekranie i na wydruku. [ds]

Dane techniczne Eizo FORIS FS2331: ekran 23" Full HD, **matryca** VA z kątami widzenia 178°, **jasność** 300 cd/m², **wejścia** 2xHDMI, **złącza** cyfrowe DVI-D i D-Sub, **głośniki** 2x0,5 W, gniazdo słuchawkowe, pilot w zestawie
Cena: ok. 2400 zł, **www.eizo.pl**

NAS Z BLU-RAYEM

Domowe centrum danych

LG N2B1 to urządzenie typu NAS, do domu lub małej firmy. Oprócz podstawowych funkcji, jak: backup danych, serwer mediów, obsługa drukarek sieciowych, serwer FTP, klient uTorrent i dostęp zdalny, oferuje opcje zarządzania dostępem do danych czy backup podłączonych nośników USB. Wykorzystuje dwa dyski twarde (mogą pracować w układzie RAID 0 lub RAID 1), które można wymienić na inne nośniki, a także nagrywarkę blu-ray. Napęd może być widoczny w sieci LAN lub służyć do archiwizacji danych na płytach 50 GB.[mp]

Dane techniczne LG N2B1DD2: **pojemność** 1 Tbx2, **odczyt** 46 MB/s, **zapis** 23 MB/s, ethernet 10/100/1000, **porty** 3xUSB 2.0, eSATA, 2xSATA, czytnik kart pamięci, **pobór mocy** 30 W
Cena: ok. 1650 zł, **www.lg.com**

najczęściej kupowane

produkty komputerowe

1 **Dysk twardy** Samsung SpinPoint F3 HD502HJ 500GB
cena: 145 zł

2 **Monitor LCD** Dell 22" LCD 2209WA czarny
cena: 959 zł

3 **Procesor** AMD Phenom II x4 955 AM3 Black Edition BOX
cena: 507 zł

4 **Zasilacz** OCZ Stealthxstream 500W
cena: 205 zł

5 **Nagrywarka DVD** LG GH22LS50RBB czarny OEM
cena: 106 zł

6 **Procesor** Intel Core i5 760 2,8 GHz BOX, cena: 744 zł

7 **Dysk zewnętrzny** Seagate ST310005EXD101-RK 1TB USB 2.0, cena: 267 zł

8 **Monitor** LG 22" LCD W2243S-PF, cena: 487

9 **Oprogramowanie** Microsoft Office 2010 dla Użytkowników Domowych i Uczniów PL BOX, cena: 328 zł

10 **Pamięci DDR3** Goodram Dual Channel 2x2048MB 1333MHz CL9.0 BOX, cena: 230 zł

Produkty komputerowe najlepiej sprzedające się w okresie: 08.09-08.10.10 w sklepie internetowym agito.pl

Doświadcz przełomowych wrażeń 3D Full HD z LG W63D

Wyznacz nowe standardy z LG W63D, monitorem full HD 3D stworzonym by wyznaczyć nowy poziom doznań w grach. Odświeżanie 120Hz zapewnia wyraziste i krystalicznie czysty obraz 3D uzyskany dzięki zwiększeniu separacji obrazów poprzez 172Hz przetwarzanie danych. Ponadto monitor oferuje niespotykaną wcześniej jasność wprowadzając rozrywkę 3D na nowy poziom realizmu. Funkcja Fantastic G-mode pozwoli Ci zoptymalizować wyświetlanie obrazu do Twoich potrzeb. Dołącz do przełomu w rozgrywce 3D z LG W63D - zasługujesz na więcej niż po prostu grę

FULL HD 3D

www.lge.pl

LG
Life's Good

w skrócie

MINIATUROWA, SAMOCHODOWA

Dual Piccolino to samochodowa ładowarka wielkości gniazdka zapalniczki samochodowej. Umożliwia jednoczesne ładowanie dwóch przenośnych urządzeń w czasie podróży, np. telefonu komórkowego i przenośnego odtwarzacza DVD. W Polsce urządzenie będzie można kupić od stycznia 2011 r. za niecałe 20 zł. [ds]
www.hama.pl

WYDAJNE, BEZPIECZNE, KOMPAKTOWE

Zewnętrzne dyski SSD formatu 1,8" firmy Iomega wykorzystują szybki interfejs USB 3.0 i 256-bitowe szyfrowanie danych. Dołączone narzędzia do archiwizacji i oprogramowanie antywirusowe pozwalają zabezpieczyć dane. Obudowa chroni przed uszkodzeniem w razie upadku dysku z wysokości do 3 m. Dyski Iomega External SSD Flash Drive, jak wszystkie dyski SSD, są znacznie droższe od tradycyjnych. To cena m.in. za szybkość i większą odporność na awarie. Kosztują od ok. 790 zł (dysk 64 GB), do 2750 zł (256 GB). [ds]
www.iomega.com

NOTEBOOK NA DOTYK

Bogato wyposażone, wydajne notebooki z serii Aspire 5745P (przekątna 15,6") mają wszystko, czego potrzeba do pracy, rozrywki, komunikowania się z innymi. Ale najciekawszą cechą jest multidotykowy panel HD z podświetleniem LED. Producent opracował własny interfejs Acer TouchPortal, który pozwala łatwo sterować komputerem i korzystać z jego multimedialnych funkcji. [ds]
www.acer.pl

LAPTOPY OD APPLE'A

Ultralekkie

Apple odświeżył linię laptopów MacBook Air. Oprócz modelu z ekranem 13,3", jak poprzednika, pojawił się nowy z wyświetlaczem 11,6", ważący zaledwie 1 kg. Aby zredukować wagę i rozmiary, zrezygnowano z napędu optycznego, a dysk twardy zastąpiła pamięć Flash wlutowana w płytę główną, jak w iPhone czy iPadzie. Dzięki temu komputer ma grubość od 1,7 cm do 0,2 cm!

Wewnątrz MacBook Air przypomina telefony komórkowe. Podzespoły mieszczą się w wąskim pasku z tyłu obudowy. Resztę miejsca zajmują akumulatory. [bm]

Dane techniczne Apple MacBook Air: **ekran** LCD 11,6" (1366x768) lub 13,3" (1440x900), **procesor** 1,4 MHz lub 1,6 MHz, **grafika:** Nvidia 320M, **dysk:** 64 lub 128 GB flash, **RAM:** 2 GB, **porty**: USBx2, czytnik kart SD, Wi-Fi, bluetooth, **bateria:** 5 h (11,6") lub 7 h (13,3") **Cena:** ok. 1000 dol. (11,6"), 1300 dol. (13,3"), **www.apple.com**

KARTY GRAFICZNE

Optymalizacja Radeona

Nowa rodzina kart graficznych AMD Radeon HD 6000 startuje od modeli ze środkowego, najbardziej interesującego dla większości użytkowników, segmentu rynku. Są to układy Radeon HD 6870 i HD 6850. Najwydajniejsza kość – Radeon HD 6900 – pojawi się w sklepach dopiero za miesiąc.

Karty Radeon HD 6000 zastąpią dotychczasową serię 5000. Jest to już druga generacja akceleratorów 3D firmy AMD zgodnych z bibliotekami DirectX 11. Nowe układy produkowane są w tym samym co poprzednio procesie produkcyjnym 40 nm, ale ich architektura została mocno zoptymalizowana. Dzięki temu zużywają mniej prądu, mniej się nagrzewają i są wydajniejsze od kości poprzedniej generacji. Według producenta układ HD 6870, który zastąpi Radeona HD 5850, jest od niego o kilkanaście procent wydajniejszy. Podobnie jak Radeon HD 6850 i HD 5830. Każda z nowych kart ma dwa wyjścia miniDP, dwa złącza DVI oraz jedno HDMI, które wraz z jednym dodatkowym kablem-adapterem pozwalają łącznie obsłużyć do sześciu monitorów. Jest to udoskonalenie znanej już technologii Eyefinity.

Karta Radeon HD 6870 ma kosztować ok. 240 dol., a HD 6850 – ok. 180 dol. [mb]

www.amd.com

David Cummings, dyrektor działu Product Management GPU Division w firmie AMD, prezentuje po raz pierwszy publicznie Radeona HD 6870. Premiera najnowszej rodziny kart graficznych AMD miała miejsce podczas konferencji zorganizowanej 22 października w Los Angeles dla prasy z całego świata.

Ceny, ceny, ceny...

Przygotowane we współpracy z www.skapiec.pl Skąpiec

Myszki bezprzewodowe

Logitech Anywhere Mouse MX

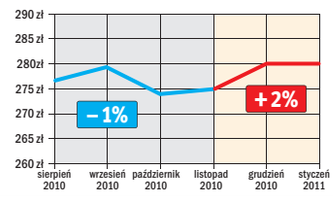

Urządzenia wielofunkcyjne

HP DeskJet F4580

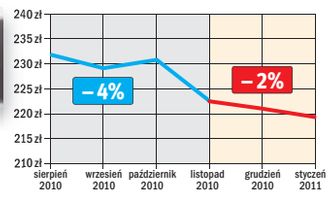

Pamięci USB Flash

Goodram Twister 16GB

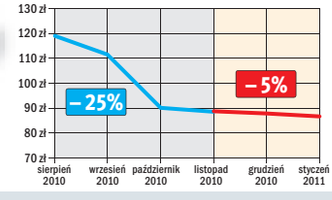

Routery

TP-Link TL-WR1043ND

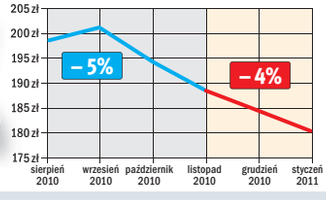

Odtwarzacze blu-ray

Panasonic DMP-BD 65

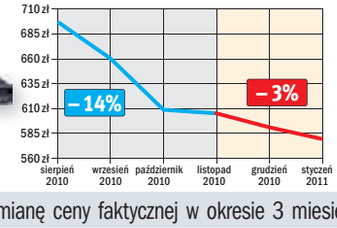

Systemy operacyjne

Microsoft Windows 7 Home Premium Upgrade PL

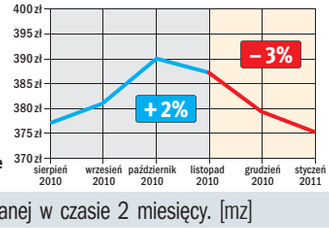

Procenty oznaczają zmianę ceny faktycznej w okresie 3 miesięcy oraz ceny prognozowanej w czasie 2 miesięcy. [mz]

KAMERA I PROJEKTOR

Z kamery na ścianę

Kieszonkowa kamera Full HD BenQ DV-S11 została dodatkowo wyposażona w miniprojektor LED. Dzięki temu zarejestrowane nagrania można nie tylko podglądać na ekranie LCD kamerki, ale też wyświetlić od razu np. na ścianie – obraz może mieć przekątną do 127 cm. Oprócz tego przez port HDMI można podłączyć kamerkę do telewizora lub monitora i na nich odtwarzać wideo. Wygodnym rozwiązaniem jest możliwość wybierania pojedynczych klatek filmu na dotykowym ekranie i zapisywania ich jako oddzielnych zdjęć. [ds]

Dane techniczne BenQ DV-S11: **rozdzielczość** full HD (1080p), **ekran** LCD 3,5", dotykowy, jasność 300 cd/m^2, **złącze** HDMI, **projektor** LED, cyfrowy zoom, **wymiary** 108x55x16 mm, **waga** 110 g bez baterii i karty SD **Cena:** ok. 800 zł, **www.benq.pl**

najczęściej kupowane

produkty foto-audio-wideo

1. **Aparat cyfrowy** Fuji FinePix HS10 **cena: 1390 zł**
2. **Aparat cyfrowy** Fuji FinePix S1600 **cena: 538 zł**
3. **Aparat cyfrowy** Fuji FinePix S2500 **cena: 635 zł**
4. **Telewizor LCD** Samsung 32" LE32C450 **cena: 1389 zł**
5. **Telewizor LCD** Sony 37" Bravia KDL-37EX401 **cena: 1999 zł**

Telewizor LED Philips 32" 32PFL5605, **cena: 2095 zł**

Nawigacja GPS GoClever 5066FMBT (PL), **cena: 308 zł**

Odtwarzacz MP4 Pentagram Eon Cineo Gold 8GB, **cena: 279**

Telewizor LED Samsung 40" UE40C6000, **cena: 3233 zł**

Odtwarzacz MP4 Creative ZEN X-Fi Style 8GB czarny, **cena: 289 zł**

Produkty audio-foto-wideo najlepiej sprzedające się w okresie: 08.09-08.10.10 w sklepie internetowym agito.pl

GŁOŚNIKI BEZPRZEWODOWE

Grają bez kabla

Creative D200 to głośniki stereofoniczne zamknięte w jednej obudowie. Mają ciekawy design i są dobrze wykonane. Można do nich bezprzewodowo podłączyć dowolne źródło dźwięku obsługujące technologię bluetooth, np. telefon, odtwarzacz muzyczny lub laptop. Kolumna ma także standardowe wejście AUX – 3,5 mm. Dźwięk emitowany przez D200 ma przeciętną jakość. Do urządzenia nie dołączono pilota zdalnego sterowania – zmiana głośności możliwa jest za pomocą klawiszy na obudowie lub z poziomu podłączonego źródła dźwięku. Głośniki można wyłączyć tylko za pomocą przycisku z tyłu obudowy. Za to ich parowanie ze źródłami dźwięku przebiega szybko i bez kłopotów. Jeśli nie oczekujesz od głośników najwyższej jakości dźwięku, a twój odtwarzacz muzyczny ma interfejs bluetooth, rozważ zakup głośników Creative D200. [mp]

Dane techniczne Creative D200: – **konfiguracja głośników** 2.0, **technologia** bluetooth 2.1 + ERD (Enchanced Data Rate), **obsługiwane profile bluetooth:** A2DP (bezprzewodowy dźwięk stereo bluetooth)/ AVRCP (pilot bluetooth), **zakres działania:** do 10 metrów, **masa:** 1,65 kg, **wymiary** 406x101x93 mm
Cena: ok. 280 zł, **http://pl.creative.com**

REKLAMA

ActiveJet
JAKOŚĆ ROKU ZŁOTO
2009

DRUKUJ W NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI

activejet.com activejet.pl

w skrócie

REALISTYCZNY DŹWIĘK

Słuchawki Asus CineVibe mają zapewnić doskonałe basy i precyzyjne odtwarzanie dźwięków z zakresu wysokich i średnich fal. Dzięki temu świetnie nadają się do grania i oglądania filmów. Jednak ich głównym atutem, zwiększającym realistyczne doznania, ma być technologia „force feedback", która za pomocą wibracji reaguje na to, co dzieje się na ekranie. Wbudowany mikrofon zbiera kierunkowo dźwięk i usuwa szumy, a dostęp do najważniejszych funkcji zapewnia niewielki regulator. CineVibe kosztują 230 zł. [ds]
www.asus.com

KINOWE EFEKTY DŹWIĘKOWE

Manta AV500 to niedrogi analogowy wzmacniacz, który ma „ożywić" zestaw 5 kolumn głośnikowych i dostarczyć kinowych efektów dźwiękowych. Jego moc wyjściowa to 5x100 W na kanał oraz 2x80 W + 3x30 W w trybie wielokanałowym. Wejście USB umożliwia słuchanie muzyki z pendrive'a oraz innych urządzeń USB. AV500 kosztuje ok. 500 zł, w zestawie z głośnikami GK500 oraz DVD050 – ok. 1000 zł. [ds]
www.manta.com.pl

MIKROWIEŻA DVD

M-62DM to nieduży (212x235x160 mm) zestaw odtwarzacza DVD i dwóch głośników o mocy RMS 10W. Obsługuje popularne formaty plików: DVD, CD, MP3, JPEG oraz DivX. Można do niego podłączyć zewnętrzne nośniki USB oraz inne urządzenia wideo. Ma wbudowany tuner radiowy FM i umożliwia zapamiętanie sześćdziesięciu częstotliwości. Do sterowania odtwarzaczem służy panel nawigacyjny z przodu urządzenia lub pilot. M-62DM kosztuje ok. 350 zł. [ds]
www.emmerson.com.pl

ODTWARZACZ MP3

Empetrójka z twardym dyskiem

Przenośny odtwarzacz Cowon X7 od innych odtwarzaczy MP3 i MP4 różni się wbudowanym twardym dyskiem o pojemności aż 120 GB lub 160 GB. Dzięki temu można nosić ze sobą pokaźną bibliotekę muzyki i filmów, która długo się nie znudzi. W parze z pojemnością idzie czas pracy na baterii, która wystarcza na 100 godzin odtwarzania muzyki oraz 10 godzin oglądania filmów. Producent zapowiada doskonałą jakość brzmienia, dzięki zastosowaniu różnych systemów dźwięku, filtrów i efektów. Obsługę urządzenia ułatwia intuicyjny interfejs i dotykowy ekran. Już można się domyślać, że cena urządzenia nie jest niska... Cowon X7 może mieć biały, czarny lub fioletowy kolor obudowy. [ds]

Dane techniczne Cowon X7: **ekran** 4,3" dotykowy, 16:9 TFT LCD, 272x480 pikseli, **port** USB 2.0, mikrofon, wyjście wideo Composite, **format wideo** AVI, WMV, ASF, **formaty audio** MP3, WMA, FLAC, OGG, APE, WAV, bluetooth 2.0 Stereo Headset (A2DP, AVRCP Profile), **wymiary** 78,6x126,9x14,5 mm, **waga** 212 g
Ceny: 1300 zł (120 GB), 1500 zł (140 GB), **www.cowon.pl**

MINIPROJEKTOR

Wyświetlisz od ręki

Optoma Pico PK301 to kieszonkowy projektor, który można wykorzystać do wyświetlenia biznesowej prezentacji, filmu czy pokazu zdjęć. Obraz może mieć przekątną do 120 cm. Przydatnym rozwiązaniem jest możliwość wyświetlenia materiałów z karty microSD bez podłączania projektora do komputera. Za pomocą Pico PK301 można prezentować treści zawarte w pamięci komputera, aparatu, konsoli, odtwarzacza czy smartfonu z wyjściem wideo. Na baterii urządzenie pracuje do 1,5 godz. [ds]

Dane techniczne Optoma Pico PK301: **technologia** DLP, **rozdzielczość** WVGA 854x480, **kontrast** 2000:1 ANSI, **podświetlenie** LED, **wejścia** mini HDMI, VGA, composite, gniazdo kart microSD, **wymiary** 120x 70x30 mm, **waga** 250 g
Cena: ok. 1500 zł, **www.optoma.pl**

BEZPRZEWODOWE SŁUCHAWKI

Podłączysz do trzech źródeł

Zestaw: słuchawki i stacja bezprzewodowa Logitech F540 pozwala graczom podłączyć się jednocześnie np. do konsoli PS3 czy Xbox 360, telewizora i odtwarzacza DVD. Do przełączania się między źródłami dźwięku i regulowania np. głośności efektów w grach służą przyciski na słuchawkach. [ds]

Dane techniczne Logitech Wireless Headset F540: przetworniki 40 mm, **bateria** 10 h pracy, **wymiary i waga** (słuchawki): 103x194x171 mm i 320 g
Cena: ok. 630 zł, **www.logitech.com**

PILOT UNIWERSALNY

Pilot do obsługi aplikacji

Elmak Maxter Plus to urządzenie nowatorskie i unikatowe. Razem z nim otrzymujesz odbiornik podczerwieni na USB oraz oprogramowanie, dzięki któremu możliwa jest obsługa pilotem dziesiątków aplikacji zainstalowanych na komputerze. Podstawowym zastosowaniem pilota jest sterowanie programem Windows Media Center, ale dodatkowo można zdefiniować jeszcze 8 innych programów, z którymi pilot sobie poradzi. Na liście obsługiwanych aplikacji (jest na stronie producenta) są np. AllPlayer, Media Player, Winamp. Programowanie pilota do sterowania aplikacjami jest proste. Dodatkowo można modyfikować funkcje każdego przycisku w każdym programie. Pilot pozwala też poruszać kursorem myszy, może również służyć do włączania i wyłączania komputera.

Maxter Plus jest wygodny i dobrze wyprofilowany. Moment reakcji przycisków wydaje się za mało wyczuwalny. Oprócz sterowania komputerem potrafi też sterować telewizorem. Można go programować za pomocą kodów albo metodą sekwencyjnego przeszukiwania bazy kodów. [aw]

Dane techniczne Elmak Maxter Plus: **zasilanie** dwie baterie alkaliczne typu AAA/LR03 1,5V, **zasięg** działania 15 m, **zakres temperatury pracy** od 0 do 35°C, **wymiary** 178x48x22 mm
Cena: 55 zł, **http://maxter.elmak.pl**

RECENZJA KSIĄŻKI

Trylogia dla fotografów

Trzy interesujące publikacje Harolda Davisa, amerykańskiego fotografa, tworzą serię „Kreatywna fotografia". Każda książka porusza inny aspekt fotografowania i każdą można traktować jako niezależną publikację. Przykładowo zainteresowani rozwijaniem umiejętności w zakresie makrofotografii, powinni sięgnąć po „Ujęcia z bliska", nie muszą korzystać z pozostałych tomów. Książki Davisa nie są stricte poradnikami. To raczej znakomicie wydrukowane, kolorowe albumy fotografii, wzbogaconych wskazówkami autora na temat warunków i parametrów, przy jakich dane ujęcie powstało. [dh]

Autor: Harold Davis
Stron: 240
Cena: 49 zł za każdą, **www.helion.pl**

USŁUGA WIDEO NA ŻĄDANIE

Wcześniej na żądanie niż na DVD

W serwisach wideo na żądanie (VOD) pojawiają się ciekawe filmy w niedługim czasie po kinowej premierze. Zdarza się, że można je tam obejrzeć zanim jeszcze ukażą się na DVD czy płytach blu-ray. Tak jest w przypadku produkcji „Robin Hood" Ridleya Scotta w gwiazdorskiej obsadzie – m.in z udziałem Russella Crowe i Cate Blanchett.

Od 4 listopada film mozna wypożyczyć w serwisie tvscreen.pl. Cena tytułu w kategorii Prosto z kina wynosi 10,90 zł. Od chwili pierwszego odtworzenia filmu (w ciągu 48 godzin od zakupu) możesz go oglądać wielokrotnie przez następne dwie doby. Przy okazji możesz jeszcze zaoszczędzić – do odwołania trwa promocja, w ramach której każdy, kto kupi film z kategorii Prosto z kina, otrzyma drugi dowolnie wybrany film za darmo (kupon o wartości do 10,90 zł). Obniżki objęły też ceny 30-dniowych pakietów. [ds]

www.tvscreen.pl

ODTWARZACZ MULTIMEDIALNY

Obsłuży różne źródła

Dune HD Max firmy Human Media to uniwersalny odtwarzacz multimediów. Jest wyposażony w napęd blu-ray oraz kieszeń na wymienny dysk twardy 3,5", który można podłączać i odłączać bez użycia narzędzi, także podczas pracy urządzenia. Źródłem muzyki czy filmów mogą też być zewnętrzne karty pamięci i dyski USB oraz internet.

Urządzenie może działać w sieci LAN 10/100 Mbit (opcjonalnie także Wi-Fi 802.11b/g/n). Zapewnia dostęp do zasobów sieciowych poprzez protokoły NFS, UPnP oraz SMB. Może służyć do pobierania plików BitTorrent, pełnić funkcję serwera mediów (Samba lub FTP), obsługuje też radio internetowe. Dzięki złączom kart rozszerzeń odtwarzacz można rozbudować o tuner telewizji cyfrowej.

Dune HD Max ma polskie menu i obsługuje polskie znaki w napisach do filmów. Materiały wideo w niskiej rozdzielczości urządzenie skaluje do jakości HD. W przyszłości odtwarzacz ma sobie radzić także z formatami Real3D.

Producent planuje udostępnić nową wersję oprogramowania dla Dune HD Max, dzięki której odtwarzacz będzie m.in. obsługiwać pliki flash (SWF) oraz zapewni dostęp do filmowych serwisów internetowych. W dalszej kolejności jest wykorzystanie Dune do sterowania elektrycznymi urządzeniami domowymi i monitoringiem kamerami IP. [ds]

Dane techniczne Human Media Dune HD Max: **procesor** Sigma Designs SMP8642 667MHz, **złącze** USB, HDMI, analogowe audio 7.1, **czytnik kart** SD, **odtwarzane formaty audio i wideo**, m.in.: ASF, WMV, H.264, MPEG1/2/4, MKV, AVI, MP3, WMA, FLAC, WAV, DTS, AC3, AAC, Ogg/Vorbis; obsługa obrazów ISO, kopii płyt DVD i blu-ray
Cena: 2000 zł (wersja podstawowa), 2220 zł (dysk 1 TB), 2400 (dysk 2 TB), **www.humanmedia.pl**

REKLAMA

Strony WWW
Prosty sposób na obecność w Internecie
Uśmiechnij się do Internetu i poszukaj w nim miejsca dla siebie. Sprawdź, jak łatwo możesz założyć własną stronę WWW – bez zbędnych kosztów i angażowania specjalistów!
Kreator stron WWW
Nieograniczona ilość kont e-mail
Autoinstalacja popularnych aplikacji
CERTYFIKAT BEZPIECZEŃSTWA ISO 27001:2005
CERTYFIKAT JAKOŚCI ISO 9001:2008
Teraz 6 miesięcy gratis!
home.pl®
Tak łatwo być w Internecie
www.home.pl
Pomoc 24h | 801 44 55 55

w skrócie

BĘDZIE WSPARCIE DLA OpenOffice.org

Oracle zapowiedział, że zespół jego programistów, inżynierów ds. kontroli jakości oraz pracowników zajmujących się interfejsem użytkownika będzie dalej rozwijał, usprawniał i serwisował darmowy pakiet OpenOffice.org. Aplikacja powstaje we współpracy ze społecznością, która uczestniczy w lokalizacji, kontroli jakości, zapewnieniu przenośności, opracowaniu dokumentacji oraz interfejsu użytkownika. Liczba użytkowników pakietu OpenOffice.org przekroczyła już 100 mln. [ds]
www.oracle.com

INKUBATOR GIER ONLINE

Masz pomysł na scenariusz gry internetowej, a nie wiesz, jak go zrealizować? Zgłoś go na stronie projektu Inkubator Gier Internetowych – Game Ventures. Jego właściciel Pixelate Ventures będzie wspomagać pomysłodawców wybranych gier (powinni znać PHP) przy tworzeniu i wprowadzeniu gry na rynek oraz przy jej obsłudze. W przypadku sukcesu zapewnia udział w przychodach. [ds]
www.gameventures.pl

IVONA 2 POMAGA SŁABO WIDZĄCYM

Pakiet Rehabilitacyjny IVONA umożliwi udźwiękowienie komputerów osób niewidomych i słabo widzących. Dzięki temu będą mogły korzystać z zasobów internetu, komunikować się, pracować. Pakiet zawiera m.in.: syntezator mowy IVONA 2 z ośmioma głosami, program IVONA Reader, ułatwiający m.in. słuchanie artykułów, książek, aktywne korzystanie z internetu. W komplecie jest program odczytujący zawartość ekranu NVDA. [ds]
www.ivona.com/rehabilitacja

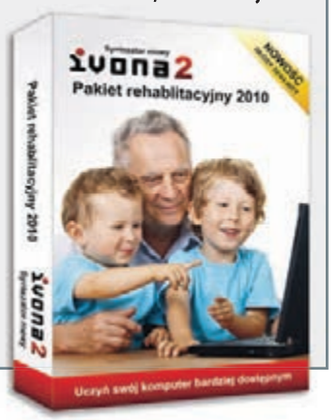

KOMUNIKATOR INTERNETOWY

Facebook zintegrowany ze Skype'em

Dwie najważniejsze cechy piątej wersji komunikatora Skype dla Windows to nowy interfejs oraz integracja z Facebookiem. Interfejs jest bardziej intuicyjny i łatwiejszy w obsłudze. Korzystanie z funkcji połączeń głosowych i wideo, przesyłania wiadomości, współdzielenia ekranu i plików itd. nie powinno sprawiać trudności. Za pomocą Skype'a można na bieżąco śledzić, co dzieje się na Facebooku, dodawać komentarze i znaczniki „Lubię to" na profilach znajomych lub publikujących wypowiedzi na tzw. tablicy. Funkcja Phonebook w Skype oferuje możliwość dzwonienia i wysyłania SMS-ów do znajomych z Facebooka z telefonu komórkowego lub stacjonarnego. A jeśli znajomy z Facebooka korzysta ze Skype'a, można z nim bezpłatnie rozmawiać.

Inne nowości w Skypie 5.0 to funkcja automatycznego przywracania rozmowy czy usługa Skype Home. Ta ostatnia to panel kontrolny pokazujący, w jakim nastroju są znajomi z listy kontaktów; udostępnia też instrukcje obsługi różnych funkcji komunikatora. Dzięki temu można pełniej z niego korzystać. Z nową wersją otrzymamy też darmowy próbny dostęp do usługi grupowych połączeń wideo w wersji beta. Szybki podgląd umożliwia łatwe śledzenie konwersacji, przełączając widok na osobę, która aktualnie mówi. [ds]

www.skype.com

PRZEGLĄDARKA INTERNETOWA

Co w Operze 11

Prawdopodobnie w chwili gdy bieżący numer PC Formatu trafi do sprzedaży, firma Opera Software udostępni publicznie jedenastą generację swojej przeglądarki internetowej. Opera 11 w stosunku do poprzednich edycji wnosi jedną istotną zmianę. Jej użytkownicy będą mogli wreszcie korzystać z rozszerzeń zwiększających możliwości przeglądarki. Na konferencji Up North Web, która odbyła się 14 października w Oslo w Norwegii, mogliśmy na własne oczy przekonać się o działaniu niektórych rozszerzeń przygotowanych przez programistów Opera Software. Jednym z nich jest rozszerzenie Maps, a przykład jego działania – geolokalizację miejsc – pokazuje ilustracja. Inne rozszerzenie to StumbleUpon, bardzo popularne w przeglądarce Firefox. [dh]

www.opera.com

‹ Ekran szybkiego wybierania, który jest wyświetlany bezpośrednio po uruchomieniu przeglądarki Opera 11.

Przykład działania rozszerzenia Maps – zaznaczenie dowolnego adresu na wczytanej stronie pozwala go zlokalizować za pomocą internetowego serwisu nawigacyjnego, np. Google Maps. ›

PROGRAM OCR

Tekst zamiast obrazka

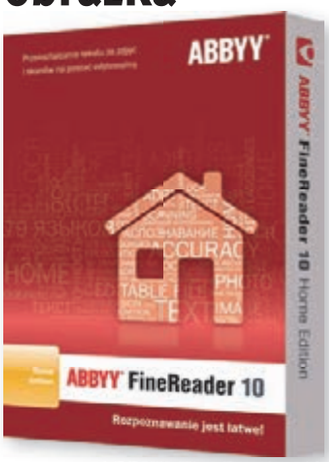

Program ABBYY FineReader 10, który przekształca zeskanowane dokumenty na tekst, ukazał się w wersji do użytku domowego. Ponoć działa o 20 proc. dokładniej niż poprzednia wersja. Wśród nowości jest np. automatyczny podział zeskanowanych razem dwóch stron książki, wraz z korekcją zniekształceń perspektywy, usuwaniem szumów. Teksty przekształcone z cyfrowych obrazów można zapisać w plikach PDF, MS Word 2007–2010 lub formacie HTML. Zastosowanie FineReadera pozwala zachować hierarchiczną strukturę nagłówków, stopki, przypisy, czcionki i style. [ds]

Wymagania ABBYY FineReader 10 Home Edition: Windows XP, Vista, 7 **Cena:** ok 200 zł, **www.finereader.pl**

FALLOUT: NEW VEGAS

Hazard i apokalipsa

Fallout po raz kolejny trafia na ekrany pecetów i konsoli. W kolejnej części, zatytułowanej New Vegas, znalazło się wiele elementów z trzeciej części gry oraz nigdy nieukończonego projektu Van Buren (ideowego spadkobiercy pierwszych części sagi). W grze znajdziesz znany z „trójki" system walki, ale poszerzony o możliwość modyfikowania broni i stosowanie różnego typu amunicji. W dialogach odzwierciedlono wpływ statystyk bohatera. Zmienił się także system zarządzania postaciami towarzyszącymi – uproszczono wydawanie rozkazów. Wielbiciele świata Fallout na pewno zainteresują się trybem realistycznym, w którym trzeba pamiętać o regularnym piciu i jedzeniu, nieleczone rany ulegają zakażeniu, a zawartość podręcznej apteczki nie leczy poważnych kontuzji. Akcja gry toczy się w okolicach tytułowego New Vegas – miasta ocalałego z nuklearnej zagłady, które nawet po apokalipsie pozostaje świątynią hazardu. [mp]

Wymagania: Fallout: New Vegas – procesor Dual Core 2 GHz, 2 GB RAM, karta graficzna z pamięcią 256 MB, 10 GB na HDD, Windows XP/Vista/7
Cena: 150 zł (**wersji** na konsole Xbox 360 i PS 3 – 230 zł), http://fallout.bethsoft.com

CALL OF DUTY: BLACK OPS

Tajemnice zimnej wojny

Kolejna część gry z serii strzelanek, Call of Duty, o podtytule Black Ops przenosi gracza w czasy zimnej wojny i pozwala wcielić się w komandosów służących w tajnej jednostce Studies and Operations Group. Kampania dla pojedynczego gracza ma być bardziej realistyczna i mroczniejsza niż w poprzednich odsłonach serii. Tajne misje będą przebiegały m.in. w Rosji, Laosie i na Kubie. W trybie multiplayer zmodyfikowano system odblokowywania broni i zdolności (teraz gracz wybiera, co chce odblokować w pierwszej kolejności). Gracze mogą także zakładać się o wirtualną walutę, kto wygra sieciową potyczkę. Trzecia atrakcja Black Ops to tryb współpracy, w którym grać może do 4 osób. [mp]

Wymagania: Call of Duty: Black Ops – brak danych, **cena**: 140 zł, **www.callofduty.com**

w skrócie

WRESZCIE JEST

Zgodnie z zapowiedziami Microsoftu, 10 listopada wystartuje polska wersja usługi sieciowej Xbox Live dla konsoli Xbox 360. Użytkownicy, którzy dotychczas korzystali z usługi, rejestrując konto z wykorzystaniem zagranicznego adresu, teraz będą mogli za darmo zmigrować do polskiego XBL. Aby zachować wszystkie gry i inne dane kupione dotychczas w cyfrowej dystrybucji, należy w momencie migracji mieć je na dysku twardym konsoli. Do polskiej wersji usługi przeniesiony zostanie wykupiony abonament Gold oraz punkty Microsoft Points. [mp]
www.xbox.com/pl-pl

ODESZLI NA URLOP

Michał Kiciński i Marcin Iwiński – założyciele CD Projektu, wydawcy i producenta gier – poszli na bezterminowy urlop, co można interpretować jako odejście z pracy. Sami zainteresowani tłumaczą decyzję zmęczeniem po 16 latach prowadzenia firmy, a chcą uniknąć „wypalenia zawodowego". Prawdopodobnie wpływ na decyzję miał także spór wokół udziałów w spółce Optimus, w której skład wchodzi CD Projekt. [mp]
www.cdprojekt.pl

REKLAMA

w skrócie

ALE SZTUKA...

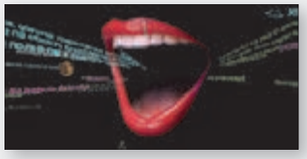

W uruchomionym latem przez Adobe interaktywnym, wirtualnym muzeum cyfrowej sztuki można obejrzeć pierwszą wystawę. Swoje prace prezentuje amerykański artysta Tony Oursler. Są one połączeniem grafiki, animacji, wideo i dźwięków. Przy każdej pracy jest dostępny komentarz audio artysty i eksperta. Muzeum warto odwiedzić, choćby po to, żeby docenić tradycyjną sztukę. Ale trzeba mieć dobrze wyposażony komputer i szybkie łącze. [ds]
www.adobemuseum.com/index.php

SKRÓĆ LINKA Z GOO.GL

Google uruchomiło autorski serwis do skracania linków. Usługa URL shortener umożliwia nie tylko skracanie adresów stron WWW, ale również monitorowanie przychodzącego ruchu pod wygenerowanymi linkami. W ten sposób m.in. możemy zbadać profil odwiedzających i źródła wejść. Z dodatkowych funkcji mogą jednak skorzystać tylko zalogowani użytkownicy. [mn]
www.goo.gl

BŁYSKAWICZNY PODGLĄD STRON

Kolejny innowacyjny mechanizm ma rozszerzyć możliwości wyszukiwarki Google. Chodzi o podgląd witryn bezpośrednio ze strony z wynikami wyszukiwania. Po naprowadzeniu kursora myszy na wybrany link pojawi się po prawej stronie okna przeglądarki podgląd wskazanej witryny. Takie rozwiązanie będzie z pewnością wygodne dla internautów, ale budzi kontrowersje wśród wydawców witryn. Obawiają się obniżenia wyników oglądalności wielu serwisów i spadku dochodów z reklam. [ds]
www.blogstorm.co.uk

POD PATRONATEM PC Format

Szansa dla programujących

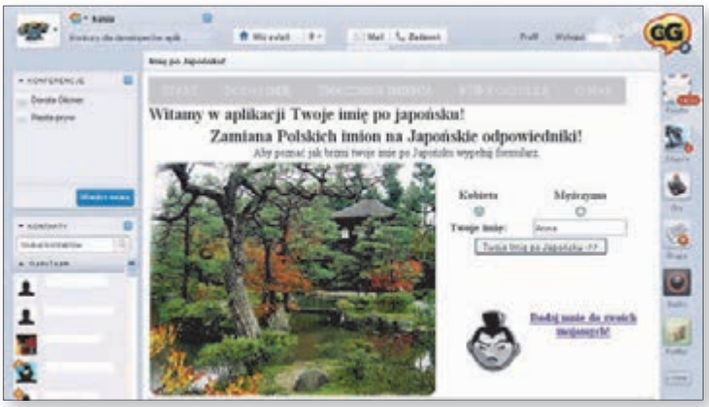

Trwa konkurs dla developerów aplikacji do portalu GG.pl i komunikatora Gadu-Gadu. Główną nagrodą jest 30 tys. zł i umieszczenie zwycięskiej aplikacji w głównym pasku programów na GG.pl. Jest jeszcze sporo czasu na stworzenie ciekawego programu na upublicznionej platformie API GG i jego zgłoszenie – termin upływa 31.12.2010.

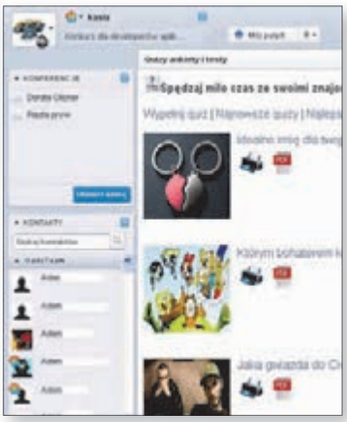

Możliwości jest wiele – patrz ilustracje przykładowych aplikacji „Imię po japońsku" oraz „Quizy ankiety testy". Pierwsza tłumaczy imię i podaje jego brzmienie w języku japońskim. Nazwa drugiej mówi sama za siebie. Wszystko zależy więc od inwencji programistów, a ograniczeniem są jedynie bezpieczeństwo i ochrona prywatności użytkowników. Nic nie stoi na przeszkodzie, żeby stworzyć aplikację z elementami płatnymi i zarabiać na niej. W takim przypadku GG Network oferuje integrację ze swoim systemem płatności.[ds]

http://dev.gg.pl/konkurs

BLOGI

Do odstrzału

Apple skierowało oficjalne pismo do firmy Blomedia, w którym domaga się zamknięcia blogu Applemania, poświęconego produktom i oprogramowaniu producenta, z charakterystycznym logo w kształcie jabłka. Działanie serwisu zrzeszającego fanów marki uznano za „nieuczciwą konkurencję". Amerykański producent domaga się zaprzestania wykorzystywania i usunięcia z witryny znaków

graficznych Apple oraz zrzeczenia się domeny internetowej applemania.pl. Właściciel blogu zastosował się do likwidacji elementów podobnych do znaku Apple, ale witryna nie zakończyła swojej działalności i dalej funkcjonuje pod tym samym adresem. Żądania Apple są dość sporym zaskoczeniem, bo serwis ma charakter promocyjny. Autorzy pozytywnie opisują na nim produkty tej marki. [mn]

www.applemania.pl

PŁATNOŚCI ONLINE

Doładujesz w kilka minut

PayPal, jeden z największych systemów płatności online, wprowadził błyskawiczne doładowania konta w serwisie z dowolnego rachunku bankowego. Rozwiązanie BlueCash powstało z myślą o internautach, którzy boją się o bezpieczeństwo swoich danych podczas finalizowania zakupów w sieci. Tego typu obawy skłaniają ich do wyboru płatności za pobraniem, co często zwiększa koszty wysyłki. Usługa BlueCash skraca czas oczekiwania na doładowanie konta w PayPal do kilku minut. [mn]

www.paypal-doladowania.pl

WIDEO ONLINE

Programy TVP na YouTube

Telewizja Polska podpisała umowę o współpracy komercyjnej z YouTube, w ramach której zostanie rozbudowany dotychczasowy kanał telewizji publicznej w najpopularniejszym portalu wideo. To pierwszy polski nadawca, który zdecydował się na udostępnienie na YouTube pełnych odcinków programów i produkcji archiwalnych, które cieszą się dużym zainteresowaniem w sieci. Materiały wideo będą podzielone na kanały tematyczne, m.in. sport, rozrywkę, kabarety i styl życia. Produkcjom udostępnionym przez TVP będzie towarzyszyć reklama sprzedawana przez YouTube. [mn]

www.youtube.com/tvp

KARTOGRAFIA ONLINE

Jedna baza dla Polski

Powstaje krajowy system gromadzenia, aktualizacji, zarządzania i udostępniania danych topograficznych i geograficznych oraz baza danych obiektów topograficznych (BDOT). Baza będzie zawierać dane m.in. o sieci cieków, dróg i kolei, uzbrojeniu terenu, dane o budowlach i urządzeniach, terenach chronionych czy punktach adresowych, rzeźbie i elementach pokrycia terenu, sieciach przesyłowych. Będzie źródłem danych m.in. do produkcji map, ale też do podejmowania np. decyzji inwestycyjnych przez przedsiębiorców. System ułatwi też lokalizację zdarzeń wymagających interwencji straży pożarnej, policji, służb medycznych czy ratowników TOPR i WOPR.

Wyszukiwanie, przeglądanie oraz pobieranie danych z bazy umożliwi portal internetowy (adres obok). Każdy będzie mógł w nim zweryfikować swoje dane i przekazać informacje o błędach. Baza ma powstać do 2013 r. Koszt całego projektu to 170 mln zł.[ds]

www.geoportal.gov.pl

TELEWIZJA INTERNETOWA

W telewizyjnej rozdzielczości

Telewizja internetowa WP.TV ma nowy, bardziej intuicyjny i przyjazny dla internautów interfejs. Została wzbogacona o autorski system nawigacji, znany dotychczas z kanału ToSieWytnie.pl. Jednak kluczową zmianą jest przejście na szerokokątną rozdzielczość odtwarzacza materiałów multimedialnych. Dotychczasowy player o rozdzielczości 480x360 (format obrazu 4:3) został zastąpiony odtwarzaczem o rozdzielczości telewizyjnej 720x404 (16:9). Dodatkowo rozbudowano rankingi, systemy oceny i rekomendacji materiałów oraz moduł wyszukujący filmy w serwisie. Ciekawym rozwiązaniem jest wprowadzenie dymków komiksowych z komentarzami wewnątrz ekranu odtwarzacza, dzięki czemu podczas oglądania materiału można śledzić opinie i wypowiedzi innych widzów. W przyszłości możemy spodziewać się kolejnych innowacji w serwisie, m.in. filmów w jakości HD. [mn]

www.wp.tv

w skrócie

ONET DLA STUDENTÓW

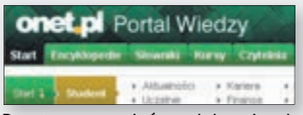

Do grupy serwisów edukacyjnych portalu Onet dołączyła witryna dla przyszłych i obecnych studentów. Publikuje informacje ze świata akademickiego, poradniki dotyczące wyboru kierunku studiów i materiały poświęcone karierze zawodowej. Zawiera też bazę adresową polskich uczelni. [mn]

student.onet.pl

ODLICZANIE DO MATURY

Serwis społecznościowy Maturzaki.pl pomoże w przygotowaniach do egzaminu dojrzałości. Zawiera nie tylko materiały do powtórek i pytania testowe, ale też kalendarz, który pomaga rozłożyć w czasie naukę, tak by opanować dany materiał. Poza tym służy do wymiany wiedzy i doświadczeń z maturzystami z całej Polski. Korzystanie z serwisu jest bezpłatne. [ds]

www.maturzaki.pl

PRZENOSINY NA CYPR

Serwis wymiany i przechowywania plików Chomikuj.pl zmienił właściciela. Od niedawna witryną zarządza spółka FS File Solutions Limited z siedzibą w Nikozji na Cyprze. Zmiana lokalizacji pozwoli uniknąć konsekwencji prawnych związanych z promowaniem komputerowego piractwa, o które w ostatnich miesiącach kilkakrotnie została oskarżona witryna. [mn]

www.gazetaprawna.pl

REKLAMA

CERTYFIKAT BEZPIECZEŃSTWA ISO 27001:2005
CERTYFIKAT JAKOŚCI ISO 9001:2008

Domeny

Pokaż swoje internetowe „ja”

Teraz w home.pl bez opłat zarejestrujesz niepowtarzalną domenę i skorzystasz z darmowego Kreatora stron WWW! Z nami wykreujesz swoje miejsce w Sieci.

3 domeny za 0 zł!

- Wizytówka internetowa w pakiecie
- Szybkie i stabilne serwery DNS
- Panel do zarządzania online

home.pl®
Tak łatwo być w Internecie

www.home.pl

Pomoc 24h | 801 44 55 55

ZAGROŻENIA NA FACEBOOKU

Darmowy iPhone 4?

Firma Sophos ostrzega użytkowników portalu społecznościowego Facebook przed aplikacją, która rzekomo za darmo oferuje najnowszy smartfon Apple. Użytkownicy, którzy wyrażą zgodę na uruchomienie aplikacji, są przekierowywani na stronę internetową, która przynosi zysk osobom stojącym za tym oszustwem, tzw. scamem. Do kliknięcia w sfingowany link zachęcają komunikaty wyświetlane na tablicy znajomych, z których wynika, że nasi przyjaciele otrzymali już telefony za darmo i testują nowe urządzenie. Takie komunikaty rozprzestrzeniają się automatycznie po zezwoleniu tej aplikacji na dostęp do podstawowych informacji profilu użytkownika. Internauci, którzy padli ofiarą tego ataku, powinni usunąć złośliwą aplikację i niezwłocznie pokasować z tablicy linki prowadzące do fałszywej strony. [mn]

www.sophos.com

FAŁSZYWY ANTYWIRUS

Kaspersky Lab ofiarą hakerów

Amerykańska witryna Kaspersky Lab została wykorzystana przez cyberprzestępców do rozpowszechniania malware. Hakerom udało się złamać zabezpieczenia strony z narzędziami do ochrony systemu Windows. W wyniku ataku podmieniono linki do oprogramowania, a użytkownicy zamiast zabezpieczeń pobierali fałszywy program antywirusowy. Spreparowana strona Kaspersky Lab była dostępna w internecie przez ponad 3 godziny.

Okazuje się, że to nie pierwsza wpadka w historii Kaspersky'ego. Kilka miesięcy temu hakerzy wykryli podatność kodu strony na atak SQL Injection, co przyczyniło się do wycieku prywatnych danych użytkowników. Tym razem firma zapewnia, że do kradzieży danych nie doszło, a użytkownikom, którzy padli ofiarą ataku, eksperci pomogą w usunięciu fałszywego oprogramowania. [mn]

www.softpedia.com

Raport PandaLabs

Każdego tygodnia do sieci trafia 57 tysięcy nowych adresów, które podszywają się pod znane firmy, raportuje PandaLabs. Nieostrożni użytkownicy mogą omyłkowo trafić na taką witrynę, która zainfekuje komputer, a dane, które internauta wprowadził na stronie, zostaną przekazane przestępcy. Hakerzy do tego celu wykorzystują 375 rozpoznawalnych marek i nazw instytucji. Do tej pory ataki podszywania się (phishingu) były głównie rozpowszechniane przez e-mail. W ostatnich miesiącach nasiliły się oszustwa wykorzystujące formę Black Hat SEO, które polegały na pozycjonowaniu fałszywych stron w wyszukiwarkach. [mn]

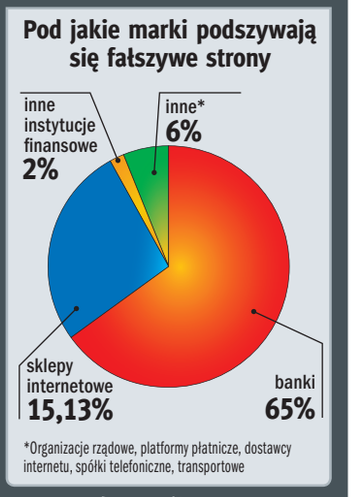

www.pandasecurity.com

OSZUSTWA INTERNETOWE

8 lat w pace

Szczecińscy policjanci przy współpracy z działem bezpieczeństwa Allegro zatrzymali 31-latka, który za pośrednictwem aukcji internetowych wyłudził około 10 tysięcy złotych. Mężczyzna, korzystając z konta stworzonego na fikcyjne dane osobowe, sprzedawał sprzęt elektroniczny. Niespełna dobę od popełnienia przestępstwa przedstawiciele Allegro zablokowali jego konto i zawiadomili funkcjonariuszy. Dzięki szybkiej akcji policji udało się ustalić miejsce przeby-

wania sprawcy. W mieszkaniu zabezpieczono dysk twardy, dokumentację bankową, telefony i karty SIM. Za oszustwa grozi mu do 8 lat pozbawienia wolności. Ponadto okazało się, że mężczyzna był poszukiwany listem gończym. [mn]

www.policja.pl

PHISHING

Wyłudzenia danych na allegro

W październiku odnotowano kilka przypadków prób wyłudzania danych do logowania w serwisie Allegro.pl. W wiadomościach e-mail, które otrzymywali użytkownicy portalu aukcyjnego, zawarty był odnośnik do spreparowanej strony, łudząco podobnej do Allegro.

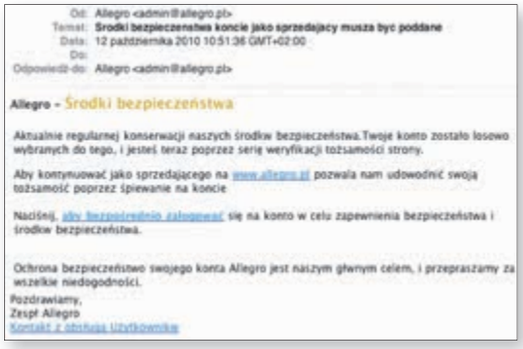
Od: Allegro <admin@allegro.pl>
Temat: Środki bezpieczeństwa koncie jako sprzedajacy musza byc poddane
Data: 12 października 2010 10:51:36 GMT+02:00
Do:
Odpowiedź do: Allegro <admin@allegro.pl>

Allegro - Środki bezpieczeństwa

Aktualnie regularnej konserwacji naszych środków bezpieczeństwa.Twoje konto zostało losowo wybranych do tego, i jesteś teraz poprzez serię weryfikacji tożsamości strony.

Aby kontynuować jako sprzedającego na www.allegro.pl pozwala nam udowodnić swoją tożsamość poprzez śpiewanie na koncie

Naciśnij, aby bezpośrednio zalogować się na konto w celu zapewnienia bezpieczeństwa i środków bezpieczeństwa.

Ochrona bezpieczeństwo swojego konta Allegro jest naszym głównym celem, i przepraszamy za wszelkie niedogodności.

Pozdrawiamy,
Zespół Allegro
Kontakt z obsługą użytkownika

O wysokiej wiarygodności e-maila świadczyło pole nadawcy z adresem admin@allegro.pl. Przedstawiciele portalu ostrzegają, że nie są nadawcą takich wiadomości i apelują o ich ignorowanie oraz zachowanie ostrożności. Wniosek? Trzeba zwracać uwagę na adresy stron internetowych w przeglądarce.

W przypadku tego phishingu użytkownicy byli przenoszeni na witrynę www.allegro.home.ro. Wprowadzone na sfałszowanej stronie dane do logowania trafiają bezpośrednio w ręce cyberprzestępców. Użytkownicy powinni zwracać uwagę na to, czy witryna prosząca o poufne dane ma ważny certyfikat bezpieczeństwa, można go poznać po symbolu kłódki i adresie rozpoczynającym się od https:// [mn]

www.allegro.pl, www.kaspersky.pl

SPAM

USA wciąż królem

Producent oprogramowania zabezpieczającego – firma Sophos – opublikował listę 12 krajów, które w trzecim kwartale 2010 roku rozsyłały najwięcej spamu. Liderem są Stany Zjednoczone, a liczba produkowanych wiadomości śmieci względem poprzedniego kwartału wzrosła z 15,2 proc. do 18,6 proc. Kolejne miejsca na podium zajmują Indie (7,6 proc.) i Brazylia (5,4 proc.). Listę spamerów zamyka Hiszpania na poziomie 1,8 proc. W rozkładzie spamu ze względu na kontynenty prowadzi Europa (33,1 proc.), kolejne miejsca przypadają Azji (30 proc.), Ameryce Północnej (22,3 proc.), Ameryce Południowej (11,5 proc.) i Afryce (2,3 proc.). [mn]

www.sophos.com

JESTEM TWOIM PRZEWODNIKIEM

JESTEM NIKON D3100. Jestem innowacyjny i łatwy w użyciu. Oferuję Tryb podręcznika i Podgląd na żywo z automatycznym wybieraniem trybów, które pomogą robić wspaniałe zdjęcia w prosty sposób. Dodatkowo nagrywanie filmów Full HD, 14,2 megapiksela, 11-punktowy autofokus oraz przetwarzanie obrazu EXPEED 2. Jestem stworzony, aby pomagać. **jestemnikon.pl**

At the heart of the image

Nikon

w skrócie

ZDALNA KONTROLA TELEFONU

Sony Ericsson LiveView to gadżet przeznaczony do smartfonów z systemem Android. Ten miniaturowy wyświetlacz łączy się przez bluetooth z telefonem i wyświetla wiadomości tekstowe, pozwala zobaczyć rozmowy przychodzące i śledzić na bieżąco najnowsze wpisy na Facebooku. Umożliwia też wybieranie utworów muzycznych i regulowanie głośności dźwięku. Obsłuży też inne aplikacje w telefonie. Wszystko bez wyciągania telefonu z kieszeni czy torby. Cena 200–250 zł. [ds]
www.sonyericsson.com/LiveView

PIERWSZE Z WINDOWS PHONE 7

Microsoft zaprezentował 9 telefonów z Windows Phone 7. Pięć z nich to modele firmy HTC (trzy z nich na zdjęciu), pozostałe oferuje Dell, LG i Samsung. Smartfony trafią do 60 operatorów w 30 krajach jeszcze w tym roku. Znajdą się też w ofercie polskich operatorów. Jak podaje Reuters, Microsoft wraz z producentami i operatorami planują wydać na promocję telefonów z nowym systemem 100 mln dolarów. [ds]
www.microsoft.com/poland

UPC DLA STUDENTÓW

Telewizja kablowa UPC przygotowała specjalną ofertę dla studentów, którzy potrzebują internetu tylko na czas roku akademickiego. Obejmuje ona wszystkie opcje internetu w ofercie operatora, od 5 Mb/s za 55 zł do 120 Mb/s w abonamencie 150 zł, a umowa zawierana jest na 9 miesięcy; instalacja jest bezpłatna. Promocja trwa do końca listopada. [mn]
www.upc.pl

DVB-T rusza z kopyta

Ostatnie dwa miesiące były kluczowe dla postępów cyfryzacji telewizji naziemnej DVB-T w Polsce. Podpisano umowę na emisję tzw. drugiego multipleksu, którego operatorem został Emitel. [MP]

Do odbioru telewizji cyfrowej wystarczy zwykła, stara antena analogowa. Możesz też nabyć najnowszą Thomson Black Piano 40DB przedstawioną na zdjęciu.

Koncesję na nadawanie w ramach drugiego multipleksu otrzymali dużo wcześniej wszyscy działający obecnie nadawcy prywatni, czyli TVN, Polsat, TV4 i TV Puls. Teraz zostały zawarte także umowy między nimi a Emitelem.

Co obejrzymy

Multipleks to grupa kanałów nadawanych w określonym pasmie częstotliwości. W drugim multipleksie każdy z wymienionych podmiotów będzie nadawał swój podstawowy kanał oraz jeden kanał dodatkowy. Obecnie wiadomo jedynie, że w przypadku TVN będzie to kanał TVN7, a jego nadawanie nie zostanie rozpoczęte wcześniej niż 15 listopada (w tym samym terminie nadawanie dodatkowego kanału powinien rozpocząć Polsat). Lista pozostałych kanałów drugiego multipleksu nie jest oficjalnie znana – mówi się o sportowym kanale Polsatu, skierowanym do młodzieży, TV6, i kanale o roboczej nazwie TV Puls 2.

Drugi multipleks obecnie dostępny jest m.in. dla mieszkańców Warszawy, Częstochowy, Wrocławia, Bydgoszczy. Harmonogram uruchamiania drugiego multipleksu w pozostałych częściach kraju znajdziesz w tabelce.

5 kanałów TVP

To nie wszystkie nowinki. 27 października rozpoczęła się emisja kanałów Telewizji Polskiej w ramach trzeciego multipleksu. Także w tym przypadku partnerem przedsięwzięcia jest spółka TP Emitel.

W trzecim multipleksie znalazły się kanały TVP1, TVP2 , TVP INFO (także wersje regionalne, tam, gdzie są dostępne), TVP Kultura i TVP Historia. Niestety na liście zabrakło TVP Sport i TVP HD, które najwyraźniej Telewizja Polska ma zamiar udostępnić odpłatnie.

Podobnie jak w przypadku drugiego multipleksu uruchamianie nadawania trzeciego multipleksu odbywa się etapami – patrz tabelka. Emisja kanałów TVP drogą analogową potrwa nie krócej niż do połowy 2012 r. i nie dłużej niż do połowy 2015 r. Nadawca państwowy nie zamierza prowadzić akcji sprzedaży, a tym bardziej subsydiowania tunerów potrzebnych do odbioru telewizji DVB-T. W tunery takie jest wyposażona większość aktualnie sprzedawanych w Polsce telewizorów.

Co dalej

Zajmowane dotychczas przez emisję testową częstotliwości 470–790 MHz – tzw. pierwszy multipleks – zostaną ponownie zagospodarowane. Na zainteresowanych nadawców czeka UKE. Niemal połowa przepływności w pierwszym multipleksie przysługuje do połowy 2013 roku Telewizji Polskiej.

Etapy włączania emisji 2. oraz 3. multipleksu DVB-T

	II multipleks	III multipleks
Etap I	od 30 września 2010 r.: Zielona Góra, Żagań, Wisła, Rzeszów, Warszawa, Poznań, Leżajsk, Przemyśl, Kalisz, Częstochowa, Opole, Szczecin, Bydgoszcz, Wrocław, Lublin, Olsztyn, Konin, Piła, Białogard, Świnoujście, Koszalin, Lębork, Płock, Opoczno, Kłodzko, Zakopane, Rabka, Dęblin, Zamość, Elbląg, Iława	do 27 października 2010 r. województwa: mazowieckie, pomorskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie – zasięgiem zostanie objętych 58 proc. mieszkańców obszaru
Etap II	nie później niż do 31 lipca 2011 r. : Białystok, Bieszczady, Gdańsk, Gniezno, Szczawnica-Gorlice, Katowice, Kielce, Kraków, Łódź, Ostrołęka, Siedlce, Suwałki, Tarnów	do 27 kwietnia 2011 województwa: lubuskie, łódzkie, podlaskie, lubelskie i podkarpackie – zasięgiem zostanie objętych 20 proc. mieszkańców obszaru
Etap III	nie później niż do października 2011 r. Jelenia Góra	do 27 października 2011 r. województwa: dolnośląskie, opolskie, śląskie, małopolskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie i kujawsko-pomorskie – zasięgiem zostanie objętych 45 proc. mieszkańców obszaru
Etap IV	nie później niż do 1 października 2012 r. Giżycko	do 27 kwietnia 2014 r. zasięgiem zostanie objęte 98 proc. kraju.

NAWIGACJA W TELEFONIE

Więcej dróg, punktów POI i państw

Dostępna jest aktualizacja map Ovi Mapy do bezpłatnej nawigacji samochodowej i pieszej oferowanej przez firmę Nokia, na razie do 24 modeli telefonów. Zawiera wskazówki głosowe dla 75 krajów w 46 językach oraz szczegółowe mapy ponad 180 państw. Nowe Mapy Ovi obejmują 677 650 km polskich dróg i uwzględniają nowe inwestycje drogowe. Baza ważnych punktów POI liczy 172 412 obiektów. Aktualizacja zawiera też 137 wizualizacji 3D najważniejszych punktów orientacyjnych, jak na przykład Pałac Kultury i Nauki w Warszawie. [ds]

www.nokia.pl/mapy

NEOSTRADA – INTERNET PRZEZ ŁĄCZE TELEFONICZNE

Tańsza nawet o 25 proc.

Telekomunikacja Polska obniżyła ceny internetu w ramach usługi neostrada. Klienci zapłacą teraz do 25 proc. mniej niż dotychczas. Przy umowie na 24 miesiące pierwsze dwa okresy rozliczeniowe są bezpłatne. W ofercie 2-letniej dostępne są prędkości 1, 2, 6, 10 lub 20 Mb/s z abonamentem odpowiednio 44, 54, 59, 64 lub 69 zł. Przy umowie na 12 miesięcy nie obowiązuje zerowa opłata za 2 pierwsze miesiące. Nowa oferta jest skierowana do nowych i dotychczasowych klientów TP. Obniżka była możliwa dzięki zatwierdzeniu przez UKE nowego modelu ustalania cen usług hurtowych dla operatorów wykorzystujących sieć TP. Wraz z obniżką cen neostrady spadły też ceny pakietu internet z telewizją. Przy umowie 24-miesięcznej zapłacimy za pakiet od 54,90 do 74,90 zł dla prędkości od 512 Kb/s do 20 Mb/s. [mn]

www.tp.pl

Zmiany w cenniku neostrady tp – umowa na 24 mies.

Opcja neostrady	Stara cena efektywna [1] [zł]	Nowa cena [zł] 3–24 mies. [2]	Nowa cena efektywna [1] [zł]	Obniżka [zł]	Obniżka [proc.]
512 Kb/s	48,16	44	40,34	-7,82	-16%
1 Mb/s	53,65	44	40,34	-13,31	-25%
2 Mb/s	64,9	54	49,5	-15,4	-24%
6 Mb/s	67,68	59	54,08	-13,6	-20%
10 Mb/s	75,18	64	58,67	-16,51	-22%
20 Mb/s	82,68	69	63,25	-19,43	-24%

[1] Opłata za cały okres trwania umowy podzielona na 24 miesiące. [2] 1. i 2. jest bezpłatny.

SMARTFON Z ANDROIDEM

Kolejny kamień

TESTOWANO W LABORATORIUM KOMPUTEROWYM PC FORMAT PCF LAB

Motorola Milestone XT720 jest pierwszym na rynku modelem z Androidem, który ma wbudowaną lampę błyskową. Urządzenie ma także aparat z matrycą o rozdzielczości 8 megapikseli, kręci filmy w rozdzielczości 1280x720 punktów i pozwala podłączyć zewnętrzny ekran przez złącze HDMI (kabel w zestawie).

Jak na wysokiej klasy urządzenie przystało, XT720 jest bogato wyposażony – w duży ekran, system Android 2.1, nawigację GSP, ekran multidotykowy. Doskonale działa ekranowa klawiatura qwerty z polskim słownikiem. Zastrzeżeń nie budzi także interfejs systemu, który Motorola poddała lekkiemu liftingowi. Uwagę zwraca ciekawy design smartonu i znakomite wykonanie. Szkoda, że producent nie użył mocniejszego procesora – wykorzystana jednostka nie radzi sobie z płynnym odtwarzaniem animacji interfejsu. Jest przyzwoicie, ale od telefonu tej klasy wymagamy znacznie więcej.

Innych istotnych wad testowany Milestone nie ma. No, może z wyjątkiem dosyć wysokiej ceny, wynikającej prawdopodobnie z wciąż małej popularności telefonu na rynku. [mp]

XT720 to pierwszy smartfon z systemem Android, który ma wbudowaną lampę błyskową, a nie diodową lampę doświetlającą.

Dane techniczne Motorola Milestone XT720: **ekran** TFT 3,7" (480x854) multidotykowy, **pamięć** 8 GB, **procesor** ARM Cortex-A8 /720 MHz, **system** Android 2.1, aparat 8 Mpix (autofokus, lampa błyskowa), **porty**: microSD, HDMI, microUSB, **interfejsy**: Wi-Fi, bluetooth, GPS-A, HSDPA do 10,2 Mb/s, **bateria** 1390 mAh Li Ion, **wymiary** 609x116x109 mm, **waga** 142g **Cena:** 2010 zł, **www.motorola.pl**

REKLAMA

microlab
feel the difference

. SOLO 7C
Łączna moc RMS: 110W
Zakres częstotliwości: 55 - 20.000Hz
Wymiary kolumny: 220 x 325 x 558mm
Waga zestawu: 22,4 kg

WIELKOŚĆ ma znaczenie...

Przeciętny notebook 15"

microlab

Zdjęcie odzwierciedla realne różnice rozmiarów.

sunnyline

Wyłączny dystrybutor produktów marki MICROLAB w Polsce:
Sunnyline Computer Products Poland Sp. z o.o.
tel.: +48 61 814 18 69 / fax.: +48 61 814 18 70 | www.sunnyline.com.pl | www.microlab.com

Wirtualne i realne

Canon Expo to pokaz produktów Canona, które są na rynku lub pojawią się lada moment, ale też rozwiązań przyszłości. Te poruszają wyobraźnię, „więc będzie jak na filmach science fiction”. [Sebastian Krężel]

Koncepcyjne urządzenia Canona: aparat fotograficzny i kamera w jednym (Wonder Camera), kamera 3D, aparat kompaktowy, centrum multimedialne oraz okulary do tzw. mieszanej rzeczywistości.

Nowości w najbliższym czasie będzie sporo: aparaty i kamery, obudowy wodoszczelne do aparatów i kamer, drukarki i urządzenia wielofunkcyjne z atramentowym i laserowym mechanizmem druku. Oprócz tego urządzenia, których nikt by się nie spodziewał w ofercie Canona, a także koncepcje rozwiązań, które mogą trafić na rynek za kilka lat.

Więcej niż Full HD

Gdy technologia Full HD szturmem zdobywa rynek, na jej następcę szykuje się technologia 4 K. Pierwsza zapewnia nagrywanie i odtwarzanie obrazu w rozdzielczości 1080x1920 pikseli, druga – aż 4096x3072 piksele. Będą w nią wyposażone nie tylko telewizory, ale też wszelkie urządzenia rejestrujące. Kamery 4 K dla profesjonalistów już są dostępne m.in. u Canona. Na wystawie producent ten zaprezentował swoje... monitory o rozdzielczości 4 K. Wyświetlany na nich obraz cechuje ogromna szczegółowość oraz niesamowita jakość odwzorowania kolorów. To również sprzęt dla profesjonalistów.

Ciekawostkę stanowił futurystyczny aparat wyposażony w 8-megapikselową matrycę oraz obiektyw z 20-krotnym zoomem optycznym, o zakresie ogniskowych 24–480 mm i zakresie oferowanych przysłon f/1,8–3,8. Jego unikatową cechą jest jednak możliwość rejestrowania filmów w rozdzielczości 4 K, i to z prędkością 60 kl./s.

Multimedialna stacja

Prototyp urządzenia Canon Cross Media Station z wyglądu przypomina tuner telewizji satelitarnej, ale ma inne przeznaczenie – wyeliminować wszystkie kable niezbędne do obsługi aparatu czy kamery. Gdy aparat czy kamerę położy się na jego powierzchni, zapisane w ich pamięci filmy czy zdjęcia zostaną bezprzewodowo przesłane do telewizora lub komputera i tam wyświetlone. Wybrane zdjęcia mogą być bezprzewodowo wysłane do telefonu komórkowego czy drukarki. Dodatkowo zdjęcia z Cross Media Station mogą zostać wysłane bezpośrednio do serwisów społecznościowych. Inną ciekawą funkcją tego urządzenia jest możliwość indukcyjnego ładowania baterii w aparatach bez używania kabli.

Matryca CMOS o największej na świecie rozdzielczości 120 mln pikseli! Obok prototyp aparatu do zdjęć panoramicznych o bardzo wysokiej jakości.

Mieszana rzeczywistość

Większość koncepcyjnych, futurystycznych rozwiązań na Canon Expo już działała! Szczególną atrakcją było urządzenie, będące połączeniem kamery i aparatu, które potrafiło rejestrować filmy 3D. Ale nie takie, jakie pojawiają się w naszych kinach. Aby je oglądać, potrzebne jest użycie okularów do tzw. interaktywnej mieszanej rzeczywistości (Interactive Mixed Reality). Widzimy przez nie otoczenie, w którym się znajdujemy, a jednocześnie jest wyświetlany zarejestrowany wcześniej obraz. W naszym przypadku był to chłopiec żonglujący piłką nożną, który ni stąd, ni zowąd pojawił się pomiędzy przechodzącymi ludźmi.

Takich akcesoriów pojawia się coraz więcej – mikrofon mocowany w gorącej stopce lustrzanki zadba o dobrą jakość dźwięku w nagranym wideo.

Zastosowań dla takiego rozwiązania jest sporo: w edukacji, medycynie czy np. w projektowaniu i planowaniu przestrzennym. Będziemy mogli tworzyć wirtualne budowle i „układać” je w naszym otoczeniu, a za pomocą odpowiedniego oprogramowania CAD/CAM zbudujemy wirtualny most zawieszony np. między krzesłami w pokoju.

Jeśli technika ma pójść w tym właśnie kierunku, z niecierpliwością czekamy na komercyjne produkty.

Prezentacja działania interaktywnej rozszerzonej rzeczywistości. Użytkownik widzi przez założone okulary otoczenie, w jakim się znajduje, i jednocześnie wirtualne obiekty. Na tym stoisku można było malować wirtualnego misia wiszącego nad stołem.

Prototypowa konstrukcja aparatu cyfrowego, który jest jednocześnie kamerą cyfrową. Filmy rejestrowane są w rozdzielczości 4 K (4096x3072), i to z prędkością 60 klatek na sekundę.

WIDEOKONFERENCJE

Do zobaczenia w telewizorze

Rozwiązanie Cisco ūmi umożliwi „spotkania" na odległość. Wystarczy podłączyć do niego telewizor HD i szerokopasmowe łącze internetowe. Na system Cisco ūmi składa się konsola (1), kamera HD (3) i pilot zdalnego sterowania (2). Przy użyciu pilota można uzyskać dostęp do ekranowego interfejsu użytkownika, umożliwiającego m.in. nawiązywanie połączeń ūmi, odbieranie wiadomości wideo, zarządzanie kontaktami. Użytkownicy mogą również nagrywać własne filmy ūmi i udostępniać je w portalach Facebook i YouTube lub przesyłać w e-mailu. System pozwala też nawiązać i odbierać połączenia z ludźmi, którzy mają dowolny komputer z kamerą internetową i wideoczatem Google.

Cisco ūmi kosztuje ok. 600 dol. plus abonament miesięczny 25 dol. za połączenia ūmi, wiadomości wideo i pamięć na nagrania. [ds]

umi.cisco.com, www.bestbuy.com

TELEWIZOR 3D

Trzeci wymiar bez okularów

Dwa telewizory Toshiby, które pozwalają oglądać obraz 3D bez specjalnych okularów, trafią do sprzedaży już w grudniu br., ale tylko w Japonii. Na razie są to modele o przekątnej ekranu zaledwie 12" (30,5 cm) i 20" (50,8 cm).

Dotychczas technologie 3D nie wymagające użycia okularów cechowała niska rozdzielczość obrazu i duże rozmycie obiektów. Aby tego uniknąć, Toshiba zastosowała panel LCD z bezpośrednim podświetleniem LED. Panel ten ma rozdzielczość około cztery razy większą niż matryca Full HD – zbudowany jest z blisko 830 mln pikseli. Wraz ze specjalnie ukształtowaną macierzą soczewek pozwala on na wyświetlanie ostrego obrazu 3D wysokiej jakości, który nie wymaga używania przez widza specjalnych okularów. Na ekran LCD wysyłanych jest jednocześnie dziewięć obrazów każdej klatki 2D różniących się perspektywą. Odbywa się to przy stałej kontroli i optymalizacji emisji światła i kierunku prezentacji obrazów, tak aby były widoczne pod szerokim kątem (finalna rozdzielczość to 1280x720 pikseli). Mankamentem wcześniejszych rozwiązań 3D był właśnie ograniczony kąt patrzenia. [ds]

www.toshiba.com

REKLAMA

PORADY BEZPIECZEŃSTWA NORTON

Każde kliknięcie ma znaczenie

Czy na pewno wiesz, co ściągasz z Internetu? Czy wyobrażasz sobie, że przestępcy korzystają z Twoich haseł i przejmują kontrolę nad Twoim komputerem? W świecie Internetu każde kliknięcie ma znaczenie!

Według badań firmy Gemius, aż 40 procent użytkowników Internetu w Polsce pada ofiarą cyberprzestępczości. Internetowi przestępcy na każdym kroku czyhają na Twoje błędy, a ich ataki są coraz groźniejsze i trudniejsze do wykrycia. W 2009 roku firma Symantec zidentyfikowała ponad 240 milionów nowych złośliwych programów – czyli o 100 procent więcej niż rok wcześniej. Do wykrycia takiej masy wirusów i programów szpiegowskich nie wystarczą już zwykłe programy antywirusowe.

Tylko oprogramowanie typu „Internet Security" zagwarantuje pełne bezpieczeństwo Twojego komputera. Składa się ono z kilku technologii ochronnych w jednym pakiecie: oprócz tradycyjnego antywirusa posiada także zaporę ogniową, system wykrywania włamań oraz moduły zapobiegające wykradaniu poufnych danych przez fałszywe strony internetowe.

JAK WYBRAĆ NAJLEPSZY PAKIET „INTERNET SECURITY"?

Najważniejsza jest oczywiście skuteczność oprogramowania, najlepiej potwierdzona w niezależnych testach. Warto wybrać program, który nie będzie spowalniał pracy komputera. Oprogramowanie ochronne powinno działać automatycznie, w tle, bez wyświetlania niezrozumiałych powiadomień. Nie powinno ono wymagać od użytkownika ręcznego aktualizowania definicji antywirusowych.

Norton by Symantec

NORTON INTERNET SECURITY 2011: 100% SKUTECZNOŚCI

- 100 procent skuteczność wykrywania zagrożeń w testach niezależnego laboratorium Dennis Labs.
- Pełna ochrona – w tym wykrywanie zagrożeń na podstawie ich zachowania (system SONAR 3) oraz unikalna technologia reputacji.
- Automatyczne aktualizacje baz sygnatur – co 5-15 minut.
- Niskie zużycie zasobów komputera – Norton Internet Security 2011 działa o 65 procent szybciej w porównaniu do średnich wyników laboratorium PassMark.
- Powiadomia, gdy którykolwiek z programów spowalnia pracę komputera.
- Bezpłatne narzędzie Norton Power Eraser do wykrywania i usuwania fałszywych programów antywirusowych oraz innych aplikacji typu „scareware".
- Pełne wsparcie techniczne.
- Ocena przyznana przez PC Format 11/2010: 4,75 – bardzo dobry

Norton by Symantec Norton by Symantec Norton by Symantec Norton by Symantec Norton by Symantec Norton by Symantec Norton by Symantec Norton by Symantec Norton by Symantec Norton by Symantec

w skrócie

BOOM NA TABLETY

Według szacunków firmy analitycznej Gartner sprzedaż multimedialnych tabletów, którą ciągnie w górę Apple iPad, osiągnie w tym roku 19,5 mln egzemplarzy. Jednak prawdziwego boomu można się spodziewać w przyszłym roku, kiedy to do końcowych klientów trafi o ponad 180 proc. więcej tych urządzeń – blisko 55 mln. W 2014 roku Gartner przewiduje łączną sprzedaż tabletów PC na poziomie 208 mln egzemplarzy. [ds]

www.gartner.com

DOCENIAJĄ POLSKICH INFORMATYKÓW

Duża liczba bardzo dobrze wyszkolonych informatyków, znających języki obce – to jeden z powodów, dla których międzynarodowa firma Luxoft otwiera w Polsce, w Krakowie, centrum rozwojowe. Będzie się ono zajmowało rozwojem oprogramowania dla przedsiębiorstw z branży motoryzacyjnej, turystycznej oraz finansowej. W ciągu 2 lat firma zamierza zatrudnić 200 pracowników. [ds]

www.luxoft.pl

SERWIS NOTEBOOKÓW – DOBRY INTERES

W tym roku liczba laptopów oddanych do naprawy pogwarancyjnej będzie o ponad połowę większa niż rok temu, szacuje Komputronik, do którego należy spółka Idea Nord, zajmująca się serwisem notebooków. Również w 2009 r. liczba napraw była o 49 proc. wyższa niż rok wcześniej. Wynika to z rosnącej sprzedaży komputerów przenośnych. W Polsce od 2001 do 2008 r. średni roczny wzrost sprzedaży laptopów wynosił 56 proc. – ze 100 tys. sztuk w 2001 do 2,1 mln w 2008 r. [ds]

www.komputronik.pl

E-COMMERCE W POLSCE 2010

Optymistycznie o e-handlu

Z powodu spowolnienia gospodarczego rok 2009 nie dla wszystkich sklepów internetowych był pomyślny – 38 proc. uczestników badania (przeprowadzonego przez serwis Praktycy.com na 344 e-sklepach) nie było zadowolonych z wyników finansowych. 25 proc. e-sklepów odnotowało przychody powyżej 1 mln złotych, z czego co dziesiąty – przychody powyżej 5 mln złotych. Za to większość – aż 88 proc. – spodziewa się wzrostu przychodów w tym roku. 1/3 badanych przewiduje wzrost odwiedzin ich strony o 30 proc. Tyle samo mówi o wzroście między 10 a 30 proc. Tylko 12 proc. ankietowanych obawia się spadku zainteresowania ich witryną.

Ciekawie wyglądają dane dotyczące tego, jak e-sklepy radzą sobie w kryzysie. Po pierwsze zmniejszają wydatki na marketing i przeznaczają je na działania, które przynoszą szybki i bezpośredni wzrost sprzedaży. Wysiłki koncentrują na poprawieniu funkcjonalności serwisu, procesu sprzedaży i realizacji zamówienia. Podejmują działania, które poprawiają jakość obsługi klienta i mają na celu zatrzymanie już pozyskanych klientów (patrz wykres).

Badania potwierdzają, że gotowość do robienia zakupów online zależy od wieku i miejsca zamieszkania konsumenta. Statystycznie najczęściej klientem e-sklepu jest osoba z miasta powyżej 500 tys. mieszkańców, w wieku 25–34 lata. Na jednorazowe zakupy w sieci klienci najczęściej wydają od 50 do 250 zł. 60 proc. sklepów deklaruje, iż ich klientami są zarówno kobiety, jak i mężczyźni. W 32 proc. badanych sklepów przewagę stanowią klientki, a tylko w 8 proc. kupują głównie mężczyźni.

Jeśli chcesz założyć e-sklep, przeczytaj artykuł na 82 – 85, jak to się robi, jakie formalności i gdzie trzeba załatwić. [ds]

www.praktycy.com

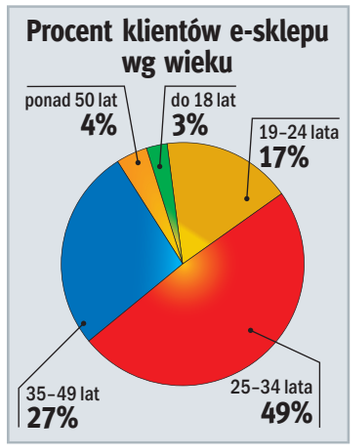

BADANIE INTERNETU

Społeczności i płacenie w sieci

Sieciowe społeczności odgrywają coraz większą rolę w lokalnych kontaktach i akcjach – służą do zacieśniania więzi z ludźmi z najbliższej okolicy, zbierania informacji oraz opinii np. na terenie osiedla – wynika z badania zaprezentowanego przez PanMedia Western. Z drugiej strony pozwalają realizować ambicjonalne cele. Przykładowo NK uchodzi za miejsce do pochwalenia się osiągnięciami dotyczącymi rodziny, pracy, kariery, statusu materialnego. Z kolei Facebook służy do przedstawienia swoich pasji i zainteresowań. Co ciekawe, osoby szczęśliwe, zakochane, rzadziej odczuwają potrzebę dołączenia do społeczności internetowej.

Badanie, które polegało na spędzeniu całego dnia z osobami, które codziennie korzystają z internetu, potwierdziło społeczne przyzwolenie na nielegalne pobieranie treści w sieci. Badani uważają, że nie powinni płacić za korzystanie z sieci, bo ją współtworzą: zamieszczają komentarze, zdjęcia, informacje czy udzielają porad na forach. Płacić mogą za coś, co nigdzie nie jest dostępne za darmo (np. za gry na komórkę) albo od zawsze było płatne i nie ma możliwości, by to ominąć (np. wystawienie aukcji na Allegro), a także za to, czego nie potrafią znaleźć za darmo (np. muzykę). Niektórzy płacą za dostęp do torrentów czy Rapidshare, z których nielegalnie można ściągnąć pliki, ale w ramach tej opłaty mogą przez określony czas ściągać dowolną liczbę plików. [ds]

www.pmw.com.pl

traci

SYMBIAN

Jak przewidywali analitycy, najpopularniejszy system operacyjny dla telefonów komórkowych traci sprzymierzeńców. Samsung zapowiedział, że wstrzyma wspieranie platformy Symbian z końcem tego roku. Będzie koncentrował się na Androidzie, Windows Phone 7 oraz swoim systemie Bada. Od lutego 2010 ten producent nie wprowadził na rynek żadnego telefonu z Symbianem, ale twierdzi, że jeśli klienci bedą sobie tego życzyli, w każdej chwili może zaproponować nowe modele z tym systemem. Do tej pory jest zresztą członkiem organizacji Symbian Foundation. Również Sony Ericsson zapowiedział, że nie będzie już przygotowywał żadnych smartfonów działających pod kontrolą Symbiana. Jedynym liczącym się producentem, który będzie kontynuował wsparcie dla tej platformy, pozostaje fińska Nokia. [ds]

www.samsung.com

PŁATNOŚCI KOMÓRKĄ

Mobilny portfel dla młodych

Jeśli telefon komórkowy miałby zastąpić karty kredytowe, dostępowe, lojalnościowe oraz umożliwiać bezpieczne płacenie rachunków, przechowywanie kuponów rabatowych, oglądanie wyciągów bankowych itd., to większość młodych ludzi chętnie z takiej możliwości skorzysta. W badaniu, które firma Alcatel-Lucent przeprowadziła za pomocą panelu Youth Lab (liczy 226 osób z 10 krajów, bez Polski), mobilnym portfelem było zainteresowanych 81 proc. osób. Z płatności przez komórkę 2/3 respondentów już korzystało, np. kupowali dzwonki (48 proc.) i bilety autobusowe lub kolejowe (31 proc.), płacili za parking (29 proc.). Ale oczekują większej liczby zastosowań, np. aż 89 proc. chciałoby kupować komórką bilety do kina.

W Polsce komórką można płacić m.in. za drobne zakupy i usługi, bilety komunikacji miejskiej, parking, rozliczać się ze znajomymi. [ds]

www.alcatel-lucent.com

OPROGRAMOWANIE OPEN SOURCE

Sposób na tanie państwo?

Oprogramowanie open source wykorzystuje 90 proc. urzędów – stwierdza badanie Pentora dla Fundacji Wolnego i Otwartego Oprogramowania – ale najczęściej na serwerach. Na stanowiskach urzędników można spotkać pojedyncze aplikacje, jak np. pakiet biurowy OpenOffice, Firefox czy Thunderbird. Z OpenOffice'a korzysta ok. 60 proc. urzędów na niespełna 20 proc. stanowisk. Firefox używany jest przez ok. 75 proc. urzędów, średnio na 34–50 proc. komputerów.

Według zwolenników otwartego oprogramowania jego kompleksowe zastosowanie mogłoby ograniczyć koszty funkcjonowania urzędów nawet o 70 proc. Sceptycy argumentują, że konieczne byłyby szkolenia dla pracowników, przyzwyczajonych do rozwiązań windowsowych. 50 proc. badanych ceni komercyjne oprogramowanie za zgodność z dostępnymi aplikacjami, serwis producenta, gwarancję rozwoju. [ds]

http://pppit.org.pl

REKLAMA

INTERNET MOBILNY W POLSCE

Po co internet w komórce

W Polsce ok. 11 proc. osób w wieku od 15 lat wzwyż korzysta z internetu w telefonie – ponad połowa z nich to osoby pracujące, a blisko jedna trzecia – studenci i uczniowie. Robią to jednak nieregularnie, a jednorazowe połączenie jest z reguły krótkie, ze względu na koszty transmisji. Tylko ok. 33 proc. badanych przeznacza na jedną transmisję 10 minut lub więcej. Mobilni użytkownicy szukają w internecie wiadomości (87 proc.), rozkładów jazdy (81 proc.), prognoz pogody (77 proc.) i muzyki (76 proc.). Wiadomości, które cieszą się największym zainteresowaniem, to ostrzeżenia o korkach i utrudnieniach w ruchu, informacje lokalne, repertuar kin, wiadomości o imprezach.

Komórka jest też używana do celów handlowych – 33 proc. badanych płaciło telefonem za zakupy, m.in. SMS-em, a 36 proc. dokonało rezerwacji. To wnioski z badania „Mobile Exposure", zrealizowanego dla Orange m.in. w naszym kraju przez Wirtualną Polskę. Uczestniczyło w nim 1000 użytkowników smartfonów. [ds]

www.wp.pl, www.orange.pl

Usługi mobilne najczęściej używane w telefonie

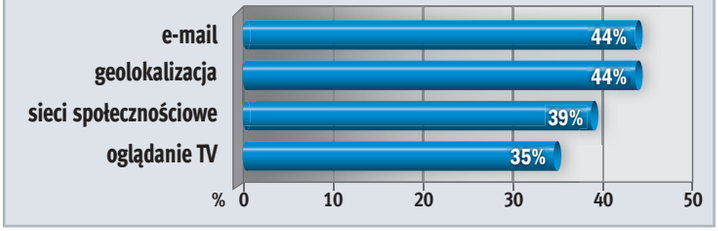

1690 zł

Na tyle Skapiec.pl oszacował tegoroczne wydatki studentów na swoje wyprawki. Jest to łączna cena za kilka przydatnych urządzeń, o ile uwzględni się najniższe ceny naczęściej wyszukiwanych modeli. W „wyprawce" studenta znalazł się netbook (Asus Eee PC za 1300 zł), myszka (poniżej 10 zł), pojemny pendrive (Patriot Xporter 16 GB za 118 zł), dyktafon (Sony za 109 zł) i tłumacz elektroniczny (firmy Ectaco – od 150 zł). Oszczędni mogli wybrać tańszy netbook (Acer za 900 zł) i pamięć USB (GoodRAM za 80 zł), i obniżyć koszt „wyprawki" do 1250 zł. [ds]

www.skapiec.pl

NA CO DO KINA

Ekranizacja powstania portalu facebook

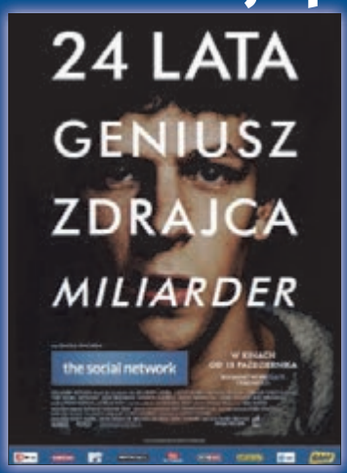

W połowie października wszedł na duży ekran film opowiadający historię powstania najpopularniejszego na świecie portalu społecznościowego. Reżyserem „The Social Network", prawdopodobnie jednego z najgorętszych tytułów tej jesieni, jest David Fincher, twórca takich dzieł jak „Siedem" czy „Podziemny krąg". Film powstał na podstawie faktów i pokazuje nie tylko, jak Mark Zuckerberg został w błyskawicznym tempie miliarderem, ale również przedstawia kulisy spraw sądowych, które zrodziły się w trakcie rozwijania projektu. Mowa tu o oskarżeniu o kradzież pomysłu i wykluczeniu partnera biznesowego Zuckerberga z grupy właścicieli portalu. W rolach głównych występują m.in. Jesse Eisenberg (Mark Zuckerberg), Justin Timberlake i Andrew Garfield.

Poznaj historię Facebooka, który ze zwykłej bazy internetowej studentek Harvardu przerodził się w międzynarodowej sławy serwis społecznościowy. Przekonaj się, czy jest recepta na tak wielki sukces. [mn]

www.socialnetworkfilm.pl

KUBKI TERMICZNE

Klawiatury nie zalejesz

Contigo to marka kubków termicznych, która właśnie debiutuje na polskim rynku. W ofercie są kubki o różnej pojemności i podwójnych ściankach, które utrzymują ciepło przez 4 godziny i zimno przez 12 godzin. Elementem, który wyróżnia produkty tej marki, jest chronione patentem bardzo szczelne zamknięcie zabezpieczające napój przed rozlaniem, np. na klawiaturę komputera. W niektórych modelach kubków znalazło się dodatkowe zabezpieczenie przed przypadkowym wciśnięciem zamka rozszczelniającego zamknięcie kubka. [mp]

www.redbird.com.pl

13 mln

Za tyle dolarów została sprzedana na aukcji Sedo domena Sex.com. Sceptycy przewidywali, że maksymalna kwota to 5 mln dol., optymiści mówili o 20 mln. Domena Sex.com uchodzi za jedną z najpopularniejszych na świecie – potrafi osiągnąć 5 mln odsłon dziennie. Jej sprzedaż to część procesu upadłościowego poprzedniego właściciela.

www.domeny.pl

GADŻET

Długopis z kamerą

Służy głównie do pisania, ale ma też funkcje, którymi nie pogardziłby James Bond. Nagrywa obraz i dźwięk na karcie do 16 GB, wykonuje zdjęcia, pracuje w trybie kamery internetowej. Zadania wykonuje cicho i dyskretnie. Ma 1-mm obiektyw i jednym kliknięciem przycisku uruchamia i zatrzymuje nagrywanie. Dane można odczytać z urządzenia lub z karty za pomocą kabla USB. [ekp]

www.media-tech.eu

MONITORING

Ufaj, ale sprawdzaj

Jeśli masz małe dziecko, a często jesteś poza domem, pewnie martwisz się, czy niania dobrze opiekuje się maluchem, albo żałujesz, że nie widzisz, jak pociecha się rozwija.

Vision Baby przynajmniej w części rozwiąże te problemy. Zestaw: kamerka i oprogramowanie, pozwolą ci zdalnie, przez łącze internetowe sprawdzać, co robi opiekunka, jak sprawuje się dziecko, co robi. Oczywiście jest możliwość ręcznego lub automatycznego robienia zdjęć albo nagrywania wideo, gdy kamerka wykryje ruch. Materiały są zapisywane chronologicznie, więc będziesz mógł na nagraniu zobaczyć np., jak dziecko stawia pierwsze kroki.

Vision Baby jest pierwszym produktem z serii Vision Care. Zestaw kamerka i oprogramowanie kosztuje ok. 250 zł, bez kamerki 160 zł. [ds]

www.e-apa.pl, www.komputronik.pl

ROBOT ODKURZACZ

PCF LAB LABORATORIUM KOMPUTEROWE PC FORMAT

Domowy pomocnik

Deepoo firmy Ecovacs to automatyczny robot odkurzacz. Urządzenie można tak zaprogramować, by odkurzyło pomieszczenie podczas nieobecności domowników. Do wyboru jest kilka programów sprzątania, np. zmiatanie krawędzi podłogi lub odkurzanie w ruchu spiralnym. Niestety, oparta na turboszczotkach siła odśrodkowa jest zbyt mała do podniesienia wszystkich śmieci – nawet z gładkiego linoleum w laboratorium PC Formatu. Robota można za to pochwalić za poprawne odnajdywanie stacji dokującej, do której udaje się sam w momencie wyczerpania akumulatorów. Do urządzenia dołączono pilot zdalnego sterowania i akcesoria pozwalające ograniczyć obszar pracy odkurzacza, np. do jednego pokoju. Ecovacs D58 kosztuje 2000 zł. [mp]

www.ecovacs.com

NAJWIĘKSZY DAJE NAJWIĘCEJ

POŚPIESZ SIĘ I ODBIERZ SWÓJ PREZENT! ZOSTAŁO MAŁO CZASU!

1&1 WEBHOSTING

2 LATA ZA
TWOJA STR

POŚPIESZ SIĘ I ODBIERZ SWÓJ
PREZENT! ZOSTAŁO MAŁO CZASU!

www.1and1.pl
DARMOWE NARZĘDZIE DO BUDOWY WŁASNEJ STRONY

www.1and1.pl
MOŻLIWOŚĆ TWORZENIA ALBUMÓW FOTO

MEMBER OF united internet

DARMO ONA WWW

1&1 to największa firma hostingowa na świecie. Oferujemy profesjonalne usługi hostingowe firmom i osobom prywatnym. Gwarantujemy stabilne, szybkie oraz bezpieczne łącza i serwery. Skorzystaj z promocyjnej oferty „Pakiet na Dzień Dobry":

TECHNICZNIE DUŻE MOŻLIWOŚCI

Między innymi:

- jedna domena.pl za darmo
- 10 GB przestrzeni dyskowej
- 3000 GB transferu / mies.
- 100 adresów e-mail
- 10 baz MySQL
- Php5/Perl/Python
- Basic CGI's

PRAKTYCZNIE WIELKIE MOŻLIWOŚCI

- Hosting Twojej domeny.pl na dwa lata za darmo
- Proste, darmowe narzędzie do budowy własnej strony
- Możliwość prowadzenia własnego bloga
- Możliwość tworzenia albumów foto
- Statystyki odwiedzin
- Możliwość przesyłania i udostępniania plików ftp

I dużo więcej innych opcji.

0,- ZŁ/2 lata

BEZ ZOBOWIĄZAŃ!

Oferta firmy 1&1 „Pakiet na Dzień Dobry" jest kierowana do osób fizycznych, osób prowadzących własną działalność gospodarczą i spółek. Po wygaśnięciu dwuletniej umowy promocyjnej klient nie jest zobligowany do jakichkolwiek świadczeń na rzecz firmy 1&1.

1&1

INFORMACJA I SPRZEDAŻ: **22 3974316** **www.1and1.pl**

Niniejszy materiał promocyjny nie stanowi oferty w rozumieniu kodeksu cywilnego.

FOT. MMEDIA, FOTOLIA.COM

Solidne konstrukcje

Najważniejsze w komputerach są podzespoły, ale potrzebna jest jeszcze ich ochrona, chłodzenie oraz możliwości rozbudowy. Właśnie to zapewnia obudowa. Przetestowaliśmy 12 obudów w celu pokazania ich możliwości. [Artur Wyrzykowski]

Podstawowe informacje

W artykule:

- Informacje o rodzajach obudów
- Na czym polega dobra jakość wykonania obudowy
- Jakie elementy wyposażenia powinna mieć dobra obudowa
- Podsumowanie testu 12 obudów do ok. 500 zł
- Opisy wybranych konstrukcji

Łatwo wyjmowany koszyk na dyski jest bardzo pomocny podczas montażu komputera, a gumowe podkładki pozwalają wytłumić hałas wytwarzany przez dyski twarde. Na zdjęciu koszyk z obudowy Antec Mini P180.

Najpopularniejsze obudowy komputerowe to tzw. średnie wieże (miditower), często są też spotykane mniejsze (minitower) i większe (big tower). Modne stają się też obudowy typu slim, cube i media center.

Jakie dla kogo

Do większości komputerów najbardziej odpowiednia jest obudowa typu miniwieża (minitower). Zmieści się w niej każda płyta mATX, standardowy zasilacz, do 4 kart rozszerzeń, dwa napędy optyczne i dwa dyski twarde. Taka elastyczność konstrukcji jest zwykle wystarczająca. Większe możliwości stwarzają pełnowymiarowe obudowy typu wieża. Niestety, wadą są ich pokaźne gabaryty i waga.

Warto też zwrócić uwagę na mniejsze i ładniejsze obudowy. Mają mniejszą pojemność, ale ich ograniczenia wielu osobom w ogóle nie będą przeszkadzały.

Wykonanie

Obudowa powinna mieć sztywną konstrukcję, wyrównane krawędzie i dobre wykończenie. Musi zapewniać łatwy montaż i demontaż bocznych ścianek, wszelkich napędów oraz kart rozszerzeń.

Ważne są też dodatki: wentylatory (im większe, tym lepiej), podkładki wyciszające, gumowe nóżki, opaski ułatwiające ułożenie kabli wewnątrz obudowy, filtry przeciwkurzowe itp. Na przednim panelu obudowy powinno być złącze eSATA, stacja dokująca do dysków, ekran LCD.

Zasilacz w małej obudowie może być niestandardowy, więc powinien być z nią w komplecie. W pozostałych przypadkach lepiej nabyć obudowę bez zasilacza i dokupić go osobno.

Gdy brakuje miejsca

Artur Wyrzykowski
szef działu Hardware

Prywatnego komputera nie używam do gier, więc wystarczy mi zintegrowana z płytą grafika. Dlatego jestem zwolennikiem małych obudów, bo – jak wiele osób – nigdy nie mam nadmiaru miejsca na biurku ani pod nim. Obudowa typu slim w zupełności mi wystarcza. Na płycie głównej są zintegrowane wszystkie komponenty, więc nie ma potrzeby instalacji dodatkowych kart rozszerzeń. W obudowie mieści się jeden dysk 3,5" o dowolnej pojemności, a na przednim panelu czytnik kart pamięci. Jest też miejsce na napęd optyczny, ale pierwszy i ostatni raz używałem go do instalacji systemu. Nie przeszkadza mi nawet niestandardowy zasilacz takiej obudowy.

Obudowa komputera od środka

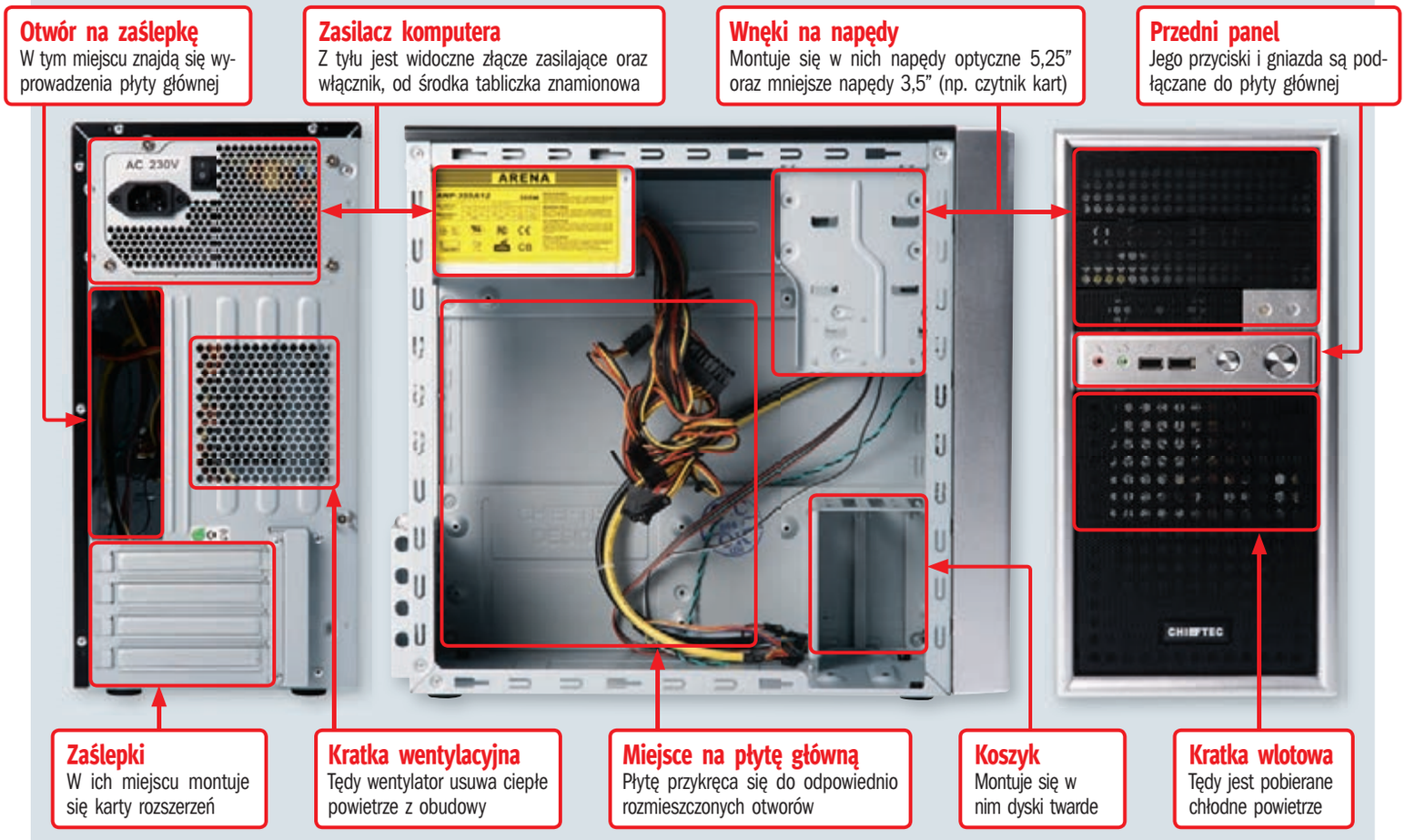

Podsumowanie testu

Nasz test obejmował 12 obudów, z czego część to typowe obudowy minitower i miditower, a część to inne, ciekawe konstrukcje.

Konstrukcja mechaniczna

Jeśli chodzi o konstrukcję, najwyższe oceny uzyskały obie obudowy firmy Chieftec. Złożyło się na to wiele szczegółów: materiał, wykończenie krawędzi, sztywność i stabilność całej konstrukcji, a także niewielkie gabaryty. Ponadto obudowy te mało się brudzą.

W tej kategorii bardzo dobre oceny uzyskały też obudowy Aerocool M40 i Antec NSK1380. Pierwsza ma jednak większe gabaryty (mimo podobnych możliwości montażu komponentów) i bardziej się brudzi, a druga – mała kostka – ma miękkie, blaszano-plastikowe ścianki i niezbyt dobrze wykończone metalowe krawędzie.

Montaż podzespołów

Pod tym względem najlepiej wypadły obie obudowy Cooler Master. Wynika to między innymi z ich znacznych rozmiarów, ale także wielu oryginalnych i przemyślanych rozwiązań. W obu obudowach można pomieścić nie tylko płyty mATX, ale także pełnowymiarowe ATX, a także do 7 kart rozszerzeń. Plusem tak dużej obudowy jest też łatwy dostęp do wnętrza.

Dodatkowo obie konstrukcje umożliwiają szybki montaż i demontaż napędów optycznych (na zatrzaski), a CoolerMaster 690 II Advanced ma także 6 kieszeni na dyski twarde. Niestety, w obu obudowach karty rozszerzeń są mocowane za pomocą śrubek.

Zasilanie

W standardzie ATX zasilacz jest montowany nad płytą główną, by wyciągał ciepłe powietrze z obudowy i wypychał je na zewnątrz. W obudowach Cooler Master oraz Antec Mini P180 zastosowano nowy sposób jego montażu: jest on na dole – w przypadku Cooler Mastera wentylatorem do dołu, a w przypadku Anteca wentylatorem do góry. Stwarza to lepsze warunki pracy dla zasilacza, ale gorsze dla pozostałych komponentów. Stąd konieczność instalowania dodatkowych wentylatorów w obudowach. Zapewne z tego powodu te trzy modele mają dodatkowe chłodzenie.

1

2

Obudowa Cooler Master 690 II Advanced ma kilka ciekawych rozwiązań. Jedno z nich to wnęka na dysk 3,5" 1. Wystarczy położyć dysk we wnęce i wsunąć go delikatnie w złącze SATA. Drugie to specjalne kieszenie na dyski twarde 2, które pozwalają na szybki montaż i demontaż dysków.

Dodatkowe wyposażenie

Interesujące wyposażenie mają obudowy Cooler Master. Model 690 II Advanced ma fabrycznie zainstalowane aż 3 wentylatory, a w górnej części obudowy spory panel ze wszystkimi przyciskami i portami. Najciekawszym elementem jest jednak wnęka na dysk twardy, w której znajduje się złącze SATA. Wystarczy zdjąć plastikową pokrywę i wsunąć jakikolwiek dysk SATA, by mieć dostęp do zgromadzonych na nim danych.

Wyróżniają się także obudowy Aerocool M40 oraz iBox Magic 6L – obie mają wyświetlacze informujące o pracy wentylatorów, temperaturze itp. Dodatkowo iBox ma regulator obrotów wentylatora, który znajduje się na przedniej ściance obudowy. W pozostałych obudowach takie elementy można instalować we własnym zakresie.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres artur.wyrzykowski@pcformat.pl

Opisy wybranych obudów

1. miejsce Coolermaster 690 II Advanced

Obudowa mieszcząca płyty ATX, przeznaczona dla osób, które chcą montować wiele podzespołów. Wydajne wentylatory dobrze chłodzą wnętrze komputera. W montażu napędów pomagają liczne udogodnienia. Ciekawe rozwiązania to podstawka pod kartę graficzną z możliwością montażu wiatraka oraz stacja dokująca na dyski SATA dostępna na górze obudowy.

Ocena: jakość
Bardzo dobry 4,75
Ocena: jakość/cena
Dobry 4,25
Cena **368 zł**

PLUSY
- Bardzo duża pojemność
- Świetne chłodzenie
- Liczne udogodnienia

MINUSY
- Wymiary i waga

Dostarczył: Cooler Master, www.coolermaster.com

3. miejsce Antec Mini P180

Obudowa o interesującej konstrukcji. Producent położył nacisk na wyciszenie pracy komputera, w czym pomagają blaszane ścianki pokryte plastikiem, podkładki pod dyski i zasilacz, piankowe paski między metalowymi elementami oraz ciche wentylatory. Ułatwieniem w montażu są m.in. łatwo wyjmowane koszyki na dyski. Ale cena tej obudowy jest wyjątkowo wysoka.

Ocena: jakość
Bardzo dobry 4,65
Ocena: jakość/cena
Dobry 3,61
Cena **553 zł**

PLUSY
- Duża pojemność
- Dobra redukcja hałasu
- Dobre chłodzenie

MINUSY
- Wysoka cena

Dostarczył: Cooling.pl

Wyniki testu

		1. miejsce		2. miejsce		3. miejsce	
	Producent i model	**Wagi**	**Coolermaster 690 II Advanced**	**Ocena**	**Coolermaster HAF 912 Plus**	**Ocena**	**Antec Mini P180**	**Ocena**
	Zasilacz w zestawie		brak		brak		brak	
	Pozycja pracy		pion		pion		pion	
	Konstrukcja mechaniczna							
	Ogólna ocena jakości	10%	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00
	Sztywność konstrukcji	4%	dobra	5,00	dobra	5,00	dobra	5,00
	Materiał	4%	bardzo gruba stal wykorzystana w konstrukcji, panel przedni i góra wykonane z dobrej jakości plastików i siatki	5,00	bardzo gruba stal wykorzystana w konstrukcji, panel przedni wykonany z dobrej jakości plastików i siatki	5,00	nietypowa konstrukcja obudowy: wykonana ze stali, powierzchnie plastikowe	4,00
	Krawędzie	4%	wszystkie krawędzie zaokrąglone i wygładzone	5,00	wszystkie krawędzie zaokrąglone i wygładzone	5,00	wszystkie krawędzie zaokrąglone i wygładzone	5,00
	Mocowanie elementów obudowy	4%	nity	5,00	nity	5,00	nity	5,00
	Nóżki obudowy	3%	gumowe	5,00	plastikowe	4,00	gumowe	5,00
1	Wyciszenie	3%	przeciętne, w czym przeszkadza duża liczba otworów	4,00	przeciętne, w czym przeszkadza duża liczba otworów	4,00	obudowa bez zbędnych otworów, grube ścianki izolujące hałas, silikonowe podkładki pod dyski i zasilacz	5,00
	Zabrudzenia (odciski palców)	3%	widoczne	4,00	widoczne	4,00	niewidoczne	4,00
2	Wymiary i waga	10%	205x501x490 mm, 8,93 kg	1,97	475x490x220 mm, 8,22 kg	1,88	215x435x447 mm, 9,86 kg	2,82
	Konstrukcja mechaniczna suma	**45%**	**ocena pośrednia**	**4,19**	**ocena pośrednia**	**4,11**	**ocena pośrednia**	**4,36**
	Montaż podzespołów							
	Ocena montażu podzespołów	10%	obudowa jest duża, więc łatwo dostać się do środka, dyski i napędy montowane bez śrubek, napędy wsuwane i blokowane zatrzaskami, dyski mocowane w specjalnych kieszeniach, a kieszenie wsuwane do metalowej klatki	5,00	łatwy dostęp do wnętrza obudowy, montaż dysków ułatwiają wyjmowane klatki na dyski, napędy optyczne mocowane na zatrzaski (podobnie jak w obudowie 690 II Advanced)	5,00	obudowa niezbyt duża, ale montaż ułatwiają wyjmowane klatki na dyski, które można demontować bez użycia narzędzi, a także szyny do montażu napędów	5,00
	Dostęp do wnętrza obudowy	4%	bez narzędzi, dostęp przez boczne ścianki przykręcone dwiema śrubami	6,00	bez narzędzi, dostęp przez boczne ścianki przykręcone dwiema śrubami	6,00	bez narzędzi, dostęp poprzez boczną ściankę przykręconą na dwie duże śruby	6,00
	Demontaż przedniego panelu	4%	łatwy; by zdjąć panel, wystarczy zdecydowanie pociągnąć	5,00	trudny; panel mocowany na 6 zatrzasków, niestety, aby go zdjąć, należy odkręcić obie ścianki boczne	3,00	trudny, dostęp po odblokowaniu zaczepów, ale nie daje się to łatwo zrobić	3,00
3	Format płyt głównych	4%	ATX, mATX	6,00	ATX, mATX	6,00	mATX	5,00
	Wnęki na napędy optyczne/3,5"/dyski	4%	4 (zatrzaski)/1 (zatrzaski)/6 (kieszenie)	6,00	4 (zatrzaski)/1 (zatrzaski)/6 (szyny)	6,00	3 (szyny)/1 (szyny)/5 (szyny)	6,00
	Montaż kart rozszerzeń	4%	karty standardowe, maks. 7 kart, montaż na śrubki	5,00	karty standardowe, maks. 7 kart, montaż na śrubki	5,00	karty standardowe, maks. 4 kart, montaż na śrubki	5,00
	Maksymalna wysokość radiatora procesora	2%	175 mm	5,25	185 mm	5,55	175 mm	5,25
	Elementy w zestawie	2%	śrubki, opaski, głośnik, filtr przeciwkurzowy, sanki do montowania dysków 2,5" w kieszeniach 3,5", stelaż do podtrzymywania i chłodzenia kart graficznych	6,00	śrubki, opaski, głośniczek, szyny do montażu napędów	6,00	śrubki, gumki, opaski, szyny	6,00
	Instrukcja	1%	tak (polska)	5,00	tak (polska)	5,00	tak	3,00
	Montaż podzespołów suma	**35%**	**ocena pośrednia**	**5,41**	**ocena pośrednia**	**5,20**	**ocena pośrednia**	**5,01**
	Elementy elektroniczne							
	Głośnik	2%	osobny	5,00	osobny	5,00	brak	1,00
	Gniazda USB/FireWire/eSATA	2%	2/0/1/tak/tak, z góry obudowy, łatwo dostępne	5,00	2/0/1/tak/tak, z przodu obudowy, łatwo dostępne	5,00	2/0/1/tak/tak, z przodu obudowy, łatwo dostępne	5,00
	Przyciski	2%	włącznik, reset	5,00	włącznik, reset	5,00	włącznik, reset	5,00
	Kontrolki i wyświetlacze	3%	kontrolki: zasilanie, praca dysku; podświetlane wentylatory	4,00	kontrolki: zasilanie, praca dysku	6,00	kontrolki: zasilanie, praca dysku	4,00
	Zamontowane wentylatory	4%	przód 140 mm, tył 120 mm, góra 140 mm	6,00	przód 200 mm, tył 120 mm	6,00	tył 120 mm, góra 200 mm	6,00
4	Dodatkowe chłodzenie	2%	niewymagane, fabrycznie zamontowany zestaw wentylatorów jest wystarczający	6,00	góra 120 mm i inne, fabrycznie zamontowany zestaw wentylatorów jest wystarczający	6,00	przód 120 mm (dwie kratki)	6,00
	Elementy elektroniczne suma	**15%**	**ocena pośrednia**	**5,20**	**ocena pośrednia**	**5,60**	**ocena pośrednia**	**4,67**
	Gwarancja i serwis							
	Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**3,80**	**ocena pośrednia**	**3,80**	**ocena pośrednia**	**4,60**
	Wynik testu							
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**bardzo dobry ←**	**4,75**	**bardzo dobry ←**	**4,70**	**bardzo dobry ←**	**4,65**
	Ocena końcowa: jakość/cena		**dobry**	**4,25**	**dobry**	**4,46**	**dobry**	**3,61**
	Średnia cena rynkowa		368 zł		320 zł		553 zł	

Opisy wybranych obudów

4. miejsce Aerocool M40

Ładnie wykonana, zgrabna obudowa o interesującej i bardzo praktycznej konstrukcji. Górna część obudowy jest na zawiasach, łatwo się otwiera, dając dostęp do płyty głównej i wszystkich podzespołów. Wewnątrz obudowy jest sporo miejsca, a zastosowany wentylator 12-cm wymusza odpowiedni przepływ powietrza. Dodatkowym atutem jest wyświetlacz LCD informujący o parametrach pracy komputera.

Ocena: jakość
Bardzo dobry 4,54
Ocena: jakość/cena
Bardzo dobry 4,83
Cena **249 zł**

PLUSY
- Małe gabaryty
- Praktyczna konstrukcja
- Wyświetlacz LCD

MINUSY
- Podatność na zabrudzenia

Dostarczył: HardPC, hard-pc.pl

6. miejsce Chieftec CD-01B-B

Mała, klasyczna obudowa z zasilaczem 335 W. Dostępna w atrakcyjnej cenie. Wykonana z materiałów dobrej jakości, dobrze wykończona, odporna na zabrudzenia. Producent ograniczył liczbę śrub potrzebnych do montażu (np. napędy optyczne są przykręcane tylko dwiema śrubkami), ale jest to zarówno zaletą, jak i wadą. Brakuje też fabrycznie zamontowanych wentylatorów.

Ocena: jakość
Dobry 4,44
Ocena: jakość/cena
Celujący 5,87
Cena **234 zł**

PLUSY
- Małe gabaryty
- Dobre wykonanie

MINUSY
- Brak udogodnień w montażu podzespołów

Dostarczył: Chieftec, www.chieftec.eu

obudów komputerowych

	4. miejsce		5. miejsce		6. miejsce	
	Aerocool M40	**Ocena**	**Chieftec CS-03B-B**	**Ocena**	**Chieftec CD-01B-B**	**Ocena**
	brak		Delta DPS-300AB-9 C		Arena ANP-355A12	
	poziom		pion, poziom		pion	
	dobra	4,00	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00
	dobra	5,00	dobra	5,00	dobra	5,00
	gruba blacha stalowa zapewniająca wysoką sztywność konstrukcji	5,00	gruba blacha dobrze usztywniająca konstrukcję	5,00	gruba blacha stalowa zapewniająca wysoką sztywność konstrukcji	5,00
	ogólnie gładkie, ale niektóre pozostawiono zbyt ostre	5,00	wszystkie krawędzie zaokrąglone i wygładzone	5,00	wszystkie krawędzie zaokrąglone i wygładzone	5,00
	śruby, nity	6,00	śruby, nity	6,00	nity	5,00
	gumowe	5,00	gumowe	5,00	gumowe	5,00
	dobre, mało otworów wentylacyjnych, uporządkowany przepływ powietrza	5,00	przeciętne, bez specjalnych dodatków zapewniających cichą pracę	4,00	przeciętne, bez specjalnych dodatków zapewniających cichą pracę	4,00
	widoczne	4,00	ledwo widoczne	5,00	ledwo widoczne	5,00
	300x380x250 mm, 5,26 kg	4,15	350x430x135 mm, 6,35 kg	4,97	180x375x360 mm, 4,77 kg	4,57
	ocena pośrednia	**4,61**	**ocena pośrednia**	**5,02**	**ocena pośrednia**	**4,84**
	górny kosz obudowy otwiera się na bok i opiera się o specjalną nóżkę, co daje bardzo dobry dostęp do wnętrza, niezły dostęp do montażu pozostałych komponentów, wysokość radiatora procesora mocno ograniczona	5,00	montaż podzespołów komputera mocno ułatwiają wyjmowane z obudowy klatki montażowe na napędy 5,25", 3,5" oraz 2,5", montaż napędów standardowy (na śruby)	5,00	brak ułatwień w montażu komputera (wyjmowane koszyki, zatrzaski itp.), ale do montażu używa się stosunkowo niewiele śrub, pionowy montaż dysków umożliwia ich łatwą wymianę	4,00
	z użyciem narzędzi, po odkręceniu pięciu śrub zdejmowana górna część obudowy i boki	4,00	dostęp poprzez boczną ściankę przykręconą na dwie śruby, konieczny śrubokręt	4,00	dwie standardowe śruby, choć wśród akcesoriów są dwie duże, które można odkręcać bez śrubokręta	4,00
	łatwy; trzeba mocno pociągnąć, aby pokonać opór czterech kołków rozporowych	5,00	przeciętny, panel mocowany na cztery zatrzaski, wymaga pomyślenia przed zdjęciem, ale jednocześnie daje pewność, że nie zdejmie się go przez przypadek	4,00	łatwy, wystarczy pociągnąć za panel i ładnie odpina się on od obudowy	5,00
	mATX	5,00	mATX	5,00	mATX	5,00
	2 (klatka montażowa)/1 (śrubki)/2 (klatka montażowa)	5,00	1 (klatka montażowa)/2 (śrubki)/1 (klatka montażowa)	4,00	2 (śrubki)/1 (śrubki)/3 (śrubki)	6,00
	karty standardowe, maks. 4 kart, montaż na śrubki	5,00	karty standardowe, maks. 4 kart, montaż na śrubki	5,00	karty standardowe, maks. 4 kart, montaż na śrubki	5,00
	120 mm	3,60	123 mm	3,69	170 mm	5,10
	śrubki, plastikowe elementy do montażu napędu, głośniczek	4,00	śrubki i kabel zasilający	3,00	śrubki, kabel zasilający	3,00
	tak	3,00	brak	1,00	brak	1,00
	ocena pośrednia	**4,69**	**ocena pośrednia**	**4,35**	**ocena pośrednia**	**4,49**
	osobny	5,00	zamontowany	5,00	zamontowany	5,00
	4/0/0/tak/tak, z przodu obudowy, łatwo dostępne	6,00	2/0/0/tak/tak, z przodu obudowy, łatwo dostępne	4,00	2/0/0/tak/tak, z przodu obudowy, łatwo dostępne	4,00
	włącznik, reset	5,00	włącznik, reset	5,00	włącznik, reset	5,00
	kontrolka zasilania; wyświetlacz tekstowy na przednim panelu obudowy	5,00	kontrolki: zasilanie, praca dysku	4,00	kontrolki: zasilanie, praca dysku	4,00
	przód 120 mm	2,50	brak fabrycznie zamontowanych wentylatorów	1,00	brak fabrycznie zamontowanych wentylatorów	1,00
	tył 80 (dwie kratki)	3,50	przód 80 mm, tył 60 mm (dwie kratki), bok/góra 92 mm	2,33	przód 92 mm, tył 92 mm, bok/góra 92 mm	3,00
	ocena pośrednia	**4,27**	**ocena pośrednia**	**3,24**	**ocena pośrednia**	**3,33**
	ocena pośrednia	**3,60**	**ocena pośrednia**	**3,80**	**ocena pośrednia**	**3,80**
	bardzo dobry ←	**4,54**	**dobry ←**	**4,46**	**dobry ←**	**4,44**
	bardzo dobry	**4,83**	**bardzo dobry**	**5,06**	**celujący**	**5,87**
	249 zł		288 zł		234 zł	

Objaśnienia do tabeli

Skala wskaźnika

powyżej 5,49	celujący
od 4,50 do 5,49	bardzo dobry
od 3,50 do 4,49	dobry
od 2,50 do 3,49	dostateczny
od 1,50 do 2,49	dopuszczający
poniżej 1,50	niedostateczny

1 Wyciszenie
W tym przypadku ocena obejmuje dwa elementy: podkładki, maty i inne akcesoria eliminujące przenoszenie się drgań między elementami zestawu, a także szczelność obudowy, która dodatkowo wycisza pracę komputera.

2 Wymiary i waga
Duże wymiary obudowy były traktowane w teście jako wada, dlatego największe obudowy mają najniższą tę ocenę. Naturalnie stoi to w sprzeczności z pojemnością obudów, dlatego na najwyższe oceny końcowe mają szansę modele o najlepiej rozplanowanym wnętrzu.

3 Format płyt głównych
Sprawdziliśmy, czy w testowanych obudowach mieszczą się tylko płyty główne formatu mATX, czy także pełnowymiarowe ATX. Oczywiście jest to także ściśle związane z liczbą obsługiwanych kart rozszerzeń. Niektóre obudowy mieszczą też płyty Mini-ITX i mniejsze, ale z wielu względów nie uwzględnialiśmy ich w tabeli.

4 Dodatkowe chłodzenie
Ocena dotyczy dostępności dodatkowych miejsc obudowy, w których można montować wentylatory. Uwzględnia nie tylko liczbę, ale też wielkość kratek. Uzupełnia ocenę chłodzenia zamontowanego fabrycznie, więc w żadnym wypadku nie jest od niej niższa.

Opisy wybranych obudów

7. miejsce HuntKey H921

Na pierwszy rzut oka obudowa prezentuje się ciekawie: jest zgrabna, może pracować w pionie lub poziomie, jest estetycznie wykonana. Okazuje się, że plastik panelu przedniego nie zachwyca jakością, a jego klapka z czasem się wyrabia. Wewnątrz konstrukcja wygląda lepiej, m.in. przewidziano odchylany koszyk ułatwiający montaż dysku i napędu optycznego. Minusem jest możliwość montażu tylko kart niskoprofilowych oraz zasilacza o nietypowych rozmiarach. Obudowa nie pozwala też na dobre chłodzenie podzespołów.

Ocena: jakość
Dobry 4,37
Ocena: jakość/cena
Celujący 5,94
Cena **225 zł**

PLUSY
- Małe gabaryty
- Ułatwiony montaż napędów

MINUSY
- Nietypowy zasilacz
- Tylko karty niskoprofilowe
- Jakość przedniego panelu

Dostarczył: HuntKey, www.huntkeydiy.com

8. miejsce iBOX Magic 6L

Niewielka obudowa, która może pracować w pozycji pionowej lub poziomej. Jakość obudowy jest raczej przeciętna, a jej przedni panel nie do końca pasuje do całości. W obudowie mieści się płyta ATX, co jest możliwe dzięki zamontowaniu zasilacza z przodu, ale z drugiej strony zabiera on miejsce na napędy. Plusem obudowy jest też niewielki ekran LCD oraz regulator obrotów wentylatora.

Ocena: jakość
Dobry 4,28
Ocena: jakość/cena
Celujący 6,00
Cena **110 zł**

PLUSY
- Małe gabaryty
- Obsługa płyt ATX
- Ekran i regulator obrotów

MINUSY
- Nietypowy montaż zasilacza

Dostarczył: Impet Computers, www.impetcomputers.pl

Wyniki testu

			7. miejsce		8. miejsce		9. miejsce	
	Producent i model	**Wagi**	**HuntKey H921**	**Ocena**	**iBOX Magic 6L**	**Ocena**	**iBOX Piano 3392**	**Ocena**
	Zasilacz w zestawie		Huntkey HK350-62GP (niestandardowy)		brak		brak	
	Pozycja pracy		pion, poziom		pion		pion	
	Konstrukcja mechaniczna							
	Ogólna ocena jakości	10%	dobra	4,00	przeciętna	3,00	przeciętna	3,00
	Sztywność konstrukcji	4%	dobra	5,00	przeciętna	4,00	przeciętna	4,00
	Materiał	4%	blacha stalowa dużej grubości i sztywności	4,00	konstrukcja ze stali SECC, przedni panel wykonany z plastiku	4,00	konstrukcja stal SECC, przedni panel wykonany z plastiku	4,00
	Krawędzie	4%	większość krawędzi zaokrąglona, nieliczne pozostawiono niewygładzone	4,00	niektóre krawędzie nie są zaokrąglone, mogą niemiło zaskoczyć podczas montażu komputera	4,00	część krawędzi jest zaokrąglona	3,00
	Mocowanie elementów obudowy	4%	nity	5,00	nity	5,00	śruby, nity	6,00
	Nóżki obudowy	3%	plastikowe	4,00	gumowe	5,00	plastikowe	4,00
1	Wyciszenie	3%	przeciętne, bez specjalnych dodatków zapewniających cichą pracę	4,00	przeciętne, duża liczba otworów, bez specjalnych dodatków zapewniających cichą pracę	4,00	przeciętne, bez specjalnych dodatków zapewniających cichą pracę	4,00
	Zabrudzenia (odciski palców)	3%	bardzo widoczne	3,00	widoczne	4,00	widoczne	4,00
2	Wymiary i waga	10%	335x400x100 mm, 4,58 kg	5,66	367x454x140 mm, 3,96 kg	4,67	185x445x420 mm, 4,46 kg	3,54
	Konstrukcja mechniczna suma	**45%**	**ocena pośrednia**	4,48	**ocena pośrednia**	4,08	**ocena pośrednia**	3,76
	Montaż podzespołów							
	Ocena montażu podzespołów	10%	mała i ciasna konstrukcja, ale łatwy montaż dzięki wyjmowanym klatkom na dyski oraz napęd optyczny, do montażu tych podzespołów nie są potrzebne śruby	5,00	nietypowa konstrukcja z zasilaczem w przedniej części obudowy, zagadkę stanowi umiejscowienie zasilacza i podłączenie go za pomocą przedłużacza, którego wejście znajduje się w tylnej części obudowy	4,00	standardowa, a więc dość duża obudowa, instalacja podzespołów powinna przebiec bez przeszkód, aczkolwiek brakuje jakichkolwiek ułatwień w montażu (wyjmowane klatki na dyski, zatrzaski itp.)	4,00
	Dostęp do wnętrza obudowy	4%	bez narzędzi, dostęp poprzez ściankę przykręcaną na dwie śruby	6,00	bez narzędzi, zdejmowany panel boczny, mocowany na dwie duże śruby	6,00	bez narzędzi, dwa zdejmowane panele boczne, mocowane na dwie duże śruby odkręcane bez narzędzi	6,00
	Demontaż przedniego panelu	4%	łatwy; panel na kilku plastikowych zaczepach	5,00	łatwy; 6 kołków, wystarczy mocniej pociągnąć panel	5,00	łatwy; 6 kołków, wystarczy mocno pociągnąć panel	5,00
3	Format płyt głównych	4%	mATX	5,00	ATX, mATX	6,00	ATX, mATX	6,00
	Wnęki na napędy optyczne/3,5"/dyski	4%	1 (szyny)/1 (szyny)/1 (klatka montażowa)	3,00	1 (szyny)/1/1 (nietypowe mocowania)	3,00	4/1/6 (wszystkie mocowane na śrubki)	6,00
	Montaż kart rozszerzeń	4%	karty tylko niskoprofilowe, maks. 4 kart, wygodny i szybki montaż kart na zatrzaski	5,00	karty standardowe, maks. 7 kart, montaż na śrubki	5,00	karty standardowe, maks. 7 kart, montaż na śrubki	5,00
	Maksymalna wysokość radiatora procesora	2%	90 mm	2,70	120 mm	3,69	165 mm	4,95
	Elementy w zestawie	2%	śrubki, opaski, przejściówka zasilająca, głośniczek, podstawka	6,00	dodatkowy śledź maskujący, szyny do zamontowania napędu 5,25", śrubki, głośniczek	4,00	śrubki do montażu płyty i dysków, kable do podłączenia przedniego panelu	4,00
	Instrukcja	1%	tak (polska)	5,00	tak	3,00	brak	1,00
	Montaż podzespołów suma	**35%**	**ocena pośrednia**	4,81	**ocena pośrednia**	4,53	**ocena pośrednia**	4,88
	Elementy elektroniczne							
	Głośnik	2%	osobny	5,00	osobny	5,00	zamontowany	5,00
	Gniazda USB/FireWire/eSATA	2%	1/1/1/tak/tak, z przodu obudowy, pod klapką	5,00	2/0/0/tak/tak, z przodu obudowy, pod klapką	4,00	2/0/0/tak/tak, z prawej strony, widoczne	4,00
	Przyciski	2%	włącznik, reset	5,00	włącznik, reset	5,00	włącznik, reset	5,00
	Kontrolki i wyświetlacze	3%	kontrolki: zasilanie, praca dysku	4,00	kontrolki: zasilanie, wyświetlacz LCD; wyświetlacz tekstowy	6,00	kontrolki: zasilanie, praca dysku	6,00
	Zamontowane wentylatory	4%	brak fabrycznie zamontowanych wentylatorów	1,00	tył 60 mm	2,50	przód 120 mm	2,50
4	Dodatkowe chłodzenie	2%	brak miejsca na dodatkowe chłodzenie	1,00	tył 60 mm, bok/góra 80 mm	3,83	tył 80 mm	3,17
	Elementy elektroniczne suma	**15%**	**ocena pośrednia**	3,20	**ocena pośrednia**	4,24	**ocena pośrednia**	4,16
	Gwarancja i serwis							
	Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	3,80	**ocena pośrednia**	4,40	**ocena pośrednia**	4,40
	Wynik testu							
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**dobry ←**	4,37	**dobry ←**	4,28	**dobry ←**	4,25
	Ocena końcowa: jakość/cena		**celujący**	5,94	**celujący**	6,00	**celujący**	6,00
	Średnia cena rynkowa		225 zł		110 zł		120 zł	

Opisy wybranych obudów

10. miejsce Antec NSK1380

Niewielka obudowa z metalowo-plastikowymi, łatwo zdejmowanymi ściankami. Niestety, ma nietypowy zasilacz, montaż podzespołów nie jest prosty, a na zestaw chłodzący procesora jest bardzo mało miejsca. Wewnątrz są 3 wnęki na dyski (pod warunkiem wykorzystania krótkich kart rozszerzeń), ale na zewnątrz brakuje wyjścia na panel 3,5" (choćby czytnik kart pamięci). Wadą jest też wyjątkowo wysoka cena.

Ocena: jakość
Dobry 4,16
Ocena: jakość/cena
Dobry 3,56
Cena **517 zł**

PLUSY
- Małe gabaryty
- Dobra redukcja hałasu

MINUSY
- Trudny montaż elementów
- Mało miejsca na radiator
- Nietypowy zasilacz

Dostarczył: Cooling.pl

11. miejsce NOX Media 2 Black

Obudowa do komputera typu media center, przeznaczona do pracy w poziomie. Przedni panel wykonany ze szczotkowanego aluminium, jednak reszta nie zachwyca. Niektóre rozwiązania mogą irytować, jak choćby brak dostępu do włącznika zasilacza, skomplikowany montaż dysków czy mała liczba wnęk na dyski. Zasilacz jest montowany z przodu obudowy, dzięki czemu zmieści się w niej nawet płyta ATX.

Ocena: jakość
Dobry 4,15
Ocena: jakość/cena
Dobry 4,39
Cena **249 zł**

PLUSY
- Ładny panel przedni
- Obsługa płyt ATX

MINUSY
- Skomplikowany montaż
- Nietypowe umiejscowienie zasilacza

Dostarczył: HardPC, hard-pc.pl

obudów komputerowych cd.

	10. miejsce		11. miejsce		12. miejsce	
	Antec NSK1380	**Ocena**	**NOX Media 2 Black**	**Ocena**	**Modecom NEXT2 mini**	**Ocena**
	Antec AR-350 (niestandardowy)		brak		brak	
	poziom		poziom		pion	
	dobra	4,00	dobra	4,00	przeciętna	3,00
	dobra	5,00	przeciętna	4,00	słaba	3,00
	nietypowa konstrukcja obudowy, ścianki wykonane z blachy pokryte są plastikiem	4,00	większość obudowy wykonana z blachy, przedni panel ze szczotkowanego i malowanego na czarno aluminium	5,00	bardzo cienka i giętka blacha	3,00
	krawędzie blachy pozawijane, tylko niektóre ostre na cięciu	4,00	większość krawędzi zaokrąglona, nieliczne ostre	4,00	krawędzie w przeważającej części zaokrąglone, w kilku miejscach nie są dostatecznie wygładzone	4,00
	śruby, nity	6,00	nity	5,00	nity	5,00
	gumowe	5,00	gumowe	5,00	gumowe	5,00
	dobre, konstrukcja jest pozbawiona zbędnych otworów, dzięki czemu obudowa dobrze tłumi hałas	5,00	przeciętne, sporo otworów	4,00	przeciętne, brak specjalnych rozwiązań zapewniających cichą pracę	4,00
	niewidoczne	4,00	bardzo widoczne	3,00	bardzo widoczne	3,00
	270x330x200 mm, 5,95 kg	5,22	370x450x140 mm, 5,06 kg	4,67	180x437x360 mm, 4,24 kg	4,17
	ocena pośrednia	**4,67**	**ocena pośrednia**	**4,33**	**ocena pośrednia**	**3,73**
	montaż skomplikowany, konieczny demontaż uchwytu wraz z zasilaczem oraz klatki na dyski; pomimo łatwo zdejmowanych bocznych ścianek dostęp do wnętrza obudowy jest trudny	3,00	obudowę łatwo się otwiera (górna ścianka), ale do montażu dysku trzeba zdjąć też oba boki obudowy, nietypowo montowany zasilacz (z przodu obudowy, podłączany przez przedłużacz)	4,00	standardowa konstrukcja obudowy, bez specjalnych ułatwień, jedynym plusem jest wyjmowany koszyk na dyski	4,00
	bez narzędzi, górna ścianka mocowana na dużą śrubę, boczne na zatrzaski	6,00	z użyciem narzędzi, górna ścianka mocowana na śrubki	4,00	bez narzędzi, dostęp przez boczne ścianki przykręcone dwiema dużymi śrubami	6,00
	łatwy; sześć łatwo dostępnych zatrzasków	5,00	łatwy; trzeba mocno pociągnąć, aby pokonać opór czterech kołków rozporowych	5,00	przeciętny; panel demontuje się, pociągając go do przodu, jednak trzeba to robić z dość dużą siłą, co stwarza ryzyko uszkodzenia	4,00
	mATX	5,00	ATX, mATX	6,00	mATX	5,00
	1 (śrubki)/0/3 (śrubki)	4,00	2 (szyny)/0/2 (śrubki)	4,00	2/2/2 (wszystkie mocowane na śrubki)	6,00
	karty standardowe, maks. 4 kart, montaż na śrubki	5,00	karty standardowe, maks. 7 kart, montaż na śrubki	5,00	karty standardowe, maks. 4 kart, montaż na śrubki	5,00
	75 mm	2,25	120 mm	3,60	160 mm	4,80
	śrubki, kabel zasilający (wersja UK), specjalna taśma do podłączenia napędu, która łatwiej się wygina	5,00	śrubki, szyny do montażu napędu, dwa zestawy gumowych podstawek	4,00	śrubki, głośniczek	4,00
	tak	3,00	brak	1,00	tak (polska)	5,00
	ocena pośrednia	**4,21**	**ocena pośrednia**	**4,35**	**ocena pośrednia**	**4,76**
	brak	1,00	osobny	5,00	osobny	5,00
	2/0/0/tak/tak, z przodu obudowy, widoczne	4,00	2/0/0/tak/tak, z przodu obudowy, widoczne	4,00	2/1/1/tak/tak, z przodu obudowy, pod klapką	6,00
	włącznik, reset	5,00	włącznik, reset	5,00	włącznik, reset	5,00
	kontrolka zasilania	3,00	kontrolka zasilania	3,00	kontrolka zasilania	3,00
	brak fabrycznie zamontowanych wentylatorów	1,00	brak fabrycznie zamontowanych wentylatorów	1,00	brak fabrycznie zamontowanych wentylatorów	1,00
	brak miejsca na dodatkowe chłodzenie	1,00	bok 80 mm lub 120 mm (dwie kratki), tył 80 mm (dwie kratki)	4,00	przód 80 mm lub 92 mm, tył 80 mm lub 92 mm	3,33
	ocena pośrednia	**2,33**	**ocena pośrednia**	**3,27**	**ocena pośrednia**	**3,64**
	ocena pośrednia	**4,60**	**ocena pośrednia**	**3,80**	**ocena pośrednia**	**4,40**
	dobry ←	**4,16**	**dobry ←**	**4,15**	**dobry ←**	**4,11**
	dobry	**3,56**	**dobry**	**4,39**	**bardzo dobry**	**5,36**
	517 zł		249 zł		160 zł	

Procedura testowa

Konstrukcja mechaniczna
W pierwszej kolejności ocenialiśmy samą konstrukcję obudowy: z jakiego materiału jest wykonana, czy zapewnia odpowiednią sztywność, jak połączone są elementy obudowy, jak wycisza dźwięk, jakie ma gabaryty.
Ocenialiśmy także sposób wykończenia obudowy: wygładzenie ostrych krawędzi blachy, sposób malowania, odporność powierzchni obudowy na zabrudzenia (szczególnie odciski palców).

Montaż podzespołów
Drugim aspektem poddawanym ocenie były wszelkie ułatwienia (bądź utrudnienia) związane z wykorzystaniem obudowy. Ocenialiśmy więc łatwość dostępu do wnętrza obudowy, obsługiwany format płyt głównych i łatwość ich montażu, obsługiwane karty rozszerzeń i sposób ich montażu, udogodnienia w postaci szyn, zatrzasków, wyjmowanych koszyków na dyski itp.
W małych obudowach, które wizualnie są najbardziej atrakcyjne, ważną kwestią jest ilość miejsca na podzespoły. Sprawdzaliśmy więc, ile napędów każdego rodzaju może pomieścić obudowa, a także jak duży może być zestaw chłodzący procesora (w niektórych trudno zmieścić nawet standardowy zestaw chłodzący).

Elementy elektroniczne
Elementy w postaci wentylatorów, gniazd przedniego panelu, głośniczków, ekranów LCD czy regulatorów zazwyczaj można dokupić i zainstalować, o ile obudowa je pomieści. Dlatego nie przykładaliśmy do nich wielkiej wagi. Poddaliśmy je jednak ocenie, podobnie jak standardowe przyciski i kontrolki obecne w każdej obudowie.

Wszystko w jednym

Komputer stacjonarny nie musi być dużą, hałasującą skrzynką. Wiedzą o tym od dawna użytkownicy macintoshy, choć również zwolennicy pecetów mają spory wybór komputerów typu all-in-one. Porównujemy dwie najnowsze konstrukcje firm Apple i MSI. [Artur Wyrzykowski]

Pomysł na komputer typu „wszystko w jednym" polega na wmontowaniu podzespołów komputera w obudowę monitora. Powstające w ten sposób urządzenie ma zestaw interfejsów bezprzewodowych, a także bezprzewodową klawiaturę i mysz. Jedynym niezbędnym kablem jest kabel zasilający. Uruchomienie takiego komputera jest więc banalnie proste: wystarczy podłączyć go do zasilania.

Różnice konstrukcyjne

iMac jest mniejszy i lżejszy, a w jego obudowie zmieściło się wszystko. Komputer MSI jest o 2 kg cięższy i ma nieco grubszą obudowę, a mimo to zabrakło w niej miejsca na zasilacz. Dlatego spory, ważący kilogram element jest poza obudową i psuje całą ideę komputera all-in-one. Kolejnym niedociągnięciem MSI jest odbiornik do komunikacji z klawiaturą i myszą podłączany do portu USB.

Jednak komputer Apple też nie jest bez wad. Na przykład wszystkie gniazda (USB, audio) umieszczono z tyłu, więc podłączenie pendrive'a czy słuchawek jest mało wygodne. MSI również ma część złączy z tyłu, ale chociaż dwa porty USB umieszczono z boku obudowy.

Mimo że oba komputery mają bardzo zwartą konstrukcję, przewidziano pewne możliwości rozbudowy. Użytkownik ma łatwy dostęp do gniazd pamięci, przy czym w komputerze MSI wszystkie są już zajęte, a w iMacu są dwa wolne. Ten pierwszy komputer daje też dostęp do gniazd mini-PCIe. W jednym jest już moduł Wi-Fi, a drugie jest przeznaczone na tuner telewizyjny.

Różnice dotyczą także jakości wykonania. MSI Wind Top ma obudowę, klawiaturę i mysz z czarnego, błyszczącego plastiku, który bardzo się brudzi. Za to pilot zdalnego sterowania jest matowy i nie pasuje wyglądem do całego zestawu. Plastiki nie sprawiają wrażenia wysokiej jakości. Na tym tle iMac wygląda na komputer elegancki i dopracowany, choć jego wyposażenie i funkcjonalność pozostawiają sporo do życzenia.

MSI Wind Top daje łatwy dostęp do modułów RAM (niestety, wszystkie gniazda są fabrycznie zajęte), a także do gniazd mini-PCIe.

Wyposażenie

Największą różnicę w wyposażeniu stwarza chyba ekran. W obu komputerach ma przekątną 21,5" i rozdzielczość 1920x1080, ale w przypadku MSI jest to ekran dotykowy. Warstwa dotykowa powoduje pewne pogorszenie kontrastu, ale nie w takim stopniu, jak w starszych modelach Wind Top. Jednak ogólnie ekran jest przeciętny, bo wykorzystuje tanią matrycę TN (ma np. słabe kąty widzenia z góry i z dołu). Ekran zastosowany w iMacu jest jego przeciwieństwem – ma świetny kontrast, kolory i kąty widzenia.

MSI Wind Top AE2280

- Ekran dotykowy multi-touch
- Niezła, klasyczna klawiatura oraz mysz
- Opcjonalny tuner TV
- Pilot w zestawie
- Spory pakiet oprogramowania
- Ciągle brudna obudowa i ekran
- Potężny zasilacz zewnętrzny
- Ekran o słabym kontraście
- Dodatkowy moduł USB do myszy i klawiatury
- Niewygodny pilot

Apple iMac 21.5

- Zwarta konstrukcja (wszystko w jednej obudowie)
- Bardzo dobra jakość wykonania wszystkich elementów
- Niezwykle cicha praca
- Gniazdo SD zgodne ze standardem SDXC (do 2 TB)
- Bardzo dobra jakość ekranu (kontrast, odwzorowanie barw)
- Niewygodna klawiatura i mysz
- Trudny dostęp do portów USB i audio
- Brak wyjścia HDMI, portu eSATA
- Małe możliwości rozbudowy (tylko RAM)

Do komputerów MSI Wind Top jest dodawany pilot zdalnego sterowania, który znacznie poszerza zakres zastosowań peceta.

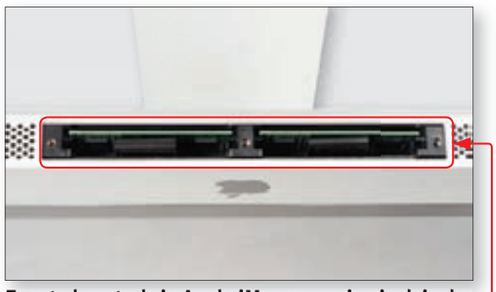

Zwarta konstrukcja Apple iMac pozornie nie daje dostępu do wnętrza obudowy, ale od spodu ma niewielką pokrywę, pod którą znajdują się moduły pamięci.

Oba komputery są wyposażone w bezprzewodową klawiaturę i mysz, a MSI Wind Top także w pilota. Te peryferia lepiej wypadają w przypadku MSI. Klawiatura jest pełnowymiarowa, z klasycznie rozmieszczonymi sekcjami klawiszy, choć jej minusem jest brak kontrolek (**Caps Lock**, **Num Lock** itp.). Irytuje natomiast materiał, z jakiego jest wykonana. Podobnie jest z myszką.

Klawiatura komputera iMac jest ładna, ale mało funkcjonalna. Nie ma sekcji numerycznej, sekcja alfanumeryczna jest zmniejszona w stosunku do standardu, klawisz **Enter** jest za mały, a prawy **Alt** za bardzo odsunięty od spacji, co utrudnia pisanie polskich znaków.

Źle się korzysta również z myszy. Jest zbyt płaska, kiepsko leży w dłoni, a ślizgacze stawiają za duży opór. Jej zaletą jest sensor dotykowy (zamiast rolki), który pozwala na przewijanie dokumentów w pionie i poziomie.

Touchpad Magic Trackpad ■, który można dokupić do iMaca za 299 zł, może zastąpić mało wygodną mysz.

Ważną różnicą między oboma komputerami jest możliwość wykorzystania MSI Wind Top jako radia i telewizora. W jednym z gniazd mini-PCIe można zamontować tuner telewizyjny, a za pomocą pilota dość wygodnie korzystać z funkcji multimedialnych. Przydałby się jednak pilot lepiej wyprofilowany, z większymi przyciskami.

Wydajność

Pod względem sprzętowym obie platformy (Mac i PC) są już właściwie identyczne. Oba testowane komputery wykorzystują procesory Intela – w przypadku MSI jest to Core i5, w przypadku Apple'a to Core i3. Testowane komputery mają grafikę ATI Radeon, odpowiednio model 5430 oraz 4670. Są wyposażone w gigabit ethernet, interfejs Wi-Fi zgodny ze standardem 802.11n, 3,5-calowe dyski o prędkości obrotowej 7200 obr./min, a także 4 GB pamięci DDR3.

Największą różnicę w testowanych konfiguracjach stanowi procesor, jednak ze względu na różnice systemowe nie przekłada się to bezpośrednio na osiągi. W syntetycznym teście Geekbench oba komputery wypadają niemal identycznie. Kompresja wideo w programie QuickTime czy przetwarzanie grafiki w Photoshopie są szybsze na iMacu, bo programy te widocznie mają lepiej zoptymalizowany kod dla tej platformy. Renderowanie scen 3D w Blenderze czy benchmarku Cinebench 11.5 odbywa się szybciej na komputerze MSI, który ma szybszy procesor.

Niestety, na iMacu nie ma dobrych narzędzi do zmierzenia wszystkich potrzebnych parametrów. Wydajność dysku czy grafiki nie została więc porównana.

Pecet górą

Porównując po teście komputery obu firm, lepiej oceniamy pomysł MSI. Komputer ma ekran dotykowy dający sporo nowych możliwości, pilot zdalnego sterowania, a także niezłą klawiaturę i mysz. Dostęp do gniazda mini-PCIe stwarza możliwość instalacji tunera telewizyjnego i używania komputera jako telewizora.

iMac nie daje takich możliwości jak MSI, ma mniej wygodną klawiaturę i mysz, brakuje mu ważnych portów (HDMI, eSATA). Nie ma też ekranu dotykowego, tunera czy pilota. Za to jakość wykonania prezentuje najwyższy poziom. Dotyczy to obudowy, klawiatury, myszy, a także parametrów ekranu.

Oceń lub skomentuj artykuł, wysyłając list na adres ▶ artur.wyrzykowski@pcformat.pl

Wyniki testu komputerów stacjonarnych

Producent i model	Wagi	MSI Wind Top AE2280	Ocena	Apple iMac 21.5 (MC508PL/A)	Ocena
Wyposażenie i obsługa					
Ekran lub monitor	4%	panoramiczny, powłoka glare, rozdzielczość 1920x1080, dotykowy	6,00	panoramiczny, powłoka glare, rozdzielczość 1920x1080	5,00
Jasność i kontrast ekranu	3%	162,6 nitów, 60:1	2,50	326 nitów, 627:1	5,62
Błędy odwzorowania kolorów	3%	3,07/2,53/7,9 pkt	4,98	6,15/5,39/12,94 pkt	4,21
Kąt widzenia z boku/góry/dołu	3%	dobry/słaby/przeciętny	3,88	dobry/dobry/dobry	5,00
Klawiatura	3%	MSI StarType ES500W	4,00	Apple A1314	4,00
Mysz	3%	MSI StarMouse SW130	4,00	Apple A1296	3,00
Kable i akcesoria	2%	kabel zasilający	2,50	kabel zasilający	2,50
Dodatkowe wyposażenie	2%	kamera internetowa, pilot zdalnego sterowania, myszka, klawiatura, touchpad	5,00	kamera internetowa, myszka, klawiatura, pilot	4,00
Informacje sygnalizowane kontrolkami	1%	zasilanie sieciowe, praca dysku, praca napędu optycznego	4,50	Caps Lock	2,50
Złącza	5%	4+2xUSB, 1xeSATA, wyjście słuchawkowe, wejście mikrofonowe	6,00	4xUSB, 1xFireWire, wyjście słuchawkowe, wejście mikrofonowe	4,00
Czytnik kart pamięci	2%	SD, MMC, MS	3,00	SD (w tym SDXC)	1,50
Wyjścia wideo	2%	D-Sub, HDMI	6,00	DisplayPort	3,00
Głośniki i mikrofon	2%	wbudowane 2.0, wyjście stereo, wyjście S/PDIF optyczne, wbudowany mikrofon	5,00	wbudowane 2.0, wyjście stereo, wbudowany mikrofon	4,00
Ocena konstrukcji	3%	brak łatwo dostępnych wyjść audio, regulacja jasności nie na klawiaturze (jak w notebooku), tylko z boku monitora, co nie jest wygodne; fatalny zewnętrzny zasilacz, niewygodny pilot	4,00	bardzo dopracowana konstrukcja, aczkolwiek ma błędy, np. gniazda USB czy audio są tylko z tyłu i podłączenie słuchawek nie jest łatwe, nie ma wyjścia na telewizor, monitor czy wzmacniacz	4,00
Jakość wykonania	3%	to kwestia gustu, ale obudowa wygląda na tani, tandetny plastik, co dotyczy także klawiatury i myszy; matowy pilot jakby nie pasuje do tego całego zestawu, obudowa bardzo się brudzi	4,00	dbanie o najmniejsze szczegóły	6,00
Preinstalowany system	3%	Windows 7 Home Premium 64bit	5,00	Mac OS X 10.6.4	5,00
Wersja instalacyjna systemu	2%	system odtwarzany z partycji serwisowej	6,00	recovery CD	5,00
Inne oprogramowanie	2%	NIS (60 dni), MS Works 9, MS Office 2007 (60 dni), Skype, THX TruStudio Pro, CyberLink YouCam/YouMemo/YouPaint, WindTouch Gadget, MSI BurnReovery	5,00	iCal, iWork 09, wszystkie narzędzia systemowe, iChat, iTunes, Photo Booth, iPhoto, iMovie, Garage Band, inne, wszystkie zawarte w systemie, Apple Hardware Test	5,00
Możliwości rozbudowy	1%	łatwy dostęp do gniazd pamięci (ale wszystkie fabrycznie zajęte) i mini PCIe (1 wolne)	4,00	łatwy dostęp do gniazd pamięci (2 ginazda wolne)	2,00
Instrukcja	1%	drukowana, opisuje najważniejsze funkcje urządzenia; brak instrukcji elektronicznej	2,00	drukowana opisuje urządzenie i inne zagadnienia; brak instrukcji elektronicznej	3,50
Wymiary i waga	0%	555x100x405 mm; 10,8 kg		528x188x451 mm; 8,9 kg	
Wyposażenie i obsługa suma	**50%**	**ocena pośrednia**	**4,53**	**ocena pośrednia**	**4,17**
Wydajność					
Procesor	0%	Intel Core i5 650 (3,2 GHz)		Intel Core i3 540 (3,07 GHz)	
Pojemność i rodzaj pamięci RAM	0%	4096 MB, DDR3 PC3-8500F		4096 MB, DDR3 1333 MHz	
Wydajność ogólna (Geekbench)	5%	5311/5528/6311/4008/3680 pkt	5,03	5644/4367/8475/4073/3349 pkt	5,00
Kompresja H.264 (QuickTime)	5%	58 sekund	4,72	33 sekundy	5,00
Renderowanie scen 3D (Blender)	5%	69/309/394 sekundy	5,54	73/385/434 sekundy	5,00
Przetwarzanie grafiki płaskiej Photoshop)	5%	84 sekundy	4,77	61 sekund	4,93
Układ/karta graficzna	0%	Intel GMA HD (niewykorzystywany), ATI Mobility Radeon HD 5430		Intel GMA HD (niewykorzystywany), ATI Radeon HD 4670	
Wydajność grafiki (3DMark06)	0%	3241 pkt	5,72	brak danych o wydajności	1,00
Dysk twardy (model)	0%	WD Caviar Blue WD6400AAKS		Seagate Barracuda 7200.12 ST3500418AS	
Pojemność i wydajność dysku (HD Tune)	5%	596 GB, 93,6 MB/s/12,1 ms	4,08	486 GB, brak danych o wydajności	3,42
Napęd optyczny (model)	0%	HL-DT-ST DVDRAM GT32N		HL-DT-ST DVDRW GA32N	
Wydajność napędu optycznego	5%	24x/8x/24x/8x	5,00	24x/8x/24x/8x	5,00
Łączność	5%	Gigabit Ethernet, 802.11b/g/n	4,00	Gigabit Ethernet, 802.11a/b/g/n, bluetooth	6,00
Wydajność suma	**35%**	**ocena pośrednia**	**4,16**	**ocena pośrednia**	**4,05**
Uciążliwość					
Pobór mocy	4%	60/94 waty	3,59	55/91 watów	3,89
System chłodzenia	4%	cichy	5,00	cichy	5,00
Temperatura procesora i dysku	2%	42/65/45 stopni	4,25	39/55/41 stopni	4,85
Uciążliwość suma	**10%**	**ocena pośrednia**	**4,29**	**ocena pośrednia**	**4,52**
Gwarancja i serwis					
Okres gwarancyjny	2%	2 lata	3,50	1 rok	2,00
Realizacja napraw gwarancyjnych	1%	dostarczenie do sprzedawcy	5,00	dostarczenie do sprzedawcy	5,00
Pomoc w internecie	1%	www.msi-polska.pl	5,00	www.apple.pl	5,00
Kontakt telefoniczny	1%	(71) 710 52 00	4,00	00800 441 18 75	6,00
Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**4,20**	**ocena pośrednia**	**4,00**
Wynik testu					
Ocena końcowa: jakość	**100%**	**dobry ←**	**4,36**	**dobry ←**	**4,15**
Ocena końcowa: jakość/cena		**bardzo dobry**	**4,63**	**dostateczny**	**3,08**
Średnia cena rynkowa		3500 zł		5399 zł	

Zewnętrzny zasilacz wielkości cegły to poważna wada komputera MSI. ■

Procesor AMD Phenom II X6 1075T

Rdzenie dla profesjonalistów

Sześciordzeniowe układy świetnie się sprawdzają w zastosowaniach profesjonalnych (kompresja, rendering), ale słabiej w rozrywkowych.

Firma AMD miała do niedawna w ofercie tylko dwa procesory sześciordzeniowe. Ostatnio do tego grona dołączył kolejny układ, który ma stanowić pośrednią propozycję między dostępnymi modelami. Wraz z nim pojawiło się pięć innych nowych układów z serii Phenom II i Athlon II.

Dane techniczne

Nowa, bardzo wydajna jednostka oznaczona jako Phenom II X6 1075T pracuje z częstotliwością 3 GHz (model 1090T ma zegar 3,2 GHz). W trybie Turbo Core taktowanie jednego z rdzeni może wzrosnąć nawet do 3,5 GHz (dla 1090T to 3,6 GHz). W porównaniu z modelem 1090T układ 1075T ma jeszcze jedną modyfikację – został pozbawiony możliwości podnoszenia mnożnika, jak to ma miejsce w układach Black Edition.

AMD Phenom II X6 1075T

- Sześć rdzeni i zintegrowany kontroler pamięci
- Duża pojemność pamięci cache L2 i L3
- Dobra podatność na overclocking
- Nowe instrukcje SSE
- Nie najnowszy proces technologiczny
- Słaba wydajność w grach niepotrafiących wykorzystać wielu rdzeni

Podobnie jak wszystkie układy opisywany model został wyposażony w 512 KB pamięci cache L2 dla każdego rdzenia, co daje łącznie 3 MB. Dodatkowo wszystkie rdzenie mogą korzystać ze wspólnej pamięci cache L3 o wielkości 6 MB.

Praktyczna wydajność

Potencjał testowanego układu uwidacznia się np. w programach do grafiki 3D, które świetnie wykorzystują wielordzeniowość. W porównaniu do układu 1090T różnice w prędkości realizowania zadań są niezbyt duże. W typowych zastosowaniach wynoszą one od 2 do maksymalnie 5 procent, sporadycznie sięgają 10 proc. na korzyść układu 1090T.

Pod względem osiągów oraz różnic w cenie (zaledwie nieco ponad 8 proc.) nowy układ nie stanowi zbyt wielkiej atrakcji. Zwłaszcza po uwzględnieniu braku możliwości manipulowania mnożnikiem, jak ma to miejsce w modelu Phenom II X6 1090T Black Edition.

Nowy procesor AMD porównany do konkurencji Intela w zastosowaniach wykorzystujących wielordzeniowość będzie miał podobne osiągi jak Core i7 920. Niestety, w grach procesor ten przegrywa nawet ze znacznie tańszym Core i5 750. Dla większości użytkowników rozwiązanie to nie będzie zatem atrakcyjną propozycją. [sk]

Podsumowanie testu

Ocena produktu	
Test Cinebench 10	17517 pkt, 49 s
Rendering grafiki 3D	50/372/274 s
Kodowanie AVI do XviD/WMV	142/174 s
Kodowanie VOB/AVI do MKV	46/57 s
3DMark CPU/CPU1/CPU2	15563/2007/24 pkt
Overclocking (magistrala)	z 200 do 240 MHz (20 proc.)
Overclocking (mnożnik)	z 15x do 17,5x (17 proc.)
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 5,43**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 4,03**
Cena i dostępność	
Średnia cena rynkowa	891 zł
Do testu dostarczył	AMD, www.amd.pl
Produkt alternatywny	Intel Core i7 860

Dane techniczne AMD Phenom II X6 1075T: **gniazdo** Socket AM3, **nazwa rdzenia** Thuban, **proces technologiczny** 45 nm, **częstotliwość nominalna** 15*200 MHz, **częstotliwość** Turbo Core 17,5*200 MHz, **cache** L1 6x128 KB, L2 6x512 MB, L3 6 MB, **instrukcje** MMX, 3DNow!, SSE (1, 2, 3, 4a), AMD64, AMD-V

Głośniki Microlab Solo6C

Niebywale duże stereo

Microlab Solo to duże zestawy głośnikowe, bardziej przypominające stereofoniczne kolumny niż głośniki do komputera.

Konstrukcja i parametry

Głośniki Solo6C są wykonane z płyty MDF, wykończone elementami z drewna, ze zdejmowanymi maskownicami. Testowany zestaw jest dwudrożny, z tyłu każdej kolumny znajduje się otwór bass-reflex, w wyposażeniu jest też prosty pilot zdalnego sterowania. Pilot jest mało wygodny, ale jego większą wadą jest to, że nie umożliwia wyłączenia zestawu, który w stanie spoczynku ma moc ok. 10 W. By to zrobić, trzeba sięgnąć do włącznika z tyłu prawej kolumny. Niestety, po ponownym włączeniu głośniki są uruchamiane z domyślnymi parametrami, m.in. wybranym wejściem Aux – trzeba je stale przełączać na PC.

Dane techniczne Microlab Solo6 C: **głośniki niskotonowe** 6,5" 30 W, **głośniki wysokotonowe** 1" 10 W, **pasmo przenoszenia** 55–20000 Hz, **wzmacniacz** 100 W RMS, **zniekształcenia** do 0,3 proc. przy 1 W i 1 kHz, **odstęp sygnał/szum** 85 dB, **separacja kanałów** 55 dB, **czułość wejścia** 440 mV, **wejścia** RCA (PC oraz Aux), **wymiary** kolumny 210x270x361 mm, **waga** 13,7 kg (łącznie).

Jakość dźwięku

Brzmienie Solo6C jest selektywne, dokładnie słychać wszystkie dźwięki, a charakterystyka głośników jest względnie płaska, co można traktować zarówno jako zaletę, jak i wadę (dźwięk mało „soczysty"). Muzyka brzmi najlepiej, jeśli się odrobinę zwiększy głośność wysokich i niskich tonów, ale i tak da się odczuć brak najniższych dźwięków. Głośniki też nie za bardzo się nadają do nagłośnienia większego pomieszczenia, ponieważ przy połowie głośności zniekształcenia harmoniczne przekraczają 10 proc. Jeszcze większa głośność powoduje wzrost zniekształceń.

Microlab Solo6C to bardzo duże głośniki komputerowe albo... małe kolumienki audio. Zapewniają komfortowe słuchanie muzyki.

Microlab Solo6C

- Dobre, klarowne brzmienie
- Płaska charakterystyka
- Brak zakłóceń własnych
- Ogromne wymiary i waga
- Zniekształcenia przy połowie mocy
- Brak możliwości wyłączenia za pomocą pilota
- Przeciętna jakość wykonania

Podsumowanie testu

Ocena produktu	
Pasmo przenoszenia – pomiar sonometryczny	50-13000 Hz
Deklarowana moc RMS	100 W
Maksymalne natężenie dźwięku	72/88 dB
Zakłócenia przy braku sygnału wejściowego	brak
Moc zestawu	0/12/12/15 W
Ocena końcowa: jakość	**bardzo dobry ← 4,79**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 3,66**
Ceny i dostępność	
Średnia cena rynkowa	414 zł
Do testu dostarczył	Sunnyline, www.sunnyline.pl
Produkt alternatywny	Manhattan 150200 Bookshelf Speaker System

packard bell

EasyNote TM

EasyNote TM to elegancki design. Jego niebanalny wygląd to zasługa kontrastu matowych, chromowanych, oraz błyszczących wykończeń. Miejsce na dłonie jest niezwykle wygodne, a jego kolor dopasowany do kolorów obudowy – czerwieni, srebra, czerni i bieli. Najnowsze oprogramowanie do obsługi serwisów społecznościowych, dostępnemu tylko w notebookach Packard Bell umożliwia połączenie z Facebookiem, YouTubem oraz Flickrem jednocześnie, za pomocą tylko jednego przycisku. Wyjdź z tłumu - wyróżnij się!

www.packardbell.pl

Komputer na z

Potrzebujesz komputera dobrze dopasowanego do swoich potrzeb? Proponujemy kilka konfiguracji laptopów i pecetów, radzimy, jak i gdzie je kupić. Wyjaśniamy również, jak dobrać podzespoły, a jeśli zechcesz samodzielnie złożyć peceta, na naszej płycie DVD znajdziesz film instruktażowy. [Artur Wyrzykowski]

- Kompletny zestaw (łącznie z ekranem, klawiaturą, głośnikami itd.)
- Możliwość mobilnej pracy
- Zestaw portów bezprzewodowych
- Zabezpieczenie przed zanikami napięcia w sieci
- Zazwyczaj dodatkowe oprogramowanie

- Słabsza wydajność
- Mała rozdzielczość ekranu
- Mniej wejść i wyjść
- Ograniczone możliwości rozbudowy

Chociaż osoby korzystające z komputera w domu mają bardzo różne potrzeby, można zaproponować uniwersalną konfigurację laptopa i peceta, która będzie bardzo dobra dla niemal wszystkich. Zakładamy, że nie powinna kosztować więcej niż 3000 zł. Polecane przez nas komputery znajdziesz w tabeli na dole strony.

Jak wybrać komputer

Laptopy do zastosowań domowych kosztują 2500–3000 zł. Mają zazwyczaj ekran 15–16", a także na tyle wydajny procesor i układ graficzny, by można było uruchomić większość aplikacji i gier. Kupując laptopa tańszego, np. za 2000 zł, ryzykujesz, że będzie miał braki. Może mieć procesor poprzedniej generacji, najtańszy układ graficzny, na którym nie uruchomisz żadnej gry 3D, albo za mało pamięci RAM.

Natomiast za laptopy z najwyższej półki nie warto przepłacać. Czasami ich cena jest związana z designem, który nijak się ma do możliwości komputera. Może wynikać też np. z dysku SSD, bardzo wydajnego układu graficznego, z którego nie skorzystasz, albo ekstremalnie szybkiego procesora. Nie oznacza to, że należy unikać droższych komputerów – trzeba je kupować z rozwagą.

Pecet do zastosowań domowych również nie powinien być droższy niż 3000 zł, łącznie z monitorem, klawiaturą i myszą. Również w tym przypadku obowiązuje zasada wyboru produktów ze średniego przedziału cenowego. Często wystarczy dołożyć 50–100 zł, by zamiast przestarzałego elementu mieć nowocześniejszy. Natomiast wybór komponentów najdroższych nie jest wskazany, bo płacisz dużo więcej za produkt tylko trochę lepszy.

Laptop do domu

Laptop składa się z wielu komponentów, których niestety nie można dowolnie zmieniać. Dlatego warto dobrze się zastanowić przed zakupem. Jeśli chodzi o procesor, warto wybrać Core i3 lub Core i5 – to układy wydajne i nowoczesne. Mają zintegrowaną grafikę, która pobiera niewiele prądu, a więc pozwala dłużej pracować na baterii.

Laptop powinien też mieć drugi, wydajniejszy układ graficzny, którego będzie można użyć do gier. Może to być Nvidia GeForce GT 240M lub 330M, a także Mobility Radeon HD 5650 lub 5730.

PC Format w Interii

Porozmawiaj z redaktorem, zadaj pytanie ekspertowi. Czat na temat laptopów i pecetów w poniedziałek 15 listopada 2010 r. od g. 15:00.

Czateria www.czateria.pl

Uniwersalna konfiguracja notebooka i peceta, odpowiednia dla naszych czytelników

Proponowane konfiguracje komputerów d

Komponenty	Notebook – proponowana konfiguracja Samsung R580 (model NP-R580-JS09PL)
Płyta główna	wbudowana, z chipsetem Intel HM55
Procesor	Intel Core i5 430M (2,26 GHz)
Pamięć RAM	4 GB DDR3 1066
Grafika	Nvidia GeForce GT 330M
Układ dźwiękowy	wbudowany
Dysk	500 GB, 5400 obr./min
Napęd optyczny	DVD Super Multi, Dual Layer
Łączność	Gigabit Ethernet, Wi-Fi 802.11b/g/n, bluetooth
Wyjścia	4xUSB, HDMI, VGA, eSATA, wyjście audio stereo
Monitor	15,6" 1366x768, LED
Inne elementy	kamera internetowa, mikrofon, głośniki, czytnik kart pamięci
Klawiatura i mysz	wbudowana, 101 klawiszy oraz touchpad
Obudowa	w cenie zestawu
System	Windows 7 Home Premium 64-bit
Oprogramowanie dodatkowe	McAfee Virus Scan, Samsung Recovery Solution
Wydajność ogólna	**dobra**
Cena komputera	**od 2848 zł**
Koszty ewentualnej wysyłki	ok. 20–40 zł

amówienie

Nowy laptop powinien mieć 4 GB pamięci, dzięki czemu nie będziesz musiał dokupować pamięci kilka tygodni po jego zakupie. Zalecana pojemność dysku to ok. 500 GB, takie dyski mają najbardziej korzystny stosunek ceny do pojemności.

Większość domowych laptopów ma ekran o przekątnej 15–16" oraz rozdzielczości 1366x768. Niestety, na ekranie o tej wielkości słabo się gra i ogląda filmy, a mała rozdzielczość utrudnia korzystanie z wielu programów. Jeśli masz nowoczesny telewizor, prawdopodobnie do niego będziesz chciał podłączyć komputer.

Warunki dobrego laptopa do domu spełnia bardzo popularny Samsung R580 (dane techniczne w tabeli poniżej). Jednak niektóre osoby mogą potrzebować laptopa większego albo bardziej mobilnego, dlatego na następnych stronach proponujemy też inne konfiguracje.

Pecet do domu

W przypadku komputerów stacjonarnych oferta sprzętu jest znacznie bogatsza. Dużo produktów ma do zaoferowania AMD, a ich zaletą są bardziej nowoczesne konstrukcje (porty USB 3.0, magistrala Serial ATA III). Wadą jest nie najlepsza wydajność procesorów dwurdzeniowych, a właśnie przy takich procesorach proponujemy pozostać – z reguły mają wyższe częstotliwości pracy niż wielordzeniowe.

Dlatego również w przypadku peceta lepszym wyjściem wydają się układy Intel Core i5. Zaletą jest zintegrowana grafika Intel GMA HD (do jej wykorzystania konieczna jest płyta z chipsetem Intel H55). Drugi plus to technologia TurboBoost, która pozwala zwiększyć wydajność procesora, najbardziej w programach jednowątkowych, a kolejny to spora elastyczność wyboru procesora (do podstawki LGA1566 pasują zarówno najtańsze układy Core i3, jak i czterordzeniowe Core i7 8xx).

Jeśli zechcesz pograć w gry 3D, będziesz musiał nabyć osobną kartę. Do większości gier, uruchamianych nawet w trybie 1920x1080, w zupełności wystarczy karta o średniej cenie, np. Radeon HD 5770/5750 lub GeForce GTX 460 czy GeForce GTS 450.

W tabeli poniżej znajdziesz przykładową konfigurację peceta, która powinna odpowiadać ogromnej większości użytkowników. Oczywiście nie jest ona „jedynie słuszna" – na następnej stronie znajdziesz inne nasze propozycje, znacznie wydajniejsze, a także tańsze.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres artur.wyrzykowski@pcformat.pl

v do domu

	Pecet – proponowana konfiguracja
	Zestaw składany na zamówienie
	Gigabyte GA-H55M-UD2H
	Intel Core i5 650 (3,2 GHz)
	4 GB DDR3 1333 (Goodram GR1333D364L9)
	Asus EAH5770/2DI/512MD5/A (Radeon HD 5770)
	wbudowany w płytę główną
	Samsung HD103SJ (1 TB, 7200 obr./min)
	Samsung SH-S223C (DVD Super Multi DL)
	Gigabit Ethernet, brak łączności bezprzewodowej
	6xUSB, HDMI, DVI, DisplayPort, VGA, eSATA, wyjście audio analogowe 7.1 oraz optyczne
	LG Flatron E2240S, 22", 1920x1080, LED
	brak
	Logitech MK120 – zestaw przewodowy
	Chieftec BD-02B-B-355 (z zasilaczem 355 W)
	Windows 7 Home Premium 64-bit
	brak
	bardzo dobra
	od 2970 zł
	do 200 zł (jeżeli z różnych sklepów)

- Znacznie lepsza wydajność
- Monitor Full HD
- Pojemny dysk twardy
- Więcej różnorodnych interfejsów
- Nieograniczone możliwości rozbudowy

- Duże gabaryty i waga
- Dodatkowe koszty: monitor, klawiatura, mysz itd.
- Zwykle brak łączności bezprzewodowej
- Wysokie koszty ewentualnej wysyłki wielu komponentów

DVD 12/2010

Zestaw przydatnych programów
By nowo zakupiony komputer mógł ci jak najlepiej służyć, musisz zainstalować zestaw programów. Na naszej płycie DVD znajdziesz następujące narzędzia:

- **OpenOffice UX 3.2** – dobry pakiet biurowy, zastępujący komercyjny pakiet MS Office
- **Mozilla Firefox 3.6** – najnowsza wersja znanej, bezpiecznej przeglądarki internetowej
- **Mozilla Thunderbird 3.1** – popularny i bezpieczny klient poczty e-mail
- **Foxit Reader 3.1** – program do odczytu plików PDF, zastępujący Adobe Readera
- **Paint.Net 3.5 i GIMP 2.6** – programy do obróbki zdjęć (mogą zastąpić Photoshopa)
- **K-Lite Codec Pack 6.4** – zestaw kodeków pozwalających odtwarzać wszystkie filmy
- **VLC Media Player 1.1 i AIMP 2.6** – uniwersalne odtwarzacze do filmów i muzyki
- **Total Commander 7.5** – najlepszy menedżer plików, oferujący mechanizm wtyczek
- **AVG Anti-Virus 2011 Free Edition** – najnowsza wersja darmowego antywirusa
- **BurnAware Free 3.0** – darmowy program do nagrywania płyt CD i DVD

Na płycie DVD zamieszczamy też pełną wersję gry Call of Juarez, której akcji toczy się na Dzikim Zachodzie.

Do gier lub internetu

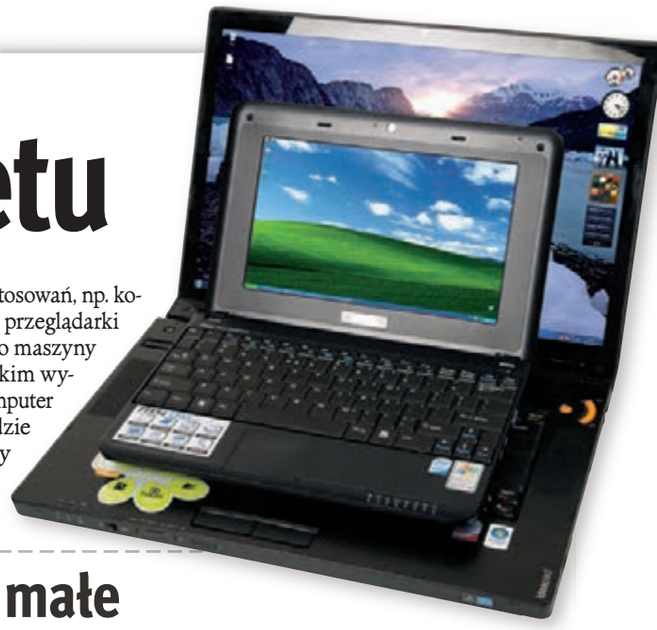

Konfiguracje komputerów zaproponowane przez nas na poprzednich stronach nie każdemu muszą przypaść do gustu – wymagania użytkowników są bardzo różne.

Z jednej strony istnieje spora grupa osób, którym przeciętna konfiguracja nie wystarcza, bo do niektórych gier potrzeba znacznie silniejszego sprzętu. Wymaga to przede wszystkim grafiki o znacznie wyższej wydajności, ale także szybkiego procesora oraz ekranu o większej rozdzielczości. Odpowiednią konfigurację może mieć zarówno laptop, jak i pecet.

Z drugiej strony jest grupa osób, które potrzebują komputera do bardzo prostych zastosowań, np. komunikacji, w roli przeglądarki internetowej albo maszyny do pisania. W takim wypadku prosty komputer stacjonarny będzie lepszy i tańszy niż prosty model netbooka.

Notebooki bardzo wydajne lub bardzo małe

Obok typowych laptopów domowych można wyróżnić przynajmniej dwie grupy tych komputerów – bardzo wydajny sprzęt dla graczy (albo do zastosowań profesjonalnych), a także niedrogie, bardzo małe i lekkie komputery przenośne (włącznie z osobną grupą, którą stanowią netbooki). Oto porady, jak wybrać takie konfiguracje.

Notebook do gier

Z porównania przedstawionych na poprzedniej stronie komputerów wyraźnie wynika, że note book w podobnej cenie jest znacznie słabszy niż pecet. Czy można znaleźć konfigurację, która mu dorówna pod względem wydajności? Owszem, ale też będzie kosztować znacznie więcej.

Problem pojawia się już z procesorem – żaden mobilny Core i5 lub i7 nie pracuje z częstotliwością 3,2 GHz, więc notebook nie będzie tak wydajny jak pecet. Do notebooka możemy się zdecydować na dwurdzeniowy Core i7 620M (2,66 GHz) albo jeszcze lepiej 640M (2,80 GHz, ale to układ rzadko spotykany). Popularne są też czterordzeniowe układy Core i7 720QM albo 740QM. Mają zegar odpowiednio 1,6 i 1,73 GHz, a więc znacznie niższy niż dwurdzeniowe. W grach będą więc z reguły wolniejsze.

By na komputerze „poszła" każda gra, musimy uwzględnić też wydajną grafikę – Nvidia GeForce GTX 460 (albo układy GTX 480, gdy się pojawią) albo Radeona HD 5870. Kolejnym warunkiem niezbędnym będzie duży ekran o rozdzielczości Full HD.

Warto zwrócić uwagę na kilka bardzo wydajnych notebooków z ekranami 17" (1920x1080), a także sporą grupę modeli 18,4" (mają one jednak słabsze procesory lub układy graficzne). Ich krótkie porównanie zamieściliśmy w tabelce.

Małe, lekkie...

Małe laptopy, przeznaczone do używania poza domem lub biurem, można podzielić na dwie grupy: „pełnowartościowe" notebooki oraz netbooki. Pierwsze są wyposażone w podobne komponenty jak większe modele i pozwalają na komfortowe wykonywanie różnych zadań. Jeśli masz takie potrzeby, wybierz konfigurację z procesorem Core i3 i pamięcią o pojemności 4 GB.

Jeśli chodzi o ekran, w notebooku przeznaczonym do przenoszenia najlepsza przekątna to około 13". Ekrany takie mają zazwyczaj rozdzielczość 1366x768, a więc dokładnie taką, jak większość ekranów 15-, 16-calowych. Koniecznie trzeba też zwrócić uwagę na akumulator – musi być 6-komorowy, co gwarantuje kilkugodzinną pracę bez zasilania sieciowego.

Niestety, niedrogi procesor Core i3, jak również mniejszy ekran, wcale nie przełożą się na niższą cenę notebooka. W tym przypadku płaci się za mobilność, a więc małe wymiary i wagę, a także długi czas pracy na baterii. Dobry notebook tej klasy kosztuje około 3000 zł.

Podstawowa zaleta netbooka to małe wymiary. Do jego przenoszenia nie potrzebujesz torby – wystarczy małe etui (cena od 10 zł).

Wygodną pracę na notebooku zapewni ci specjalna podstawka (cena od 250 zł).

Notebooki dla graczy – przykłady wydajnych konfiguracji

Idealne rozwiązanie dla gracza to wydajny procesor, grafika i duży ekran o wysokiej rozdzielczości.

	Aristo Vision i545	HP dv8	Asus G73JH	Toshiba Qosmio X500	Dell Alienware M17x
Ekran	18,4", 1920x1080	18,4", 1920x1080	17,3", 1920x1080	18,4", 1920x1080	17", 1920x1080
Procesor	Intel Core i5 430M	Intel Core i7 720QM	Intel Core i7 720QM	Intel Core i7 720QM	Intel Core i7 720QM
Pamięć RAM	4 GB DDR3	4 GB DDR3	8 GB DDR3	8 GB DDR3	4 GB DDR3
Grafika	Mobility Radeon HD 5156	GeForce GT 230M	Mobility Radeon HD 5870	GeForce GTS 360M	Mobility Radeon HD 5870
Wydajność	**bardzo dobra**	**bardzo dobra**	**bardzo dobra**	**bardzo dobra**	**bardzo dobra**
Cena komputera	**od 4249 zł**	**od 4300 zł**	**od 6400 zł**	**od 6870 zł**	**od 7870 zł**

... i tanie

Zupełnie inaczej jest z netbookami, które z założenia są komputerami tanimi. Ich wydajność pozwala na czytanie tekstu, komunikację (GG, Skype), pisanie prostych dokumentów, ale na tym koniec. Od razu musimy odradzić netbooki z ekranami 10-calowymi o rozdzielczości 1024x600 – są zdecydowanie za małe. Lepiej poszukać modelu 12-calowego z ekranem 1366x768. Będzie on trochę większy, ale też dzięki temu będzie miał wygodniejszą klawiaturę. Na model z systemem Windows 7 musisz przeznaczyć minimum 1400 zł.

Wybór procesorów do netbooków jest obecnie większy niż do komputerów stacjonarnych. W większości z nich jest wykorzystywany Intel Atom, a także AMD Athlon Neo i Athlon II Neo – wszystkie układy o mocy zaledwie od kilku do kilkunastu watów, ale za to bardzo słabej wydajności. Dlatego dobrym wyborem może być też ultraniskonapięciowy Pentium SU4100 czy SU7300 (dwa razy szybszy niż przeciętny model Atoma). Dodatkowym atutem jest też to, że komputery z tymi układami mają standardowo instalowane do 4 GB pamięci, choć w przypadku netbooka nawet 2 GB wystarczą.

Porównanie małego notebooka z netbookiem

Netbook ma zazwyczaj mniejszy ekran, zawsze słabszy procesor i grafikę, nie ma też napędu optycznego.

Komponenty	Notebook	Netbook
	Samsung NP-Q330-JS01PL	Asus Eee PC 1201HA
Ekran	13,3", 1366x768	12,1", 1366x768
Procesor	Intel Core i3 350M (2,26 GHz)	Intel Atom Z520 (1,33 GHz)
Pamięć RAM	4 GB DDR3	2 GB DDR2
Grafika	Intel GMA HD + GeForce 310M	Intel GMA 500
Napęd optyczny	DVD-RW	brak
Wymiary i waga	329x230xx32 mm, ok. 2 kg	296x208x33 mm, ok. 1,4 kg
Wydajność	**dobra**	**słaba**
Cena komputera	**od 2800 zł**	**od 1350 zł**

Pecet do gier i pecet ekonomiczny

Zaproponowany przez nas wcześniej komputer stacjonarny za 3000 zł dla zapalonego gracza to trochę za mało. Owszem, jest dobrym punktem wyjścia, ale w pewnym momencie może się okazać, że jego wydajność nie jest wystarczająca. Można go jednak łatwo rozbudować.

Natomiast dla osoby, która chce mieć stacjonarnego peceta tylko do internetu i pracy biurowej, to zdecydowanie za dużo. Pokażemy zatem dwie prawie skrajne konfiguracje.

Pecet do gier

Najszybsze karty graficzne do pecetów oferują dwukrotnie lepszą wydajność niż najlepsza grafika do notebooka. Podobnie jest z procesorami. Dlatego osoby, które chcą grać we wszystkie gry w wysokich rozdzielczościach i z włączonymi wszystkimi efektami graficznymi, potrzebują do tego wydajnych pecetów. Nasz zestaw zaproponowany na 41 będzie wystarczający do większości gier, ale gdyby okazał się za słaby, warto go rozbudować.

Klawiatura i mysz – tanie urządzenia nie nadają się dla graczy, trzeba kupić przede wszystkim dobrą mysz, a także dobrą podkładkę do niej. Zajrzyj do działu Gry na 68, by dowiedzieć się więcej.

Karta graficzna – już za niecałe 500 zł da się kupić kartę z układem GeForce GTX 460, który w grach będzie znacznie szybszy niż Radeon HD 5770. Proponujemy jednak jeszcze lepszą kartę z układem GTX 480 (ok. 1500 zł).

Zasilacz – komputer z kartą GeForce GTX 480 osiąga moc niemal 500 W. Trzeba do tego dodać pewien zapas i wybrać zasilacz 600–700 W. Musi to być sprzęt markowy, np. Antec, Be Quiet, Chieftec, Cooler Master, Corsair, Enermax, OCZ czy Tagan. Więcej na temat zasilaczy znajdziesz na 94.

Lepszy procesor – do gniazda LGA1156 będzie pasował czterordzeniowy układ Core i7 860 lub 870. Wydawanie pieniędzy na jeszcze szybsze modele nie ma sensu.

Dodatkowy dysk twardy – najlepiej taki sam jak pierwszy. Oba napędy, połączone w konfigurację RAID0, umożliwią ogólnie szybszą pracę systemu, a tym samym znacznie szybsze uruchamianie gier.

Większy monitor, bo do gier 22" to za mało. Model 24-calowy będzie niewiele droższy.

Słuchawki – ponieważ gry to nie tylko obraz, ale i dźwięk. Warto zakupić specjalne słuchawki do gier, które mają brzmienie dostosowane specjalnie do tych zastosowań.

Zestaw zawierający te elementy okazuje się już bardzo drogi – kosztuje ponad 5000 zł. Największy w tym udział ma grafika, ale też ona najbardziej wpływa na płynność obrazu. Atutem jest to, że nie musisz od razu kupować wszystkich komponentów, lecz stopniowo wymieniać elementy tańszego peceta.

Jeśli chcesz komfortowo pograć na komputerze, oprócz wydajnego sprzętu będziesz potrzebować dobrej klawiatury, np. Logitech G15, a także bardzo dobrej myszy, np. Logitech G500.

Pecet w wersji minimum

Na drugim biegunie znajdują się pecety za około 1000 złotych – w tej cenie trudno kupić nawet taniego netbooka. Trzeba jednak uważać, by nie kupować takich komputerów w supermarketach – prawdopodobnie trafisz na przestarzały sprzęt. My proponujemy tani, a zarazem nowoczesny.

W tym przypadku warto się zdecydować na platformę AMD, bo pod względem cen jest ona bezkonkurencyjna. Płyta główna z chipsetem AMD 880G pozwala skorzystać np. z USB 3.0, a dwurdzeniowy procesor Athlon II X2 za niecałe 200 zł można będzie wymienić na inny układ AMD, nawet 6-rdzeniowy.

Proponujemy także wykorzystać Linuksa, np. dystrybucję Ubuntu. Windows 7 zawsze zdążysz dokupić, gdy Linux okaże się niewystarczający. Doskwierać może np. brak Gadu-Gadu, aczkolwiek dostępna jest wersja WebGadu działająca w dowolnej przeglądarce internetowej.

Dzięki założeniom, jakie przyjęliśmy, udało się nam skompletować komputer, który wraz z monitorem kosztuje niecałe 1300 zł. Oczywiście jeśli kupisz go przez intetnet, musisz liczyć się z dodatkowymi kosztami dostawy peceta lub komponentów.

Dwie konfiguracje pecetów – wydajna i ekonomiczna

Komponenty	Zestaw dla gracza	Zestaw do internetu
Płyta główna	Gigabyte GA-H55M-UD2H	ASRock 880GMH/USB3
Procesor	Intel Core i7 870 (2,93 GHz)	AMD Athlon II X2 245
Pamięć RAM	4 GB DDR3 1333 (Goodram GR1333D364L9/4G)	2 GB DDR3 1333 (Kingston KVR1333D3N9K2/2G)
Grafika	Gigabyte GV-N480D5-15I-B (GeForce GTX 480)	wbudowana
Dysk	2xSamsung SpinPoint F3 HD103SJ (1 TB, 7200 obr./min)	WD Caviar Blue WD2500AAJS (250 GB, 7200 obr./min)
Napęd optyczny	Samsung SH-S223C (DVD Super Multi, Dual Layer)	Samsung SH-S223C (DVD Super Multi, Dual Layer)
Monitor	AOC 2436Swa, 24", 1920x1080, LCD	AOC 1619Swa, 16", 1366x768, LCD
Inne elementy	słuchawki Plantronics Gamecom 377	brak
Klawiatura i mysz	Microsoft SideWinder X6, Logitech G500	Logitech MK120 – zestaw przewodowy
Obudowa	Chieftec BD-02B-B-355, zasilacz Tagan TG680-U33II	Chieftec BD-02B-B-355
System	Windows 7 Home Premium 64-bit	Linux Ubuntu
Wydajność	**rewelacyjna**	**przeciętna**
Cena komputera	**od 5349 zł**	**od 1287 zł**

Jak zamówić komputer

Jeśli zdecydowałeś się na konkretną konfigurację komputera, która spełnia twoje oczekiwania i nie jest za droga, czas na zakup. W przypadku laptopa najprościej skorzystać z porównywarki cenowej i za pomocą filtrów wybrać odpowiedni model. Peceta najlepiej kupić w sklepie komputerowym – tradycyjnym bądź internetowym.

Wyszukiwanie laptopa o odpowiedniej konfiguracji

Ogromna większość notebooków pochodzi z produkcji seryjnej, co oznacza, że nie masz żadnej możliwości dostosowania komputera do własnych wymagań. Jedyną metodą wybrania odpowiedniej dla siebie konfiguracji jest przejrzenie całej oferty rynkowej w celu wyszukania właściwego modelu.

Znajdź laptop

Idealnym narzędziem pomagającym w wyborze laptopa są porównywarki cenowe i dostępne w nich filtry. Możesz wykorzystać np. serwis Skąpiec.pl.

1 Przejdź do strony serwisu i kliknij w niej odnośnik.

2 Na nowo otwartej stronie z notebookami pojawi się zestaw filtrów:

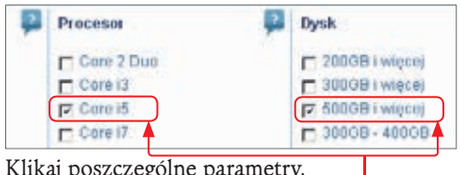

Klikaj poszczególne parametry, np. najpierw procesor i dysk twardy. Lista produktów od razu zostanie zmieniona – znajdą się na niej laptopy tylko z Core i5. Dodatkowo wyniki wyszukiwania zostaną posortowane według cen.

3 Klikając kolejne parametry (pamięć RAM, dysk, napęd optyczny, system operacyjny), będziesz dodawał kolejne kryteria filtrowania, a lista komputerów będzie coraz krótsza i coraz bardziej dopasowana do twoich potrzeb.

4 Zamiast wybierać po kolei każdy parametr, możesz najpierw zaznaczyć pola wyboru przy konkretnych parametrach i tylko raz kliknąć przycisk szukaj. Jednak niezależnie od metody filtrowania poniżej będziesz widział zastosowane filtry:

5 W przypadku układów graficznych możesz ogólnie wybrać układy ATI lub Nvidia albo jeden z dwóch najpopularniejszych układów tych producentów. Jeśli chcesz wybrać bardziej precyzyjnie układ graficzny, kliknij.

6 Gdy pojawi się cała lista układów graficznych stosowanych w notebookach, kliknij wybrany przez ciebie, np.

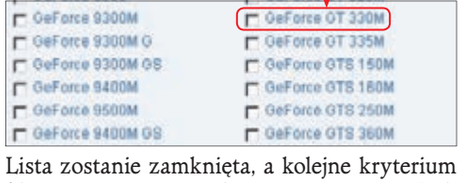

Lista zostanie zamknięta, a kolejne kryterium filtrowania zostanie od razu zastosowane. Jeśli chcesz, w ten sam sposób możesz wybrać producenta (choć nie ma to większego znaczenia), a także wielkość i rozdzielczość ekranu.

7 Jeśli zależy ci na osobistym odbiorze komputera (np. z powodu szybszego zakupu czy braku dodatkowych kosztów), możesz też bardzo łatwo znaleźć komputery dostępne w pobliżu twojego miejsca zamieszkania. W tym celu z listy

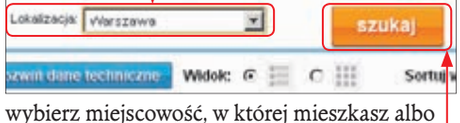

wybierz miejscowość, w której mieszkasz albo do której masz najbliżej, i kliknij.

8 Serwis Skąpiec.pl pozwala dodatkowo sprawdzić dokładne dane techniczne komputera, opinie użytkowników czy obejrzeć zdjęcia produktu. Przed wyborem konkretnego notebooka radzimy też dodatkowo zajrzeć na stronę producenta notebooka i dowiedzieć się więcej na temat wybranego modelu.

9 Gdy będziesz przekonany do zakupu, kliknij do sklepu lub porównaj ceny. Ten pierwszy przycisk pojawia się, jeśli po zastosowaniu filtrów produkt został znaleziony tylko w jednym sklepie, a drugi, gdy sklepów jest więcej, Możesz już dokonać zakupu.

Konfiguratory laptopów

W laptopach można stosować wiele różnych komponetów, ale elastyczność doboru konfiguracji jest stosunkowo niewielka. Ponadto skonfigurowanie takiego komputera wymaga najpierw wybrania producenta (marki), a dopiero później konkretnych podzespołów. Tymczasem większość osób nie jest przywiązana do konkretnego sprzętu i marka nie ma dla nich większego znaczenia. Ta metoda zakupów może być dobra dla stałych klientów firmy.

Pierwszą firmą, która zaczęła składać notebooki w konfiguracjach zamówionych przez klienta, był Dell. Polski sklep tej firmy pozwala wybrać jedną z konfiguracji bazowych i dokupić dodatkowe zestawy rozszerzające konfigurację

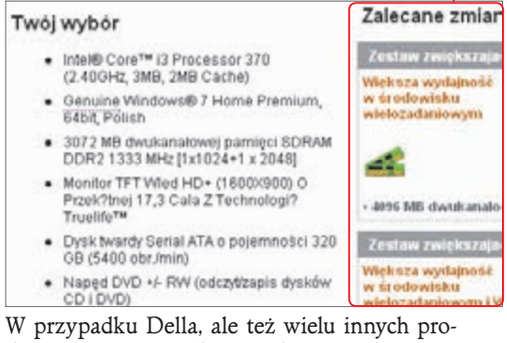

W przypadku Della, ale też wielu innych producentów, istnieje także możliwość wykupienia dodatkowych opcji gwarancji:

Niewielkie zmiany w konfiguracji notebooków można też wprowadzić w notebookach polskich marek, np. Aristo czy ICom.

Zamawianie peceta lub podzespołów w sklepie internetowym

W przypadku zakupu peceta masz dwie opcje: kupujesz pojedyncze części i składasz komputer samodzielnie albo kupujesz części wraz z usługą montażu i otrzymujesz komputer w całości, nawet z zainstalowanym systemem.

Możesz też poszukać komputera dla siebie w taki sam sposób, jak pokazaliśmy w poprzednim warsztacie, ale szansa znalezienia konkretnej konfiguracji jest bliska zeru.

Konfigurator w sklepie internetowym

Wiele sklepów oferujących podzespoły komputerowe oferuje także usługi montażu sprzętu. Dzięki temu – kupując konkretne, wybrane przez siebie części – otrzymujesz gotowy, działający komputer. Jeden z takich konfiguratorów oferuje całkiem niedrogi sklep ProLine.

1 Przejdź do sklepu, pod adres 1, a następnie kliknij ikonę Konfigurator.

2 Pierwsze okno konfiguratora dotyczy procesora. Pojawia się krótkie wyjaśnienie dotyczące tego komponentu:

Poniżej jest lista procesorów, jakie możesz wybrać. Odszukaj na niej i kliknij właściwy model, np.:

Jeśli to będzie model w wersji Box, w komplecie ma też zestaw chłodzący.

3 Procesor zostanie dodany do twojej konfiguracji, a w centralnej części okna pojawi się pytanie o następny komponent – płytę główną. Wybierz i kliknij zatem odpowiednią płytę.

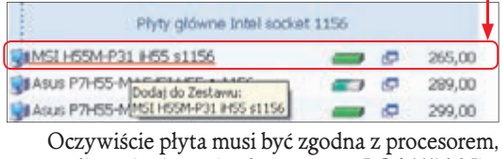

Oczywiście płyta musi być zgodna z procesorem, czyli musi mieć gniazdo procesora LGA1156. Niestety, konfigurator nie sprawdza kompatybilności tych komponentów – musisz o to zadbać sam.

4 W dalszej kolejności konfigurator pyta o zestaw chłodzący procesora. Ponieważ wcześniej wybraliśmy procesor w wersji Box, ten element można pominąć. Kliknij Przejdź dalej.

5 W taki sam sposób wybierzesz z listy kartę graficzną, pamięć RAM, dysk twardy, obudowę, zasilacz (jeśli wybrana wcześniej obudowa go nie miała), napęd optyczny, monitor, klawiaturę i mysz. Konfigurator proponuje także kartę muzyczną i sieciową, kieszeń na dysk twardy, tuner telewizyjny, system operacyjny, głośniki, drukarkę, skaner, zasilacz UPS, listwę zasilającą, dodatkowe kontrolery, a nawet dodatkowe chłodzenie karty graficznej. Jeśli planujesz zakup Windows, warto wybrać go na tym etapie, a pozostałe elementy można pominąć (chyba że ich potrzebujesz).

6 Kolejne okno konfiguratora pozwala ci wybrać usługę składania komputera – usługa kosztuje od 30 do 100 zł, w zależności od terminu jej realizacji:

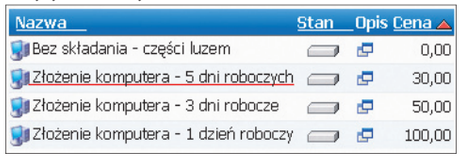

Wybierz odpowiednią dla siebie opcję.

7 Jeśli wybrałeś składanie komputera, będziesz musiał się zdecydować na jego przetestowanie pod jednym z systemów:

Najlepiej oczywiście, by komputer był sprawdzony w takim systemie, jaki będzie miał zainstalowany. Wybierz odpowiednią opcję.

8 To już koniec konfiguracji – w prawej części okna zobaczysz listę wybranych elementów. Jeżeli wszystko się zgadza, kliknij Dodaj do koszyka.

9 By sfinalizować zakup komputera, kliknij teraz Twój koszyk. Wybierz sposób dostawy, sposób zapłaty, adres wysyłki i złóż zamówienie.

W sklepie nie było dokładnie takich komponentów, jak proponowane przez nas na 41. Wybraliśmy jednak bardzo podobne, a ostateczna cena zestawu wyniosła około 3300 zł (z przesyłką). To zaledwie 100 zł więcej, niż zapłaciłbyś za pojedyncze komponenty. W zamian otrzymujesz złożony i działający sprzęt. Dlatego też zachęcamy do korzystania z tego typu konfiguratorów. Być może również jeden z twoich pobliskich sklepów z komputerami oferuje podobne usługi.

Zakup podzespołów

Może się zdarzyć, że będziesz chciał jednak zakupić niektóre albo wszystkie podzespoły komputera, by samodzielnie składać zestaw. Nie kupuj ich w pierwszym lepszym sklepie, lecz skorzystaj z porównywarki cen, np. takiej jak Skąpiec.pl, by nie przepłacać. Ale uważaj – jeśli kupisz każdy element komputera w innym sklepie, zapłacisz dużo za przesyłki. Wybierz najwyżej 3–4 sklepy, w których zakupisz sprzęt, by ograniczyć liczbę przesyłek (a tym samym ich koszty) do minimum. Oto przykład.

1 Przejdź do porównywarki, np. Skąpiec.pl. Możesz kliknąć kategorię Komputery, by następnie poszukiwać poszczególnych podzespołów. Ale lepiej użyć pola wyszukiwania na stronie głównej. Wpisz więc nazwę pierwszego podzespołu, np.

2 Już podczas wpisywania pojawi się lista z nazwami produktów pasujących do wpisywanego przez ciebie wyrażenia. Gdy wpiszesz całą nazwę, wybierz z tej listy odpowiedni produkt.

3 Gdy pojawi się lista sklepów z danym produktem (posortowanych według cen), zapamiętaj kilka najtańszych sklepów z pierwszych pozycji listy.

4 W nowej karcie przeglądarki internetowej przejdź do serwisu Skapiec.pl, a następnie w polu wyszukiwania wpisz nazwę drugiego komponentu. Po odnalezieniu produktu ponownie zwróć uwagę na najtańsze sklepy z pierwszych pozycji listy.

5 Już na tym etapie poszukiwań widać, że zarówno twój procesor, jak i płyta główna, są dostępne w dobrej cenie w trzech sklepach: adiva.pl, RAM.net oraz Techplanet.pl. Odszukaj w serwisie pozostałe podzespoły i sprawdź, gdzie są najtańsze. Możesz je oczywiście zamawiać również w innych sklepach, gdzie będą tańsze, ale warto to robić tylko wtedy, gdy różnica w cenie jest większa niż koszty przesyłki danego produktu.

Adresy internetowe

1 www.proline.pl

Film instruktażowy na DVD

Jeśli skorzystasz z naszych porad i kupisz podzespoły, będziesz musiał zmontować komputer sam lub z pomocą znajomych. Pomoże w tym film instruktażowy, który znajdziesz na naszej płycie.

Gdy chcesz wiedzieć więcej

Jeśli zechcesz znacznie zmodyfikować zaproponowane przez nas konfiguracje komputerów albo w ogóle złożyć dla siebie komputer od podstaw, będziesz potrzebować uporządkowanej wiedzy na temat komponentów. Przyda ci się np. klasyfikacja i porównanie procesorów AMD i Intela, a także układów graficznych ATI oraz Nvidia – znajdziesz je w tabelach i na wykresach. Niestety, nie mogliśmy uwzględnić wszystkich dostępnych na rynku podzespołów.

Przegląd oferty procesorów

Jeśli kupujesz nowy komputer i chcesz samodzielnie wybrać do niego procesor, możesz mieć nie lada dylemat. W pierwszej kolejności dotyczy to wyboru producenta.

Firma AMD radzi sobie świetnie w segmencie produktów tanich i średnich, zapewniając przy tym wsteczną zgodność ze starszymi platformami (ważne przy modernizacji peceta). Ma wydajne układy 4- oraz 6-rdzeniowe.

Jednak to Intel jest bezkonkurencyjny pod względem wydajności. Nawet najsłabsze współczesne procesory Core i3 mają przyzwoite parametry. Gdy jednak za jakiś czas zdecydujesz się na wymianę procesora, razem z nim będziesz musiał wymienić płytę główną, bo firma zwykle nie dba o zachowanie wstecznej zgodności produktów.

Procesory AMD

Większość procesorów AMD jest dobrze sklasyfikowana i oznaczona. W obrębie produktów AMD można wyróżnić dwie podstawowe grupy: Phenom II (wydajny) oraz Athlon II (tani). Każdy z procesorów ma także oznaczenie dotyczące liczby rdzeni: X2, X3, X4, X6. Ma też liczbę, która pozwala uszeregować procesory względem wydajności – najlepsze modele mają wysokie numery (jak 6-rdzeniowy Phenom II X6 1090T), a tanie procesory mają numery małe (np. Athlon II X2 245).

Układy dla podstawek AM3 (Athlon II, Phenom II) mają wiele parametrów je różnicujących. To np. liczba rdzeni, częstotliwość, pojemność pamięci podręcznej. Im parametry są wyższe, tym procesor lepszy i droższy.

Najlepsze procesory AMD z każdej serii mają odblokowany mnożnik (tzw. wersje black edition), a układy z literką „T" oferują technologię Turbo Core, która zwiększa wydajność w niektórych aplikacjach.

AMD dla notebooków

Jeśli chodzi o procesory do notebooków, AMD ma ich bardzo dużo. Obok Athlona II i Phenoma II jest trzecia seria układów – Turion II. Oprócz nich firma AMD ma w ofercie mnóstwo innych procesorów, które nawet trudno sklasyfikować. Są one przeznaczone do energooszczędnych notebooków albo netbooków (procesory z przyrostkiem Neo), a część z nich można spotkać w starszych notebookach (procesory Turion). Ich wydajność oraz pobór energii można oszacować, przeglądając na stronie 1 dwa parametry: **Frequency**, czyli częstotliwość (1,0–3,1 GHz), a także **Wattage**, czyli maks. moc (9–35 W).

Procesory Intela

Najnowsze procesory Intela to Core i7 (dla entuzjastów), Core i5 (dla wymagających użytkowników), a także Core i3 (klasa podstawowa). Składając nowy komputer, właściwie najlepiej brać pod uwagę tylko procesory pasujące do podstawki LGA1156, a więc Core i3, i5, a także niektóre z serii i7. Każdy z nich ma trzycyfrowe oznaczenie – im jest większe, tym lepsza wydajność.

Różnice między procesorami w obrębie rodziny Core są ogromne. Modele od Core i5 750 mają 4 rdzenie, a Core i7 dodatkowo oferują HyperThreading. Wiele modeli ma też obsługę technologii TurboBoost, która pozwala automatycznie zwiększyć wydajność procesora w niektórych programach. Za to tańsze modele (wszystkie Core i3 i niektóre Core i5) mają zintegrowany układ graficzny, który jest dostępny po zamontowaniu procesora w płycie z chipsetem Intel H55.

W sprzedaży znajduje się także sporo procesorów Intela pasujących do podstawki LGA775. To wydajne Core 2 Quad i Core 2 Duo, a także Pentium Dual-Core oraz Celeron Dual-Core. Ich wykorzystanie ma sens w komputerze, który ma być ekstremalnie tani, choć akurat w tym segmencie lepiej wygląda oferta AMD.

Jakie podzespoły musi mieć komputer

Jeżeli zamierzasz złożyć peceta, część komponentów musisz kupić, a część to podzespoły opcjonalne.

KOMPONENTY WYMAGANE

- **Płyta główna** – zawiera najważniejsze układy sterujące (tzw. chipset), zawsze układ dźwiękowy, niekiedy układ graficzny. Stanowi też podstawę do instalacji innych podzespołów.
- **Procesor** – jest instalowany w gnieździe płyty głównej, niekiedy ma wbudowany układ graficzny.
- **Pamięć RAM** – jest instalowana parami w gniazdach płyty głównej; korzystają z niej uruchomione programy, dlatego nie może być jej za mało.
- **Dysk twardy** – jest podłączony do płyty głównej; na nim są instalowane programy i przechowywane dane, dlatego pojemność nie może być zbyt mała.
- **Zasilacz** – przekształca napięcie sieciowe na kilka niższych napięć, które zasilają elementy komputera.
- **Obudowa** – służy do mechanicznego umocowania elementów, ich zabezpieczenia i odpowiedniego chłodzenia.

WYBRANE KOMPONENTY DODATKOWE

- **Napęd optyczny** – zazwyczaj nagrywarka DVD, służy np. do instalacji systemu i aplikacji.
- **Karta graficzna** – jest potrzebna, gdy płyta ani procesor nie mają zintegrowanego układu graficznego, służy do wyświetlania obrazu na ekranie monitora.
- **Karta dźwiękowa** – może zastąpić układ zintegrowany z płytą główną, oferuje lepszą jakość dźwięku.
- **Tuner telewizyjny** – pozwala oglądać telewizję na komputerze.

Porównanie wydajności procesorów (test Cinebench 11.5)

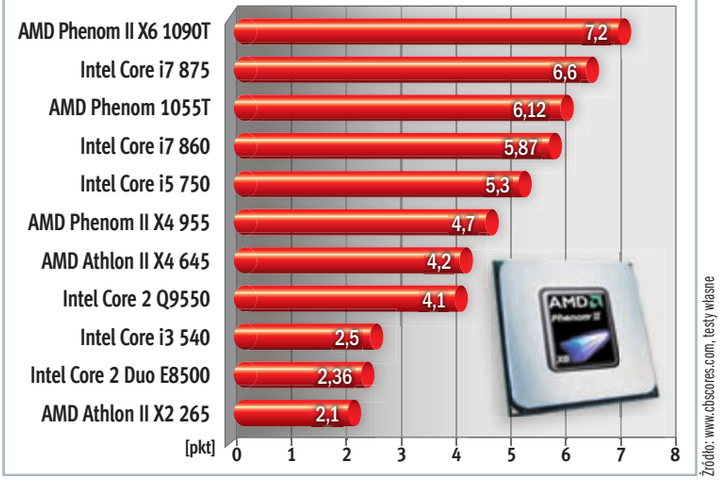

Źródło: www.cbscores.com, testy własne

STANY ZJEDNOCZONYCH EMOCJI

WWW.AXN.PL

AXN

a SONY PICTURES ENTERTAINMENT company

PREMIERA

OBROŃCY

PONIEDZIAŁEK 22:00

Klasyfikacja procesorów (od najlepszych do najsłabszych)

Układy o najwyższej wydajności	Układy do codziennych zastosowań	Układy klasy podstawowej (lub starsze)
Procesory do komputerów stacjonarnych		
■ Intel Core i7 875K, 870, 860 [1] (od 980 zł) ■ AMD Phenom II X6 1090T, 1075T, 1055T [3] (od 690 zł) ■ Intel Core i5 760, 750 [1] (od 670 zł) ■ Intel Core i5 680, 670, 661, 660, 655K, 650 [1] (od 600 zł) ■ AMD Phenom II X4 970, 965, 955, 945, 940, 925, 920, 910e, 905e [3] (od 560 zł)	■ AMD Phenom II X3 720, 710, 705e [3] (od 400 zł) ■ Intel Core i3 560, 550, 540, 530 [1] (od 370 zł) ■ AMD Phenom II X2 560, 555, 550 [3] (od 290 zł) ■ AMD Athlon II X4 645, 640, 635, 630, 605e [3] (od 320 zł) ■ AMD Athlon II X3 450, 445, 440, 435, 415e, 400e [3] (od 250 zł) ■ AMD Athlon II X2 265, 260, 255, 250, 245, 245e, 240, 240e, 235e [3] (od 195 zł)	■ Intel Core 2 Quad [2] (od 490 zł) ■ Intel Core 2 Duo [2] (od 420 zł) ■ AMD Phenom [4] (od 230 zł) ■ Intel Pentium Dual-Core [2] (od 210 zł) ■ AMD Athlon [4] (od 150 zł) ■ Intel Celeron [2] (od 150 zł) ■ AMD Sempron [4] (od 120 zł)
Procesory do notebooków		
■ Intel Core i7 7xxQM, 6xxM, 6xxLM, 6xxUM ■ AMD Phenom II X920, X620, P920, P820, N930, N830 ■ Intel Core i5 5xxM, 5xxUM ■ Intel Core i5 4xxM ■ AMD Turion II Ultra M620, M640, M660	■ Intel Core i3 3xxM ■ Intel Core i3 3xxUM ■ AMD Turion II M500, M520, M540, M560, N530, P520 ■ AMD Turion II Neo K625, K665 ■ AMD Athlon II M300, M320, M340, M360, N330, P320 ■ AMD Turion Neo X2 L625	■ Intel Core 2 Quad ■ Intel Core 2 Duo ■ Intel Pentium, Core Duo ■ AMD Athlon II Neo, Athlon Neo ■ AMD Athlon X2 (QL-xx), 64 X2 (TK-xx) ■ AMD Turion X2 Ultra (ZM-xx), X2 (RM-xx), 64 X2 (TL-xx) ■ AMD Sempron Mxxx, 200U, 210U, SI-xx ■ AMD V (V105, V120)

[1] dla LGA1156, [2] dla LGA775, [3] dla AM3, [4] dla AM2/AM2+

Mobilne intele

Klasyfikacja procesorów Intela do notebooków jest podobna, mają one jednak dodatkowe oznaczenia: M to zwykła seria mobilna, LM to seria niskonapięciowa, a UM to seria o najniższym poborze energii (np. Core i3 330M i 330UM). Szczegóły znajdziesz na stronie 2. W niedrogich, energooszczędnych laptopach można spotkać też układy Pentium, Core Duo czy Atom.

Pozostałe komponenty

Jeśli będziesz używać komputera do gier 3D, nie mniej ważna jak procesor jest karta graficzna. Również w tym przypadku masz do wyboru dwóch głównych producentów układów graficznych: AMD i Nvidia. Na chwilę obecną układy Nvidii nieco wyprzedzają rynek – są zoptymalizowane pod kątem DirectX 11, a większość gier jest zgodna z DirectX 10. Jednak ostatnio ich ceny są coraz bardziej atrakcyjne. Z kolei układy AMD Radeon HD z serii 5000 są starsze, ale przez długi czas były bezkonkurencyjne pod względem wydajności. Obecnie na rynek trafia kolejna seria – 6000.

Kupując grafikę, pamiętaj, że dobra grafika najlepiej pracuje w połączeniu z dobrym procesorem. Unikaj więc połączenia taniego procesora z wydajną grafiką albo odwrotnie.

Grafika do komputera

Z reguły do gier wystarczające są karty klasy średniej, bo działa na nich ogromna większość gier, nawet bardziej obciążających. Dlatego punktem wyjścia podczas zakupu komputera (lub części do niego) powinna być zawsze niedroga grafika za około 500 zł.

W laptopach trzeba zwrócić uwagę, że większość z nich ma ekrany o rozdzielczości 1366x768, przy której każda grafika będzie wystarczająca. Dopiero podłączenie laptopa do telewizora lub monitora Full HD uzasadnia wybór układu graficznego z najwyższej półki. Zresztą to samo dotyczy peceta – karta z górnej półki będzie ci potrzebna tylko wtedy, jeśli masz monitor o rozdzielczości Full HD.

Drugą kwestią są gry, jakich będziesz używać. Obecnie niemal wszystkie są dobrze zoptymalizowane, a procesory graficzne na tyle wydajne, by pozwolić na płynną grę przy włączonych wszystkich efektach. Jednak użytkownicy skarżą się na wydajność w niektórych tytułach, czego klasycznym przykładem jest Crysis – gra fatalnie zoptymalizowana, przez co nie działa płynnie na żadnej rozsądnej konfiguracji. Z nowszych tytułów można wymienić m.in. Grand Theft Auto IV, S.T.A.L.K.E.R.: Zew Prypeci, Avatara, Dragon Age: Origins, Gothic 3. Jeśli chcesz pograć w te gry w wysokich rozdzielczościach, zalecamy zakup grafiki przeznaczonej dla graczy. Dotyczy to zarówno komputerów stacjonarnych, jak i przenośnych.

Porównanie wydajność GPU (test 3DMark Vantage)

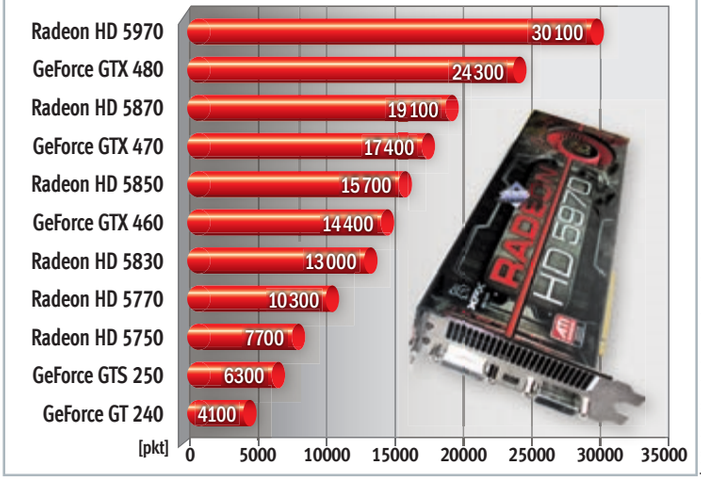

Źródło: http://service.futuremark.com/hardware

W ostatniej kolumnie tabelki umieściliśmy także grupę kart, na których właściwie nie da się pograć. Nadają się one np. do rozbudowy starszych pecetów. Sens ich kupowania do nowego peceta jest znikomy – zamiast tego lepiej kupić płytę główną ze zintegrowanym układem graficznym, na którym będzie działać część gier. W razie potrzeby dokupisz dodatkową kartę graficzną.

Pamięć RAM

Pamięć RAM jest jednym z tańszych komponentów peceta – za 4 GB trzeba zapłacić ok. 250–300 zł, a więc mniej niż za płytę główną, procesor czy grafikę. Dlatego nie

Klasyfikacja układów graficznych (od najlepszych do najsłabszych)

Najlepsze układy dla graczy	Układy do codziennych zastosowań	Klasa podstawowa
Grafika do komputerów stacjonarnych		
■ Radeon HD 5970 (od 2000 zł) ■ GeForce GTX 480 (od 1500 zł) ■ Radeon HD 5870, 5850 (od 870 zł) ■ GeForce GTX 470 (od 950 zł) ■ GeForce GTX 460 (od 500 zł) ■ Radeon HD 5830 (od 650 zł)	■ Radeon HD 5770 (od 450 zł) ■ Radeon HD 5750, 5670, 5570 (od 250 zł) ■ GeForce GTS 450 (od 400 zł) ■ GeForce GTS 250 (od 310 zł) ■ GeForce GT 430, 240, 220 (od 151 zł) ■ Radeon HD 5550 (od 220 zł)	■ Radeon HD 5450 (od 137 zł) ■ GeForce 210 (od 120 zł) ■ GeForce 8400 GS (poniżej 100 zł)
Grafika do notebooków		
■ GeForce GTX 480M ■ Mobility Radeon HD 5870 ■ GeForce GTX 470M ■ GeForce GTX 460M ■ Mobility Radeon HD 5850	■ Mobility Radeon HD 5770, 5750, 5730, 5650 ■ GeForce GT 445M, 435M, 425M, 420M, 415M ■ GeForce GTS 360M, 350M ■ GeForce GT 335M, 330M, 325M, 220M, 130M, 120M ■ Mobility Radeon 550v, 560v (HD 4650) ■ Mobility Radeon 540v (HD 4500)	■ GeForce 310M, 305M ■ Mobility Radeon HD 5400 ■ Mobility Radeon HD 4500 ■ Mobility Radeon 530v (HD 4350) ■ Intel GMA HD, X4500 HD ■ Intel GMA 950, 900, 500

ma co oszczędzać – warto instalować 4 GB (nawet jeśli 32-bitowy system będzie potrafił wykorzystać 3–3,5 GB), a tylko w najtańszych komputerach można zdecydować się na 2 GB. Pamięć o pojemności 8 GB wydaje się nieco na wyrost, a ponadto jest nieproporcjonalnie droga. Oczywiście tak duża pojemność ma uzasadnienie w pewnych zastosowaniach, np. profesjonalnej obróbce czy tworzeniu grafiki.

Moduły pamięci mają kilka ważnych parametrów, na które trzeba zwrócić uwagę przy zakupie. Jednym z nich jest maksymalna częstotliwość pracy, która powinna być dostosowana do procesora. Wszystkie współczesne procesory do komputerów stacjonarnych obsługują pamięci DDR3 1333 MHz (czyli inaczej PC3 10600). Pamięci wolniejsze (1066 MHz) nie pozwolą w pełni wykorzystać wydajności procesora, natomiast droższe i szybsze (1600, 1800, 2000 MHz) trzeba będzie podkręcać, by pracowały z podwyższoną częstotliwością. Zysk z takiego podkręcania nie jest wielki, dlatego przeciętny użytkownik powinien kupować standardowe moduły RAM DDR3 1333 MHz. Natomiast w przypadku notebooków standardem są moduły DDR3 1066 MHz.

Dyski do pecetów

Jeszcze do niedawna rozeznanie wśród dysków twardych było bardzo łatwe: w notebookach z reguły były stosowane modele o prędkości 5400 obr./min, a w desktopach 7200 obr./min. Każda kolejna seria dysków miała coraz większą pojemność i lepszą wydajność.

Obecnie główny nurt pamięci masowych wygląda tak samo, ale oprócz niego masz do wyboru inne opcje. Wśród dysków do pecetów pojawiły się serie ekologiczne (Samsung EcoGreen, Seagate Barracuda LP, WD Caviar Green), pracujące zwykle z obniżoną prędkością obrotową 5400 obr./min. To serie o mniejszym zużyciu energii, a także cichsze. Jeśli chodzi o ten pierwszy aspekt, oszczędność mocy na poziomie 1–2 W (podczas gdy cały komputer pobiera ok. 100 W) to z punktu widzenia użytkownika nie ma znaczenia. Ważniejsza jest cicha praca.

Trzeba jednak pamiętać, że 25-procentowe obniżenie prędkości obrotowej (z 7200 do 5400 obr./min) będzie skutkowało takim samym obniżeniem szybkości odczytu i zapisu danych. Dlatego do „ekologicznych" dysków podchodzimy z rezerwą.

Dyski do notebooków

Zupełnie inaczej wygląda oferta dysków do notebooków. Większość z nich to modele energooszczędne, ale są też dyski o podwyższonej prędkości obrotowej (7200 obr./min) albo SSD (można stosować je również w pecetach). Te pierwsze kosztują, w porównaniu do dysków 5400 obr./min, zaledwie kilkanaście złotych więcej, a szybkość transferu danych jest o 30 proc. wyższa.

Dyski SSD to już nieporównywalnie wyższe ceny (np. od 700 zł za 160 GB), ale też znacznie lepszy komfort pracy – niemal natychmiastowe uruchamianie systemu i programów, bezgłośna praca i całkowita odporność na wstrząsy.

Niestety, nie jesteśmy w stanie poruszyć wszystkich tematów związanych z konfiguracją komputerów. Dodatkowe informacje możesz znaleźć w tym wydaniu PC Formatu, na 30 (test obudów komputerowych), a także na 94 (artykuł dotyczący zasilaczy).

Adresy internetowe

1 http://products.amd.com/en-us – strona zawierająca uporządkowane informacje o produktach AMD

2 http://ark.intel.com – podobna strona z informacjami o produktach Intela

3 www.notebookcheck.pl – serwis z recenzjami notebooków, a także rankingami mobilnych procesorów, układów graficznych i dysków twardych

Szybkość odczytu danych dla dysków twardych 2,5" i SSD

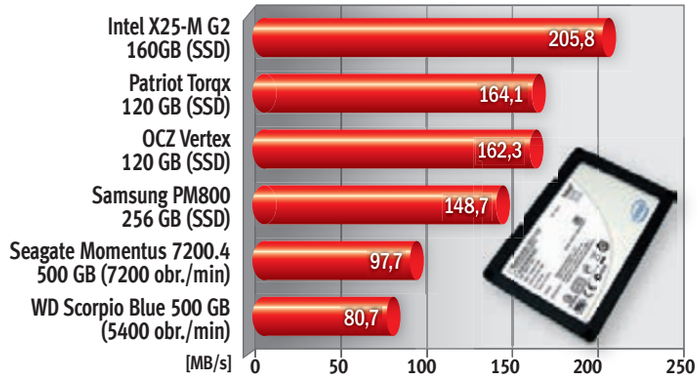

Źródło: http://www.notebookcheck.pl

REKLAMA

DVD 12/2010

Grupa: UŻYTKOWE

- **Windows Live Essentials 2011** moduł instalujący opisywany pakiet
- **Internet Explorer 9 beta** najnowsza przeglądarka internetowa Microsoftu

Grupa: UZUPEŁNIENIA

- „Twarze znane i nieznane", archiwalny artykuł o znakowaniu twarzy na zdjęciach, PC Format 10/2010
- „Dane tam, gdzie ty", archiwalny artykuł o usłudze Mesh, PC Format 9/2010

Komplet świetnych programów

Na przełomie września i października br. Microsoft udostępnił finalną wersję swojego najnowszego pakietu Windows Live Essentials 2011. Jest to zestaw, który powinien się znaleźć w każdym domowym komputerze. [Agnieszka Serafinowicz]

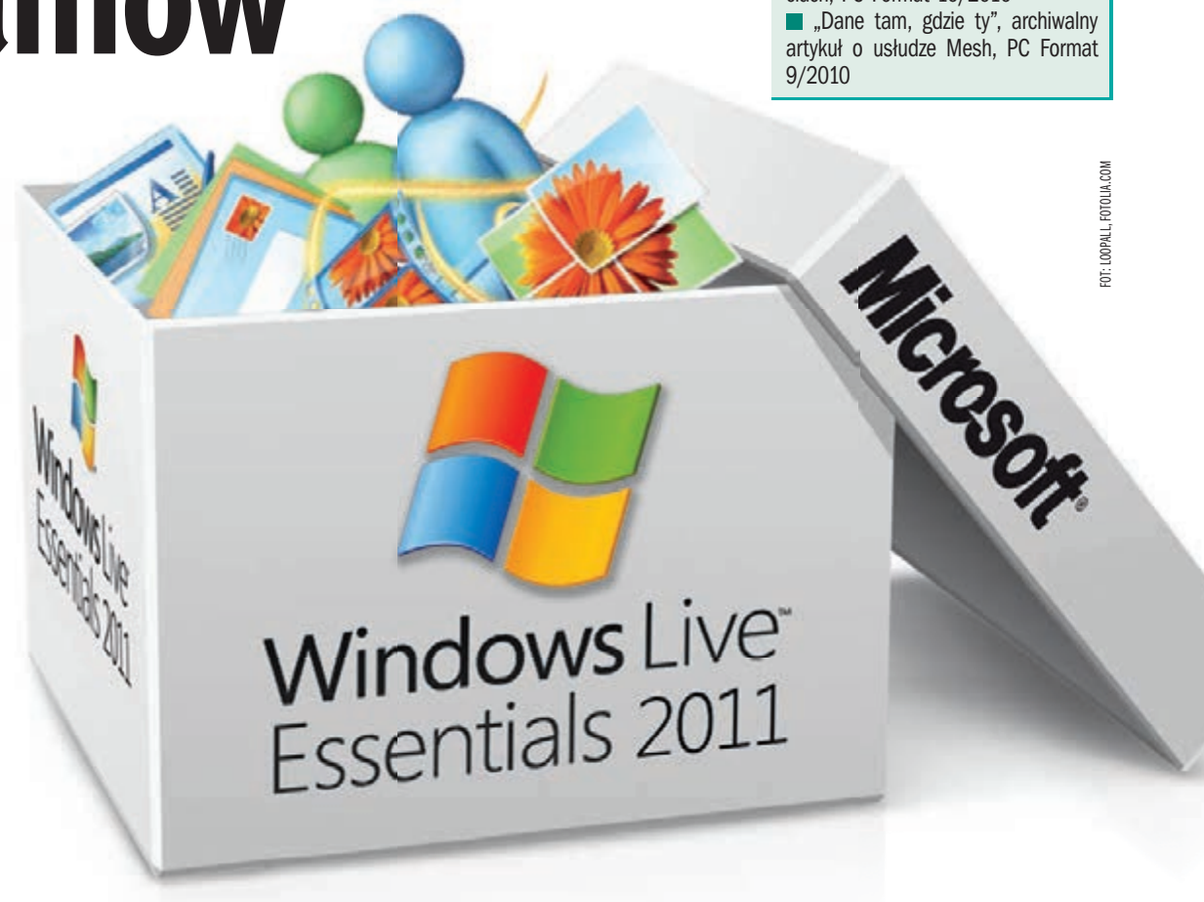

FOT: LOOPALL, FOTOLIA.COM

Pakiet jest udostępniany bezpłatnie użytkownikom systemów Windows Vista oraz Windows 7, którzy mogą korzystać ze wszystkich wchodzących w jego skład programów (zawartość pakietu w ramce „Składniki Windows Live Essentials 2011" poniżej) bez żadnych dodatkowych opłat. Niestety, nie jest dostępny dla użytkowników Windows XP i stan ten nie ulegnie zmianie. Producent systematycznie wycofuje się ze wspierania tego liczącego już niemal 10 lat systemu operacyjnego.

Wraz z premierą Windows 7, Microsoft zmienił nieco podejście do aplikacji użytkowych i ich integrowania z systemem operacyjnym. W systemie Vista jest dostępny program do zarządzania fotografiami i do edycji wideo. W nowszej Siódemce – już nie. Zamiast integrować tego typu aplikacje z systemem, producent zaproponował odrębny pakiet Windows Live Essentials. Dzięki temu możemy korzystać z nowszych programów, pozostając jednocześnie wciąż przy tym samym systemie.

Instalacja pakietu jest prosta. Umieszczony na DVD program jedynie inicjuje proces instalacji. Wszystkie składniki są pobierane w trakcie instalacji z internetu. Ponieważ łączna ilość danych pobieranych podczas instalacji Windows Live Essentials 2011 może sięgać nawet 250 MB, cały proces może nieco potrwać. Jak długo? To zależy od szybkości łącza internetowego.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dariusz.halas@pcformat.pl

Składniki Windows Live Essentials 2011

Windows Live Messenger
Najnowsza wersja komunikatora internetowego dołączanego do systemów Windows od dłuższego czasu. Obsługuje komunikaty tekstowe, przesyłanie plików, nagrania oraz wideorozmowy. Program nie współpracuje z protokołem Gadu-Gadu.

Windows Live Writer
Prosty w obsłudze edytor tekstu zaprojektowany z myślą o umożliwieniu blogowania.

Windows Live Mesh
Znakomite narzędzie do synchronizacji danych między wieloma komputerami.

Bezpieczeństwo rodzinne usługi Windows Live
Moduł kontroli rodzicielskiej integrujący się ściśle z wbudowanym w system mechanizmem kontroli dostępu, kont użytkowników itp.

Galeria fotografii
Program do zarządzania zdjęciami. Windows 7 nie ma standardowo żadnej aplikacji katalogującej fotografie.

Windows Live Movie Maker
Prosty w obsłudze i zarazem bardzo elastyczny edytor plików wideo, umożliwiający opracowywanie obrazu.

Poczta
Program do zarządzania elektroniczną korespondencją. Współpracuje z dowolnymi typami kont pocztowych.

Microsoft Silverlight
Dodatek do przeglądarek wymagany przy niektórych witrynach internetowych; dostępny także jako wtyczka pobierana podczas odwiedzin witryny wymagającej Silverlighta.

Messenger companion
Zestaw dodatków do komunikatora Messenger, najlepiej wykorzystasz je w połączeniu z najnowszą przeglądarką Windows Internet Explorer 9.

Windows Live Hotmail
Usługa poczty elektronicznej, która ma wbudowane mechanizmy filtrowania spamu.

Outlook Connector Pack
Umożliwia bezpośredni dostęp do poczty Hotmail i komunikatora Live Messenger z poziomu Outlooka.

Bing Bar
Pasek narzędziowy łączący zalety wyszukiwarki Bing oraz mechanizm wyszukiwania kontekstowego, za jego pomocą można na bieżąco kontrolować stan komunikatora Messenger, poczty Hotmail itp.

Zdjęcia wreszcie uporządkowane – Galeria fotografii

Galeria fotografii usługi Windows Live to program, który nie tylko pomaga skatalogować zapisane na dyskach fotografie, ale także ułatwia wymianę zdjęć za pomocą popularnych serwisów społecznościowych oraz serwisów hostujących multimedia (np. YouTube czy Flickr).

1 Po pierwszym uruchomieniu programu import multimediów (wideoklipów i zdjęć) znajdujących się w folderach **Moje obrazy** i **Moje wideo** rozpocznie się automatycznie. Zobaczysz też niewielkie okno dialogowe, w którym jest wyświetlone pytanie dotyczące skojarzenia programu z plikami graficznymi. Kliknij Tak, chyba że korzystasz z niezależnie zainstalowanego programu, którego używasz do obróbki plików danego typu.

2 Jeżeli w importowanym zbiorze zdjęć znajdują się pliki, których program nie rozpoznaje (dotyczy to np. formatu RAW), zobaczysz kolejny komunikat. W naszym przykładzie komunikat dotyczył formatów ARW (RAW w aparatach Sony) oraz DMG (format „cyfrowych negatywów" opracowany przez Adobe):

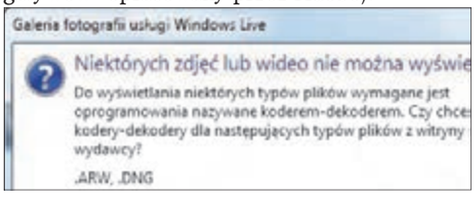

Program proponuje pobranie dodatkowego oprogramowania, dzięki któremu będzie możliwe wyświetlanie tych plików. Kliknij Pobierz, a potem pobierz i zainstaluj odpowiednią wtyczkę sterownik (odpowiednia strona pobierania zostanie automatycznie otwarta w przeglądarce). Niestety nie dla każdego typu plików graficznych dostępne są sterowniki. Jeżeli ich nie ma, to program Galeria fotografii usługi Windows Live nie będzie otwierał plików w nierozpoznanym formacie.

3 Miniatury wszystkich zdjęć i plików wideo znalezionych w skanowanych przez program folderach zostaną wyświetlone w oknie głównym programu. Standardowo elementy multimedialne są posortowane według dat ich utworzenia:

Jedną z ciekawszych funkcji programu Galeria fotografii usługi Windows Live jest automatyczne rozpoznawanie twarzy na zdjęciach. Pisaliśmy o tej funkcji na łamach PC Formatu. Archiwalny artykuł (oparty jeszcze na wersji beta programu) zamieściliśmy na płycie dołączonej do aktualnego wydania magazynu.

4 Oprócz ułatwień związanych z katalogowaniem zdjęć opisywany program oferuje także proste funkcje edycyjne. Chcąc zmodyfikować wybrane zdjęcie, należy kliknąć dwukrotnie jego miniaturę. Fotografia wyświetli się w centralnej części okna, a na wstążce uaktywniona zostanie zakładka Edytuj, pod którą masz dostęp do opcji edycyjnych:

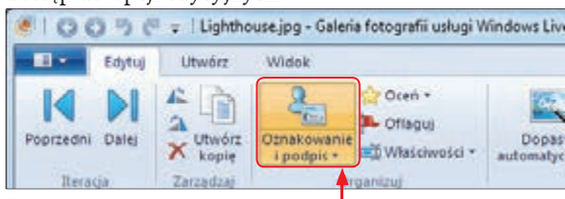

Domyślnie aktywna jest funkcja umożliwiająca dodanie geotagu (lokalizacji geograficznej) zdjęcia bądź podpisu.

5 Jeżeli zależy ci na szybkim poprawieniu jakości zdjęcia, skorzystaj z funkcji automatycznego dopasowania. Wystarczy, że klikniesz przycisk.

W tej samej grupie, Korekty, znajdziesz także inne funkcje pozwalające zmodyfikować niezależnie poszczególne parametry fotografii. Jeżeli uznasz, że wprowadzone zmiany są nieudane, możesz cofnąć ostatnią operację, używając skrótu klawiszowego **[Ctrl+Z]** lub strzałki cofania edycji. Możesz też szybko powrócić do oryginalnych ustawień zdjęcia, klikając ikonę.

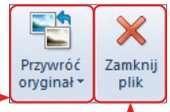

Powrót z trybu edycji do trybu galerii uzyskasz po kliknięciu ikony.

6 Bezpośrednio z programu Galeria fotografii możesz wybrane zdjęcia lub pliki wideo wysłać e-mailem, opublikować na blogu, zapisać np. na internetowym dysku SkyDrive lub umieścić w swoim profilu na Facebooku. Możesz także utworzyć ze zdjęć panoramę lub kolaż. Dostęp do tych funkcji uzyskasz po uaktywnieniu na wstążce zakładki Utwórz.

Blogowanie z Windows Live Writer

Windows Live Writer to nietypowy edytor tekstu. W odróżnieniu np. od najpopularniejszego Worda, czy też wbudowanego w system operacyjny prostego Wordpada, Writer od pierwszego uruchomienia jest ściśle powiązany z usługami sieciowymi. Dostęp do internetu podczas korzystania z tego programu jest niezbędny. W warsztacie pokazujemy, jak opublikować pierwszy wpis na własnym blogu.

Zakładanie blogu

1 Po zainstalowaniu pakietu Windows Live Essentials 2011 program uruchomisz, wybierając z menu **Start** element o nazwie Edytor w usłudze Windows Live. Podczas pierwszego uruchomienia zobaczysz okno kreatora konfiguracji. Kliknij Dalej >.

2 Program zapyta, z jakiego systemu blogerskiego korzystasz. Ponieważ w naszym przewodniku założyliśmy, że jeszcze nie masz blogu, zaznacz opcję Utwórz nowy blog i kliknij przycisk Dalej >.

3 W kolejnym oknie otrzymasz informację, że program współpracuje z usługą WordPress. Kliknij link.

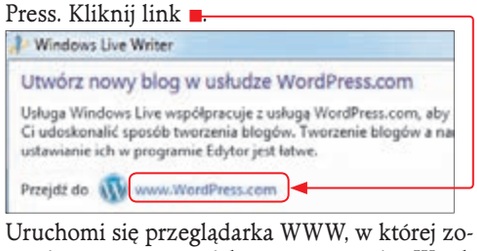

Uruchomi się przeglądarka WWW, w której zostanie wczytana specjalna strona serwisu Wordpress.com. Zobaczysz na niej przycisk Connect – kliknij go.

4 Pojawi się nowe okno: Connect to Messenger - Windows Internet Explorer, w którym musisz się zalogować do swojego konta Windows Live ID (jeżeli nie masz jeszcze konta – załóż je, otwierając w nowym oknie przeglądarki stronę 1 i wypełniając formularz rejestracyjny; w poradniku założyliśmy, że już masz swój identyfikator Windows Live ID). Wypełnij widoczne pola danymi uwierzytelniającymi i kliknij Connect.

5 Po zalogowaniu przejdziesz do etapu drugiego, czyli wyboru nazwy użytkownika w serwisie blogerskim oraz zdefiniowania hasła chroniącego administratorski dostęp do tworzonego blogu. Wypełnij formularz, zaznacz pole: I have read and agree to the fascinating terms of service. i kliknij Następny →.

6 W trzecim etapie poznasz adres swojego blogu (najczęściej w postaci **[nazwa_użytkownika].wordpress.com**), będziesz mógł także wpisać nazwę blogu oraz skonfigurować opcje prywatności. Kliknij Zarejestruj się. Zwróć uwagę na pole wyboru: Notify my Messenger friends when I publish a new blog post. w sekcji Publicize. Jeżeli pozostawisz to pole aktywne, osoby, które masz na liście kontaktów w komunikatorze Messenger, będą automatycznie powiadamiane o każdej twojej nowej publikacji na blogu.

7 Ostatni etap. Odbierz pocztę z adresu podanego podczas rejestracji blogu i kliknij link aktywacyjny, który powinieneś otrzymać w korespondencji nadanej przez WordPress.com. W oknie przeglądarki zobaczysz informację, że twoje konto jest aktywne. Możesz już odwiedzić stronę pustego jeszcze blogu, ale ta część arty-

kułu dotyczy programu Writer, zatem kliknij widoczny na stronie przycisk Set up in Writer lub odnośnik Configure Windows Live Writer.

8 Przeglądarka wyświetli okienko dialogowe z pytaniem o pozwolenie otwarcia zewnętrznego programu. Kliknij Zezwalaj. Następnie zobaczysz znane ci już okno kreatora konfiguracji Windows Live Writer. W oknie tym musisz wpisać w pole **hasło** frazę chroniącą dostęp do utworzonego już blogu. Kliknij Dalej >. Jeżeli chcesz, by edytor automatycznie łączył się z blogiem, zaznacz pole Zapamiętaj moje hasło.

9 Program rozpocznie automatyczną konfigurację. Poczekaj, aż proces się zakończy, a następnie w kolejnym oknie możesz zmienić nazwę blogu – pole tekstowe

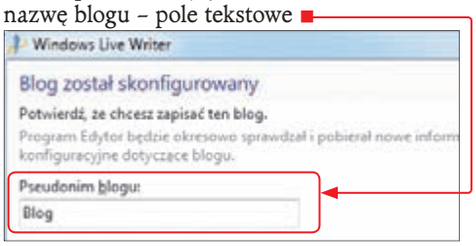

– oraz zdecydować, czy informacje o nowych wpisach mają być automatycznie publikowane w twoich usługach Windows Live – opcja:

Kliknij Zakończ. Czas na pierwszy post na blogu.

Pierwszy wpis

1 Po założeniu blogu i powiązaniu konta blogerskiego z programem Writer zobaczysz główne okno edytora Windows Live Writer:

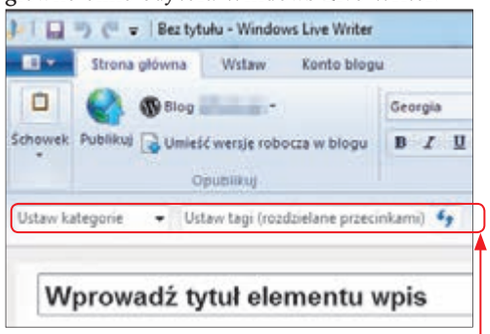

W centralnej części okna widzisz obszar roboczy, w którym pole Wprowadź tytuł elementu wpis jest miejscem na tytuł twojego pierwszego wpisu na blogu.

2 Zacznij wpisywać treść pierwszego wpisu. Wpis może zawierać niemal dowolnie sformatowany tekst, a także hiperłącza, grafiki, zdjęcia czy pliki wideo. Dostęp do funkcji związanych z umieszczaniem we wpisie elementów nietekstowych znajdziesz w zakładce Strona główna w grupie Wstaw. Nad obszarem roboczym znajdziesz rozwijaną listę wyboru kategorii, pole do wpisywania słów kluczowych oraz pole określające datę wpisu (jeżeli data nie została wybrana, program automatycznie wstawia datę aktualną).

Pamiętaj, by każdemu wpisowi przyporządkować odpowiednią kategorię tematyczną. Bardzo to ułatwi zarządzanie treścią na twoim blogu.

3 Przed publikacją blogu warto sprawdzić, jak dany wpis będzie się prezentował na stronie. Możesz to łatwo zrobić, klikając widoczną pod obszarem roboczym zakładkę Podgląd. W oknie Writera zobaczysz widok strony blogu przy aktualnie wybranym motywie graficznym. Aby powrócić do trybu edycji, kliknij

lub wybierz zakładkę Edytuj.

4 Gdy uznasz, że treść pierwszego wpisu jest już gotowa (zawsze możesz ją później poprawić), kliknij widoczny w grupie Opublikuj przycisk

Wyświetli się ramka informująca o rozpoczęciu publikowania wpisu:

Po chwili automatycznie uruchomi się domyślna przeglądarka internetowa, w której zostanie wczytana strona twojego blogu zawierająca opublikowany wpis. Gratulacje! Masz blog!

Adresy internetowe

1 https://signup.live.com

Wideo z Windows Live Movie Maker

Najnowsza wersja Windows Live Movie Makera to prosty w obsłudze program do montażu wideo. Za jego pomocą możesz opracowywać pliki zarejestrowane kamerą cyfrową, aparatem cyfrowym z funkcją rejestracji wideo, kamerą internetową, czy nawet komórką. Możesz również twórczo przerobić pliki wideo pobrane z internetu. Zakres formatów danych obsługiwanych przez najnowszą wersję programu jest zupełnie wystarczający do domowych zastosowań.

Pokazujemy, jak zmontować materiał składający się z kilku plików wideo, zdjęć oraz dodanego niezależnie podkładu dźwiękowego. Elementy projektu połączysz, korzystając z ciekawych efektów dostępnych w programie. Całość wzbogacisz o planszę tytułową.

Import materiałów źródłowych

1 Program uruchomisz, wybierając z menu **Start** skrót Windows Live Movie Maker. Interfejs programu jest bardzo przejrzysty. Na samej górze wstążka, po lewej stronie okno podglądu, po prawej obszar roboczy projektu. Zacznij od importu materiałów źródłowych, z których zmontujesz ciekawy multimedialny projekt.

2 Zakładamy, że materiały składowe projektu (wideoklipy, zdjęcia oraz tło muzyczne) masz już na dysku twardym. Aby zaimportować je do nowego projektu, kliknij widoczne w obszarze roboczym polecenie:

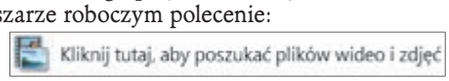

lub z zakładki Strona główna, z grupy Dodawanie wybierz

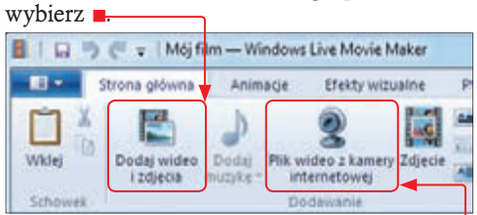

Jeżeli chcesz nagrać wideo za pośrednictwem podłączonej (lub wmontowanej) do komputera kamery internetowej, nie musisz wcześniej nagrywać pliku wideo, lecz możesz od razu przechwycić materiał wprost z kamery do projektu. Dostęp do modułu przechwytywania uzyskasz po kliknięciu

3 Zdjęcia i pliki wideo dodane do projektu zostaną rozmieszczone w obszarze roboczym projektu w takiej kolejności, w jakiej były dodawane:

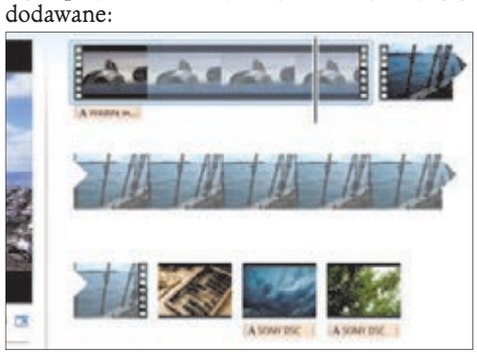

Możesz to łatwo zmienić, przeciągając myszką poszczególne elementy we właściwe miejsca.

Plansza tytułowa i przejścia

1 Po właściwym ułożeniu elementów warto dodać do filmu planszę tytułową. W tym celu kliknij w zakładce Strona główna, w grupie Dodawanie element

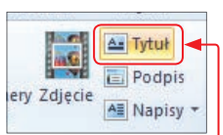

2 W obszarze podglądu wyświetli się plansza tytułowa z napisem Mój film. Oczywiście tytuł możesz zmienić na dowolny. Parametry wyświetlania planszy ustalasz za pomocą funkcji wyświetlanych w grupie Dostosuj. Możesz tam wybrać wygląd tekstu, kolor tła, czas rozpoczęcia oraz czas wyświetlania tytułu filmu:

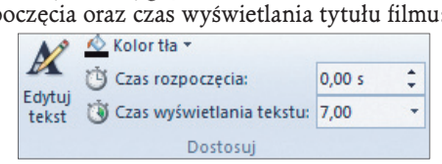

3 Plansza tytułowa gotowa. Czas na aranżację przejść między elementami klipu – zaimportowanymi plikami wideo oraz fotografiami. Kliknij zakładkę Animacje. Następnie ustaw kursor między planszą tytułową a pierwszym klipem składowym i z palety przejść, umieszczonej w grupie Przejścia, wybierz odpowiadający ci efekt. Podgląd danego efektu zobaczysz po naprowadzeniu kursora myszki na element palety.

Gotowe motywy autofilmu

Jeżeli nie chcesz samodzielnie układać elementów filmu, skorzystaj z predefiniowanych tzw. motywów autofilmu. Są to, najogólniej, predefiniowane ustawienia automatycznie układające składniki projektu w gotowy wideoklip. Motywy wybierasz, klikając elementy wyświetlane w grupie Motywy autofilmu. Podgląd wyników działania danego motywu zobaczysz już po naprowadzeniu kursora myszki na dowolny motyw. Jeżeli chcesz uzyskać dostęp do większej liczby motywów, rozwiń paletę, klikając strzałkę w dół.

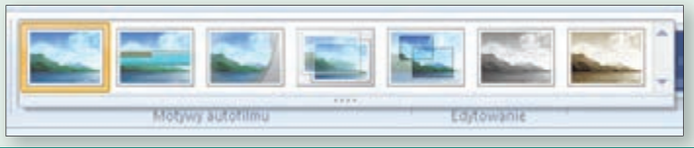

4 Między poszczególnymi sekwencjami wideo i zdjęciami możesz wybierać różne przejścia, ale jeżeli chcesz zastosować jeden efekt przejścia do wszystkich elementów projektu, kliknij po wybraniu obiektu z palety przejść polecenie ■. Możesz także ustawić czas trwania przejścia w polu Czas wyświetlania:.

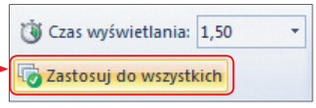

Tło muzyczne i zapis

1 Ostatnim elementem, w jaki warto zaopatrzyć montowany materiał, jest tło dźwiękowe. Upewnij się, że jest zaznaczona zakładka Strona główna, i kliknij widoczny w grupie Dodawanie przycisk ■. Z menu, które się rozwinie, wybierz pozycję ■.

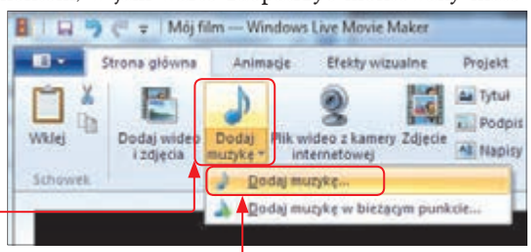

2 Wyświetli się standardowe okno otwierania plików – Dodawanie muzyki. Wskaż plik audio, który ma stanowić muzyczne tło projektu, i kliknij Otwórz. W oknie głównym programu, w obszarze roboczym zobaczysz, że nad każdym obiektem w projekcie pojawił się zielony pasek obrazujący zaimportowaną ścieżkę audio:

3 Jeżeli dodana ścieżka audio „kłóci się" z dźwiękiem towarzyszącym zaimportowanym klipom, możesz wyciszyć dźwięk zawarty w pliku wideo i pozostawić tylko dodane tło muzyczne. W obszarze roboczym projektu kliknij dwukrotnie klip, którego dźwięk chcesz wyciszyć. Zostanie uaktywniona zakładka Edycja i Narzędzia wideo. W grupie **Audio** kliknij przycisk ■ i przesuń suwak głośności maksymalnie w lewo ■. Ukończyłeś swój pierwszy projekt wideo. Czas na eksport finalnego pliku wideo.

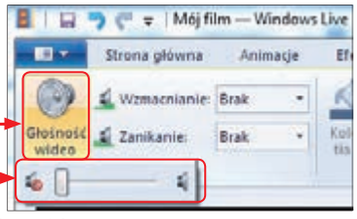

4 Rozwiń **menu główne** Movie Makera i wybierz z niego pozycję Zapisz film. Rozwinie się lista dostępnych opcji zapisu. W zależności od tego, czy chcesz projekt nagrać w formie filmu na płytę DVD, pliku wideo, filmu w rozdzielczości HD czy klipu na komórkę, wybierasz odpowiednią pozycję. ■

REKLAMA

Sony Vegas Pro 10 – program do edytowania obrazu wideo

Profesjonalne wideo

W październiku br. firma Sony wprowadziła do sprzedaży dziesiątą generację swojego sztandarowego programu do profesjonalnej edycji wideo – Sony Vegas Pro 10. Nie jest to program do okazjonalnego montażu klipów nagranych komórką, chociaż to również potrafi. Jego funkcje (oraz cena) wyraźnie wskazują, że mamy do czynienia z narzędziem dużo bardziej specjalistycznym.

Formaty audio i wideo

Program obsługuje wszystkie istotne formaty audio i wideo, co pozwala na wykorzystywanie niemal dowolnych elementów multimedialnych jako składowych własnych projektów wideo. Oprócz powszechnie znanych formatów wideo, jak np. AVI, WMV czy MP4, oraz audio, jak np. MP3, WAV czy WMA, aplikacja potrafi się uporać ze znacznie trudniejszymi danymi. Vegas Pro 10 pozwala na edycję plików wideo w hiperwysokiej rozdzielczości 4 K (pojedyncza klatka takiego filmu to 4096x2304 piksele – czterokrotnie więcej niż format Full HD), a także umożliwia opracowywanie filmów 3D, i to w różnych technikach. Szczególnie bogate możliwości program oferuje w zakresie edycji ścieżek dźwiękowych do montowanych klipów wideo. Możliwe jest miksowanie wielokanałowego dźwięku w standardzie 5.1.

Sony Vegas Pro 10

- Bardzo bogaty zestaw funkcji związanych z edycją wideo i dźwięku
- Duża liczba rozpoznawanych formatów wideo
- Brak wersji polskojęzycznej

Z interfejsem programu trzeba się oswoić. Ułatwione zadanie mają użytkownicy innego programu – Sony Acid Music Studio. Szkoda tylko, że producent nie zdecydował się na przygotowanie wersji polskojęzycznej.

Efekty i nie tylko

Program został wyposażony w ponad 350 różnego typu efektów wideo i przejść, z których każdy jest dodatkowo w znacznym stopniu konfigurowalny. Vegas Pro oferuje bardzo dużą swobodę manipulacji opracowywanym materiałem.

Brakuje materiałów pomocniczych dla tych użytkowników, którzy z programem zetkną się po raz pierwszy, ale mamy do czynienia z aplikacją profesjonalną. Wyraźnie widać założenie twórców, że użytkownik ma wiedzę o pracy z systemami nieliniowej edycji wideo. [DH]

Podsumowanie testu

Ocena produktu		
Obciążenie pamięci (32-bit/64-bit)	220 MB/450 MB	
Liczba działających procesów (32-bit/64-bit)	2/4	
Ocena końcowa: jakość	**dobry**	**← 4,20**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry**	**← 3,75**
Cena i dostępność		
Średnia cena rynkowa	2400 zł	
Do testu dostarczył	Sony www.sonycreativesoftware.pl	
Program alternatywny	Adobe Premiere Pro CS5	

Swish Max3 – program do tworzenia animacji

Animacje flash bez Flasha

Zwykle na pytanie, za pomocą jakiego narzędzia tworzyć animacje wykonane w technologii flash, odpowiada się, wymieniając program firmy Adobe. To błąd. Animacje flash można tworzyć za pomocą innego oprogramowania. Udowadniają to twórcy programu Swish Max3. Nas przekonali.

Zawartość i obsługa

Otrzymaliśmy program w spolszczonej wersji, a dodatkowo dystrybutor przysłał ponad 350-stronicową książkę pt. „Swish Max3. Animacje flash – jakie to proste". Publikacja nie jest dostępna jednak w cenie programu, lecz za dodatkową opłatą. Wraz z programem otrzymujemy za to sporo dodatków (m.in. lekcje wideo) oraz liczne tutoriale i przykłady, które bardzo ułatwiają oswojenie się z programem. Zanim jednak mogliśmy skorzystać z programu, trzeba się było uporać z procedurą jego rejestracji i aktywacji, która naszym zdaniem jest zbyt uciążliwa, choć na szczęście dość dobrze udokumentowana.

Szablony i projekty

Program wyposażono w odpowiednią liczbę środków i komponentów, by każdy po niedługim okresie nauki był w stanie samodzielnie tworzyć animacje w technologii flash. Okno wywoływane automatycznie bezpośrednio po uruchomieniu pozwala łatwo wybrać jeden z predefiniowanych szablonów, którego parametry można później w prosty sposób dostosować do własnych potrzeb. Utworzenie prostego banera reklamowego jest bardzo proste. Dodatkowo program wyposażono w konwerter wideo do formatu FLV. Swish Max3 jest też programem, który umożliwia eksport gotowych projektów w innych formatach niż Adobe Flash. Gotowy projekt można zapisać także jako plik AVI czy samouruchamiającą się prezentację w formie pliku EXE.

Warto wiedzieć, że program dostępny jest także w jeszcze tańszej wersji edukacyjnej. [DH]

Swish Max3

- Dokumentacja, samouczki, szablony
- Możliwość eksportu projektu w wielu formatach
- Niewielkie potrzeby sprzętowe
- Stosunkowo uciążliwy proces rejestracji programu

Utworzenie internetowego banera reklamowego to kwestia dosłownie kilku kliknięć i modyfikacji predefiniowanych ustawień wybranego szablonu. Wybór szablonów wystarcza do tworzenia podstawowych projektów.

Podsumowanie testu

Ocena produktu		
Obciążenie pamięci przez program	44 MB	
Liczba działających procesów	1	
Ocena końcowa: jakość	**dobry**	**← 4,25**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry**	**← 4,75**
Cena i dostępność		
Średnia cena rynkowa	438 zł	
Do testu dostarczył	Dreamsoft www.dreamsoft.com.pl	
Program alternatywny	Adobe Flash CS5	

eXtreme Game Manager 1.0.1.5 – program do katalogowania gier

Gry uporządkowane

W bieżącym wydaniu PC Formatu opublikowaliśmy przewodnik po znakomitym programie do katalogowania filmów – eXtreme Movie Manager (58). Twórca tego programu niedawno opublikował podobne narzędzie, ale przeznaczone do porządkowania zbiorów gier. Przyjrzeliśmy się tej aplikacji.

Na pierwszy rzut oka interfejs programu może wydawać się skomplikowany, jednak wszystko ma tu swoje miejsce. Oprócz szczegółowych opisów każdego tytułu (automatycznie pobieranych z internetu) otrzymujesz dostęp do rozbudowanych statystyk informujących np. o liczbie wypożyczonych czy zamówionych gier.

Wygodna baza danych

Z możliwościami programu można się łatwo zapoznać dzięki temu, że wraz z aplikacją instalowana jest przykładowa baza gier. Program ułatwia skatalogowanie gier przeznaczonych na dowolną platformę. Możemy dodawać do bazy zarówno gry komputerowe i konsolowe, jak też gry... planszowe. Utworzenie bazy gier pozwala zapanować na wszystkimi tytułami znajdującymi się w naszym kręgu zainteresowań, zarówno nad tymi, które już posiadamy, jak też tymi, które chcielibyśmy mieć w swojej kolekcji. Użytkownik z łatwością może sprawdzić, które z tytułów są wypożyczone (i komu).

Gier tysiące

Możliwości programu pozwalają zapanować nad kolekcją gier o praktycznie dowolnej wielkości. Największą wadą programu jest brak polskojęzycznego interfejsu. Można jednak mieć nadzieję, że pojawi się w przyszłych wydaniach programu. Pierwsze wydania bliźniaczego programu eXtreme Movie Manager również były pozbawione spolszczenia, ale teraz menedżer filmów jest już dostępny po polsku.

eXtreme Game Manager to narzędzie przydatne dla wszystkich wielbicieli komputerowej rozrywki. Tym, którzy z gier korzystają okazjonalnie i w swoim domowym zbiorze mają zaledwie kilka tytułów, rozbudowane funkcje zarządzania bazą nie są po prostu potrzebne. [DH]

Podsumowanie testu

Ocena produktu	
Obciążenie pamięci przez program	155 MB
Liczba działających procesów	1
Ocena końcowa: jakość	**dobry ← 3,75**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 3,60**
Cena i dostępność	
Średnia cena rynkowa	60 zł
Do testu dostarczył	Binaryworks www.binaryworks.it
Program alternatywny	brak

eXtreme Game Manager 1.0.1.5

- \+ Bardzo szczegółowe rekordy bazy gier
- \+ Predefiniowane szablony kart informacyjnych
- – Brak polskojęzycznego interfejsu

F-Secure Internet Security 2011 – program chroniący przed malware

Ochrona z potwierdzaniem

Oprócz monitoringu antywirusowego i skanera wywoływanego na żądanie pakiet F-Secure Internet Security 2011 wyposażono w zaporę, moduł kontroli aplikacji, moduł ochrony połączeń telefonicznych, filtr poczty e-mailowej, moduł kontroli rodzicielskiej oraz moduł ochrony przeglądarki. W najnowszej wersji programu wprowadzono tryb automatycznej instalacji, który nie tylko upraszcza i tak łatwy proces, ale jeszcze dodatkowo dba o to, by w systemie nie następowały konflikty z innymi produktami zabezpieczającymi.

Komunikaty, komunikaty

Niemal natychmiast po zakończeniu instalacji daje o sobie znać moduł zapory sieciowej – wyświetla się komunikat z pytaniem o zezwolenie na komunikację sieciową dla konkretnego programu. Co prawda większość standardowych usług sieciowych nie powoduje wyświetlania monitów, ale niektóre popularne w naszym kraju aplikacje (jak np. Gadu-Gadu czy ipla) wywołują te komunikaty.

Zezwolenia na połączenia sieciowe można danej aplikacji udzielić tylko na czas aktualnej sesji, jak również na stałe. Oczywiście możliwe jest także całkowite zablokowanie połączeń dla wybranego procesu. Szkoda jednak, że producent nie wbudował w produkt bogatszej listy aplikacji, dla których zapora sieciowa konfigurowałaby się automatycznie.

Apetyt na zasoby

Program testowaliśmy na komputerze wyposażonym w procesor AMD Athlon 64 3500+ (2,22 GHz) oraz 2 GB pamięci RAM i pracującym pod kontrolą 64-bitowej wersji systemu Windows 7 Ultimate. Obciążenie procesora podczas normalnej pracy było śladowe. W tle działało 11 procesów należących wyłącznie do zainstalowanego pakietu ochronnego, a łączne zużycie pamięci w trybie czuwania wynosiło ok. 152 MB.

Wywołanie skanowania na żądanie spowodowało wzrost zapotrzebowania na pamięć do poziomu ok. 222 MB. Dla współczesnego komputera to żadne obciążenie. Nie zaobserwowaliśmy, by program negatywnie wpływał na komfort pracy, nawet podczas skanowania antywirusowego dysków. [DH]

F-Secure Internet Security 2011

- \+ Rozsądna gospodarka zasobami
- \+ Elastyczność konfiguracji zapory
- – Zbyt dużo komunikatów potwierdzających połączenia sieciowe

Podsumowanie testu

Ocena produktu	
Obciążenie pamięci przez program (czuwanie/praca)	152/222 MB
Liczba działających procesów	11
Ocena końcowa: jakość	**dobry ← 4,00**
Ocena końcowa: jakość/cena	**dobry ← 4,00**
Cena i dostępność	
Średnia cena rynkowa	169 zł (1 rok, 1 PC)
Do testu dostarczył	F-Secure www.f-secure.com
Program alternatywny	Norton Internet Security 2011

Interfejs programu jest czytelny – wszystkie zadania, które można wykonać, zgrupowano w trzy przyciski widoczne w oknie głównym programu.

DVD 12/2010
Grupa: UŻYTKOWE
■ UXTheme Multi-Patcher 7.1
program niezbędny do korzystania z wielu stylów graficznych w Windows
■ 7-Zip 4.65
program do rozpakowywania różnego typu archiwów skompresowanych

Nowy wygląd Siódemki

Windows 7 wyposażono w funkcje umożliwiające modyfikację wyglądu systemu, ale zablokowano możliwość stosowania kompozycji nieautoryzowanych przez producenta. Istnieje jednak program, który znosi te ograniczenia. Dzięki niemu dowolnie zaprojektujesz swoją Siódemkę. [Agnieszka Serafinowicz]

Standardowe opcje związane z personalizacją wyglądu systemu Windows 7 obejmują zmianę efektów wizualnych towarzyszących interfejsowi Aero oraz poszczególnych elementów graficzno-dźwiękowych systemu. W oknie Personalizacja wywoływanym z panelu sterowania (kategoria Wygląd i personalizacja) możesz zmieniać kompozycje, czyli całe tematy graficzne systemu, obejmujące zestawy elementów graficzno-dźwiękowych, jak: tło pulpitu, barwę okna, dźwięki systemowe czy wygaszacz ekranu. Możesz również ustawiać poszczególne elementy niezależnie. Swobodę kreowania wyglądu systemu ogranicza jednak to, że Microsoft zablokował możliwość stosowania kompozycji (zwanych też stylami wizualnymi), które nie zawierają cyfrowego podpisu. Program UXTheme Multi-Patcher znosi to ograniczenie i umożliwia stosowanie w systemie tysięcy kompozycji opracowanych przez niezależnych pasjonatów i artystów.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dariusz.halas@pcformat.pl

Standardowe style graficzne w Windows 7

Na początek zalecamy wypróbowanie standardowych, podpisanych, kompozycji Windows. Oprócz tych wbudowanych w system operacyjny możesz pobrać dodatkowe – również podpisane cyfrowo – kompozycje z witryny Microsoftu.

1 Kliknij *prawym* klawiszem myszki na pulpicie Windows i wybierz z menu kontekstowego pozycję Personalizuj.

2 Wyświetli się okno Personalizacja, w którym centralną część zajmuje obszar z wyświetlonymi ikonami dostępnych kompozycji. Aktualnie aktywna kompozycja (w nowo zainstalowanym systemie jest to kompozycja o nazwie Windows 7) jest zaznaczona:

Możesz od razu sprawdzić, jak system będzie wyglądał po zastosowaniu wybranej kompozycji, wystarczy, że klikniesz dowolną z jej ikon.

3 Standardowo system jest wyposażony w siedem kompozycji (w niektórych konfiguracjach z preinstalowanym systemem ich liczba może być inna – producent komputera z preinstalowanym systemem może dodać własne kompozycje). Jeżeli chcesz pobrać więcej kompozycji, kliknij odnośnik Pobierz więcej kompozycji w trybie online.

4 Uruchomi się automatycznie przeglądarka WWW, w której zostanie wczytana witryna pobierania dodatkowych kompozycji systemu Windows 7. W chwili opracowywania tego artykułu z witryny Kompozycje dla systemu Windows 7 można było pobrać 70 kompozycji – całkiem pokaźna liczba, jak na początek.

5 Jeżeli chcesz od razu zastosować kompozycję dostępną online, w oknie Pobieranie pliku kliknij Otwórz, a nie Zapisz.

6 Kiedy zobaczysz okno: Zabezpieczenia programu Internet Explorer, kliknij w nim Zezwalaj. Jeśli korzystasz z innych przeglądarek, także zobaczysz okno wymagające potwierdzenia uruchomienia pobranej kompozycji.

7 Po pobraniu i uaktywnieniu kompozycji dostrzeżesz zmianę w wyglądzie systemu operacyjnego. Oprócz tego w oknie Personalizacja w dotychczas pustej grupie Moje kompozycje pojawi się ikona pobranej i aktywnej w tym momencie kompozycji. W naszym przykładzie ma ona nazwę .

W analogiczny sposób pobierasz i aktywujesz pozostałe kompozycje dostępne online. Przełączanie między kilkoma pobranymi kompozycjami odbywa się w taki sam sposób, jak w przypadku kompozycji dostępnych standardowo w systemie.

Zniesienie ograniczeń systemowych

Na naszym krążku znajdziesz program UXTheme Multi-Patcher. Jest to aplikacja w pełni przystosowana do systemu Windows 7. Uwaga! W internecie możesz znaleźć starsze programy odblokowujące możliwość stosowania kompozycji graficznych w Windows, ale nie korzystaj z nich. Microsoft co jakiś czas publikuje aktualizacje do systemu Windows i niektóre z instalowanych aktualizacji powodują, że starsze programy do omijania blokady niepodpisanych kompozycji przestają działać. Sprawdziliśmy działanie programu Uxtheme Multi-Patcher na kilku konfiguracjach komputerów redakcyjnych pracujących pod kontrolą różnych edycji systemu Windows 7. Nie napotkaliśmy żadnych problemów, jednak na wszelki wypadek przed zaaplikowaniem patchera zrób kopię zapasową najważniejszych danych. Warto także wykonać punkt przywracania systemu.

1 Program Uxtheme Multi-Patcher jest dostarczany w formie skompresowanego archiwum w formacie ZIP. Rozpakuj to archiwum do dowolnego folderu na dysku twardym, następnie otwórz okno tego folderu i dwukrotnie kliknij ikonę ■.

2 Ponieważ program UXTheme Multi-Patcher ingeruje w ustawienia systemu operacyjnego, wymaga większych uprawnień. Zobaczysz zatem okno Kontrola konta użytkownika. Kliknij w nim Tak.

3 W kolejnym oknie zobaczysz komunikat informujący o konieczności wyłączenia mechanizmu UAC:

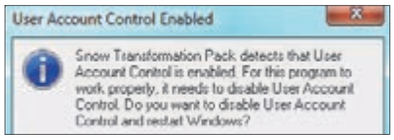

Kliknij OK. W następnym okienku kliknij jeszcze raz OK i poczekaj na ponowne uruchomienie systemu. Treść komunikatu może być nieco niezrozumiała, bo jest powiązana z innym oprogramowaniem twórców patchera (zestawem Snow Transformation Pack), ale zignoruj ten fakt.

4 Po ponownym uruchomieniu systemu Windows jeszcze raz dwukrotnie kliknij ikonę ■. Po krótkiej chwili zobaczysz okno

UXTheme Multi-Patcher v7.1. Najpierw odznacz pole Set Windows X's Live as default home page, a następnie kliknij przycisk Patch.

5 Przez chwilę widoczne będzie okienko informujące o wprowadzaniu zmian do systemu, a następnie zobaczysz znane ci już okno Install z informacją, że system musi być uruchomiony ponownie. Kliknij OK i poczekaj na ponowne uruchomienie systemu.

6 Kiedy system zostanie uruchomiony, nie zobaczysz żadnej zmiany. Jednak zapewniamy, że odpowiednia modyfikacja została wprowadzona. Możesz się o tym przekonać, uruchamiając ponownie UXTheme Multi-Patchera. W oknie programu zobaczysz, że nie jest już dostępny przycisk Patch. Za to uaktywnił się przycisk ■,

którego kliknięcie powoduje przywrócenie standardowych ustawień systemu (warto o tym pamiętać). Jeżeli nie chcesz przywracać domyślnych ustawień, kliknij przycisk Exit.

Przenoszenie nowych stylów wizualnych do Windows 7

Blokada zniesiona. Możesz przystąpić do zmiany wyglądu systemu. Najpierw musisz się zaopatrzyć w odpowiadający ci plik ze stylem graficznym systemu Windows. Skąd możesz pobrać takie style graficzne? Zajrzyj do ramki „Gdzie szukać niestandardowych motywów graficznych". W warsztacie znajdziesz porady, jak zastosować niestandardową kompozycję do Windows 7. Pokażemy to na przykładzie kompozycji o nazwie Media Theme, którą można pobrać ze strony 1.

Gdzie szukać niestandardowych motywów graficznych

Bez złamania blokady uniemożliwiającej korzystanie z niepodpisanych kompozycji graficznych systemu Windows 7 możesz korzystać z ok. 70 certyfikowanych kompozycji. Jeżeli złamałeś blokadę za pomocą UXTheme Multi-Patchera, rodzi się pytanie, skąd pobierać kompozycje? Zajrzyj pod następujące adresy:

- www.deviantart.com
- http://pcformat.pl/u/51

1 Pobrany styl to plik w formacie RAR. Tego typu skompresowane archiwum trzeba rozpakować. Możesz do tego celu użyć zamieszczonego na naszym krążku programu 7-ZIP (obsługuje on również dekompresję archiwów RAR). Rozpakuj skompresowany plik do dowolnego folderu na dysku. Wewnątrz tego folderu odnajdziesz folder o nazwie Media Theme. Otwórz go. Wewnątrz znajdziesz jeszcze dwa foldery: Previews oraz Theme. Pierwszy zawiera pliki graficzne z podglądem pobranej kompozycji, natomiast drugi – właściwą kompozycję. Otwórz folder Theme.

2 W folderze Theme znajdują się dwa elementy: folder Media Theme oraz plik kompozycji systemu operacyjnego Windows 7 o nazwie Media Theme. Zaznacz te elementy i skopiuj do schowka skrótem klawiszowym **[Ctrl]+[C]**. Następnie za pomocą Eksploratora Windows otwórz folder:

Komputer ▸ Dysk lokalny (C:) ▸ Windows ▸ Resources ▸ Themes,

i wklej do niego skopiowane dwa elementy za pomocą skrótu klawiszowego **[Ctrl]+[V]**. Możesz już w tej chwili zamknąć okno z folderem Theme.

3 Otwórz okno Personalizacja (wskazówki znajdziesz w warsztacie „Standardowe style graficzne w Windows 7"), po czym przewiń w dół zbiór dostępnych tam kompozycji. Pod grupą Kompozycje systemu Aero pojawi się grupa Zainstalowane kompozycje, w której zobaczysz właśnie pobraną i skopiowaną do systemowego folderu kompozycję o nazwie Media Theme. Kliknij ikonę ■, by uaktywnić kompozycję w systemie.

4 W analogiczny sposób uaktywniasz inne, dostępne w internecie, kompozycje graficzne dla systemu Windows 7.

Adresy internetowe

1 http://pcformat.pl/u/52

REKLAMA

ELMARK Automatyka Sp. z o.o.
Autoryzowany dystrybutor w Polsce:
ELMARK Automatyka sp. z o.o.
05-075 Warszawa-Wesoła ul. Niemcewicza 76
Tel. (022) 773-79-37; Fax. (022) 773-79-36
elmark@elmark.com.pl
www.rugged.com.pl

WYTRZYMAŁY NOTEBOOK
DURABOOK U14M
firmy Twinhead
- Wzmocniona obudowa ze stopu magnezu
- Klawiatura odporna na zalania płynami
- RS-232
- 14.1" LCD 1440x900

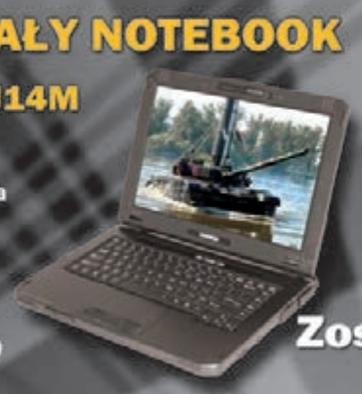

Zostań naszym resellerem

FOT: K1SDESIGN, FOTOLIA.COM

Grupa: PEŁNE WERSJE
- **eXtreme Movie Manager 7.0**
pełna wersja menedżera filmów

Grupa: UŻYTKOWE
- **.NET Framework 4.0**
dodatek potrzebny do działania niektórych programów

Grupa: UZUPEŁNIENIA
- „Baza dla kinomana" – archiwalny test menedżerów filmów i plików wideo, PC Format 8/2009

Profesjonalna filmoteka

Jeśli kolekcja filmów na twoim dysku sięga kilkuset tytułów, warto ją uporządkować. Nie, nie! Nie będziesz tego robił sam! Pełna wersja menedżera filmów z naszego DVD pobierze z internetu okładki, informacje o twórcach i aktorach, a nawet trailery, tworząc z twojej kolekcji filmową bazę. [Dariusz Hałas]

Standardowy systemowy Eksplorator Windows umożliwia co najwyżej nadanie odpowiedniej nazwy plikowi z filmem oraz umieszczenie pliku wideo i np. towarzyszącego mu pliku z napisami dialogowymi w jednym, odpowiednio nazwanym folderze. Korzystając z dodatkowych aplikacji do zarządzania filmami, np. z opisywanego przez nas eXtreme Movie Managera, możesz w łatwy sposób stworzyć ciekawą bazę filmów zbudowaną na podstawie posiadanej przez ciebie kolekcji. Program eXtreme Movie Manager to narzędzie o bardzo bogatych możliwościach. Program pozwala na katalogowanie filmów zapisanych na płytach DVD-Video czy VCD, ale także tych, które są przechowywane w formie plików wideo w popularnych formatach, takich jak: DivX, XviD itp.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dariusz.halas@pcformat.pl

Katalogowanie wideo za pomocą eXtreme Movie Managera

Wersja eXtreme Movie Managera zamieszczona na naszym DVD jest wersją wyposażoną w pełnię funkcji, bez jakichkolwiek ograniczeń.

Pierwsze uruchomienie

1 Proces instalacji programu nie wymaga szczegółowych wyjaśnień. Aplikacja jest dostosowana do wszystkich popularnych wersji systemu Windows (włącznie z najnowszym Windows 7). Program potrzebuje do działania zainstalowanych w systemie bibliotek .NET Framework. Jeżeli w twoim systemie te biblioteki nie są zainstalowane, znajdziesz je na naszym DVD – zainstaluj je przed instalacją programu.

2 Tuż przed ukończeniem instalacji programu wyświetlane jest m.in. pole wyboru:

☑ Install TSCC video codec (Requested to see Video Tutorials!)

Pole to jest standardowo zaznaczone i przy takim ustawieniu w systemie zostanie zainstalowany dodatkowy, niestandardowy kodek wideo niezbędny do tego, by móc wyświetlić wideoporadniki dostępne w dokumentacji programu. Wideoporadniki nie są dostępne w wersji polskiej, więc jeżeli nie zamierzasz ich uruchamiać, odznacz wspomniane pole wyboru, bo kodek raczej nie będzie do niczego innego potrzebny. Kliknij przycisk Finish.

3 Wyświeli się okno New Interfaces!, w którym widzisz propozycje dostępnych motywów graficznych, czyli opcji wyglądu programu:

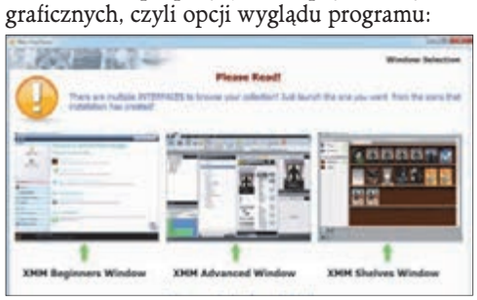

Nie są to jednak zwykłe „skórki", bo wraz z wyborem konkretnego motywu zmienia się nieco zestaw funkcji i sposób pracy z programem, a nie tylko wygląd aplikacji. W naszym poradniku założyliśmy, że będziesz korzystał z widoku XMM Beginners Window. Jest on zalecany w początkowej fazie pracy z programem i standardowo aktywny. Jeżeli później zechcesz zarządzać zbudowaną już bazą za pomocą np. ciekawego graficznie widoku XMM Shelves Window, podpowiemy, jak to zrobić. Tymczasem zamknij okno, klikając przycisk Close.

4 W oknie głównym programu (interfejs programu został w znacznej części spolszczony) możesz zobaczyć przykładową bazę filmów (jest instalowana razem z programem), klikając opcję:

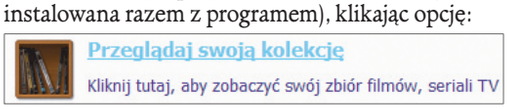

Pamiętaj, że do ekranu początkowego powrócisz, klikając Bazy danych, a następnie ikonę ■.

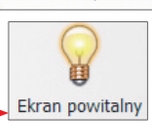

Dodawanie filmów do bazy

1 Zakładamy, że filmy, które chcesz dodać do bazy, znajdują się już w komputerze. W oknie głównym programu eXtreme Movie Manager kliknij:

2 Program wyświetli listę zadań – sposób dodawania filmów do kolekcji w programie. Kliknij:

3 Pojawi się okno Skaner plików. Możesz wskazać programowi konkretne pliki do przeskanowania lub wybrać folder, którego zawartość ma być sprawdzona. Naszym zdaniem wygodniej skorzystać z tej drugiej opcji. Kliknij przycisk Wskaż katalog do przeszukania. Jeżeli chcesz, by program podczas dodawania wpisu automatycznie wykonywał stopklatkę danego klipu, zaznacz w oknie opcji skanera pole wyboru Take a picture from movie file!. Dodatkowo, za pomocą opcji widocznych pod tym polem, możesz zdefiniować, ile klatek ma zostać pobranych. Miej jednak na uwadze, że pobieranie klatek bardzo wydłuży czas importu filmów do bazy.

4 Pojawi się okno Przeglądanie w poszukiwaniu folderu. Po wskazaniu folderu z filmami program rozpocznie odczyt plików wideo. Poczekaj, aż skanowanie się zakończy – pojawi się komunikat

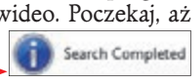

5 Zwróć uwagę, że program zaznaczył niektóre pliki na zielono. Niektóre filmy są podzielone na kilka części – gdy program wykryje takie części, zaznacza je. Przejrzyj listę wykrytych plików i sprawdź, czy nie trzeba zaznaczyć jeszcze jakichś plików stanowiących składniki jednego filmu. Po ich zaznaczeniu kliknij przycisk Złącz zaznaczone pliki do JEDNEGO filmu. Następnie kliknij Importuj zaznaczone filmy.

6 Rozpocznie się proces dodawania wpisów o filmach do bazy. W zależności od liczby wykrytych przez program filmów operacja ta może potrwać (o jej przebiegu informuje pasek postępu widoczny w dolnej części okna skanera). Gdy dodawanie się zakończy, wyświetli się okno komunikatu. Po jego zamknięciu pojawi się na pierwszym planie okno główne programu z aktywnym modułem kolekcji.

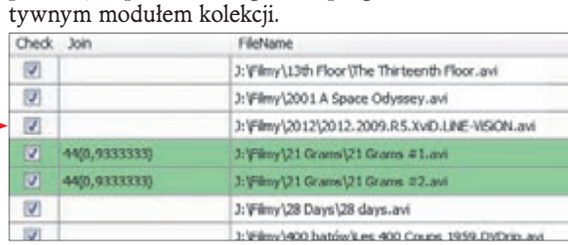

Automatyczne uzupełnianie wpisów

Po pierwszym etapie porządkowania filmoteki, dodaniu filmów do kolekcji, czas na etap drugi – uzupełnianie wpisów o filmach. Program eXtreme Movie Manager jest wyposażony w funkcje ułatwiające uzupełnianie danych o filmach.

1 Z listy filmów wybierz film, dla którego chcesz uzupełnić informacje w bazie. Na karcie opisu filmu HTML Card zobaczysz puste jeszcze pola opisu. Uwaga! Jeżeli nie widzisz polskich znaków na karcie opisu filmu, kliknij w dowolnym miejscu tej karty *prawym* klawiszem myszy i wybierz z menu kontekstowego kolejno Kodowanie oraz Środkowoeuropejski (Windows). Następnie kliknij widoczną w górnej części karty HTML Card ikonę **Import/Update information from internet**.

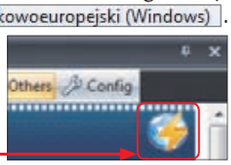

2 Otworzy się okno Silnik MagicScript, w którym z listy dostępnych skryptów automatyzujących pobieranie danych z różnych serwisów z filmami wybierz jeden, np. IMDB.COM (Complete).txt, i kliknij przycisk Start!.

3 Program wyświetli listę wyników. Najbardziej pasujące wyniki wyszukiwania zostaną wyświetlone na górze listy w centralnej części okna. Zaznacz wynik, co spowoduje wczytanie do ramki podglądu strony z opisem filmu. Kliknij teraz duży przycisk oznaczony zieloną strzałką skierowaną w górę.

4 Program rozpocznie pobieranie informacji na temat danego filmu. Import można w każdej chwili przerwać, klikając przycisk ZATRZYMAJ IMPORT!. Gdy import się zakończy, powrócisz do okna głównego, w którym na karcie filmu HTML Card powinny już być wprowadzone szczegółowe informacje na temat filmu:

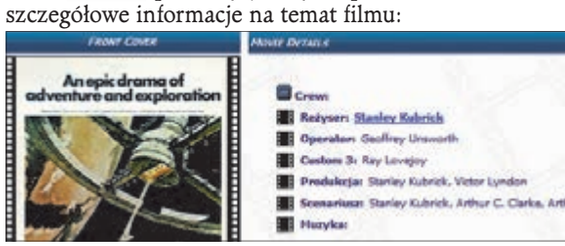

W analogiczny sposób możesz uzupełniać dane o wszystkich pozostałych filmach.

Dla Czytelników PC Formatu

Firma BinaryWorks – producent programu eXtreme Movie Manager – przygotowała **specjalną ofertę** dla użytkowników zamieszczonej na naszym DVD pełnej wersji programu zainteresowanych przyszłymi edycjami tej aplikacji. Szczegóły na stronie ❯ http://pcformat.pl/u/54

REKLAMA

DVD 12/2010
Grupa: UŻYTKOWE
CrossOver Games 9.2
oprogramowanie opisywane w artykule

Zagraj na maku

Użytkownicy komputerów z nadgryzionym jabłuszkiem w logo nie są skazani na oprogramowanie przeznaczone tylko dla systemu Mac OS X. Mogą uruchomić na swoim maku gry windowsowe. Wystarczy odpowiedni program. [Dariusz Hałas]

FOT. COUPERFIELD, FOTOLIA.COM

Oczywiście bezpośrednie uruchamianie programów opracowanych dla systemu Windows w systemie Mac OS X nie jest możliwe – to zupełnie różne środowiska. Jednak istnieją rozwiązania, które pozwalają w pewnym stopniu pogodzić ze sobą dwa różne światy.

Jedno z takich rozwiązań – program Codeweavers CrossOver Games – przedstawiamy w artykule. Aplikacja jest przeznaczona do systemów Mac OS X w wersji 10.4 i nowszej. Jest to program komercyjny. Natomiast wersja zamieszczona na dołączonym do bieżącego wydania PC Formatu krążku DVD jest wyposażoną w pełnię funkcji wersją próbną.

Taka wersja w zupełności wystarcza do tego, by się przekonać, czy wybrane tytuły rozrywkowe przeznaczone pierwotnie na platformę Windows będą działały na komputerach z systemem Mac OS X.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dariusz.halas@pcformat.pl

Instalacja gry na maku za pomocą Crossover Games

Informacje na temat obsługiwanych przez CrossOver Games gier znajdziesz w ramce poniżej. W warsztacie pokażemy, jak można zainstalować grę spoza tej listy.

1 Podczas pierwszego uruchomienia programu pojawia się okno dialogowe informujące o funkcji zbierania danych o uruchamianych grach:

Jeżeli nie chcesz, by do producenta były wysyłane informacje o uruchamianych za pośrednictwem Crossover Games grach, kliknij Don't Collect Data.

2 Do napędu włóż płytę instalacyjną gry pecetowej, z której chcesz korzystać na maku. Następnie w oknie Welcome kliknij CrossOver Games Software Installer.

3 W kolejnym oknie – zakładając, że instalujesz aplikację spoza listy obsługiwanych programów – wybierz Other Application.

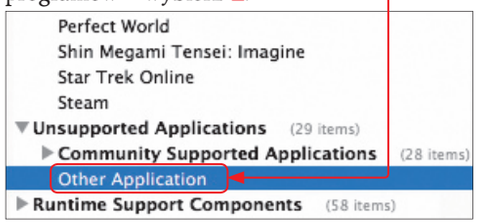

Następnie kliknij Install.

4 Po niedługiej chwili powinieneś zobaczyć okno instalatora gry niemal takie samo jak na pececie (na ilustracji okienko z gry Toca Race Driver 3). Dalszy etap instalacji przeprowadzasz tak jak na komputerze PC – potwierdzasz kolejne etapy kreatora instalacji.

5 Gdy instalacja gry się zakończy, pozamykaj wszelkie okna instalatora gry, jeżeli zostały otwarte. W oknie:

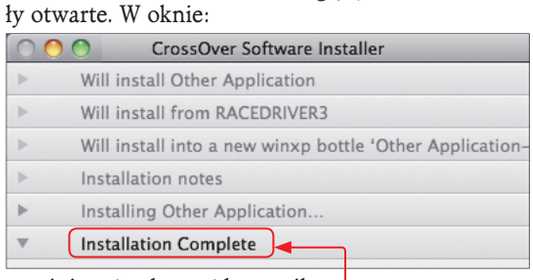

powinieneś zobaczyć komunikat Installation Complete. Kliknij Done.

6 Jednocześnie powinieneś zobaczyć otwarte okno Findera, w którym znajdziesz skróty do gry. Kliknij zatem skrót uruchamiający grę ToCA Race Driver 3. Życzymy udanej zabawy.

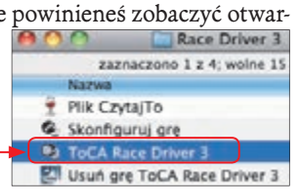

Gry pecetowe uruchamiane na maku za pomocą CrossOver Games

Niestety, za pomocą CrossOver Games nie da się uruchomić każdej gry pecetowej na maku. Lista oficjalnie obsługiwanych tytułów obejmuje m.in. takie gry, jak World of Warcraft, Guild Wars, Prey, a także gry rozpowszechniane za pośrednictwem platformy Steam (Half-Life 2, Max Payne 2, Counter-Strike, Team Fortress i inne). Pełną listę kompatybilności programów znajdziesz na stronie www.codeweavers.com/compatibility/browse/group/?app_parent=4100

Każdy tytuł jest oznaczony „medalami" określającymi stopień zgodności. Gra oznaczona złotym medalem powinna działać bez problemu. Srebro może wymagać drobnych zmian ustawień itd.

Application	Company	Medal
A Force More Powerful	Unknown/Out Business	Bronze
Adventures of Sherlock of the Silver Earring / T Silver Earring	Frogwares	Bronze
Age Of Mythology: Titar	Microsoft	Gold
Age of Wonders I	Triumph Studi	Gold
Age of Wonders II: Sha	God Games	Silver
Anarchy Online	FunCom	Silver
Angels Online	IGG	Silver
Anno 1602	Sunflowers	Gold
Aquaria	Bit Blot	Gold

Darmowe rozmowy na zawsze...
Teraz to możliwe!

easyCALL to darmowe rozmowy w sieci

brak abonamentu

rozmowy na tel. stacjonarne od 6 groszy za minutę

darmowe rozmowy dla Twoich znajomych

rozmowy przez komórkę za grosze

wysyłanie faksów z komputera

odbieranie faksów na e-mail

Przechodząc do nas możesz zachować dotychczasowy numer telefonu

PROMOCJA!
Teraz w promocji dostajesz
100 minut gratis!

HandyTone 486
Cena: ~~189zł~~ **119zł**

Linksys PAP2T
Cena: ~~219zł~~ **195zł**

BudgeTone 200
Cena: ~~229zł~~ **199zł**

easyCALL
przyjazna telefonia internetowa

Telefon w sieci easyCALL wybrało już ponad 200000 klientów!

tylko u nas
wszystkie strefy numeracyjne

ZOBACZ WIĘCEJ NA: www.easycall.pl

ekotel
www.ekotel.pl

oszczędzaj na abonamencie TP !

Mozaika z fotografii

Nie musisz mieć Photoshopa ani poświęcać wielu godzin pracy. Potrzebna będzie tylko duża liczba zdjęć. Utworzysz z nich mozaiki dzięki naszym wskazówkom i programom z DVD. [Dariusz Hałas]

Narzędziem, którym się posłużysz w celu utworzenia mozaiki ze zdjęć, jest niewielki, udostępniany bezpłatnie program AndreaMosaic 3.32. Wersję na najnowsze systemy Windows (XP/Vista/7) zamieściliśmy na DVD. Warto jednak dodać, że jest to aplikacja wieloplatformowa – wersje na system Mac OS X czy starsze edycje Windows (9x/Me) można pobrać z witryny domowej projektu 1. Dostępna jest także wersja przenośna (portable), której nie trzeba instalować i można używać bezpośrednio z pendrive'a.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dariusz.halas@pcformat.pl

DVD 12/2010

Grupa: GRAFIKA
- **AndreaMosaic 3.32** program do tworzenia mozaik
- **The Rasterbator 1.21** program do drukowania wielkoformatowego na zwykłej drukarce

Grupa: UZUPEŁNIENIA
- „Zrób i wydrukuj plakat", artykuł archiwalny, PC Format 2/2010

Tworzenie mozaiki w programie AndreaMosaic

Do utworzenia efektownej mozaiki będziesz jeszcze potrzebował, oprócz zamieszczonego na naszym DVD programu, zbioru fotografii – im większy zbiór tym lepiej. Zakładamy, że zdjęcia, które będą stanowiły budulec dla tworzonej mozaiki, masz już zgromadzone w komputerze.

1 Instalacja programu przebiega standardowo i polega na potwierdzaniu kolejnych etapów procesu. Program uruchomi się automatycznie bezpośrednio po zakończeniu instalacji. W oknie głównym zobaczysz parametry tworzonej mozaiki. Na razie pozostaw standardowe ustawienia:

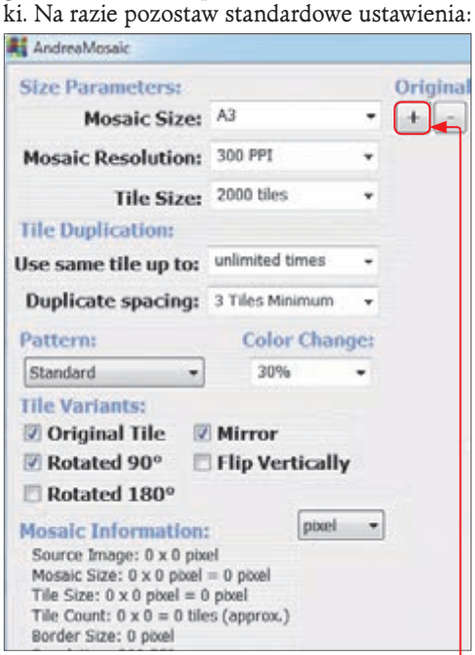

2 Po prawej stronie głównego okna programu znajduje się obszar roboczy. Przeciągnij na ten obszar zdjęcie, które chcesz przerobić na mozaikę. Możesz także kliknąć ikonę i w kolejnym oknie wskazać plik zdjęcia. Po przeciągnięciu lub wskazaniu fotografii pojawi się ona w oknie programu:

Jeżeli wybrałeś fotografię o dostatecznie dużej rozdzielczości (praktycznie wszystkie współczesne aparaty cyfrowe mają wystarczającą rozdzielczość), to wszystko powinno być w porządku. Sprawdź, czy w dolnym lewym rogu okna widoczny jest napis Status: All Parameters are correct :-).

3 Kolejny etap to wybór obrazów – elementów mozaiki. W oknie głównym kliknij przycisk Select Tiles. Następnie w oknie Select Tiles kliknij Add Folder i wskaż folder zawierający fotografie, które mają stanowić budulec mozaiki. Po wskazaniu folderu kliknij Save Archive, by zapisać archiwum elementów składowych. Dzięki temu w przyszłości nie będziesz musiał ponownie wskazywać folderu ze zdjęciami. Wystarczy, że otworzysz zapisane wcześniej archiwum miniatur, klikając przycisk Open Archive... Po zapisaniu archiwum powróć do okna głównego, klikając OK.

4 Kliknij przycisk Create Mosaic. Program rozpocznie budowanie mozaiki. O przebiegu procesu informuje widoczny w dolnej części okna pasek postępu oraz informacje wyświetlane pod napisem Status:

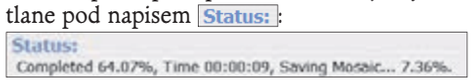

Po utworzeniu mozaiki wyświetli się okno dialogowe z pytaniem, czy chcesz otworzyć folder, w którym został zapisany wynikowy plik z gotową mozaiką:

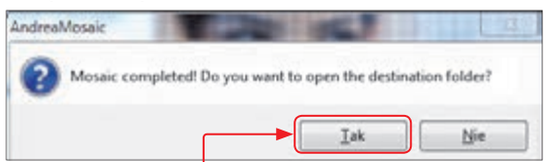

Kliknij oczywiście Tak.

5 Standardowo program jest tak skonfigurowany, że zapisuje pliki wynikowe w tym samym folderze co plik źródłowy, który przerobiłeś na mozaikę.

Mozaikowe plakaty

Oprócz programu AndreaMosaic znajdziesz na naszym DVD program Rasterbator przeznaczony do drukowania obrazów praktycznie dowolnych rozmiarów (liczonych nawet w metrach!). Program Rasterbator już opisywaliśmy na naszych łamach – archiwalny artykuł znajdziesz również na dołączonej do bieżącego wydania płycie. Umiejętne połączenie możliwości programu AndreaMosaic oraz Rasterbatora pozwoli na samodzielne utworzenie nawet mozaikowej fototapety na całą ścianę! Do wydruku tak wielkiego plakatu wystarczy zwykła drukarka formatu A4. Zachęcamy do twórczej pracy.

AndreaMosaic
The Rasterbator

Adresy internetowe

1 http://pcformat.pl/u/53

Windows®. Życie bez ograniczeń. ASUS zaleca system Windows 7.

ASUS
Inspiring Innovation • Persistent Perfection

Seria ASUS N
Usłyszysz różnicę

Firma ASUS stworzyła notebooki z serii N, z oryginalnym systemem operacyjnym Windows® 7 Home Premium, skupiając się na opracowaniu naturalnie brzmiącego systemu dźwiękowego. Rezultatem jest SonicMaster, nowy standard w notebookach, który zapewnia najwyższej jakości dźwięk dostępny dla komputerów przenośnych. SonicMaster jest wynikiem doświadczeń i pracy specjalistów z zespołów ASUS Golden Ear i Bang & Olufsen ICEpower®. Posiada profesjonalny system certyfikacji, dzięki któremu użytkownicy mają pewność, że uzyskają dźwięk doskonałej jakości. System składa się z ulepszonych głośników z większymi komorami i silniejszymi wzmacniaczami, które odtwarzają dźwięk z niezwykłą wiernością. Dodatkowo dzięki wyrafinowanemu oprogramowaniu zapewnia wierne odtwarzanie szerokiego zakresu dźwięków i ożywionych partii wokalnych. Do tej pory utwory odtwarzane przez głośniki w notebookach cechował ledwie zrozumiały głos, jednak SonicMaster oferuje czysty i zróżnicowany dźwięk przybliżając go do realnego doświadczenia sal koncertowych i występów na żywo. Podczas słuchania muzyki, grania lub oglądania filmów notebooki te zaspokoją wymagających użytkowników.

intel CORE i7 inside

Szybszy.
Błyskotliwy.

Notebooki ASUS napędzane są procesorami Intel® Core™ i7-720QM
Intel, logo Intel, logo Centrino i Centrino 2, Intel Core oraz Core Inside są znakami towarowymi bądź znakami zastrzeżonymi korporacji Intel lub jej dostawców w Stanach Zjednoczonych oraz w innych krajach.

DVD 12/2010
Grupa: UŻYTKOWE
- Norton Power Eraser 1.5
- ArcaVirMicroScan 2010
- Norton Bootable Recovery Tool 3.1

opisywane darmowe programy

FOT. OLEKSANDR, STUDIO ARAMINTA, FOTOLIA.COM

Szybka szczepionka

Oprócz programów antywirusowych warto stosować inne narzędzia wspomagające zarówno ochronę komputera, jak też umożliwiające odzyskanie do niego dostępu po poważnej awarii. Proponujemy kilka darmowych dodatków, które jak szczepionka zabezpieczą nas w sytuacjach awaryjnych. [Dariusz Hałas]

Norton Boot Recovery

Utwórz awaryjny dysk rozruchowy

Włączasz komputer, ale jedyne, co pojawia się na ekranie, to informacje o błędach i niemożności uruchomienia systemu. Warto być zawczasu przygotowanym na tego typu zdarzenia. Firma Symantec udostępnia wszystkim użytkownikom programów zabezpieczających z serii Norton (którzy mają już klucz produktu do programu antywirusowego czy pakietu internet security) przydatne narzędzie o nazwie Norton Boot Recovery. Za pomocą tego programu możesz utworzyć awaryjny dysk rozruchowy. Dzięki temu dyskowi będziesz mógł przywrócić prawidłowe działanie systemu, który po ataku złośliwego oprogramowania nie daje się normalnie uruchomić. Poniżej wskazówki, jak utworzyć nośnik ratunkowy za pomocą Norton Boot Recovery. Program działa w Windows XP z dodatkiem Service Pack 2 lub 3, w Windows Vista oraz w najnowszym Windows 7.

1 Uruchom plik instalacyjny programu Norton Boot Recovery z naszej płyty. Zamiast tradycyjnego instalatora zobaczysz okno Norton Download Manager. Podobnie jak w przypadku oprogramowania ArcaVirMicroScan składniki aplikacji pobierane są z internetu.

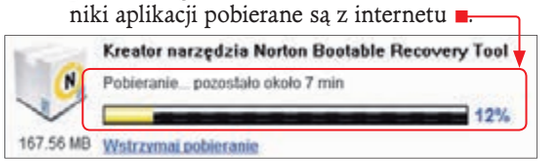

Poczekaj, aż menedżer pobierania zakończy swoją pracę.

2 Po pobraniu danych pojawi się na ekranie Kreator narzędzia Norton™ Bootable Recovery Tool Kliknij przycisk Zgadzam się i instaluję. Proces instalacji jest w pełni zautomatyzowany. Nie musisz wykonywać żadnych dodatkowych działań.

3 W kolejnym oknie wyświetlą się opcje definiujące typ nośnika rozruchowego.

Najlepszym wyborem jest dysk USB (flashdysk), głównie dlatego, że po utworzeniu nośnika rozruchowego na flashdysku możliwe będzie zaktualizowanie definicji wirusów na tym nośniku bez potrzeby tworzenia nowego nośnika. Pamiętaj jednak, że twój komputer musi być przystosowany do rozruchu z dysku USB (praktycznie każdy komputer wyprodukowany w ostatnich latach ma tę funkcję). Podłącz zatem pusty flashdysk do komputera i wybierz opcję Utwórz na dysku USB.

4 W następnym etapie z listy Określ dysk wybierz literę podłączonego do komputera flashdysku (jeżeli podłączony jest tylko jeden dysk zewnętrzny USB, program automatycznie wybiera prawidłowe oznaczenie, np.) i kliknij Dalej. Pozycja Dodaj sterowniki ma znaczenie w przypadku wyjątkowo niestandardowych konfiguracji komputera (np. nietypowe macierze dyskowe, urządzenia itp.) i pozwala dodać do flashdysku dodatkowe sterowniki. W przypadku zwykłych komputerów najczęściej nie będzie potrzeby korzystania z niej.

5 Wyświetli się okno dialogowe informujące o konieczności sformatowania flashdysku. Zgódź się, klikając Tak, a następnie poczekaj, aż zostaną pobrane aktualne definicje zagrożeń i przekopiowane niezbędne dane uruchomieniowe na flashdysk.

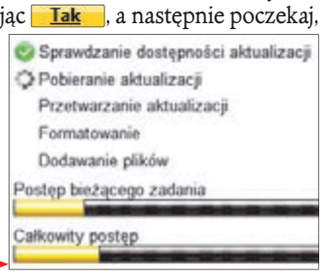

Po zakończeniu tej operacji zobaczysz odpowiedni komunikat. Kliknij przycisk Gotowe i odłącz flashdysk – trzymasz w ręku gotowy nośnik ratunkowy.

Jeżeli twój komputer nie ma funkcji uruchamiania z nośnika USB, zawsze możesz utworzyć ratunkową płytę CD. Do uruchamiania z płyty CD komputery są powszechnie dostosowane.

ArcaVirMicroScan 2010.10.11

Skanowanie w poszukiwaniu wirusów

Zdarzają się sytuacje, kiedy szybko chcesz sprawdzić, czy dany komputer, dysk, nośnik flash itp. nie jest zainfekowany, a nie możesz zainstalować rozbudowanego pakietu ochronnego. W takim przypadku skorzystaj z uruchamianego na żądanie skanera antywirusowego, np. polskiego programu ArcaMicroScan 2010.

1 Program nie wymaga instalacji w tradycyjnym sensie. Po dwukrotnym kliknięciu ikony

zobaczysz okienko dialogowe z pytaniem, czy pobranie aktualizacji ma się odbywać przez serwer proxy:

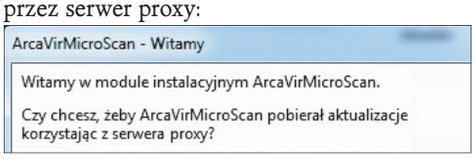

W olbrzymiej większości przypadków należy kliknąć Nie.

2 Rozpocznie się proces aktualizacji programu – poczekaj na jego zakończenie. Aktualizacja zajmuje ok. 100 MB, ale jest niezbędna, ma bardzo duży wpływ na skuteczność wbudowanego w program skanera antywirusowego. Poczekaj cierpliwie, aż pobieranie danych się zakończy.

3 Po zaktualizowaniu skanera zaznacz w oknie głównym programu pola wyboru obok dysków, których zawartość ma być przeskanowana, np.

, i kliknij przycisk Skanuj >>.

4 Proces skanowania może trochę potrwać. Oczekiwanie możesz sobie uatrakcyjnić, grając w prostą grę wbudowaną w program ArcaVirMicroScan. Kliknij

i podaj adres e-mailowy, a uzyskasz dostęp do prostej gry logicznej.

5 Po zakończeniu skanowania automatycznie zostanie uruchomiony Notatnik Windows, a w nim wyświetlony będzie raport informujący o ewentualnych wykrytych i zneutralizowanych zagrożeniach bądź ich braku, np.:

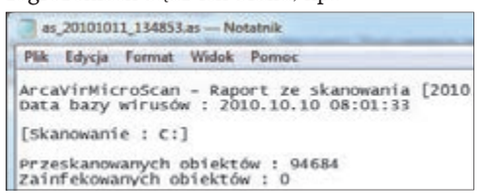

Norton Power Eraser

Zabezpiecz się przed wyłudzeniami

To proste w obsłudze narzędzie nie jest programem antywirusowym, ale stanowi istotne uzupełnienie ochrony komputera dzięki zdolności do wykrywania i neutralizacji oprogramowania typu rogueware. Są to programy, które same w sobie nie są złośliwe – nie niszczą plików, dysków i nie uszkadzają systemu – ale przez swoje działanie wprowadzają użytkownika w błąd i narażają go na straty finansowe. Przykładem tego typu programów są fałszywe antywirusy, które wyglądają i działają, jak każdy normalny program antywirusowy. „Wykrywają" szkodniki na komputerze, na którym są uruchomione, ale już za ich usunięcie trzeba zapłacić. To typowe wyłudzenia, gdyż najczęściej tego typu aplikacje niczego nie wykrywają, komunikaty są oszustwem. Zabezpieczeniem przed taką sytuacją jest Norton Power Eraser. Program może być uruchamiany na komputerze chronionym przez dowolne oprogramowanie antywirusowe. Zgodnie z zapewnieniami producenta aplikacja nie przeszkadza w działaniu wcześniej zainstalowanym programom ochronnym.

1 Norton Power Eraser nie wymaga instalacji. Po uruchomieniu pliku znajdującego się na naszym CD trzeba jedynie potwierdzić tekst licencji i wyświetla się okno główne, w którym widoczne są dwa przyciski – SKANUJ oraz SPRAWDŹ. Kliknij ten pierwszy.

2 Rozpocznie się proces skanowania całego komputera. Po zakończeniu tej operacji zobaczysz okno podsumowania. Najlepiej, gdy na nim zobaczysz następujący komunikat 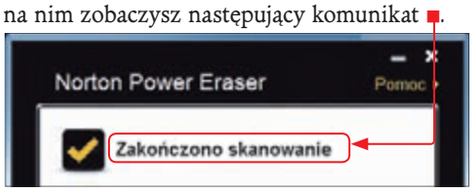

.

3 Oprócz skanowania całego komputera program umożliwia także skanowanie wybranego folderu (np. na podłączonym do komputera flashdysku). Skanowanie folderu uaktywniasz, klikając w oknie głównym strzałkę widoczną obok przycisku SKANUJ. Z rozwiniętego w ten sposób menu wybierz pozycję 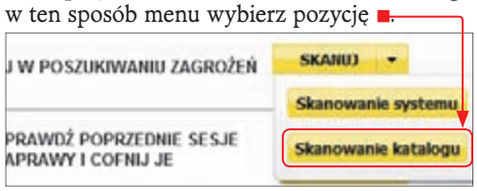

W kolejnym oknie:

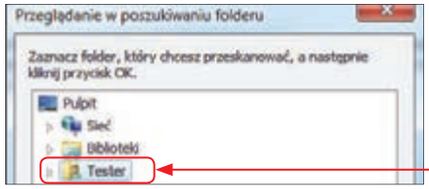

wskaż folder, który chcesz przeskanować, np. , i kliknij OK. Operacja skanowania folderu przebiega identycznie ze skanowaniem całego komputera.

REKLAMA

Diabelska podróż z iBOX®

*Głośnik **Voyager** to elegancki a zarazem nowoczesny głośnik. Prosty, surowy design, wielkość, parametry sprawiają, że ten głośnik będzie naszym najlepszym przyjacielem podczas podróży. Voyager jest poręczny, oferuje dobrą jakość dźwięku, a dodatkowo przyciąga oko ciekawą stylistyką.*

Produkt iBOX'a z pewnością zainteresuje osoby szukające głośnika niskotonowego, zajmującego niewiele miejsca na biurku. Z myślą o najbardziej wymagających słuchaczach głośnik został zaopatrzony w nowoczesną technologię Acoustic Air Spring. Dzięki niej dźwięki płynące z głośnika koncentrują się wokół basów, co sprawia że odbiór jest czymś niezwykłym dla słuchacza. Głośnik zasilany jest przez port mini USB, baterie AAA lub kabel zasilający.

Dla fanów ciężkich muzycznych brzmień, ostrych gitarowych riffów i rockowej stylistyki, firma iBOX przygotowała specjalną mysz komputerową o złowieszczo brzmiącej nazwie Devil.
Devil to stylowa bezprzewodowa myszka, która powinna zainteresować użytkowników komputerów przenośnych, dla których ważna jest przede wszystkim unikalność, styl i wygoda. iBOX Devil to wysokiej jakości sensor optyczny o rozdzielczości 800/1600 dpi, 5 przycisków i 8 metrów zasięgu bez zbędnej plątaniny kabli. Jej najbardziej charakterystycznym elementem jest niebanalny wygląd. Elegancki, czarny kształt, czerwono – złote elementy oraz ciekawa rockowa grafika sprawiają, że powinna ona spodobać się w szczególności osobom słuchającym rocka..

www.ibox.pl

DVD 12/2010

Grupa: UŻYTKOWE
Sunrise Seven 1.1
program do optymalizacji i personalizacji ustawień Windows 7

Jeszcze lepsza Siódemka

Windows 7 to dobry system, co wcale nie oznacza, że nie może być lepszy. Spróbuj nieco zmodyfikować jego standardowe ustawienia, dostosowując funkcje systemu do własnych potrzeb. [Agnieszka Serafinowicz]

Najbardziej widoczne modyfikacje systemu operacyjnego polegają oczywiście na zmianie wyglądu interfejsu, o czym piszemy w artykule na 56. W tym tekście skupiamy się na ukrytych głębiej funkcjach Windows 7. Do ich modyfikacji posłużymy się przydatnym, udostępnianym bezpłatnie programem Sunrise Seven. Co prawda wiele zmian można wprowadzić, korzystając wyłącznie z funkcji systemu operacyjnego, ale program, który proponujemy, oferuje znacznie łatwiejszy dostęp do ukrytych funkcji Windows 7. Nie będziemy opisywać szczegółowo samego programu – jest prosty w instalacji (standardowy kreator instalacji) i w obsłudze (polskojęzyczny, czytelny interfejs). Publikujemy za to kilka porad, które szybko wdrożysz właśnie za pomocą Sunrise Seven.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dariusz.halas@pcformat.pl

Zmiana ustawień Kontroli Konta Użytkownika

System Windows 7, podobnie jak jego poprzednik Windows Vista, został wyposażony w mechanizm ochronny zwany Kontrolą Konta Użytkownika (ang. UAC – User Account Control). Działanie tego mechanizmu z pewnością zaobserwowałeś np. podczas rozpoczynania instalacji wielu programów czy podczas uruchamiania niektórych aplikacji wymagających do działania większych uprawnień. Możesz samodzielnie ustawić, jak często i czy w ogóle system ma wyświetlać potwierdzenia operacji wymagających większych uprawnień.

1 Uruchom program Sunrise Seven i na liście widocznej po lewej stronie okna programu kliknij kategorię Kontrola opcji UAC.

2 Po prawej stronie okna wyświetlą się pola wyboru konfigurujące poszczególne elementy mechanizmu UAC. Dopóki pole wyboru Konfiguruj opcje zabezpieczeń (przywraca domyślne ustawienia zabezpieczeń systemu) nie jest zaznaczone, mechanizm UAC pracuje z domyślnymi ustawieniami. Patrząc na aktywne (ale zaznaczone na szaro) opcje widoczne pod

Niebezpieczne ustawienia w Sunrise Seven

Program Sunrise Seven to wygodne narzędzie, ale niektóre dostępne w nim opcje są naszym zdaniem niebezpieczne dla stabilności systemu. Poniżej wymieniamy opcje, z których lepiej nie korzystać. Program jest wyposażony w widoczny w dolnej części okna głównego przycisk Utwórz punkt przywracania systemu. Twórz punkty przywracania przed zastosowaniem każdej opcji, co do której masz jakiekolwiek wątpliwości!

! Sekcja Zwiększ wydajność w kategorii Wydajność. Znajdujące się w niej pierwsze pole wyboru Odblokuj obsługę do 128GB RAM dla x86 może wydawać się supertrikiem dla posiadaczy 32-bitowych wersji Windows 7. Jednak stanowczo odradzamy aktywację tej funkcji! 32-bitowy system nie obsłuży prawidłowo pamięci większej niż 4 GB i żadne triki umożliwiające wyświetlenie „dostępnej pamięci" większej niż 4 GB tego nie zmienią, a można się tylko nabawić kłopotów z uruchomieniem systemu. W 64-bitowych edycjach Windows 7 opisywane pole wyboru jest nieaktywne z oczywistych względów – 64-bitowy system bez stosowania żadnych trików obsługuje pamięć większą niż 4 GB.

! Sekcja Wyłącz usługi w kategorii Wydajność zawiera pole wyboru Wyłącz usługę "Superfetch". Nie aktywuj tej funkcji! Technologia SuperFetch dostępna w Windows Vista i Windows 7 ma istotny (pozytywny) wpływ na wydajność systemu. Wyłączenie tej funkcji może przynieść pozorną korzyść w postaci zwiększenia wolnej pamięci, ale powoduje faktyczną degradację wydajności.

! W sekcji Windows Update w kategorii Zabezpieczenia znajduje się pole wyboru Wyłącz usługę Windows Update. Absolutnie odradzamy korzystanie z tego pola! Wyłączenie aktualizacji Windows spowoduje, że twój system będzie wrażliwy na ataki wykorzystujące wykryte w systemie luki w zabezpieczeniach.

nieaktywnym polem wyboru, możesz łatwo się zorientować, jakie jest standardowe ustawienie parametrów UAC. Chcąc zmienić te ustawienia, musisz najpierw zaznaczyć wspomniane pole wyboru.

3 Po zaznaczeniu pola wyboru ■ dostęp do pozostałych parametrów

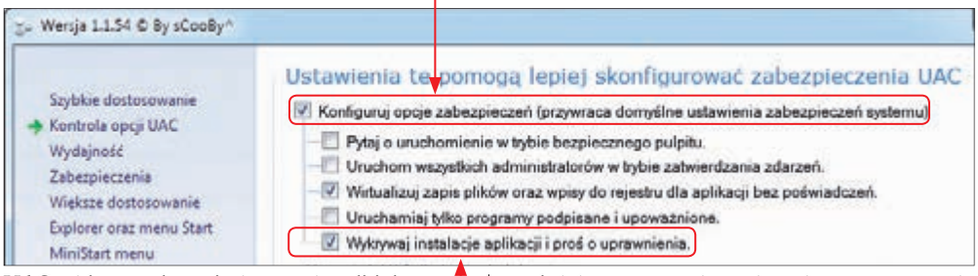

UAC widocznych w oknie zostaje odblokowany. Jeżeli np. nie chcesz, by system wymagał potwierdzeń podczas instalacji programów, odznacz pole wyboru ■. Pamiętaj jednak, że wyłączenie tego zabezpieczenia może cię narazić na nieautoryzowaną instalację złośliwego programu (ryzyko jest znacznie mniejsze, gdy w systemie masz zainstalowany program ochronny klasy internet security).

4 Z drugiej strony ustawieniem zwiększającym stopień bezpieczeństwa systemu, ale mającym także wpływ na komfort korzystania z Windows, jest zaznaczenie pola wyboru: Uruchamiaj tylko programy podpisane i upoważnione. Po aktywacji tego ustawienia możliwe będzie zainstalowanie i korzystanie tylko z programów podpisanych cyfrowo. Aplikacje bez podpisu nie będą działały.

5 W sekcji Ustaw tryb UAC dla kont administratora: znajdziesz kilka opcji definiujących zachowanie się systemu w sytuacji, gdy użytkownik będzie chciał uruchomić program wymagający uprawnień administratora. Domyślnie zaznaczona jest opcja ■.

Opcja bezpieczna, ale stosunkowo mało wygodna i w sumie – na komputerze domowym – niezbyt potrzebna. Pozostawienie takiego ustawienia spowoduje, że podczas uruchomienia programu wymagającego administratorskich uprawnień system będzie żądał podania hasła uwierzytelniającego do konta **Administrator**. Wygodniejszym rozwiązaniem jest zaznaczenie opcji:

Aby uruchomić, Administrator będzie proszony o zgodę (w trybie bezpiecznego pulpitu)

W takim przypadku system będzie żądał jedynie potwierdzenia, ale już nie będzie potrzebne wpisywanie hasła administratora.

6 Jeżeli będziesz chciał powrócić do standardowych ustawień systemu, po prostu odznacz pole wyboru:

Konfiguruj opcje zabezpieczeń (przywraca domyślne ustawienia zabezpieczeń systemu)

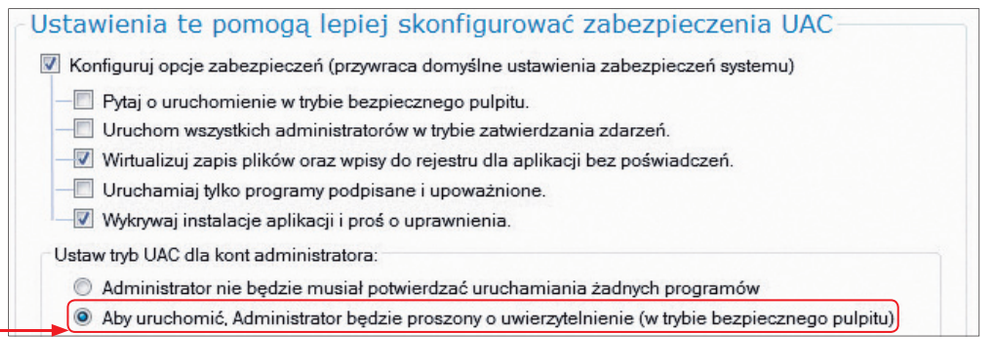

Sunrise Seven – krótkie triki

Możliwości programu Sunrise Seven są bardzo duże. W jednej aplikacji jej twórca zgromadził mnóstwo ustawień konfiguracyjnych Windows. Dla ułatwienia podajemy kilka ciekawszych funkcji.

Irytują cię strzałki widoczne przy ikonkach skrótu? W celu ich usunięcia wybierz kategorię Szybkie dostosowanie, a następnie zaznacz pole wyboru Usuń symbol strzałki obok ikony skrótu w sekcji Dodatkowe ustawienia.

Chcesz mieć kalkulator w menu kontekstowym? Przejdź do kategorii Większe dostosowanie i w sekcji Dodatkowe opcje menu kontekstowego pulpitu zaznacz pole wyboru Dodaj "Kalkulator".

Chcesz zmienić liczbę pozycji w menu Start? Wybierz kategorię Explorer oraz menu Start, a potem przejdź do sekcji Konfiguracja opcji w Menu Start. Zaznaczając i odznaczając pola wyboru, określasz, które z elementów będą widoczne w menu Start.

Nie korzystasz z grup domowych w Windows 7? Możesz usunąć pozycję wywołującą dostęp do grup domowych z okna Eksploratora Windows. Wybierz kategorię Explorer oraz menu Start. Następnie w sekcji Konfiguracja pozycji w oknie nawigacji Explorera zaznacz pole wyboru Ukryj "Grupa domowa".

Ukrywanie elementów systemu operacyjnego

Masz wścibskiego sąsiada albo ktoś nieustannie modyfikuje ustawienia twojego systemu? A może po prostu chcesz zablokować dostęp do niektórych newralgicznych jego elementów, co jest szczególnie przydatne, gdy udostępniasz komputer wielu osobom i nie chcesz ryzykować przypadkowego wprowadzenia przez nie zmian w konfiguracji systemu. Żeby skutecznie zabezpieczyć komputer przed taką niepożądaną ingerencją, skorzystaj z bogatego zestawu opcji zawartych w programie Sunrise Seven, dzięki którym uniemożliwisz modyfikację wybranych ustawień Windows 7.

1 W oknie programu Sunrise Seven wybierz kategorię Zabezpieczenia. Po prawej stronie zobaczysz zestaw pól wyboru aktywujących blokady dostępu do poszczególnych elementów systemu. Uwaga! Znajdują się tutaj także opcje, których stosowania nie zalecamy. Szczegóły dotyczące tego tematu znajdziesz w ramce „Niebezpieczne ustawienia w Sunrise Seven" na stronie obok.

2 Za pomocą pól wyboru widocznych w sekcji Blokowanie dostepu możesz zablokować dostęp do wielu programów konfiguracyjnych systemu. Jeżeli np. nie chcesz, by ktokolwiek zmodyfikował twoje ustawienia folderów, zaznacz pole wyboru Zablokuj dostęp do opcji folderów. Nie chcesz, by ktokolwiek modyfikował rejestr? Wybierz pole wyboru Zablokuj edytor rejestru.

3 Jeżeli chcesz „odchudzić" panel sterowania Windows, możesz ukryć wiele z dostępnych w nim apletów (modułów) ■.

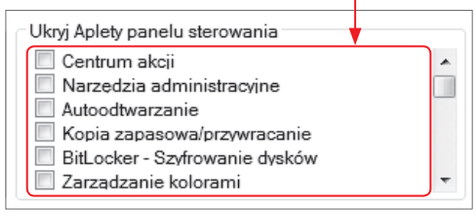

Aby ukryć wybrany aplet, wystarczy zaznaczyć pole wyboru obok nazwy apletu na liście widocznej w sekcji Ukryj Aplety panelu sterowania.

4 Aby blokady dostępu do systemu były skuteczne, należy zabezpieczyć także dostęp do programu Sunrise Seven (a ściślej, do kategorii Zabezpieczenia). Kliknij w tym celu przycisk Zabezpiecz kartę hasłem. Pojawi się okno dialogowe:

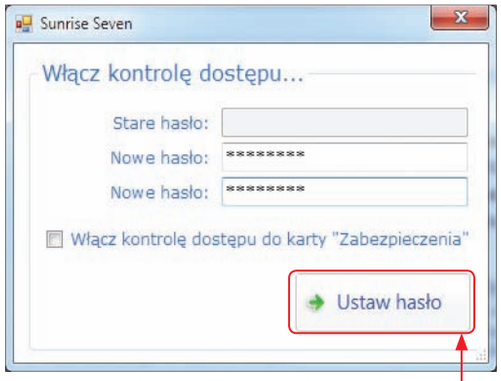

Wpisz w nim hasło chroniące dostęp do opcji związanych z blokadami, włącz kontrolę dostępu do karty **Zabezpieczenia**, po czym kliknij ■.

Czułość i precyzja

Korzystanie z gamingowej myszki pozwala poprawić wyniki osiągane w grach, podnosi komfort grania i umożliwia wykonywanie czynności nieosiągalnych za pomocą zwykłych akcesoriów, np. wydawanie skomplikowanych poleceń jednym wciśnięciem klawisza. [Maciek Płochocki]

Różnice między myszką dla graczy a myszką klasyczną widać już na pierwszy rzut oka. Modele gamingowe to dość duże urządzenia o wyprofilowanych kształtach, mające wiele dodatkowych przycisków. Aby można było wygodnie z nich korzystać, większość przycisków powinna się znajdować pod kciukiem lub w zasięgu palca wskazującego.

Klawisze można dowolnie programować (za pomocą dołączonego oprogramowania) – co przydaje się w grach i programach narzędziowych – przypisując im pojedyncze funkcje lub całe ciągi poleceń, tzw. makra. Program dołączony do urządzenia pozwala zapisać obłożenie klawiszy w profilach. Możesz stworzyć osobne profile dla każdej z ulubionych gier. Odpowiedni profil będzie ładowany automatycznie przy uruchomieniu danego tytułu.

Część myszek ma wbudowaną pamięć, w której możesz przechowywać jeden lub kilka profili i w ten sposób przenosić utworzone makra między komputerami.

Jak po maśle

Zerknięcie na spodnią część myszki ujawnia kolejną przewagę nad klasycznym urządzeniem – duże ślizgacze wykonane z materiału o niskim współczynniku tarcia, zazwyczaj teflonu lub jego pochodnej. Ślizgacze można wymieniać w miarę ich zużywania (do niektórych modeli myszek dodane są zapasowe egzemplarze). Dzięki dobrym ślizgaczom opór, jaki stawia myszka podczas przesuwania, jest nieznaczny. Potrzebna jest też oczywiście dobra podkładka – patrz ramka „Dobry poślizg" na sąsiedniej stronie.

Lepsza 10 razy

Największa przewaga myszek dla graczy nad zwykłymi modelami tkwi w elektronice urzą-

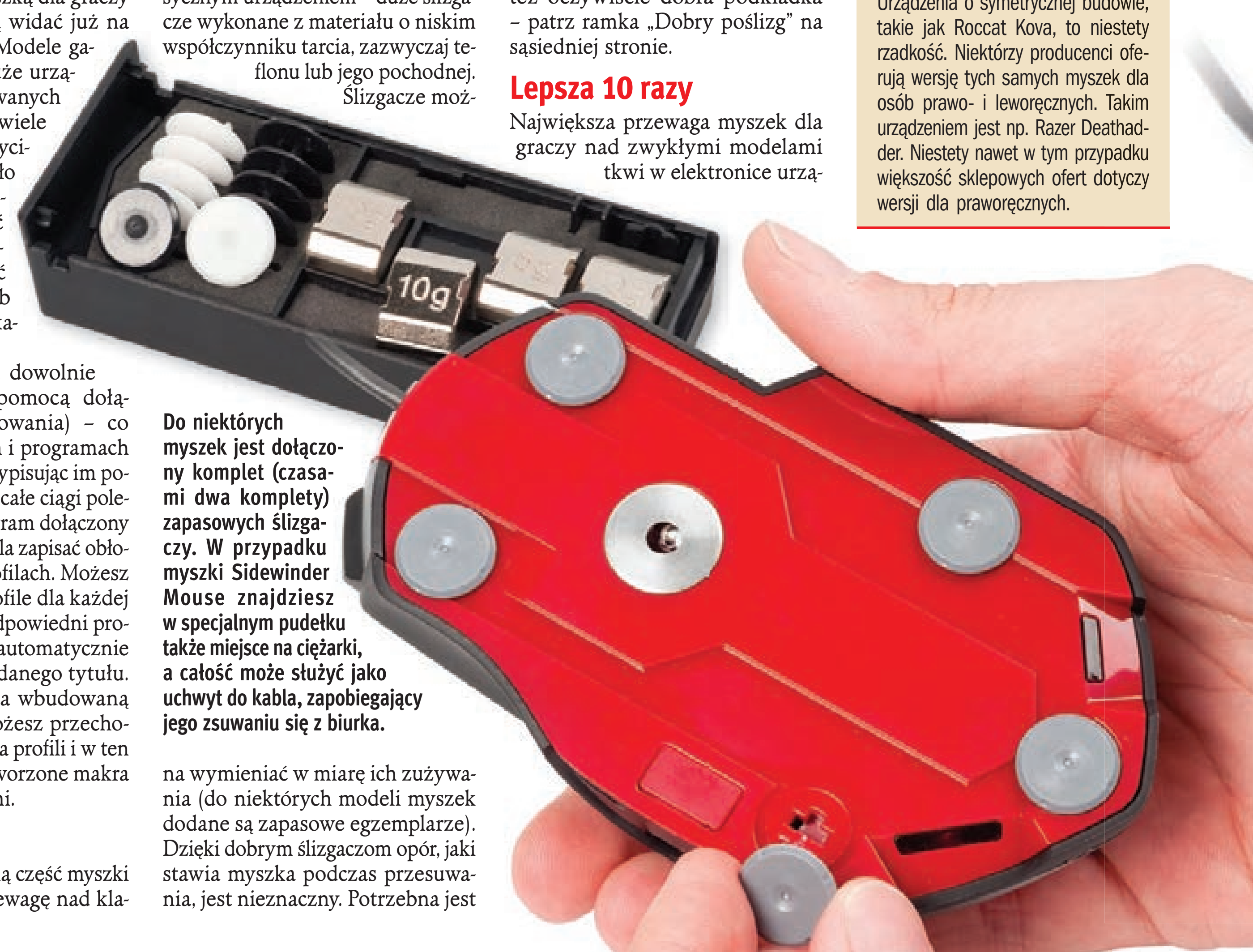

Do niektórych myszek jest dołączony komplet (czasami dwa komplety) zapasowych ślizgaczy. W przypadku myszki Sidewinder Mouse znajdziesz w specjalnym pudełku także miejsce na ciężarki, a całość może służyć jako uchwyt do kabla, zapobiegający jego zsuwaniu się z biurka.

Problem leworęczności

Myszki dla graczy to produkty o ergonomicznej obudowie zazwyczaj dostosowanej do obsługi prawą dłonią. Urządzenia o symetrycznej budowie, takie jak Roccat Kova, to niestety rzadkość. Niektórzy producenci oferują wersję tych samych myszek dla osób prawo- i leworęcznych. Takim urządzeniem jest np. Razer Deathadder. Niestety nawet w tym przypadku większość sklepowych ofert dotyczy wersji dla praworęcznych.

1. Logitech Gaming Mouse G500

Duża myszka o ergonomicznym kształcie, ale wykończona elementami z plastiku zamiast gumy. Bardzo wysoka czułość i aż 12 ciężarków. Wszystkie przyciski dodatkowe znajdują się w zasięgu kciuka oraz palca wskazującego. Oddzielne przyciski zmiany czułości, w połączeniu z możliwością samodzielnego zaprogramowania poziomów DPI oraz czytelnym wskaźnikiem, dają pełną kontrolę nad czułością myszy. Duży opór ślizgu mógł wynikać ze zużycia ślizgaczy w testowanym egzemplarzu.

Ocena: jakość
Bardzo dobry ← 4,91

NAJLEPSZA PC Format 12/2010 JAKOŚĆ

2. Gigabyte M8000X

Myszka o bardzo nowoczesnym wyglądzie. Elementy obudowy wykończone gumą. Niestety, pokrycie można zarysować nawet paznokciem. Najwyższa wśród testowanych myszek rozdzielczość sensora. Szkoda, że zabrakło wskaźnika aktualnie ustawionego DPI, choć plus dajemy za oddzielne przyciski regulacji czułości w górę i w dół. Mysz ma dużą pamięć wbudowaną i można w niej przechowywać do 5 profili. O aktualnie wybranym informuje kolor podświetlenia obudowy.

Ocena: jakość
Bardzo dobry ← 4,63

3. A4Tech Oscar X747

Najtańsza wśród testowanych myszy. Od droższych modeli odróżnia ją jakość użytych materiałów, ale różnica nie jest bardzo duża. Myszka nadrabia bogactwem funkcji i możliwości, ma wszystkie cechy dobrej myszki dla graczy – wiele dodatkowych przycisków, wysoką czułość i możliwość zmiany wagi. Także dołączone oprogramowanie nie odstaje od konkurencji. Dokumentacja do aplikacji opisuje nawet skomplikowane zagadnienia, np. tworzenie makr.

Ocena: jakość
Bardzo dobry ← 4,61

NAJLEPSZA PC Format 12/2010 JAKOŚĆ/CENA

Szczegółowe wyniki testu na 70

dzenia. Po pierwsze stosowane są sensory optyczne i laserowe o bardzo wysokiej rozdzielczości, dochodzącej nawet do 6000 dpi – ponad 10 razy wyższej niż w zwykłych myszkach. Czułość myszki możesz zmieniać błyskawicznie za pomocą przycisku na obudowie. Kiedy np. strzelasz ze snajperki w grze FPP i potrzebna jest wysoka precyzja, wyłączasz niskie DPI. Gdy biegasz po mapie i potrzebne są szybkie zwroty postaci, potrzebna będzie wysoka rozdzielczość.

Oprócz wysokiej rozdzielczości elektronika myszki zapewnia bardzo szybki odczyt ruchu – dochodzący do 1000 razy na sekundę (w zwykłej myszce 125 razy). Dzięki temu nawet szybki ruch po podłożu jest odczytywany precyzyjnie. W myszkach dla graczy zasadniczo nie występuje także akceleracja wsteczna, polegająca na przekłamaniach w odczycie ruchu przy gwałtownym poruszaniu.

Dobry poślizg

Dobra podkładka zapewnia dobry poślizg myszy. Można wybierać między podkładkami z materiału, plastiku lub szkła. Ostatni rodzaj podłoża jest drogi, łatwo się brudzi i mocno wyciera ślizgacze. Podkładki plastikowe łatwo się czyści, ale myszki głośno na nich pracują.

Tak zwane szmacianki, czyli podkładki z materiału, są najtańsze, zapewniają najcichszą pracę myszek, ale też najłatwiej ulegają zniszczeniu. Nie wycierają ślizgaczy myszek. Wybierając podkładkę, musisz się zdecydować na określoną jej wielkość (im większa, tym droższa) oraz grubość. Im cieńsza jest podkładka, tym wygodniejsza praca z myszką – najcieńsze są podkładki materiałowe i te wykonane z plastiku.

Dla wymagających

Osoby oczekujące wysokiego stopnia dopasowania myszy do potrzeb użytkownika powinny sięgnąć po myszkę, której wagę można zmieniać. Regulacja odbywa się przez umieszczanie ciężarków w obudowie myszy.

Inny ciekawy dodatek to obciążnik do kabla, który zapobiega uciekaniu przewodu.

Najdroższe modele myszek pozwalają na odłączenie kabla i pracę bezprzewodową. Niestety wówczas znacznie podnosi się ich waga ze względu na konieczność zamontowania akumulatorów zasilających.

Możliwość odłączenia kabla jest np. w Microsoft Sidewinder X8 oraz Razer Mamba.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres maciej.plochocki@pcformat.pl

4. Microsoft Sidewinder Mouse

Najnowsza mysz z serii Sidewinder ma zaskakująco dużo funkcji, jak na swą umiarkowaną cenę. Niestety producent, chcąc ją odróżnić od wyższych modeli, poskąpił na sensor o wysokiej czułości i ograniczył DPI do 2000. Kontrowersyjny jest także kształt dodatkowych bocznych przycisków oraz ich ułożenie jeden nad drugim. Razem z myszką otrzymasz ciężarki i dwa komplety ślizgaczy zapakowane w zgrabne pudełko pełniące jednocześnie funkcję obciążnika do kabla.

Ocena: jakość
Dobry ← 4,40

5. Razer DeathAdder

Zdecydowanie najwygodniejsza wśród testowanych myszy. Docenią ją szczególnie osoby o dużych dłoniach. Świetnie wyprofilowane kształty i ulokowane przyciski dodatkowe (tylko 3). Zabrakło bardziej zaawansowanych funkcji, np. zmiany wagi. Przycisk pozwalający zmienić czułość (a w zasadzie cały zaprogramowany profil) jest na spodzie obudowy. Plusy za przejrzyste oprogramowanie oraz ciekawe podświetlenie elementów dobrze wykonanej obudowy.

Ocena: jakość
Dobry ← 4,18

6. Roccat Kova

Mysz o zdecydowanie ograniczonych możliwościach ze względu na brak współpracy ze specjalistycznym oprogramowaniem. Nie zapewnia ani programowania przycisków, ani tworzenia makr. Aby skorzystać z tych funkcji, musisz użyć opcji dostępnych bezpośrednio w grach. Zarazem to najmniejsza i najlżejsza myszka w naszym zestawieniu. Co ważne, mogą z niej korzystać osoby leworęczne. Wystarczy wcisnąć odpowiednią kombinację klawiszy, aby przełączyć mysz w tryb obsługi lewą dłonią.

Ocena: jakość
Dobry ← 3,82

Objaśnienia do tabeli

Skala wskaźnika

powyżej 5,49	celujący
od 4,50 do 5,49	bardzo dobry
od 3,50 do 4,49	dobry
od 2,50 do 3,49	dostateczny
od 1,50 do 2,49	dopuszczający
poniżej 1,50	niedostateczny

1 Rozdzielczość optyczna
Podana jest maksymalna wartość DPI, jaką można ustawić w parametrach myszki. Liczba dostępnych rozdzielczości oznacza liczbę ustawień DPI, które można aktywować za pomocą przycisków myszki.

2 Dodatkowe przyciski
Za dodatkowe przyciski uznaliśmy zarówno możliwość wciśnięcia, jak i wychylania rolki na boki. Przyciski programowalne to wszystkie przyciski, którym można nadać alternatywne funkcje.

3 Ślizgacze
Oceniana była wielkość oraz liczba ślizgaczy na spodzie myszki. Odpowiednio niski współczynnik tarcia – patrz pole oporu ślizgu – jest kluczowy dla wygodnej pracy z myszką.

4 Liczba przechowywanych profili
Część myszek ma wbudowaną pamięć, do której możesz wgrać profile, czyli schemat oprogramowania przycisków i utworzone w dołączonym oprogramowaniu makra.

Wyniki testu myszek dla graczy

	Producent i model	Waga	1. miejsce: Logitech Gaming Mouse G500	Ocena	2. miejsce: Gigabyte M8000X	Ocena	3. miejsce: A4Tech Oscar X747 Brown Fire evolution	Ocena
	Budowa i wyposażenie							
	Kształt myszy	0%	ergonomiczny		ergonomiczny		ergonomiczny	
	Typ sensora	6%	laserowy	5,00	laserowy	5,00	laserowy	5,00
1	Rozdzielczość optyczna	6%	5700 dpi, dostępne 5 rozdzielczości	6,00	6030 dpi, dostępne 4 rozdzielczości	6,00	3600 dpi, dostępne 6 rozdzielczości	6,00
2	Dodatkowe przyciski	5%	9 dodatkowych, 10 programowalnych	5,25	9 dodatkowych, 8 programowalnych	5,85	5 dodatkowych, 5 programowalnych	3,25
	Rolka przewijania	5%	wysprzęglana	6,00	klasyczna (mechaniczna)	4,00	klasyczna (mechaniczna)	4,00
	Funkcje rolki	6%	przewijanie w pionie, szybkie przewijanie w pionie, przewijanie w lewo/prawo, trzeci przycisk	5,00	przewijanie w pionie, przewijanie w lewo/prawo, trzeci przycisk	4,00	przewijanie w pionie, przewijanie w lewo/prawo, trzeci przycisk	4,00
3	Ślizgacze	5%	trzy duże	6,00	dwa średnie	4,00	cztery średnie	6,00
	Komunikacja/odbiornik USB	5%	USB/brak	5,00	USB/brak	5,00	USB/brak	5,00
	Podświetlenie i kontrolki	5%	wskaźnik dpi	2,00	podświetlenie obudowy z możliwością wyłączenia, wskaźnik dpi, wskaźnik aktywnego profilu	4,50	podświetlenie elementów obudowy, wskaźnik dpi	3,50
4	Liczba przechowywanych profili	5%	1 profil	4,00	5 profili	6,00	2 profile	5,00
	Jakość wykonania	7%	dobra	4,00	dobra	4,00	przeciętna	3,00
	Regulacja wagi myszy	5%	12 ciężarków, maks. waga 146 g	4,78	4 ciężarków, maks. waga 144 g	4,03	7 ciężarków, maks. waga 123 g	3,31
	Wymiary i waga (z akumulatorami)	0%	76x129x45 mm; 119 g		74x126x43 mm; 107 g		69x125x43 mm; 103 g	
	Budowa i wyposażenie suma	**60%**	**ocena pośrednia**	**4,82**	**ocena pośrednia**	**4,75**	**ocena pośrednia**	**4,36**
	Eksploatacja							
	Prawidłowa praca na podłożach	8%	wszystkich	6,00	wszystkich	6,00	wszystkich	6,00
	Akceleracja wsteczna	5%	brak	6,00	średnia	3,50	brak	6,00
	Standardowa/maksymalna częstotliwość próbkowania	3%	1000/1051 Hz	5,00	500/499 Hz	3,03	1000/780 Hz	4,71
	Standardowe/minimalne opóźnienie	3%	1,06/0,95 ms	4,86	2/1,96 ms	2,00	1,27/0,97 ms	4,34
	Opory ślizgu	4%	230 N	4,04	170 N	4,76	160 N	4,88
	Kliknięcie przycisku myszy	3%	głośne, twarde (51 N)	3,40	ciche, umiarkowanie twarde (35 N)	5,00	ciche, umiarkowanie twarde (40 N)	5,50
	Ocena oprogramowania i jego funkcji	5%	bardzo dobra	4,50	bardzo dobra	4,50	dobra	3,50
	Język oprogramowania/sterownik 64 bit	4%	polski/tak	6,00	angielski/tak	5,00	angielski/tak	5,00
	Eksploatacja suma	**35%**	**ocena pośrednia**	**5,16**	**ocena pośrednia**	**4,49**	**ocena pośrednia**	**5,10**
	Gwarancja i serwis							
	Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**4,20**	**ocena pośrednia**	**4,60**	**ocena pośrednia**	**4,20**
	Wyniki testu							
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**bardzo dobry ←**	**4,91**	**bardzo dobry ←**	**4,65**	**bardzo dobry ←**	**4,61**
	Ocena końcowa: jakość/cena		**dobry**	**4,48**	**bardzo dobry**	**4,65**	**celujący**	**6,00**
	Średnia cena rynkowa		214 zł		176 zł		78 zł	

Procedura testowa

Siła nacisku
Siłę potrzebną do naciśnięcia przycisku myszki mierzyliśmy siłomierzem analogowym.

Opory przesuwu
Pomiary oporu myszki wykonywaliśmy również siłomierzem, ale o mniejszej czułości i większym zakresie. Do pomiaru myszkę taką dociążaliśmy specjalnie przygotowanym odważnikiem symulującym ciężar spoczywającej na myszce dłoni.

Prawidłowa praca na podłożach
Sprawdzaliśmy, na ilu podłożach poprawnie pracują poszczególne myszki. Do tego celu posłużyliśmy się pięcioma różnymi podkładkami pod myszy, blatem biurka i szklaną taflą. Jeśli sensor myszki w ogóle nie rozpoznawał danego podłoża lub pracował na nim nieprecyzyjnie, odnotowywaliśmy brak obsługi takiego podłoża.

Akceleracja wsteczna
Efekt obserwowany przy bardzo szybkim poruszaniu myszką. Objawia się tym, że kursor nie przemieszcza się zgodnie z trajektorią ruchu, skacze lub w ogóle się nie przemieszcza. Sprawdzaliśmy, jak szybko należało poruszać myszą, by był widoczny.

	Producent i model	Waga	4. miejsce: Microsoft Sidewinder Mouse	Ocena	5. miejsce: Razer DeathAdder	Ocena	6. miejsce: Roccat Kova	Ocena
	Budowa i wyposażenie							
	Kształt myszy		ergonomiczny		ergonomiczny		symetryczny (dla oburęcznych)	
	Typ sensora	6%	laserowy	5,00	optyczny	4,00	optyczny	4,00
1	Rozdzielczość optyczna	6%	2000 dpi, dostępne 3 rozdzielczości	6,00	3500 dpi, dostępne 4 rozdzielczości	6,00	3200 dpi, dostępne 4 rozdzielczości	6,00
2	Dodatkowe przyciski	5%	8 dodatkowych, 5 programowalnych	4,00	3 dodatkowe, 5 programowalnych	2,75	5 dodatkowych, 0 programowalnych	2,25
	Rolka przewijania	5%	klasyczna (mechaniczna)	4,00	klasyczna (mechaniczna)	4,00	klasyczna (mechaniczna)	4,00
	Funkcje rolki	6%	przewijanie w pionie, trzeci przycisk	3,00	przewijanie w pionie, trzeci przycisk	3,00	szybkie przewijanie w pionie, trzeci przycisk	4,00
3	Ślizgacze	5%	pięć małych	6,00	trzy średnie	5,00	cztery średnie	6,00
	Komunikacja/odbiornik USB	5%	USB/brak	5,00	USB/brak	5,00	USB/brak	5,00
	Podświetlenie i kontrolki	5%	podświetlenie elementów obudowy i inne, wskaźnik dpi	5,00	podświetlenie rolki i podświetlenie elementów obudowy i możliwość wyłączenia podświetlenia,	2,50	podświetlenie elementów obudowy i możliwość wyłączenia podświetlenia, wskaźnik dpi	3,50
4	Liczba przechowywanych profili	5%	brak takiej możliwości	1,00	brak takiej możliwości	1,00	brak takiej możliwości	1,00
	Jakość wykonania	7%	dobra	4,00	bardzo dobra	5,00	bardzo dobra	5,00
	Regulacja wagi myszy	5%	4 ciężarki, maks. waga 149 g	3,13	brak regulacji	1,00	brak regulacji	1,00
	Wymiary i waga (z akumulatorami)		75,7x128,8x42,1 mm; 124 g		70x128x42,5 mm; 112 g		65x120x38 mm; 92 g	
	Budowa i wyposażenie suma	**60%**	**ocena pośrednia**	**4,21**	**ocena pośrednia**	**3,65**	**ocena pośrednia**	**3,88**
	Eksploatacja							
	Prawidłowa praca na podłożach	8%	wszystkich	6,00	prawie wszystkich	5,50	prawie wszystkich	5,00
	Akceleracja wsteczna	5%	brak	6,00	brak	6,00	brak	6,00
	Standardowa/maksymalna częstotliwość próbkowania	3%	499/510 Hz	3,04	1000/1000 Hz	4,94	500/500 Hz	3,03
	Standardowe/minimalne opóźnienie	3%	1,96/1,96 ms	2,10	1/0,97 ms	4,99	2/1,96 ms	2,00
	Opory ślizgu	4%	150 N	5,00	130 N	5,24	140 N	5,12
	Kliknięcie przycisku myszy	3%	ciche, twarde (55 N)	4,00	głośne, umiarkowanie twarde (48 N)	3,70	ciche, umiarkowanie twarde (45 N)	5,00
	Funkcje oprogramowania	5%	dobra	4,00	bardzo dobra	4,50	brak dołączonego oprogramowania	1,00
	Język oprogramowania/sterownik 64 bit	4%	angielski/tak	5,00	angielski/tak	5,00	brak dołączonego oprogramowania	1,00
	Eksploatacja suma	**35%**	**ocena pośrednia**	**4,73**	**ocena pośrednia**	**5,10**	**ocena pośrednia**	**3,70**
	Gwarancja i serwis							
	Gwarancja i serwis suma	**5%**	**ocena pośrednia**	**4,40**	**ocena pośrednia**	**4,00**	**ocena pośrednia**	**4,00**
	Wyniki testu							
	Ocena końcowa: jakość	**100%**	**dobry ←**	**4,40**	**dobry ←**	**4,18**	**dobry ←**	**3,82**
	Ocena końcowa: jakość/cena		**dobry**	**4,11**	**dobry**	**3,99**	**dobry**	**3,78**
	Średnia cena rynkowa		208 zł		199 zł		182 zł	

GPOTATO - JEDNO KONTO! OSIEM GIER ONLINE!

Gry Rappelz, Castle of Heroes i Terra Militaris po polsku

Dołącz do nas na pl.gpotato.eu i graj w nasze gry za darmo!

Odwiedź nas na: http://pl.gpotato.eu/

gPotato www.gpotato.eu

© 2010 Gala Networks Europe Limited. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Więcej niż obraz

Kilka technologii, przynajmniej kilkunastu producentów i setki modeli. W tej sytuacji trudno wybrać odpowiedni telewizor. Aby ułatwić to zadanie, sprawdziliśmy, jak działają nowoczesne rozwiązania technologiczne stosowane przez poszczególnych producentów telewizorów. [Sebastian Krężel]

Podstawowe informacje

W artykule:
- Zalety i wady technologii plazmowej i LCD
- Różnice między stosowanymi rozwiązaniami LED
- Opisy pięciu serii nowoczesnych telewizorów od ok. 4000 zł

W podstawowym zakresie każdy nowoczesny telewizor dobrze spełnia swoje zadanie. Różnice pojawiają się w realizacji bardziej zaawansowanych działań – podczas redukcji zakłóceń, obsługi multimediów, korzystania z sieci czy trybu 3D. Dlatego w teście skupiliśmy się nie na podstawowych parametrach, ale właśnie na tych dodatkowych funkcjach.

LCD wypiera plazmy

Obecnie telewizory wykorzystują dwie technologie: plazmową i LCD. Ekrany plazmowe świetnie odwzorowują kolory i mają znacznie krótszy czas reakcji (ułamek milisekundy). Ponieważ poszczególne piksele same generują światło, możliwe jest uzyskanie głębokiej czerni (ale za to jasność jest niższa). Poza tym obraz o słabej jakości wygląda znacznie lepiej niż na telewizorach LCD. Wadą jest wyższy pobór energii oraz nierównomierne wypalanie luminoforu w poszczególnych komórkach ekranu.

Technologia LCD też nie jest bez wad. Dłuższy jest czas reakcji poszczególnych komórek, co może powodować smużenie na dynamicznych scenach. Ze względu na to, że panele LCD muszą być podświetlane za pomocą świetlówek lub diod LED, sporo telewizorów LCD nie jest w stanie uzyskać głębokiej czerni. Wadą jest też fatalna jakość obrazu SD, ponieważ ekran uwydatnia wszelkie wady obrazu. Jednak najnowsze modele mają elektroniczne systemy znacznie poprawiające jakość. W dodatku są tańsze w produkcji (zwykle też w zakupie) od plazm, a ponadto pobierają wielokrotnie mniej energii. To tłumaczy ich popularność.

Telewizory Panasonic i Toshiba mają po dwa tunery – jeden do odbioru telewizji naziemnej i kablowej, a drugi do satelitarnej.

Co z LED-ami?

Telewizory LED są często traktowane jako odrębna kategoria, ale są to faktycznie telewizory LCD. Dlatego właściwie nie ma sensu rozpatrywać ich jako osobnych rozwiązań. Jedyną zmianą jest to, że świetlówki podświetlające ekran są zastępowane diodami LED.

W obrazie niewiele się zmienia, choć diody dają kilka nowych możliwości. Zwykle montuje się je na krawędziach ekranu (tzw. edge LED), a światło z nich rozprowadza za pomocą polimerowej tafli, dzięki czemu telewizor może być bardzo płaski. Drugie rozwiązanie to montaż setek diod bezpośrednio pod ekranem, przy czym każda z diod podświetla fragment ekranu (tzw. RGB LED, podświetlanie panelowe). Zaletą jest niezła równomierność podświetlenia oraz możliwość niezależnego sterowania jasnością poszczególnych fragmentów ekranu (wyższy kontrast).

Nietypowe rozwiązania

Oczywiście producenci starają się przyciągnąć nabywców także innymi cechami. Jedną z nich jest bardzo efektowne menu ekranowe.

Nowe telewizory mają także złącza USB i LAN, a dodatkowo można dokupić do nich Wi-Fi. To pierwsze pozwala podłączać do telewizora pamięci USB, a oprogramowanie telewizora umożliwia wyświetlanie multimediów zakodowanych różnymi kodekami. Natomiast łącza sieciowe (ethernet i Wi-Fi) pozwalają na odtwarzanie mediów znajdujących się na dysku komputera podłączonego do lokalnej sieci domowej, wyświetlanie treści z internetu (wiadomości, YouTube, Picasa, Skype, Facebook i in.), a także szybką aktualizację oprogramowania telewizora.

Skrócony wykaz cech testowanych serii telewizorów

	LG seria LE8500	Panasonic seria VT20	SAMSUNG seria C7000	SONY seria NX700	TOSHIBA seria VL748
Design telewizora	**nowoczesny** telewizor bardzo płaski, bez ramki dookoła ekranu	**tradycyjny** dość gruba obudowa	**nowoczesny** ekran bardzo cienki, kontrowersyjna stopka	**kontrowersyjny** elementy ze szczotkowanego aluminium, gruba ramka obudowy	**nowoczesny** telewizor bardzo płaski, szyba mocno odbijająca światło
Podstawowe parametry obrazu	**dobre** głęboka czerń, matrycowe podświetlenie LED (240 stref), ale niezbyt jednorodne	**bardzo dobre** plazma zapewnia wzorową równomierność oświetlenia	**bardzo dobre** krawędziowe podświetlenie LED, głęboka czerń i dobre barwy	**dobre** zastosowano krawędziowe podświetlenie LED, widoczny tzw. clouding	**dobre** zastosowano krawędziowe podświetlanie LED, widoczny tzw. clouding
Funkcje poprawy jakości	**przeciętne** jakość obrazu SD jest słaba: artefakty, słaba ostrość, rozmyty ruch, jakość pogarsza się przy rozciągnięciu obrazu na cały ekran	**bardzo dobre** na co wpływa m.in. technologia plazmowa i funkcja redukcji szumów, nawet słaby obraz wygląda dobrze, 9 trybów skalowania	**dobre** obraz prezentuje się całkiem dobrze, przydatne funkcje to filtr zakłóceń cyfrowych i redukcja zakłóceń MPEG	**dobre** dostępne funkcje redukcji zakłóceń i kompresji MPEG, choć widać artefakty i ziarno, dobre wygładzanie krawędzi	**dobre** w domyślnych ustawieniach dość mocno widać niedoskonałości obrazu, kilka opcji pozwala je usunąć (jednocześnie spadek ostrości)
Funkcje poprawy płynności	**bardzo dobre** funkcja TruMotion (240 Hz) z możliwością regulacji parametrów, przy wyższych wartościach uzyskuje się „efekt serialu brazylijskiego"	**bardzo dobre** funkcja Intelligent Frame Creation Pro i Subfield Drive (600 Hz), w filmach HD tworzy z postaci sztuczne marionetki	**bardzo dobre** funkcja Motion Plus (200 Hz), poprawia wyrazistość ruchomych obrazów i redukuje artefakty	**dobre** Motionflow (100 Hz), funkcja poprawia płynność, ale niekiedy tworzy „efekt serialu brazylijskiego"	**dobre** Active Vision M100, dynamiczne sceny są bardziej wyraziste
Funkcje 3D	**brak**	**bardzo dobre** konwersja 2D na 3D, dwie pary okularów w komplecie	**bardzo dobre** konwersja 2D na 3D, brak okularów w pakiecie	**brak**	**brak**
Funkcje multimedialne	**dobre** odtwarzanie muzyki, zdjęć i filmów z urządzeń USB, obsługa m.in. kodeków HD oraz kilka formatów polskich napisów	**bardzo dobre** odtwarzanie muzyki, zdjęć i filmów z USB, obsługa m.in. DivX HD, AVCHD i polskich napisów, możliwe nagrywanie na USB	**bardzo dobre** odtwarzanie muzyki, zdjęć i filmów z urządzeń USB, obsługa formatów HD, możliwe nagrywanie na USB	**dobre** odtwarzanie m.in. muzyki, zdjęć i filmów w formacie AVCHD i MPEG	**przeciętne** odtwarzanie muzyki, zdjęć i filmów z USB, obsługa kodeków HD, niestabilne działanie
Funkcje sieciowe	**rozbudowane** złącza bluetooth i ethernet, obsługa DLNA (odtwarzanie mediów z sieci lokalnej), dostępna jest funkcja NetCast (Picasa, YouTube, AccuWeather)	**mocno rozbudowane** złącze ethernet i Wi-Fi (jako moduł USB), DLNA, funkcje Viera CAST (ipla, Skype, Euronews, Eurosport, YouTube, Pogoda, Twitter, Bloomberg, Picasa i inne)	**mocno rozbudowane** złącze ethernet (przez przejściówkę), można dokupić moduł Wi-Fi na USB, obsługa DLNA, moduły instalowane w pamięci telewizora (YouTube, Facebook, Onet.pl, Gazeta.pl, ipla, inne)	**mocno rozbudowane** wbudowane porty ethernet i Wi-Fi, obsługa DLNA, odtwarzanie mediów z sieci lokalnej, liczne funkcje internetowe, sporo różnych stron (internet, filmy, muzyka itp.)	**skromne** wbudowany ethernet i opcjonalny moduł Wi-Fi na USB, obsługa DLNA, funkcje internetowe są ograniczone i sprowadzają się do YouTube (nie działa poprawnie)
Pobór energii	**mały** moc 39–122 W (dla 47")	**duży** moc 142–373 W (dla modelu 42")	**średni** moc 63–123 W (dla modelu 40")	**mały** moc 85–92 W (dla 46")	**średni** moc 95–159 W (dla 40")
Modele w serii	42LE8500 – od 3920 zł, 47LE8500 – od 6140 zł 55LE8500 – od 8470 zł	TX-P42VT20 – od 5540 zł, TX-P46VT20 – od 6560 zł TX-P50VT20 – od 7099 zł	UE40C7000 – od 4000 zł, UE46C7000 – od 6299 zł UE55C7000 – od 7900 zł	KDL-40NX700 – od 3480 zł, KDL-46NX700 – od 5399 zł	40VL748 – ok. 4999 zł, 46VL748 – ok. 6599 zł (ceny sugerowane)

Kolorem zaznaczyliśmy oceny: najlepsza, dobra, najsłabsza

Podsumowanie testu

W teście nie skupiliśmy się na poszczególnych modelach telewizorów, lecz ocenialiśmy możliwości serii produktów, a nawet technologii promowanych przez producentów. By móc sprawdzić nowoczesne rozwiązania, wybraliśmy serie, których ceny zaczynają się od ok. 4 tys. zł.

Budowa i wygląd

Ze względu na swoją wielkość telewizory są w domu mocno wyeksponowane, więc ich wygląd ma znaczenie. Każdy producent o tym wie, dlatego wszystkie konstrukcje prezentują się atrakcyjnie. Wśród testowanych rozwiązań uwagę najbardziej przykuwają telewizory Toshiba, Samsung i LG. Także Sony wygląda intrygująco, choć testowana seria ma z tyłu dodatkową wypukłość powiększającą grubość.

Warto zaznaczyć, że niewielka grubość telewizora w niektórych przypadkach może być przesadzona i mało funkcjonalna. Dotyczy to np. złączy w telewizorze Samsung – część z nich jest bardzo niestandardowa i wymaga stosowania przejściówek.

Jakość obrazu

Pod tym względem najatrakcyjniej wypadł telewizor plazmowy Panasonica, co dotyczy zarówno materiału HD, jak i obrazu o standardowej jakości. Szczególnie w tym ostatnim przypadku widać przewagę plazmy nad telewizorami LCD. W Panasonicu zupełnie dobrze działają też funkcje „uprzestrzenniania" obrazu. Efekt 3D jest widoczny nawet w typowych audycjach nadawanych przez polską telewizję.

Okulary 3D nie należą do zbyt ergonomicznych. Ze względu na to, że muszą to być konstrukcje uniwersalne, nie są zbyt wygodne.

Funkcje sieciowe

Obecnie wszystkie telewizory mają porty sieciowe, ale zestaw funkcji z tym związanych bywa ograniczony. Tak jest w przypadku telewizorów LG, które mają obsługę DLNA i pozwalają na przeglądanie zaledwie trzech serwisów internetowych. Jeszcze gorzej jest w telewizorze Toshiba, którego funkcje zostały ograniczone do YouTube. Model ten ma także wbudowaną przeglądarkę internetową, ale nie działa ona dobrze.

W pozostałych urządzeniach obsługa serwisów internetowych nie budzi zastrzeżeń.

W telewizorze Samsung zastosowano nietypowe złącza. W efekcie, by podłączyć typowe wtyczki, niezbędne jest używanie przejściówek dostarczonych przez producenta.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres artur.wyrzykowski@pcformat.pl

LG seria LE8500

Bardzo interesujące telewizory, bez wyraźnie zarysowanej granicy między ekranem a jego ramką. Na przodzie ekranu zamontowano szybę chroniącą ekran przed uszkodzeniami mechanicznymi, ale także polepszającą odbiór obrazu. Z boku telewizor sprawia wrażenie bardzo płaskiego. Niestety, z zastosowania szyby wynika wzrost liczby refleksów świetlnych.

PARAMETRY OBRAZU

Mimo matrycowego podświetlenia LED (240 stref) równomierność tego podświetlenia nie jest idealna. Jest to widoczne na białych ekranach – widać przeplatające się ciemne i jasne pasy. Jednak dzięki temu rozwiązaniu telewizory z tej serii mają bardzo wysoki współczynnik kontrastu. Użytkownik ma do dyspozycji aż 9 trybów wyświetlania, w tym dwa tryby THX oraz dwa do całkowicie własnego zdefiniowania, a także mnóstwo ustawień do zmiany jakości obrazu.

JAKOŚĆ

Telewizory mają funkcję TruMotion poprawiającą płynność ruchomego obrazu. Niestety, jakość obrazu, zwłaszcza na polskich kanałach, jest słaba: widać silną kompresję, mało ostre krawędzie i znaczne rozmycie ruchomych obiektów. Jakość pogarsza się jeszcze bardziej przy rozciągnięciu obrazu 4:3 na całą powierzchnię ekranu (do trybu 16:9). Telewizory mają sporo trybów skalowania, brakuje jednak trybu automatycznego.

MULTIMEDIA

Telewizory odtwarzają muzykę, zdjęcia i filmy z pamięci podłączanych do portu USB. Obsługują też kodeki HD, w tym QuickTime i MKV (w tym drugim wypadku nie zawsze obsługiwane są kodeki audio). Odtwarzane są także polskie napisy, niestety tylko kilka wybranych formatów.

FUNKCJE SIECIOWE

Telewizory LG łączą się z siecią przez port ethernet, mają też wbudowane złącze bluetooth. Funkcja NetCast pozwala przeglądać zawartość tylko trzech stron WWW: Picasa, YouTube i AccuWeather. Możliwe jest za to korzystanie ze specjalnych funkcji wymienionych witryn, takich jak szukanie znajomych czy wyszukiwanie określonych filmów (według ich tytułów). Do tego ostatniego celu używa się klawiszy numerycznych pilota, które działają jak klawiatura w telefonie komórkowym. Możliwe jest też odtwarzanie muzyki, zdjęć oraz filmów przez protokół DLNA, z zasobów udostępnionych w sieci lokalnej.

INNE UWAGI

Menu ekranowe telewizorów firmy LG przeszło znaczną metamorfozę. Jest spójne graficznie, a także bardzo estetycznie wykonane.

Pilot jest długi i poręczny, ma ergonomiczny kształt i estetyczny wygląd, wygodnie trzyma się go w dłoni. Pilot ma też podświetlane przyciski. Niestety, sam układ przycisków nie jest najszczęśliwszy.

PLUSY

- Ulepszone menu ekranowe
- Rozbudowane funkcje kontroli obrazu i dźwięku
- Interfejsy bluetooth i ethernet

MINUSY

- Skromne możliwości internetowe
- Słaba jakość obrazu SD
- Brak automatycznego trybu dopasowania obrazu

Dostarczył: LG Electronics, www.lge.pl

Panasonic seria VT20

Telewizory plazmowe o klasycznej stylistyce, w ciemnej tonacji. Mają bardzo szerokie ramki dookoła ekranu, trochę psujące wizerunek współczesnego telewizora. Mają też dosyć grube obudowy. Jednak zaletą tej konstrukcji jest układ portów zaprojektowany w sposób ułatwiający dostęp do nich. Często używane złącza ulokowano na bocznej krawędzi telewizora.

PARAMETRY OBRAZU

Kolory są bardzo dobre, choć po przyjrzeniu się twarzom (nawet w materiałach HD) widać rozwarstwienia barw oraz uzupełnianie kolorów ditheringiem. Na szczęście defekty te są widoczne dopiero przy oglądaniu obrazu z bardzo bliska, więc nie są irytujące. Równomierność oświetlania ekranu jest wzorowa. Telewizor ma sporo funkcji regulujących wybory trybów wyświetlania obrazu.

JAKOŚĆ

Telewizory Panasonic oferują m.in. funkcje Intelligent Frame Creation oraz Subfield Drive, których zadaniem jest poprawa płynności dynamicznych scen. Obraz jednak staje się mało naturalny, tworzy się tzw. efekt serialu brazylijskiego.

Za to obraz o standardowej jakości (nadawany w systemie PAL) jest naprawdę dobry. Jest to w dużej mierze wynikiem zastosowania technologii wyświetlania obrazu na ekranie plazmowym oraz działania kilku funkcji poprawy parametrów obrazu. Także włączenie trybu IFC poprawia obraz.

FUNKCJE 3D

Do telewizorów Panasonic z tej serii są dołączane dwie pary okularów 3D. Kupno dodatkowej pary okularów to spory wydatek, rzędu 600 zł. Użytkownik może wybrać jeden z kilku dostępnych trybów 3D (Auto, Obraz przy obrazie, Góra i dół, 2D-3D, Natywny), a wyświetlanie obrazu trójwymiarowego działa całkiem dobrze. Niestety, po włączeniu tego trybu obraz obserwowany przez okulary traci na jasności – elektronika mogłaby sama korygować jasność przy przejściu do trybu 3D.

MULTIMEDIA

Telewizory z tej serii odtwarzają filmy, zdjęcia i muzykę z urządzeń USB. Dodatkowo wyświetlają napisy, w tym także polskie. Możliwe jest nawet nagrywanie na USB, ale dotyczy to tylko programów cyfrowych.

FUNKCJE SIECIOWE

Telewizory mają port ethernet, można też wykorzystać moduł Wi-Fi na USB (jest w zestawie z telewizorem). Niestety, jego podłączenie do USB blokuje dostęp do drugiego portu. Jeśli chodzi o przeglądanie zawartości internetu, Panasonic oferuje mnóstwo usług działających na platformie Viera Cast. Poza tym telewizor jest zgodny z DLNA.

INNE UWAGI

Niezbyt spójnie i logicznie zaprojektowany pilot. Menu także nie należy do najatrakcyjniejszych. Ogólnie obsługa telewizora może okazać się irytująca, zwłaszcza na początku.

PLUSY

- Wysoka jakość obrazu SD i HD
- Funkcje 3D wyświetlania obrazu
- Dwie pary okularów w pakiecie
- Moduł Wi-Fi

MINUSY

- Charakterystyczne dla ekranów plazmowych migotanie obrazu
- Przeciętna jakość menu ekranowego
- Bardzo duży pobór energii

Dostarczył: Panasonic, www.panasonic.pl

SAMSUNG seria C7000

WYBÓR REDAKCJI PC Format 12/2010

Telewizory z tej serii robią na pierwszy rzut oka bardzo pozytywne wrażenie. Są bardzo cienkie i dobrze wykonane. Irytujący jest jednak dostęp do złączy, które ulokowano na specjalnie spreparowanej krawędzi w telewizorze. By skorzystać z niektórych złączy (m.in. SCART, LAN), niezbędne jest stosowanie przejściówek dołączonych przez producenta. W efekcie podłączanie pewnych urządzeń może być kłopotliwe.

PARAMETRY OBRAZU

Obraz cechuje się zadziwiająco dobrą jakością, zarówno w rozdzielczości HD, jak i przy słabym sygnale SD. Czerń ekranu, a także jakość odwzorowania kolorów jest naprawdę niezła. Jednak bliższe oględziny ujawniają pewne niedoskonałości. Chodzi o reprezentację kolorów i przejść tonalnych: w określonych warunkach kolory i przejścia tonalne realizowane są za pomocą ditheringu. Oczywiście dla widza siedzącego w odległości kilku metrów efekt ten jest niedostrzegalny. Podobnie jak we wszystkich testowanych telewizorach, również w tej serii dostępna jest funkcja Motion Plus, która znacznie poprawia płynność ruchu i ostrość ruchomych obrazów.

FUNKCJE 3D

Telewizory z tej serii potrafią wyświetlać obraz 3D, mają wbudowany nadajnik do synchronizacji z okularami. Jednak same okulary trzeba już dokupić osobno, koszt jednej pary to ok. 370 zł. Przełączanie trybów 2D i 3D jest bardzo łatwe, za pomocą jednego przycisku pilota. Podobnie jak Panasonic VT20, również ta seria telewizorów ma funkcję konwersji obrazu 2D na 3D, jednak działanie tej funkcji jest przeciętne.

MULTIMEDIA

Telewizory Samsung odtwarzają pliki DivX i XviD, a także VOB, MKV i WMV. Przy dwóch ostatnich formatach pojawiają się jednak pewne problemy z obsługą kodeków audio. Niestety, w filmach nie ma możliwości wyświetlania napisów. Możliwe jest za to nagrywanie filmów na dyskach USB, przy czym zapisać można tylko programy analogowe (z anteny naziemnej).

FUNKCJE SIECIOWE

Telewizory z tej serii są wyposażone w złącze ethernet, ale do jego wykorzystania potrzebna jest przejściówka. Możliwe jest też podłączenie telewizorów do sieci bezprzewodowej przez adapter Wi-Fi na USB, który trzeba dokupić. Samsung wyświetla zawartość wielu serwisów internetowych, w tym także polskich. Poszczególne serwisy działają jako moduły oprogramowania instalowane w pamięci telewizora.

INNE UWAGI

Atutem telewizorów jest graficzne, animowane menu ekranowe. Faktem jest, że zawiera bardzo dużo rozbudowanych funkcji, których liczba może odstraszać niezaawansowanych użytkowników. Z drugiej strony taka mnogość funkcji pozwala na lepsze uregulowanie obrazu.

PLUSY	MINUSY
Funkcje 3D wyświetlania obrazu	Brak okularów 3D w pakiecie
Bogate funkcje internetowe	Kłopotliwy w obsłudze pilot
Atrakcyjne menu	Autorskie złącza wymagające stosowania przejściówek

Dostarczył: Samsung, www.samsung.com/pl

REKLAMA

SONY seria NX700

Pod względem wykonania ta seria telewizorów prezentuje się interesująco, ale nietypowo. Obręcz obudowy telewizora oraz jego podstawa są zrobione ze szczotkowanego aluminium. Szkoda jednak, że przednia ramka jest bardzo szeroka. Telewizor ma szybę zabezpieczającą ekran przed uszkodzeniami mechanicznymi. Jednak z jej powodu na ekranie powstają refleksy pogarszające odbiór. Jest to widoczne zwłaszcza na ciemnych obszarach obrazu.

PARAMETRY OBRAZU

W telewizorach z tej serii zastosowano krawędziowe podświetlanie LED. Przy normalnym użytkowaniu ekran telewizora wydaje się być równomiernie podświetlony. Jednak przy ciemnych scenach widoczny jest tzw. clouding (jaśniejsze chmurki w różnych miejscach ekranu).

Telewizory są wyposażone w bogaty zestaw opcji do zarządzania jakością obrazu, a także liczne funkcje zaawansowane. Spory plus to także sekcja scen dostępnych bezpośrednio z menu głównego. Dostępna jest też oczywiście funkcja poprawiania ostrości obrazu w dynamicznych scenach (motionflow).

MULTIMEDIA

Jak inne nowoczesne telewizory, również ta seria odtwarza media z dysków USB. Za pomocą wbudowanego odtwarzacza możliwe jest oglądanie filmów zapisanych w formatach AVC, AVCHD, MPEG-4. Oczywiście możliwe jest też przeglądanie zdjęć i odtwarzanie muzyki zapisanej w formacie MP3. Telewizor nie ma funkcji do zapisywania audycji na nośnikach USB.

FUNKCJE SIECIOWE

Telewizory Sony mają wbudowany port sieci przewodowej i Wi-Fi. Wymagają one konfiguracji wstępnej, na szczęście jest to realizowane w bardzo prosty sposób. Możliwe jest też skonfigurowanie połączenia sieciowego z komputerem, dzięki czemu filmy z niego mogą być wyświetlane na ekranie telewizora.

Oprócz funkcji do korzystania z sieci lokalnej telewizory mają bardzo rozbudowane funkcje internetowe. Jest dostępnych sporo różnych stron podzielonych ze względu na zawartość tematyczną (internet, filmy, muzyka itp.). Możliwe jest też przeszukiwanie stron np. w celu odnalezienie poszukiwanego filmu.

INNE UWAGI

Atutem telewizorów Sony jest wbudowana, elektroniczna instrukcja obsługi, którą można otworzyć w dowolnym momencie. Menu ma trzy systemy wyświetlania: podstawowy i dwa alternatywne bardziej zaawansowane.

Wadą jest nieergonomiczny ogromny, kanciasty pilot z nietypowymi, membranowymi przyciskami. Umożliwia sterowanie kilkoma różnymi urządzeniami, ale sterowanie samym telewizorem nie jest wygodne.

PLUSY

- Rozbudowane funkcje zarządzania obrazem
- Rozbudowane funkcje internetowe
- Elektroniczna instrukcja

MINUSY

- Widoczny tzw. clouding
- Ogromny, mało wygodny pilot
- Brak funkcji zapisu filmów na nośnikach USB

Dostarczył: Sony, www.sony.pl

TOSHIBA seria VL748

Najnowsze telewizory Toshiba prezentują się bardzo ciekawie. Są cienkie, a do tego mają z przodu taflę szkła zabezpieczającą ekran. Niestety, jest ona mocno odblaskowa, w efekcie czego bardzo mocno odbija się w niej otoczenie. W porównaniu do poprzednich serii tego producenta znacznie poprawiono menu ekranowe.

PARAMETRY OBRAZU

W telewizorach VL748 zastosowano krawędziowe podświetlanie LED. Na ciemnych i jasnych jednorodnych tłach widoczny jest clouding (wokół małych, jasnych obiektów na ciemnym tle powstaje poświata). W dodatku na czarnym tle pojawił się bardzo dziwny efekt migotania obrazu, a obraz nie był jednorodny.

Pod względem jakości obrazu seria ta nie odbiega od innych konstrukcji. Sporym plusem jest jakość odwzorowania kolorów skóry – nie widać ich mocnego rozwarstwiania, a barwy przechodzą płynnie od najjaśniejszej do najciemniejszej. Telewizory są wyposażone w rozbudowane funkcje do precyzyjnego ustawiania obrazu. Ponadto w pamięci telewizora jest wbudowany obraz kontrolny (HD), mający ułatwić jego regulowanie.

MULTIMEDIA

Telewizory mają dwa złącza USB do podłączania dysków. Niestety, odtwarzanie działa dość wolno, niemniej da się oglądać filmy SD w formacie DivX, a także filmy HD (MKV, MOV, WMV). Niestety, żaden film testowy nie był odtwarzany z dźwiękiem. Działały za to napisy, choć nie ma możliwości wyświetlania polskich znaków. Oprócz oglądania filmów telewizory umożliwiają też wyświetlanie zdjęć i słuchanie muzyki z pamięci USB.

FUNKCJE SIECIOWE

Telewizory mają interfejs USB, można też wykorzystać opcjonalny Wi-Fi. Są zgodne ze standardem DLNA (odtwarzanie mediów z sieci lokalnej), ale funkcje internetowe są już mocno ograniczone. Sprowadzają się do przeglądania zawartości serwisu YouTube (przez interfejs YouTube XL). W menu głównym jest tylko jeden odnośnik do uruchomienia tej witryny. Niestety, funkcja nie działa poprawnie – po prostu nie wyświetla filmów. Ponadto telewizor ma własną (zaprojektowaną przez Toshibę) przeglądarkę internetową, ale nie daje ona dostępu do żadnych innych stron (pasek adresowy jest nieaktywny). Na szczęście istnieje możliwość uruchomienia alternatywnej przeglądarki, za której pomocą można surfować po całym internecie.

INNE UWAGI

Testowany egzemplarz telewizora był konstrukcją przedprodukcyjną, miał sporo błędów w oprogramowaniu i niektóre funkcje nie działały poprawnie. Warto je dopracować, bo najnowsza seria telewizorów Toshiby ma duży potencjał.

PLUSY

- Bardzo rozbudowane funkcje sterowania obrazem
- Wbudowany obraz kontrolny
- Duży potencjał

MINUSY

- Niedopracowany i powolnie działający odtwarzacz mediów
- Niedopracowana przeglądarka internetowa

Dostarczył: Toshiba, www.toshiba.pl

Podłączenie telewizora do komputera przez złącze HDMI

Połączenie komputera i telewizora kablem HDMI jest bardzo łatwe i wygodne. W wielu laptopach są instalowane programy, które automatycznie po podłączeniu przewodu HDMI dokonują wszystkich niezbędnych zmian w ustawieniach, by obraz i dźwięk pojawiły się na telewizorze. Po podłączeniu do telewizora komputera stacjonarnego należy wprowadzić kilka zmian w ustawieniach obu urządzeń, by uzyskać optymalne warunki do odtwarzania obrazu na telewizorze.

1 Do złącza HDMI w karcie graficznej komputera podłącz końcówkę przewodu komunikacyjnego ■.

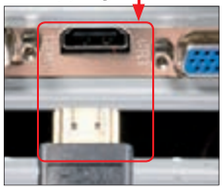

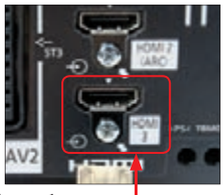

Drugi koniec złącza podłącz do dowolnego HDMI w telewizorze, np. ■. Zapamiętaj oznaczenie wybranego złącza HDMI w telewizorze nadane mu przez producenta.

2 Po chwili sterownik karty graficznej powinien wykryć telewizor. Obraz generowany przez komputer zostanie automatycznie rozszerzony na ekran telewizora, a rozdzielczość dostosowana do rozdzielczości telewizora.

3 Jeśli masz podłączone do komputera głośniki, ale wolisz, by dźwięk był odtwarzany przez głośniki telewizora, musisz dokonać jednej zmiany w ustawieniach. *Prawym* przyciskiem myszki kliknij ikonkę głośnika w zasobniku systemowym ■.

4 Z menu wybierz Urządzenia do odtwarzania. Następnie w otwartym okienku zaznacz lewym przyciskiem ikonę telewizora i kliknij Ustaw domyślne. Przy telewizorze powinien się pojawić zielony znaczek wyboru ■.

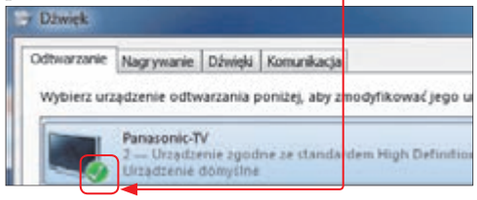

5 Jeśli telewizor nie wyświetli obrazu z komputera, będziesz musiał ręcznie wybrać odpowiednie wejście HDMI. Na pilocie telewizora wybierz funkcję służącą do wyboru wejścia, w naszym przykładzie jest to przycisk ■. Z menu ekranowego Wybór wejścia wybierz port HDMI, do którego podłączyłeś komputer – w naszym przykładzie będzie to HDMI3.

6 Okno odtwarzacza przesuń z ekranu głównego na ekran telewizora i powiększ je. Jeśli okno wykracza poza obszar ekranu, wyłącz funkcję 16:9 Overscan w ustawieniach telewizora.

Telewizor do VoD

Coraz większą popularność zdobywają internetowe wypożyczalnie VoD (wideo na żądanie), takie jak np. TVscreen.pl, którego kupon promocyjny pojawił się w poprzednim wydaniu PC Formatu. W chwili obecnej do odtworzenia tego rodzaju filmów niezbędny jest komputer. O ile oglądanie w pojedynkę filmu na jego ekranie jest do zaakceptowania, o tyle już przy większej widowni staje się to kłopotliwe, a wręcz niemożliwe. Wtedy właśnie dobrze jest skorzystać z możliwości podłączenia komputera lub laptopa do telewizora o znacznie większej przekątnej niż przekątna ekranu komputera.

Analogowe połączenie telewizora z komputerem

Połączenie urządzeń przez złącze D-Sub jest mniej efektywne niż podłączenie telewizora przez złącza cyfrowe. Telewizory często mają ograniczenie do rozdzielczości 1024x768 pikseli, zatem nie można uzyskać obrazu HD. Poza tym do uzyskania dźwięku niezbędne jest podłączenie dodatkowego kabla audio.

1 Do złącza D-Sub karty graficznej komputera 1, a także do złącza D-Sub telewizora 2

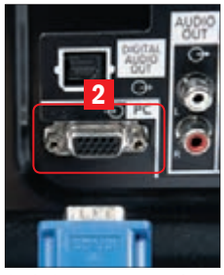

podłącz końcówki odpowiedniego przewodu.

2 Kliknij *prawym* przyciskiem myszy na pulpicie systemu Windows i z menu kontekstowego wybierz opcję Rozdzielczość ekranu. W otwartym oknie kliknij przycisk ■.

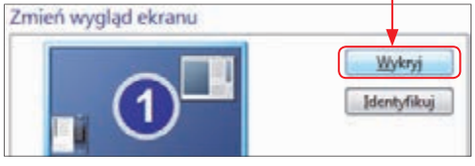

3 Po chwili powinna się pojawić ikona nowego ekranu ■,

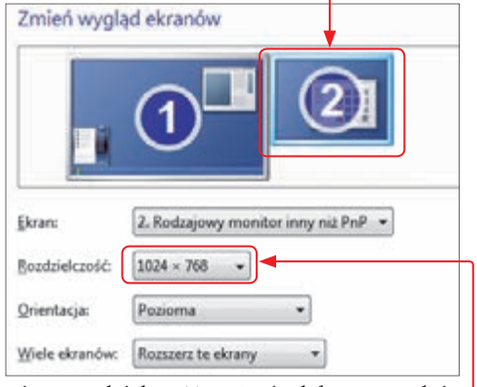

a jego rozdzielczość zostanie dobrana zgodnie z ustawieniami zdefiniowanymi przez producenta telewizora (z reguły 1024x768) ■.

4 Na pilocie telewizora naciśnij przycisk ■ (lub inny służący do wyboru wejścia wideo) i z menu ekranowego Wybór wejścia wybierz wejście PC. Na ekranie telewizora powinien się wyświetlić obraz z komputera.

5 Do podłączenia dźwięku będziesz potrzebował specjalnego kabla, z jednej strony zakończonego wtykiem minijack ■, z drugiej strony dwoma złączami cinch ■. Do wyjścia audio w komputerze (zielone) podłącz końcówkę minijack z przewodu audio:

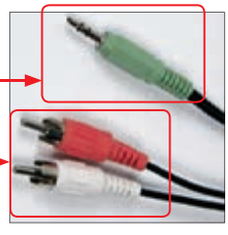

6 W telewizorze do złączy audio in podłącz końcówki cinch tak, by pasowały do siebie kolorami:

Teraz zarówno obraz, jak i dźwięk jest przesyłany z komputera do telewizora.

DVD 12/2010
Grupa: UŻYTKOWE
Yawcam 0.3.3
program do udostępniania obrazu z kamery w internecie

Dom pod kontrolą

Yawcam to bezpłatna aplikacja do udostępniania obrazu z kamery internetowej w sieci. Nie tylko strumieniuje wideo, ale też przesyła zdjęcia na serwer oraz monitoruje pomieszczenia dzięki funkcji wykrywania ruchu. [Bartłomiej Mrożewski]

Obraz możesz przesyłać do sieci na wiele sposobów. W przypadku szybkiego łącza (ok. 1 MB/s) najlepiej się sprawdza funkcja streamingu, czyli nadawania wideo w czasie rzeczywistym. Obraz jest udostępniany na stronie WWW, która jest publikowana na twoim pececie za pomocą wbudowanego w program Yawcam serwera HTTP. W przypadku wolniejszego łącza możesz spróbować innych sposobów. Zamiast obrazu na żywo Yawcam może publikować zdjęcia do oglądania na stronie WWW. Program da się także skonfigurować tak, by wysyłał pliki na wskazany serwer FTP albo jako załączniki do e-maili. Jeśli wysyłanie danych do internetu jest niepotrzebne, przechwycone wideo lub obrazki można po prostu zapisać na lokalnym dysku.

Kolejna funkcja czyni Yawcama doskonałym rozwiązaniem do zastosowań związanych z monitorowaniem domu. Wykrywanie ruchu, bo o nim mowa, pozwala na uruchamianie rejestracji zdjęć z kamery tylko wtedy, kiedy coś się dzieje. Pozwala to zaoszczędzić miejsce na dysku i nie obciążać łącza internetowego przesyłaniem danych w chwili, kiedy nie dzieje się nic.

Yawcam 1 jest napisany w Javie, więc, zanim go zainstalujesz upewnij się, że masz w systemie Javę. Jeśli nie, zainstaluj środowisko uruchomieniowe, które możesz ściągnąć ze strony 2.

Instalacja jest standardowa i sprowadza się do potwierdzania kolejnych komunikatów. Konfigurację programu i uruchamianie narzędzi do zdalnego monitorowania mieszkania prześledzimy krok po kroku.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres artur.wyrzykowski@pcformat.pl

FOT. STEFANFISTER, FOTOLIA.COM

Konfiguracja programu Yawcam

Przy pierwszym uruchomieniu trzeba skonfigurować program. Domyślnym językiem interfejsu jest angielski, ale z programem jest dostarczone polskie tłumaczenie.

1 Aby zmienić język na polski, w menu Settings kliknij Edit Settings... . Następnie w oknie Yawcam - Settings, w zakładce Language, kliknij przycisk Change... . W oknie:

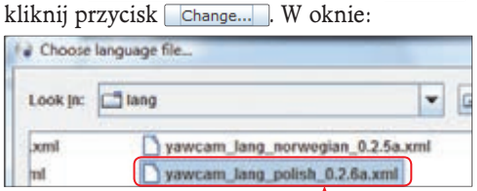

znajdź i zaznacz plik i potwierdź, klikając Open .

2 Teraz, korzystając z polskiego interfejsu, skonfiguruj kamerę. Kliknij kolejno: Opcje, Device (Logitech HD Webcam C510) oraz wybierz Format control... . Wyświetli się okno:

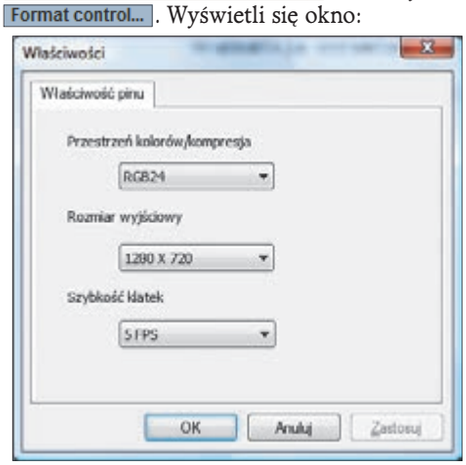

w którym możesz dobrać parametry obrazu. Parametr Przestrzeń kolorów/kompresja pozostaw bez zmian. Za pomocą parametru Rozmiar wyjściowy mpżesz określić rozdzielczość obrazu wideo lub zdjęć, jakie ma zapisywać program. Parametr Szybkość klatek oznacza z kolei tempo, w jakim ma być przechwytywane i strumieniowane wideo. Im większa jest rozdzielczość i liczba klatek, tym większe obciążenie łącza internetowego.

3 Jeśli chcesz użyć kamery internetowej do monitorowania pomieszczenia, nie potrzebujesz wielkiej rozdzielczości ani płynności obrazu. Możesz obniżyć wartość Szybkość klatek do wartości **5 FPS**, a rozmiar wyjściowy ustawić na **800x600 px** lub więcej, jeśli pozwala na to kamera. Dzięki temu na obrazie będzie widać wiele szczegółów. Następnie potwierdź swój wybór, klikając przycisk OK . Zaraz po kliknięciu tego przycisku powinieneś zobaczyć podgląd mieszkania z kamery zgodny z wybranymi wcześniej parametrami.

Monitorowanie mieszkania

W warsztacie pokażemy, jak monitorować mieszkanie za pomocą funkcji transmisji strumieniowej oraz przez udostępnianie na serwerze WWW zdjęć z kamery.

1 Aby aktywować transmisję strumieniową, kliknij w panelu kontrolnym programu przycisk Włącz znajdujący się obok opcji Transmisja strumieniowa. Rozdzielczością oraz szybkością transmisji będziesz sterować za pomocą okna Format control... opisanego w poprzednim warsztacie.

2 Obraz wideo po uruchomieniu serwera jest dostępny pod adresem IP komputera w sieci lokalnej lub w internecie, na porcie **8081** (np. **http://192.168.0.100:8081/**). Adresy, pod którymi dostępne są obrazy z kamery, możesz w każdej chwili sprawdzić, klikając Pomoc, What's my URL?. Jeśli komputer jest połączony z internetem za pomocą routera, trzeba przekierować porty.

3 W tym celu zaloguj się na stronę administracyjną routera (zazwyczaj **http://192.168.0.1**) i podaj hasło administracyjne. Znajdź funkcję Virtual Server. W routerze D-link na stronie głównej kliknij zakładkę Advanced. Utwórz nową regułę i podaj prywatne IP komputera, na którym działa kamera. Teraz w polu Protocol Type wybierz TCP/UDP, w polach Private Port i Public Port wpisz **8888** dla wideo i **8081** dla zdjęć statycznych. Na końcu zastosuj regułę.

4 Jeśli chcesz udostępniać zdjęcia z kamery, kliknij przycisk Włącz znajdujący się obok opcji Transmisja via HTTP. W tym trybie program zapisuje i publikuje przez wbudowany serwer HTTP zrzuty zdjęć z kamery odświeżane kilka razy na sekundę. Są dostępne pod adresem IP komputera w sieci lokalnej, na porcie **8888** (np. **http://192.168.0.100:8888/**).

5 Dostęp do podglądu internetowego możesz zabezpieczyć hasłem. W tym celu w oknie YawCam kliknij Opcje, Edytuj opcje... . Następnie w oknie Yawcam - Opcje kliknij zakładkę Hasło. Zaznacz opcję Użyj hasła dla strumieniowej transmisji, kliknij Dodaj. Następnie w oknie Dodaj użytkownika/hasło... wypełnij wszystkie pola, po czym kliknij Dodaj.

6 W celu dopasowania wyglądu strony WWW z osadzonym filmem, kliknij w oknie opcji programu kategorię Wyjście obrazu, Strumień. Znajdź i naciśnij przycisk Page designer.... Wyświetli się okno Page designer, w którym możesz uzupełnić opis kamery, zmienić tytuł strony, wstawić w tło obrazek.

Przechwytywanie ruchu

Program możesz też wykorzystać do monitorowania ruchu w domu. Zanim włączysz ten moduł, skonfigurujesz akcje, jakie program ma podjąć w razie wykrycia ruchu.

1 W menu Okno kliknij teraz Motion detection, następnie w oknie Yawcam - Motion Detection przejdź do zakładki Actions. Tutaj masz do wyboru kilka akcji.

2 W pierwszej kolejności zalecamy, by w razie wykrycia ruchu program wykonał serię zdjęć. Zaznacz pole Save file i kliknij znajdujący się obok przycisk Settings... . W polu Save file: podaj folder, w którym mają być zapisane zdjęcia. Teraz w sekcji Image array zaznacz pole Activate – program wykona serię 5 zdjęć w sekundowych odstępach. Na końcu kliknij przycisk OK w celu potwierdzenia wprowadzonych zmian.

3 Teraz zdefiniujemy powiadomienie e-mailowe o wykrytym ruchu. Na liście akcji zaznacz pole Send E-mail i kliknij znajdujący się obok przycisk Settings... . Następnie w polu To: wpisz adres, na który ma być przesłana wiadomość. Jeśli chcesz, żeby w załączniku znalazło się zdjęcie z kamery, zaznacz pole Attach Image.

4 W polu SMTP Server: podaj dane logowania do serwera poczty wychodzącej swojego konta e-mailowego. Aby skonfigurować załączenie serii zdjęć, zaznacz pole Activate w sekcji Image array. Potwierdź konfigurację przyciskiem OK. Możesz już uruchomić monitorowanie ruchu, klikając enable w oknie Yawcam - Motion Detection.

Adresy internetowe

1 www.yawcam.com
2 www.java.com/pl/download/

REKLAMA

Lexar
When Memory Matters™

MICRO SDHC High-Speed
SZYBKA I NIEZAWODNA
w każdym momencie

- duża pojemność, szybkość i niezawodność
- specjalne oprogramowanie „Mediamove" oraz czytnik USB ułatwiają transfer danych pomiędzy telefonem komórkowym a komputerem
- zwiększa pojemność i funkcjonalność urządzeń przenośnych do 4000 piosenek, blisko 10000 zdjęć czy 5000 min. filmu
- dostępna pojemność: 8GB i 16GB
- 10-letnia gwarancja dla karty microSDHC
- roczna gwarancja dla czytnika USB

www.lexar.pl

Ratujemy stare zdjęcia

W twoim rodzinnym albumie niszczeją setki starych zdjęć. Najbardziej narażone są fotografie kolorowe, które blakną znacznie szybciej niż czarno-białe. Możesz je uratować, przekształcając na postać elektroniczną. Trzeba je w tym celu zeskanować i poddać cyfrowemu retuszowi. [Bartłomiej Mrożewski]

Większość fotografii sprzed 20–30 lat była wykonana na niskiej jakości enerdowskich negatywach i slajdach ORWO. Z upływem czasu marny od samego początku kolor dodatkowo się pogorszył i stracił nasycenie. Ponadto obraz jest w wielu miejscach uszkodzony z powodu zarysowań, przyklejonych paprochów czy degeneracji struktury emulsji, do której dochodzi pod wpływem światła, wilgoci czy drobnoustrojów.

Renowację starego zdjęcia najlepiej wykonać na bazie obrazu zeskanowanego bezpośrednio z filmu. Nowoczesne skanery są w stanie wydobyć znacznie więcej szczegółów obrazu niż przeciętnej jakości powiększalniki i minilaby używane w dawnych latach do produkcji odbitek fotograficznych.

Oczywiście, jeśli nie ma dostępu do negatywu, trzeba posłużyć się odbitką. Praca na takim materiale jest jednak bardziej żmudna i czasochłonna, bo trzeba usuwać złamania emulsji i odciski palców.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres artur.wyrzykowski@pcformat.pl

FOT: P. ACTORS, FOTOLIA.COM

Skanowanie starej fotografii z negatywu

Zanim przystąpisz do retuszu, musisz zeskanować materiał. Niezbędny jest skaner wyposażony w przystawkę do negatywów. Na szczęście tę funkcję możesz obecnie znaleźć w większości niedrogich skanerów do zastosowań fotograficznych (np. Epson V300 Photo za 350 zł). Skanowanie na lepszym sprzęcie ma sens, jeśli zdjęcie było zrobione za pomocą aparatu z dobrą optyką. Wówczas warto oddać zdjęcia do zakładu usługowego, który dysponuje specjalistycznymi skanerami do filmów. Wiele ofert takich usług w dobrej cenie można znaleźć na Allegro.

1 Przed zeskanowaniem fotografii wyłącz wszystkie opcje korekcji zdjęcia poza autoekspozycją. Prezentowany ekran pochodzi ze sterownika skanera Epson. Aby w tym urządzeniu wyłączyć wszystkie korekcje podczas skanowania, uruchom sterownik w trybie ■,

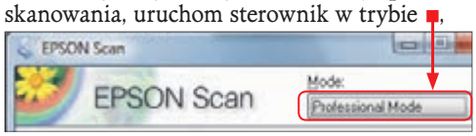

następnie odznacz wszystkie opcje, jakie znajdują się w sekcji Adjustments. Szczególnie ważne jest wyłączenie wyostrzania ■, ponieważ wyostrzanie przed retuszem obniża jakość końcowego efektu.

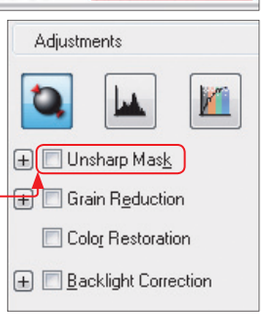

2 Rozdzielczość – Resolution: w sekcji Destination – ustaw w przedziale 1800–2400 dpi ■.

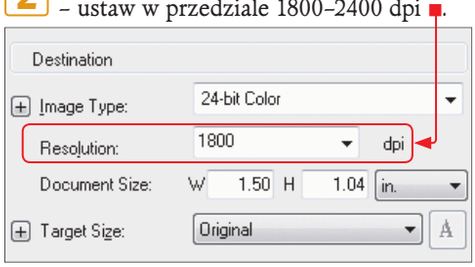

To wystarczy do wydruku w formacie A4.

3 Zeskanowany plik zapisz w bezstratnym formacie TIF, dzięki czemu żadne informacje zarejestrowane przez skaner nie zostaną utracone wskutek kompresji.

Retusz fotografii w programie Photoshop CS5

W warsztacie skupimy się na technice retuszu zeskanowanego slajdu za pomocą Photoshopa CS5, który jest dostępny w sieci w formie bezpłatnego, 30-dniowego triala. Po wejściu na stronę 1, kliknij przycisk ■.

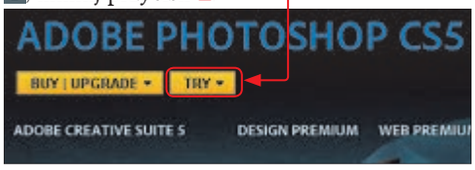

Wszystkie opisane techniki można zastosować także do retuszu zdjęcia z negatywu.

1 Aby otworzyć zdjęcie w Photoshopie, kliknij Plik, Otwórz... i wskaż plik do edycji. Pierwszą rzeczą, którą musisz zrobić, jest wykadrowanie zdjęcia. Jeśli zdjęcie jest przekrzywione, jak na przykładowej fotografii, na której widać, że linia horyzontu nie jest prosta:

możesz kadr wyprostować. W tym celu wybierz z palety ■, następnie przeciągnij linię wzdłuż horyzontu. Aby wyrównać zdjęcie, wybierz kolejno z menu: Obraz, Obracanie obrazu, Swobodnie..., a w okienku Obróć obszar roboczy nie zmieniaj nic i kliknij OK. Na końcu wybierz z palety narzędzie ■ i przytnij fotografię tak, by usunąć zbędne fragmenty z boku kadru.

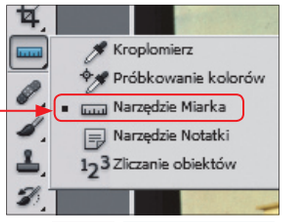

2 Błędy koloru na starych zdjęciach są związane przede wszystkim ze złym balansem bieli. Najprościej go poprawić, korzystając z narzędzia filtrów fotograficznych. Kliknij kolejno: Obraz, Dopasowania, Filtr fotograficzny... . Jeśli zdjęcie ma zbyt ciepłe barwy (wpadające w żółć i czerwień), z menu Filtr: wybierz ■. Teraz pod kontrolą wzroku dobierz siłę jego działania, korzystając z suwaka ■. Jeśli fotografia ma zbyt chłodne barwy (wpadające w kolor niebieski), skorzystaj z opcji Filtr ciepły (85).

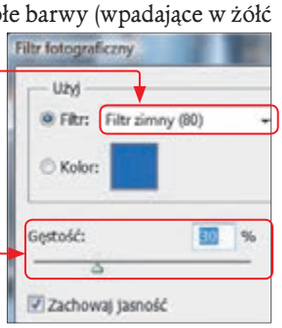

3 Kolejnym krokiem jest ustawienie punktów bieli i czerni, tak by na zdjęciu znalazły się wszystkie tony. W tym celu kliknij w menu kolejno: Obraz, Dopasowania, Poziomy... . W oknie Poziomy białą strzałkę z prawej strony ustaw w miejscu, gdzie kończy się histogram, natomiast czarną strzałkę z lewej strony ustaw w miejscu, w którym histogram się rozpoczyna:

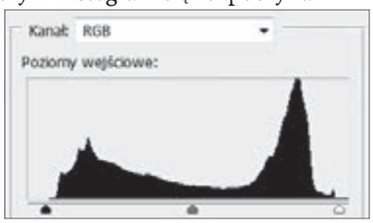

Dzięki temu upewnisz się, że najciemniejszy ton na zdjęciu będzie czarny, a najjaśniejszy biały. To zagwarantuje poprawną rozpiętość tonalną zdjęcia. Na końcu kliknij OK.

4 Jeśli zdjęcie jest cały czas zbyt rozmyte, możesz zwiększyć kontrast. W tym celu kliknij: Obraz, Dopasowania, Krzywe... . Następnie znajdź listę Ustawienia domyślne: i rozwiń ją. Znajdziesz na niej cztery opcje automatycznie poprawiające kontrast ■.

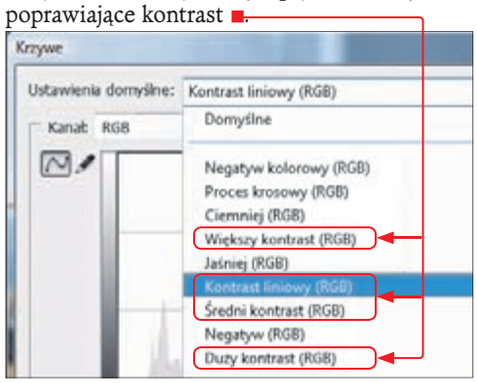

Do lekkiego wzmocnienia kontrastu skorzystaj z opcji Kontrast liniowy (RGB). Aby mocniej zwiększyć kontrast, użyj opcji Średni kontrast (RGB). Dwie pozostałe opcje zbyt mocno podnoszą kontrast, by przydały się przy obróbce typowych zdjęć.

5 Teraz czas na najważniejszy etap korekcji, czyli usuwanie zanieczyszczeń. W pierwszej kolejności usuń zabrudzenia punktowe. Najprościej to zrobić za pomocą narzędzia ■, które znajdziesz na palecie. Po jego wybraniu klikaj w miejsca, w których zauważyłeś pyłki. Program sam wybierze próbki, którymi przykryje ubytki. Jeśli nie będzie sobie z tym radził, co zdarza się przy ostrych krawędziach, skorzystaj z narzędzia Pędzel korygujący, które pozwala na wskazanie źródła próbki kliknięciem z wciśniętym klawiszem **[Alt]**.

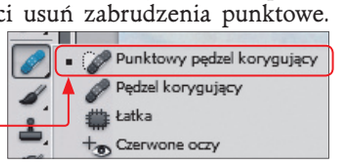

6 Pędzel korygujący nie radzi sobie niestety z przebarwieniami, które występują na dużych powierzchniach, np. na niebie. Możesz się ich pozbyć za pomocą techniki tzw. airbrushingu. Aby z niego skorzystać, wybierz z palety **Pędzel**. Następnie spójrz na belkę powyżej obszaru roboczego. Tam w polu Krycie: wpisz wartość ■,

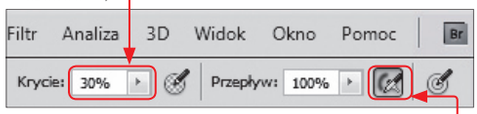

a obok pola Krycie:, zaznacz ikonę aerografu ■. Następnie kliknij *prawym* klawiszem zdjęcie i dobierz odpowiednio duży rozmiar pędzla, np. ■ a jego twardość ustaw na **0** ■.

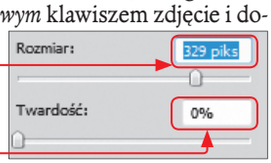

Potem, przytrzymując **[Alt]**, kliknij w miejsce, gdzie kolor najbardziej przypomina pożądaną barwę nieba, i na końcu zamaluj pędzlem obszary z plamami.

7 W przypadku starych fotografii wyostrzenie jest szczególnie ważne ze względu na niską jakość obiektywów, jakimi były robione te zdjęcia. Aby wyostrzyć zdjęcie, użyjemy filtru **Maska wyostrzająca**. Zanim go uruchomisz, powiększ obraz do 100 proc., klikając dwa razy lupkę na palecie narzędzi. Dzięki temu będziesz mógł precyzyjnie obserwować efekt. Następnie w menu Filtr kliknij kolejno opcje: Wyostrzanie, Maska wyostrzająca... . W oknie Maska wyostrzająca ustaw parametry pod kontrolą wzroku. W przypadku zeskanowanego starego negatywu lub slajdu Promień: powinien mieć wartość w przedziale **1–2**, Wartość: – **150–300 proc.**, Próg: zostaw bez zmian:

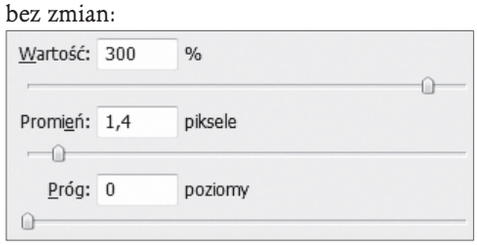

Ustawienia potwierdź, klikając OK.

8 Ostatnim etapem retuszu zdjęcia jest kadrowanie do docelowego formatu wydruku. W tym celu wybierz z palety narzędzie Kadrowanie i spójrz na belkę powyżej zdjęcia. Tam w polach Szerokość: i Wysokość: wpisz rozmiary papieru, jakiego chcesz użyć, np. **15 cm** i **10 cm**. W polu Rozdzielczość: wpisz **300 dpi**. Następnie zaznacz myszą obszar, który chcesz mieć na odbitce. Jak zauważysz, proporcje boków są sztywne, więc nie ma ryzyka, że proporcje zdjęcia będą inne niż papieru. Po zaznaczeniu kadru naciśnij **[Enter]**.

9 Zdjęcie jest gotowe do wydrukowania. Jeśli masz drukarkę, możesz wydrukować je bezpośrednio z Photoshopa poleceniami: Plik, Drukuj... . Jeśli chcesz oddać plik do fotolabu, zapisz go poleceniami: Plik, Zapisz jako... . A w oknie Zapisz jako z listy Format: wybierz opcję JPEG i kliknij Zapisz. W oknie Opcje JPEG, w sekcji Opcje obrazu, w polu Jakość: wpisz wartość **10**. Na końcu kliknij OK.

Adresy internetowe

1 www.adobe.com/photoshop

Droga do e-sklepu

Sklep internetowy to niezły pomysł na własny biznes. Jednak tylko dobry plan i jego konsekwentna realizacja, w połączeniu z nieustającą pracą nad sklepem, może dać przedsiębiorcy szansę na zyski. Podpowiadamy, jak działać, aby osiągnąć satysfakcję z handlu w internecie. [Paweł Bijata]

10 kroków do twojego sukcesu

1. Zaplanuj, co będziesz sprzedawał, pod jaką nazwą i ile pieniędzy zainwestujesz.
2. Śledź działania konkurencji, rozpoznaj rynek, sprawdź ceny.
3. Jeżeli masz już jakiś towar, załóż konto na platformie aukcyjnej. To dobra promocja marki.
4. Załóż lub zaktualizuj działalność gospodarczą.
5. Zorganizuj dostawców, podpisz umowy z firmami kurierskimi.
6. Stwórz sklep, kup oprogramowanie, grafikę i hosting.
7. Zakup towar przeznaczony do magazynu.
8. Zapełnij bazę danych ofertą, ustal formy płatności, ceny przesyłek.
9. Uruchom swój internetowy sklep.
10. Zajmij się promowaniem i reklamą sklepu w internecie, wprowadź sklep do porównywarek cenowych.

W polskim internecie funkcjonuje już kilkanaście tysięcy sklepów, ale tylko mniejsza ich część pozwala właścicielom utrzymać się z tej działalności. Myli się ten, kto myśli, że zakupi towar, oprogramowanie, otworzy sklep i zacznie zarabiać pieniądze. Dlaczego? Bo prowadzenie sklepu internetowego wcale nie jest takie proste, jak się wielu patrzącym z boku wydaje.

Olbrzymia konkurencja, klienci przyzwyczajeni do solidnej obsługi, bogaty wybór towaru, szybka wysyłka oraz wygodne płatności to duże wyzwanie. Dlatego na sukces mogą liczyć tylko te osoby, które mają solidny plan i będą potrafiły stworzyć sprawnie działający mechanizm.

Zarobią tylko wytrwali?

Nie należy się jednak zniechęcać, bo wiele przykładów pokazuje, że wytrwałą i konsekwentną pracą można osiągnąć sukces.

Należy wziąć sobie do serca także porady już działających na rynku przedsiębiorców, którzy zgodnie twierdzą, że prowadzenie sklepu na tak zwaną próbę, z przekonaniem, że „może mnie się uda", nie ma sensu. Na tego typu działalność trzeba poświęcić dużo czasu. Musisz być dyspozycyjny, odbierać telefony, składać zamówienia i realizować wysyłki. Dwie, trzy godziny dziennie na to nie wystarczą.

Przygotuj się...

Gdy otworzysz sklep, uzbrój się w cierpliwość, pamiętaj, że zdobycie pierwszego klienta (spoza kręgu znajomych) może wymagać sporego wysiłku i wiele pracy. Pamiętaj, że klienta musisz zdobywać sam, a gdy już się zjawi, zrób wszystko, aby był zadowolony i wrócił do ciebie. Nie licz na szczęście, w internecie nie ma praktycznie miejsca na przypadkowe zakupy, na jakie decydują się klienci przechodzący przypadkowo obok tradycyjnego sklepu.

Przydatne adresy

- www.sprawnymarketing.pl
- www.ecommerce.blox.pl
- www.ekomercyjnie.pl

1 Zakładamy firmę

Dla wielu przedsiębiorców internetowych sklep będzie ich pierwszą działalnością, dlatego będą musieli założyć firmę. Wizyty w urzędzie nie ominą także właścicieli istniejących firm oraz spółek (uaktualnienie NIP-u, zmiany w PKD – Polska Klasyfikacja Działalności). W naszym przykładzie pokazujemy, jakie kroki musi przejść właściciel sklepu, który firmę dopiero otwiera. Nasze wskazówki należy traktować jako podstawowy drogowskaz.

URZĄD GMINY LUB MIASTA
Cel: wpis do ewidencji działalności gospodarczej
Wniosek składasz w miejscu zamieszkania (zameldowania), a nie w miejscu prowadzenia działalności. Musisz zgłosić zakres działalności, czyli tzw. PKD 1. Wpis kosztuje 100 zł, a jego każdorazowa modyfikacja 50 zł. Przemyśl zakres swoich usług. Przy wniosku musisz także podać nazwę firmy (jeżeli rejestrujesz się jako osoba indywidualna, nazwa firmy musi zawierać imię i nazwisko).

URZĄD STATYSTYCZNY
Cel: wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej
Otrzymujesz swój REGON. Zaświadczenie otrzymasz w ciągu 14 dni (zazwyczaj wcześniej). Złożenie wniosku i otrzymanie REGON-u jest bezpłatne. O wniosek mu-

FOT: MAURICIO JORDAN, FOTOLIA.COM

2 Tworzymy sklep internetowy

Zanim podejmiesz jakiekolwiek działania, musisz ustalić, co będziesz sprzedawać. To chyba najważniejsza decyzja, która prawdopodobnie będzie rzutowała na sukces twojej działalności. Pod uwagę musisz wziąć przede wszystkim dostępność towaru (to, co kupisz za swoją gotówkę, oraz to, co będziesz w stanie otrzymać od dostawcy w ciągu jednego dnia) i ceny, w jakich możesz zdobywać towar.

Przed rozpoczęciem działalności, a nawet przed wyborem asortymentu, musisz koniecznie prześledzić rynek. Sprawdź, jaką masz konkurencję, jakie są średnie ceny i z jakiej liczby sklepów musisz się wybić. Korzystnie jest mieć taki towar, który można sprzedawać przez długi okres (nie wychodzi z mody czy nie jest obwarowany terminami przydatności). Dobrym przykładem są buciki dziecięce – produkty, które zostały z jesieni 2010, sprzedasz z powodzeniem wiosną 2011 roku.

Nazwa sklepu i domena

Bardzo istotną sprawą jest nazwa sklepu oraz rejestracja domeny. Najlepiej, jeśli i nazwa sklepu, i domena są takie same. Jeżeli na przykład sklep z ubraniami dla dzieci nazywa się „Małe ubranko", dobrze by było, żeby domena miała konstrukcję Maleubranko.pl.

Koszt domeny to kilka do kilkudziesięciu złotych rocznie. Wolne domeny można sprawdzać na stronach WWW firm hostingowych. Podczas wyboru firmy hostingowej zwróć uwagę na: limit transferu, pojemność, bazy danych, czytelność panelu administracyjnego.

Tworzenie sklepu

Skąd wziąć oprogramowanie i szatę graficzną do sklepu? Możemy skorzystać z jednej z płatnych lub darmowych platform lub zlecić to zadanie własnemu programiście. Można także skorzystać z oprogramowania typu open source i dopasować je do własnych potrzeb. Tutaj rozpiętość kosztów może być bardzo duża, wszystko zależy od wybranej opcji lub ceny programisty. Na końcu tego rozdziału podajemy adresy kilku firm oferujących gotowe rozwiązania.

Jeżeli chodzi o szatę graficzną twojej witryny, powinieneś się zdecydować na zatrudnienie grafika i wykonanie ciekawego, niepowtarzalnego wyglądu oraz logo twojego sklepu internetowego.

Poprawnie wykonane zdjęcie oraz dobrze przygotowany opis to połowa sukcesu. Na zdjęciu oferta jednego ze sklepów internetowych.

Prezentacja produktów

To, czy klient zdecyduje się na zakup, zależy w dużym stopniu od sposobu prezentacji towaru. Byle jakie zdjęcie powielone z innej witryny i lakoniczny opis producenta to przysłowiowe pójście na łatwiznę. Pamiętaj, że kupuje się przede wszystkim oczami, dlatego zdjęcie produktu powinno być wyraźne i dobrze wykonane. Niektóre typy towaru wymagają zrobienia kilku zdjęć (najlepiej u fotografa, chyba że sam masz dobry aparat i potrafisz fotografować). Oczywiście nie mówimy tutaj o butelce jakiegoś napoju czy kawie, ale o butach, odzieży czy elementach wyposażenia domu. Daj kupującemu możliwość dokładnego obejrzenia towaru, tak jak w tradycyjnym sklepie.

Następnie popracuj nad opisem, niech się wyróżnia, będzie dokładny i dyskretnie zachęca do zakupu towaru. Oczywiście nie musisz od razu tworzyć wszystkich idealnych opisów, z biegiem czasu możesz je poprawiać.

Platformy sklepowe

- www.istore.pl
- www.home.pl/sklepy-internetowe
- www.selly.pl
- www.100sklepow.pl
- www.shoper.pl
- www.sote.pl
- www.goshop.pl
- www.internetowesklepy.org
- www.webity.pl

sisz wystąpić w terminie 14 dni od daty otrzymania zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej. Adresy urzędów znajdziesz na stronie 2.

BANK I PRODUCENT PIECZĄTEK
Cel: założenie rachunku firmowego i zamówienie pieczątki firmy
Mimo że nie ma obowiązku posiadania pieczątki ani rachunku bankowego firmy, są one wymagane w ZUS-ie i urzędzie skarbowym. Numer konta firmowego jest bardzo ważny dla właścicieli sklepów, bo tam klienci będą wpłacać za zakupy.

URZĄD SKARBOWY
Cel: wystąpienie o Numer Identyfikacji Podatkowej – NIP
Jest to obowiązek ewidencyjny, któremu podlega każdy podmiot prawa. Musisz się po taki numer zgłosić. Potrzebujesz wypisu z ewidencji działalności gospodarczej (osoby fizyczne), wypisu z Krajowego Rejestru Sądowego, umowy spółki (osoby prawne) oraz pieczątki firmowej i dokumentu poświadczającego tytuł prawny do lokalu, w którym jest siedziba.

ZUS
Cel: opłacanie składek
Prowadząc działalność gospodarczą, jesteś zobowiązany do płacenia składek na ubezpieczenie społeczne (zarówno za siebie, jak i za swoich ewentualnych pracowników). Masz 7 dni na zgłoszenie tego do ZUS-u.

Przydatne adresy

1 www.pkd-24.pl
2 www.stat.gov.pl

3 Oferta sklepu i obsługa klienta

Wśród osób rozpoczynających internetowy handel panuje przekonanie, że wyznacznikiem sukcesu jest tylko jak najniższa cena, którą zaoferujemy klientowi, i przeświadczenie, że musi być niższa niż u konkurencji. W praktyce to przekonanie porzuciła już większość przedsiębiorców, którzy pierwsze kroki w e-biznesie mają za sobą.

W prowadzeniu sklepu ważne jest budowanie zadowolenia klientów z zakupu oraz ich lojalności. Liczy się dobra, fachowa i miła obsługa oraz sprawna przesyłka towaru. Winienie za opóźnienia przesyłki poczty, kurierów czy banku to tłumaczenia, których należy się wystrzegać.

Gdy sklep działa już pełną parą i wszystkie jego elementy sprawnie funkcjonują, możesz pomyśleć o dołączeniu swojej oferty do porównywarki cenowej. W ten sposób klientom bedzie łatwiej znaleźć twoją ofertę. Proces dołączania trwa zazwyczaj od jednego do kilku dni. Szczegółów szukaj na 1, 2 i 3.

Przesyłka

W każdym sklepie istotną rolę stanowi tania przesyłka oraz wybór formy płatności. Jeżeli chodzi o przesyłanie towaru, powinieneś mieć w swojej ofercie Pocztę Polską oraz firmę kurierską. W pierwszym wypadku ceny są dla wszystkich jednakowe, a w drugim można je negocjować.

Im większy obrót i więcej przesyłek, tym tańszego możesz zdobyć kuriera. Warto rozejrzeć się na rynku (firm jest coraz więcej) i podpisać korzystną umowę z firmą kurierską. Obecnie można wynegocjować cenę około 10 złotych netto za przesyłkę, gdy w okresie rozliczeniowym trwającym np. 15 dni wyślesz łącznie paczki za kwotę 150 zł (wychodzi około jednej paczki dziennie). Jeśli nie przekroczysz tej kwoty, firma policzy za każdą paczkę według obowiązującego cennika. To tylko przykład, dlatego sam wykonaj kilka telefonów do handlowców z firm kurierskich.

W tym momencie warto wspomnieć o dobrze zabezpieczonym i zapakowanym towarze. Zwróć na to uwagę, klienci to docenią, a dla ciebie to praktycznie żaden koszt. Pamiętaj: jeżeli tylko masz taką możliwość, wprowadź darmowy odbiór osobisty oraz darmową dostawę w obrębie miasta, w którym mieszkasz (możesz ewentualnie wprowadzić symboliczną opłatę 3 złotych, przy kilku paczkach zwrócą się koszty paliwa).

Wcześniej czy później w internecie pojawią się opinie klientów na temat twojego sklepu. Dobre opinie skłaniają kolejnych klientów do wybrania właśnie twojego sklepu. To przykład, że walczyć należy jakością obsługi, a nie samą ceną.

Płatności

Za zakupiony towar klient musi zapłacić. Zazwyczaj chce to zrobić wygodnie i przede wszystkim bezpiecznie oraz wybrać najlepszy dla siebie sposób uregulowania należności. Dlatego podczas tworzenia sklepu trzeba się zająć i tym aspektem. Niewymagającym żadnych kroków sposobem zapłaty jest forma „za pobraniem". Wysyłasz nabywcy paczkę, pieniądze odbiera kurier lub listonosz, a następnie przekazuje je tobie. Minusem takiego rozwiązania jest droższa cena wysyłki oraz czas, który musi upłynąć, zanim pieniądze znajdą się u ciebie.

Dla sprzedawcy chyba najlepszym sposobem jest szybki przelew lub karta kredytowa. Co prawda firma pośrednicząca pobiera nawet 3 proc. prowizji, ale pieniądze szybko docierają na konto sklepu. O sposobach płatności więcej się dowiesz, odwiedzając poniższe adresy.

Płatności i porównywarki

1. www.ceneo.pl
2. www.skapiec.pl
3. www.nokaut.pl
- www.platnosci.pl
- www.paypal.pl
- www.przelewy24.pl
- www.polcard.pl
- www.ecard.pl

4 Zaopatrzenie sklepu w towar

Prawie każdego początkującego e-handlowca nurtuje zagadnienie własnego magazynu oraz jego zaopatrzenie. Błędem jest myślenie, że sklep internetowy da się prowadzić bez posiadania własnego asortymentu, który jest dostępny od ręki. Wielu początkujących przedsiębiorców chciałoby zbierać zamówienia, a dopiero potem kupować i wysyłać towar do klienta. Tak w większości przypadków się nie da, pomijając fakt, że to raczej pośrednictwo (gdzie każdy zarabia kilka procent), a nie handel bezpośredni. Dlaczego? Pomijając sklep z meblami, gdzie na produkt i tak czeka się kilka dni (nawet w zwykłym sklepie), inne branże rządzą się swoimi prawami.

Szybka wysyłka towaru to zadowolenie klienta, które przekłada się na sukces sklepu. Klienci pójdą do sklepu, który wysyła towar w ciągu 24 godzin, a nie kilku dni.

Zaopatrzenie magazynu

Już na samym początku musisz dysponować fizycznie około 30–40 proc. wystawionego w sklepie towaru. Później, gdy sprzedaż ruszy, będziesz się mniej więcej orientował, co wybierają klienci.

Dobrym pomysłem jest dublowanie zamówienia. Skoro raz sprzedałeś towar, to przy kolejnym zamówieniu dokup już dwie takie pozycje. Przecież jest zainteresowanie, dwie osoby, to już raczej nie przypadek, a ty, zamawiając od razu trzeci egzemplarz, dodajesz go automatycznie do swojego stanu. Przy kolejnej sprzedaży możesz błyskawicznie zrealizować zamówienie. Zostanie to docenione, ponieważ dostępność towaru w ciągu 24 godzin jest często kryterium wyboru sklepu podczas składania zamówienia.

Weźmy pod uwagę, że skoro chcemy działać tylko na podstawie zasady: kupujemy towar, gdy pojawia się klient, raczej nie mamy szans na przetrwanie. Wyjątkiem są sklepy z wybranym asortymentem (do nich z pewnością można zaliczyć meble czy rękodzieło).

Gdy produktu nie ma w magazynie

Ustaliliśmy już, że im więcej oferowanego asortymentu w magazynie, tym lepiej. Jednak na co zwrócić uwagę przy obracaniu towarem wirtualnym, który jest w naszej ofercie, ale przed wysłaniem do klienta musimy go zamówić?

Musisz ustalić ze swoim partnerem hurtowym (dostawcą), jak szybko jest w stanie wysłać towar, czy musisz dokonać przedpłaty, w jaki sposób możesz udokumentować wpłatę (np. elektroniczne potwierdzenie przelewu), ile wynosi minimum logistyczne (od tej kwoty hurtownia realizuje zamówienia), o której godzinie wysyła paczki i o której musisz najpóźniej złożyć zamówienie, żeby paczka wyszła do ciebie w danym dniu. Pamiętaj, że warto mieć kilka alternatywnych źródeł dostawy.

Jak dobrać towar?

Zaopatrzenie sklepu w towar to twój pierwszy poważny wydatek. Musisz to dobrze przemyśleć, ponieważ zanim sam się przekonasz, co sprzedaje się najlepiej, pierwszą partię produktów musisz zakupić za gotówkę lub wziąć na termin (jeżeli masz dobre źródło). Czym zatem można się kierować przy wyborze asortymentu:

- Najlepiej sprzedające się pozycje u konkurencji (możesz to sprawdzić w sklepach, w porównywarkach, w serwisach z opiniami).
- Dobór produktów, które sam byś kupił lub zrobiliby to twoi znajomi (możesz pokazać im ofertę i wybrać towar wskazany przez największą liczbę osób).

5 Promocja sklepu

Klienci mogą poznać twój sklep przez Allegro. Nazwa twojego konta może być taka sama jak nazwa sklepu.

Planując założenie sklepu, warto już wcześniej rozpocząć działalność na aukcjach internetowych. Należy wykorzystać dostęp do ogromnego rynku, gdzie codziennie setki tysięcy internautów robią zakupy, przywiązują się do sprzedawców i, co bardzo ważne, poznają i zapamiętują nazwy kont i sklepów. Serwisy aukcyjne to doskonała reklama dla twojej działalności oraz dodatkowy kanał zbytu dla twoich towarów.

Pokaż swój produkt

Klient, który zakupi twój produkt na aukcji, może później nabyć towar w twoim sklepie. Korzystnie jest, gdy konto na aukcjach jest równocześnie nazwą lub nawet adresem twojego sklepu internetowego.

Warto także zainwestować w szablon, czyli szatę graficzną twojej aukcji. Oprócz tego, że grafika powinna nawiązywać tematycznie do działalności, którą prowadzisz, należy zadbać także o reklamę sklepu (zdjęcia, motywy graficzne). Poświęć także czas na odpowiednie skonstruowanie treści aukcji. Zadbaj, aby klient dowiedział się o sklepie i zakupy zrobił właśnie w nim.

Marketing dla każdego

Założenie internetowego sklepu można porównać do postawienia budki z towarem w szczerym polu. Dlaczego? Bo praktycznie w obu przypadkach o powstaniu nowego sklepu nikt nie wie. Do tego dochodzi fakt, że internetowych marketów w polskiej sieci jest już ponad 12 tysięcy. Jak zatem oznajmić światu, że mamy ciekawy produkt, w dobrej cenie i chcemy go sprzedać?

Najprostszym sposobem jest wykorzystanie swoich znajomych i ogólnie dostępnych kanałów reklamowych. Mowa tutaj o portalach społecznościowych (np. Fanpage na Facebooku) oraz promocja witryny na forach dyskusyjnych, zaprzyjaźnionych witrynach i blogach.

Warto rozważyć skorzystanie z tańszych form reklamy zamieszczanych w postaci widgetów (AdTaily czy Ad4Mass). Ogłoszenia w tej formie zaczynają się już od złotówki czy kilku złotych za dzień. Korzystnie jest, aby twój baner, przynajmniej początkowo, gdy nie masz za dużo gotówki, pojawił się na witrynach powiązanych tematycznie z asortymentem twojego sklepu.

Nawet w początkowej fazie reklamowania twojego przedsięwzięcia nie możesz pominąć pozycjonowania witryny pod względem wyszukiwarek. Szerzej pisaliśmy o tym w numerze 4/2010, na 80.

Niech cię zapamiętają

1. W e-mailu (odpowiedzi do klienta) zawsze dołączaj sygnaturkę z danymi twojego sklepu (adres WWW, e-mail, telefon).
2. Przy wysyłaniu paczki z towarem pomyśl o jakimś darmowym bonusie, może to być gadżet z logo sklepu.
3. Do wysłanej paczki koniecznie dołączaj ulotkę lub wizytówkę swojego sklepu internetowego.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres pawel.bijata@pcformat.pl

Twój czas i pieniądze

Czas, jaki musisz poświęcić na uruchomienie sklepu, w dużej mierze zależy od ciebie i pracy, jaką wykonasz. Jednak należy założyć, że zajmie to **minimum miesiąc**.

Także koszty działalności to spore widełki (koszt zdjęć, platformy, założenia firmy, grafika, księgowość, ZUS, domena). Samo założenie działalności to wydatek kilkuset złotych. Na początek warto mieć **kilkanaście tysięcy złotych** na sklep oraz na pierwsze zaopatrzenie.

Pamiętaj, że na swoją działalność (jeżeli jesteś bezrobotny) **możesz dostać nawet 17 tysięcy bezzwrotnej pomocy**. Szczegółów i dodatkowych informacji szukaj na stronie Europejskiego Funduszu Społecznego www.efs.gov.pl

REKLAMA

Zrób backup swoich kont

FOT. QAZZ76, FOTOLIA.COM

Przechowywanie danych w serwisach internetowych uchodzi za bezpieczniejsze niż trzymanie na twardym dysku, ale ryzyko ich utraty również istnieje, np. w wyniku awarii serwisu. Warto więc wykonać kopię zapasową wszystkich plików przechowywanych w sieci. Dodatkową zaletą jest „uwolnienie danych", które można potem przenieść do innego serwisu. [Bartłomiej Mrożewski]

Gmail Backup

Backup wiadomości z Gmaila

Do archiwizacji i przenoszenia danych z Gmaila najlepiej posłużyć się bezpłatnym narzędziem Gmail Backup, które znajdziesz w sieci pod adresem 1.

1 Aby archiwizacja poczty była możliwa, włącz w ustawieniach konta Gmail dostęp za pomocą protokołu IMAP. W tym celu zaloguj się do swojego konta, następnie kliknij link Ustawienia w lewym górnym rogu.

2 W panelu ustawień kliknij zakładkę Przekazywanie i POP/IMAP. Następnie w sekcji Dostęp IMAP: zaznacz opcję Włącz IMAP i potwierdź, klikając Zapisz zmiany.

3 Instalacja przebiega standardowo. Po jej zakończeniu należy uruchomić aplikację. Program ma tylko jedno okno dialogowe, które pojawia się od razu po jego starcie. Konfigurację rozpocznij od wpisania w polu Gmail login: adresu pocztowego, z którego chcesz pobrać pocztę, następnie w polu Gmail password: podaj swoje hasło.

4 Teraz kliknij przycisk Directory i wskaż, gdzie mają być zapisane ściągane e-maile. Na końcu kliknij Backup. Odtwarzanie backupu na innym koncie Gmail także jest proste. Wystarczy zmienić login oraz hasło i kliknąć przycisk Restore.

Backupify

Kopie różnych aplikacji w chmurze

Do backupowania danych z kont internetowych można także użyć wyspecjalizowanego serwisu Bacupify.com, który obsługuje kilkadziesiąt najpopularniejszych aplikacji internetowych. W przeciwieństwie do opisanych wyżej sposobów Backupify nie ściąga danych na dysk komputera, lecz tworzy bezpieczną kopię danych w chmurze. Mimo że serwis jest płatny, można za darmo utworzyć konto próbne, które pozwala na archiwizację jednej wybranej aplikacji internetowej.

1 Aby założyć konto w serwisie, wejdź na stronę 2, kliknij link Sign Up w prawym górnym rogu, wypełnij krótki formularz rejestracyjny i potwierdź, klikając Register.

2 Następnie otwórz skrzynkę pocztową, którą podałeś w formularzu rejestracyjnym, i kliknij link przesłany w e-mailu aktywującym konto. Teraz czas na konfigurację usługi backupu wybranego konta. Pokażemy ją na przykładzie konta w popularnym serwisie Twitter.

3 Aby skonfigurować konto, kliknij odnośnik Manage przy ikonie wybranej usługi. Następnie w ramce:

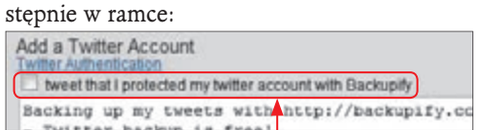

odznacz opcję ■, a potem kliknij odnośnik Twitter Authentication.

4 Pojawi się nowe okno przeglądarki z formularzem autoryzacji zewnętrznej aplikacji w Twitterze. W dwóch dostępnych polach wpisz kolejno: adres e-mailowy w pole Username or Email: i hasło w pole Password:, potwierdź, klikając Allow. Od tego momentu serwis będzie wykonywał cotygodniową kopię treści zgromadzonych w Twitterze. Pierwsza kopia powinna się pojawić po kilku godzinach.

5 Aby przejrzeć archiwa, na stronie Bacupify kliknij zakładkę Archives. Z listy wybierz usługę Twitter, a następnie z listy poniżej wybierz nazwę konta. W zakładce History można przejrzeć chronologiczną listę wszystkich backupów zrobionych w ramach konta Bacupify. Aby pobrać plik, wystarczy go kliknąć *prawym* klawiszem myszy i zapisać na dysku.

Funkcja eksportu

Pobieranie plików z Google Docs

Jeśli chcesz przenieść pliki z internetowego pakietu biurowego Dokumenty Google na dysk komputera, możesz to zrobić za pomocą wbudowanej w ten serwis funkcji eksportu.

1 Po zalogowaniu się do serwisu zaznacz na liście dokumentów dowolny plik, klikając pole wyboru z lewej strony nazwy. Następnie kliknij przycisk Więcej czynności i z menu wybierz polecenie Eksportuj...

2 Wyświetli się okno Przekonwertuj i pobierz. Domyślnie program przewiduje pobranie jednego pliku. Aby pobrać wszystkie, kliknij zakładkę Wszystkie elementy. Zanim pobierzesz pliki, musisz wybrać format, do którego mają zostać skonwertowane. Domyślnie Google przygotowuje pliki w standardzie MS Office, co jest wygodne, jeśli mają być edytowane w MS Office. Ten format możesz zastąpić innym.

3 Jeśli chcesz szybko zmienić format na PDF, kliknij odnośnik ■.

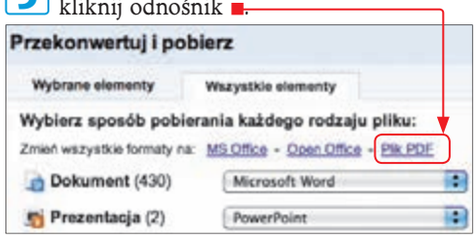

W ten sam sposób możesz ustawić format wszystkich plików na otwarty standard ODF, obsługiwany m.in. przez OpenOffice. W tym celu kliknij odnośnik Open Office.

4 Format plików możesz także zmodyfikować indywidualnie dla każdego rodzaju. Jeśli chcesz pobrać pliki tekstowe w formacie RTF, kliknij rozwijaną listę Dokument i wybierz z niej opcję ✓ Tekst sformatowany (RTF). Po zakończeniu ustawiania formatów rozpocznij pobieranie, klikając przycisk Pobierz. Dokumenty zostaną przygotowane do pobrania w formie jednego archiwum ZIP, które musisz zapisać na dysku.

Fotobounce

Ściąganie zdjęć z Facebooka na dysk

Wiele zdjęć jest przesyłanych na Facebook bezpośrednio z telefonu komórkowego z pominięciem dysku komputera. W związku z tym jedyną ich kopię znajdziesz właśnie na Facebooku. Aby je wygodnie przegrać na dysk, skorzystaj z bezpłatnego programu Fotobounce, który znajdziesz na stronie 3. Poza ściąganiem własnych zdjęć możesz także pobierać wszystkie albumy udostępnione przez twoich znajomych.

1 Po pobraniu i zainstalowaniu programu, co przebiega w sposób standardowy, uruchom aplikację. Fotobounce przy pierwszym uruchomieniu spyta cię, którego katalogu użyć do przechowywania kolekcji zdjęć. Domyślnie wybrany jest katalog **Obrazy z folderu domowego użytkownika**. Najlepiej zostawić ten katalog bez zmian.

2 Gdy znajdziesz się w oknie startowym programu, kliknij przycisk Facebook. Zanim będziesz mógł przegrać zdjęcia, musisz się zalogować. W tym celu w oknie obsługi Facebooka kliknij przycisk Login i w oknie Zaloguj się | Facebook podaj swój adres e-mailowy i hasło do konta w serwisie, a na końcu kliknij Zaloguj się.

3 Po zalogowaniu pojawią się w oknie Fotobounce przyciski linkujące do twoich albumów – Albums, przyjaciół – Friends, a także stron, których jesteś fanem – Pages, oraz grup, do których należysz – Groups:

Z każdego z tych obszarów będziesz mógł ściągać zdjęcia. Proces prześledzimy na przykładzie pobierania udostępnionych albumów z profilów znajomych.

4 Aby pobrać zdjęcia, kliknij przycisk ■.

W kolejnym kroku zobaczysz listę profilów powiązanych z twoim kontem. Każdy jest ilustrowany zdjęciem profilowym znajomego. Teraz wybierz profil, z którego chcesz ściągnąć zdjęcia, i kliknij odpowiednią ikonkę.

5 W tym momencie zobaczysz wszystkie albumy udostępnione przez znajomego, a także osobny katalog ze zdjęciami udostępnionymi na tablicy. Aby pobrać album, kliknij ikonę wybranego albumu, a gdy załadują się zdjęcia, zaznacz myszą te, które chcesz pobrać. Następnie kliknij strzałkę ulokowaną z lewej strony powyżej zdjęć. W ten sposób wywołasz okno dialogowe Select album, w którym określasz położenie albumu w programie, w którym mają być zapisane zdjęcia z Facebooka.

6 Aby utworzyć album, kliknij myszą odpowiedni odnośnik, w naszym przykładzie ■,

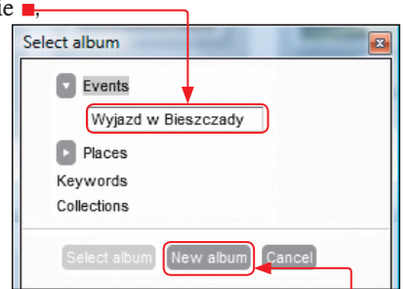

w obszarze Events. Następnie naciśnij ■, w polu formularza wpisz nazwę albumu i potwierdź, naciskając klawisz **[Enter]**. Na końcu kliknij przycisk Select album, po czym rozpocznie się pobieranie plików. Postęp pobierania będzie można obserwować w oknie Photo transfers. Po zakończeniu procesu pojawi się komunikat ■.

W tym momencie możesz zamknąć okno transferu.

SocialSafe

Backup całego Facebooka

Jeżeli chcesz mieć zachowany cały profil Facebooka: posty na tablicy, listę znajomych itp., możesz posłużyć się płatną, ale niedrogą (ok. 3 euro) aplikacją SocialSafe, którą znajdziesz na stronie 4. Program jest napisany w technologii Adobe Air i do jego uruchomienia niezbędna jest instalacja środowiska uruchomieniowego Adobe Air, do pobrania ze strony 5.

Po zainstalowaniu aplikacji musisz przy pierwszym uruchomieniu połączyć ją z Facebookiem, wyrażając zgodę na dostęp do twoich danych profilowych. W tym momencie serwis wykonuje na twoim dysku twardym kompletną kopię danych, jakie umieściłeś w profilu. Następne kopie są wykonywane przyrostowo, więc zajmują znacznie mniej czasu niż pierwszy backup. Po zachowaniu danych możesz przeglądać dane także bez dostępu do sieci.

Ciekawą funkcją jest TimeCapsule, dzięki której możesz obserwować, jak twój profil oraz informacje od znajomych zmieniały się na przestrzeni czasu, nawet jeśli te dane (np. statusy) zostały usunięte przez użytkownika konta w późniejszym okresie.

Adresy internetowe

1 www.gmail-backup.com 2 www.backupify.com
3 www.fotobounce.com 4 www.socialSafe.net
5 http://get.adobe.com/air/

Skanowanie od ręki...
SCANLINE MT4090 to idealne rozwiązanie dla agentów ubezpieczeniowych, architektów, rzeczoznawców, studentów i wszystkich tych, którzy szanują swój czas i pieniądze.
media-tech
SCANLINE zapewnia mobilność, uniwersalność i pewność działania, w każdym miejscu, w każdej sytuacji.
SCANLINE jest dostępny w pakiecie z rewelacyjnym wielojęzycznym oprogramowaniem OCR, które umożliwia przekształcanie zeskanowanych treści na wersję edytowalną.
Bardzo poręczny, przenośny skaner
Łatwy w obsłudze, idealny do codziennego użytku
Doskonały do skanowania książek, czasopism i dokumentów o rozmiarze do A4
Sygnalizacja poprawnego skanowania przy każdej operacji
Zasilany 2 bateriami AA, które wystarczą do zeskanowania około 200 stron dokumentów
Bezpośredni zapis do pliku JPEG na karcie Micro SD
www.media-tech.eu
MAX 600 DPI
32 GB microSD
USB PORT
KOLOR MONO PLIKI JPG
FORMAT A4
BATERIE
Knows Your needs
* Karta nie jest częścią zestawu

Facebook i Skype w e-mailu

Nie opuszczając programu pocztowego Outlook, możesz sprawdzić, co się dzieje na Facebooku, albo korzystać z komunikatora Skype. Potrzebujesz tylko odpowiednich wtyczek. [Paweł Bijata]

FOT. V. KOCHELAEVS, FOTOLIA.COM

Korzystając z Facebooka, jesteś informowany przez pocztę elektroniczną o aktywności swoich znajomych. Dostajesz powiadomienia o dodanych komentarzach czy nowych zdjęciach. Wtedy oczywiście musisz otworzyć przeglądarkę, wyświetlić stronę Facebooka i zalogować się na swoje konto. Chyba że skorzystasz z wtyczki Outlook Social Connector, która pozwoli w oknie programu pocztowego od razu przejrzeć wpisy, zdjęcia oraz zobaczyć, co się dzieje na tablicy znajomego.

Podobnie funkcjonuje wtyczka integrująca Outlook z komunikatorem Skype. W tym przypadku bez potrzeby opuszczania okna programu pocztowego możesz dzwonić do znajomych z listy kontaktów e-mailowych. Wystarczy zaznaczyć wiadomość od znajomego, do którego chcesz zadzwonić, i wybrać z paska narzędzi odpowiedni przycisk. Obie prezentowane wtyczki dodają niewielkie przyciski pod paskiem narzędzi w programie Outlook i w żaden sposób nie utrudniają korzystania z programu pocztowego.

Gdy nie ma okna logowania

Jeżeli wykonując krok 3 warsztatu „Facebook w oknie Outlooka", nie zobaczysz na ekranie okna konfiguracji wtyczki, musisz je wywołać samodzielnie. W tym celu w głównym oknie programu Outlook kliknij Narzędzia i wybierz polecenie: Ustawienia kont sieci społecznościowych... Dalej postępuj tak, jak pokazano w kroku 3.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres pawel.bijata@pcformat.pl

Facebook w oknie Outlooka

Dodatkową funkcję w programie pocztowym Outlook uzyskasz dzięki instalacji darmowej wtyczki udostępnionej przez Microsoft. Konfiguracja zajmie kilka minut. Przed instalacją zamknij program pocztowy Outlook oraz przygotuj login i hasło do konta w portalu społecznościowym Facebook.

1 Aplikację Outlook Social Connector pobierasz ze strony Microsoftu. Otwórz witrynę 1 i w polu wyszukiwania wpisz nazwę aplikacji. Zależnie od posiadanej wersji oprogramowania pobierasz jeden z dostępnych plików. Dla Outlooka 2010 w wersji 32-bitowej oraz dla Outlooka 2003 i 2007 kliknij przycisk Pobierz przy nazwie plików OSCFB-x86-pl-pl.exe, dla Outlooka 2010 w wersji 64-bitowej kliknij Pobierz przy nazwie OSCFB-x64-pl-pl.exe. Zapisz plik na dysku. Zamknij program Outlook.

2 Uruchom pobrany instalator, klikając ikonę ■.

Rozpocznie się instalacja wtyczki. W pierwszym oknie kliknij Zainstaluj. Poczekaj, aż aplikacja pobierze potrzebne składniki, zaakceptuj warunki umowy licencyjnej i kliknij Kontynuuj. Następnie postępuj jak przy standardowej instalacji programu. Wykonuj kolejne polecenia wyświetlane na ekranie. Instalacja powinna zająć kilka minut.

3 Uruchom program Outlook. Na ekranie zobaczysz okno dialogowe, w którym kliknij przycisk Dalej. W oknie konfiguracji wtyczki zaznacz pole obok logo Facebooka ■. Podaj także swoją nazwę użytkownika i hasło do Facebooka ■. Kliknij przycisk Połącz. Jeżeli poprawnie podałeś dane, zobaczysz komunikat:

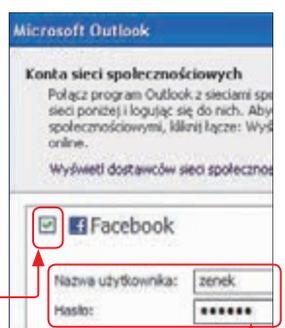

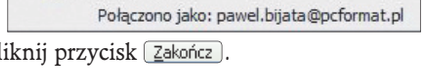

Kliknij przycisk Zakończ.

4 Od tej pory, gdy znajomy opublikuje cokolwiek na twojej tablicy lub doda komentarz, to oprócz informacji przesłanej na adres e-mailowy zobaczysz także, co nowego dzieje się na jego tablicy:

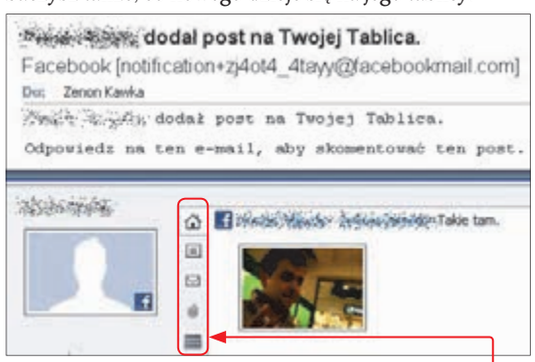

W ten sposób możesz mieć dostęp do zdjęć i komentarzy wprost z okna programu pocztowego.

5 Korzystając z wtyczki Outlook Social Connector, warto się także zapoznać z dodatkowymi funkcjami, jakie oferuje. Dostępne opcje są ulokowane obok zdjęcia profilowego danej osoby (poniżej właściwej informacji tekstowej) ■.

Skype razem z Outlookiem

Skoro masz już w programie pocztowym podgląd konta na Facebooku, możesz dołożyć jeszcze jedną funkcję. Dzięki dodatkowi Skype Email Toolbar masz możliwość korzystania z komunikatora Skype bezpośrednio z okna programu Outlook.

1 Aby pobrać wtyczkę Skype współpracującą z Outlookiem, należy odwiedzić oficjalną stronę komunikatora pod adresem **2**. Aby odszukać dodatek, wpisz na stronie w polu wyszukiwania jego nazwę i wciśnij klawisz **[Enter]**. Wtyczka zostanie odszukana. Teraz wystarczy kliknąć przycisk Download now i zapisać plik na dysku twardym.

2 Zanim rozpoczniesz instalację dodatku, zamknij programy Outlook i Skype. Uruchom instalator pobranego pliku, klikając ikonę ■.

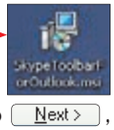

Standardową instalację aplikacji przeprowadzasz, klikając kolejno Next >, Install i Finish. Nowy pasek narzędzi będzie już dostępny w twoim programie pocztowym.

3 Uruchom program pocztowy Outlook. Na ekranie monitora wyświetli się automatycznie okno konfiguracji wtyczki:

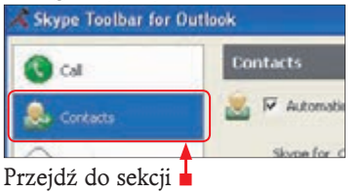

Przejdź do sekcji ■ i zaznacz pole obok polecenia:

Dzięki temu aplikacja od razu odszuka adresy e-mailowe twoich znajomych ze Skype'a. Kliknij OK.

4 Od tej chwili na pasku narzędzi programu Outlook pojawi się przycisk ■.

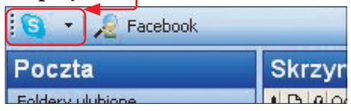

Służy on do wywoływania funkcji komunikatora z programu pocztowego.

5 Uruchom Skype'a. Przy pierwszym starcie (po zainstalowaniu wtyczki) zobaczysz w oknie komunikatora pytanie, czy program ma zezwolić na współpracę z Outlookiem:

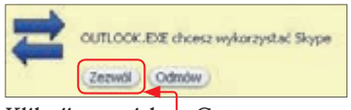

Kliknij przycisk ■. Gotowe.

6 Teraz wystarczy, że w swoim programie pocztowym zaznaczysz wiadomość od użytkownika, którego masz na liście Skype'a, i już możesz do niego dzwonić, klikając przycisk ■.

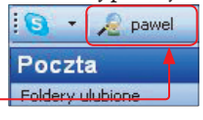

Adresy internetowe

1 http://www.microsoft.com/downloads
2 www.skype.com

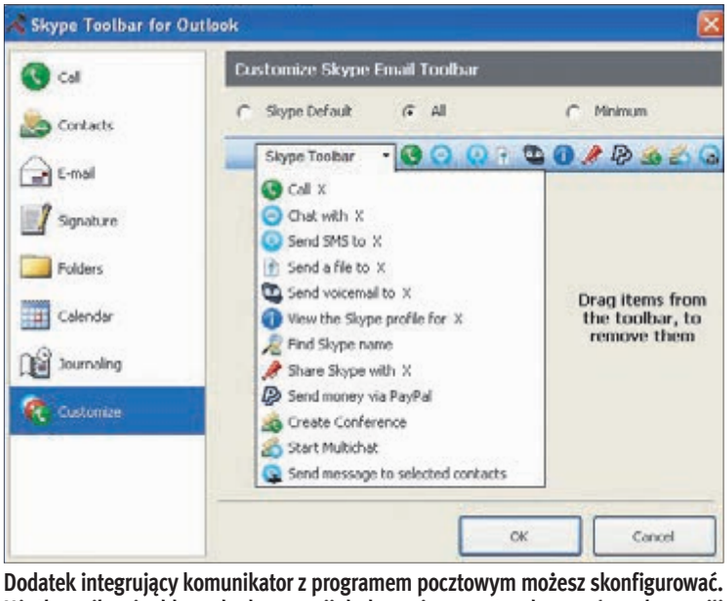

Dodatek integrujący komunikator z programem pocztowym możesz skonfigurować. Użytkownikowi oddano do dyspozycji dodawanie sygnatur do wysyłanych e-maili oraz możliwość uaktywnienia dodatkowych przycisków dostępnych w pasku narzędzi Skype Email Toolbar. ■

REKLAMA

THE POWER SUPPLY.

ZASILACZ KLASY ZŁOTEJ.

Zasilacze Modu87+ i Pro87+ stanowią idealny wybór w najbardziej popularnym przedziale mocy pomiędzy 500W a 900W. Nowa, przełomowa topologia DHT pozwala na uzyskanie sprawności maksymalnej na poziomie 93% (certyfikat 80 PLUS® Gold). Do czterech potężnych linii 12V z oddzielną ochroną przed wysokim prądem (OCP) oferując stabilne i bezpieczne napięcie. Poprzez nowatorskie sterowanie obrotów wentylatora SpeedGuard oraz opatentowane łożysko typu Twister Modu87+ i Pro87+ pracują praktycznie bezgłośnie. 5-letnia gwarancja producenta.

Aktualna promocja w Proline.pl
Kup zasilacz Enermax (500W lub więcej) i zdobądź 2 wentylatory 120mm serii Enermax Apollish!

ENERMAX
POWER. INNOVATION. DESIGN.

www.the-power-supply.pl • support@enermax.pl

Kupisz w:
www.proline.pl • www.komputronik.pl

Poleć ciekawą stronę

Z ogromnych zasobów internetu wybieramy dla Was to, co najciekawsze. Witryny, które szczególnie przypadły do gustu redakcji, oznaczyliśmy kolorem czerwonym. Odwiedzane przez ekspertów – niebieskim. Zielony kolor przeznaczyliśmy dla stron, które polecili i opisali czytelnicy PC Formatu. [Paweł Bijata]

Jak polecić WWW

Chciałbyś polecić czytelnikom swoją własną albo inną ulubioną stronę WWW? Wyślij propozycję na adres **pawel.bijata@pcformat.pl**, wpisując w tytule: **Polecam WWW**. Podaj adres strony i uzasadnij swój wybór. Najciekawsze propozycje opublikujemy w tej rubryce.

www.gamefaqs.com

Od fanów dla fanów gier

Strona czytelnika

Poleca Katarzyna Szelenbaum z Warszawy

To miejsce, które każdy zapalony gracz powinien odwiedzić. Znajdują się tutaj nie tylko podstawowe informacje na temat wielu tytułów, ale także daty premier światowych, liczne recenzje pisane przez samych graczy, streszczenia fabuł, a nawet skrypty dialogów. Dużym plusem witryny są darmowe i bardzo często niezwykle szczegółowe poradniki stworzone przez fanów dla fanów. Jeżeli utknąłeś w grze i nie wiesz, co dalej począć, koniecznie wejdź na tę stronę i korzystaj z bogatej skarbnicy wiedzy.

www.lotnictwo.net.pl

Wszystko o lotnictwie

Strona czytelnika

Poleca Dariusz Kupisz z Łęczycy

Na śledzenie tej strony poświęcam niemal każdego dnia przynajmniej po kilka minut. To w zasadzie forum o wszystkim, co może interesować sympatyków lotnictwa, przede wszystkim cywilnego, ale nie tylko. Znajdziemy tutaj zapowiedzi i relacje z pokazów lotniczych, informacje o lotniczych wypadkach, tysiące zdjęć samolotów, informacje o aktualnych przelotach uzupełnione fotografiami (spotters), a ostatnio doszedł sklepik z mnóstwem lotniczych gadżetów.

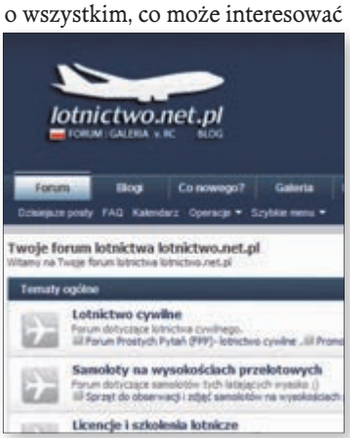

Jak już wspomniałem, to strona nie tylko dla pasjonatów lotnictwa. Można tu znaleźć informacje przydatne dla podróżujących samolotami: zasady obowiązujące podczas lotów i aktualne promocje wielu linii lotniczych z całego świata. Okazuje się, że łącząc kilka promocji, można np. za nieco ponad 200 zł polecieć z Poznania do Krakowa przez Frankfurt i Pragę. To może być ciekawy sposób na spędzanie wolnego czasu i poznawanie ciekawych miejsc.

www.bezpieczniejwsieci.pl

Bądź bezpieczny w sieci

Typ eksperta

Poleca Karol Świtała, rzecznik prasowy PayPal

Bezpieczniej w sieci to prawdziwa skarbnica wiedzy na temat zagrożeń płynących z internetu. Na portalu znajdą się wszystkie informacje oraz aktualne porady dotyczące zakupów, pracy i relaksu w globalnej sieci. Zostanie także wyposażony w wyszukiwarkę, która po wpisaniu właściwej frazy zaproponuje odpowiednie poradniki lub artykuły na interesujący temat. Materiał ma zwracać uwagę na niebezpieczeństwa i wyjaśniać, jak się przed nimi skutecznie chronić. Obok artykułów na stronie znajdują się również poradniki wideo z wypowiedziami ekspertów z branży IT.

www.nakanapie.pl

Klub fanów książek

Redakcja poleca

Poleca Mateusz Nosel, redakcja PC Format

Serwis skupia społeczność miłośników książek. Traktuje zarówno o ich czytaniu, jak i zakupie ciekawych pozycji. Na łamach witryny znajduje się obecnie baza licząca ponad 400 tys. tytułów. Użytkownicy mogą tworzyć swoje prywatne kolekcje oraz oceniać i komentować wszystkie pozycje. W ramach serwisu działa forum dyskusyjne, na którym można porozmawiać z miłośnikami książek z całej Polski.

www.gruperia.pl

Agregat promocji

Redakcja poleca

Poleca Paweł Bijata, redakcja PC Format

Agregat ofert pojawiających się na łamach serwisów oferujących grupowe zakupy usług lub towarów po atrakcyjnych cenach (takich jak np. Gruper.pl czy Groupon.pl). Internauta dostaje zbiór ciekawych ofert w jednym miejscu. Witryna ma prostą konstrukcję i jest łatwa w obsłudze. Można segregować oferty względem rodzaju, aglomeracji, cen i wielkości zniżki. Obecnie w serwisie pojawia się jednorazowo ponad 60 ofert.

www.ping.eu

Dobre narzędzia sieciowe

Strona czytelnika

Poleca Mariusz Kuriata z Łodzi

Strona w przejrzysty sposób gromadzi wszystkie podstawowe narzędzia przydatne każdemu, kto pracuje z sieciami. Mamy tutaj między innymi: nasz publiczny adres IP, ping i traceroute, czyli przydatne narzędzie do śledzenia pakietów w sieci, test szybkości łącza internetowego, sprawdzanie otwartych portów i kilka przydatnych kalkulatorów, w tym bardzo rozbudowany kalkulator miar. Zamiast błądzić po wielu witrynach, warto zapamiętać ten prosty adres: www.ping.eu i mieć wszystkie ważne narzędzia w jednym miejscu.

www.atociheca.pl

Sensacyjne ciekawostki

Strona czytelnika

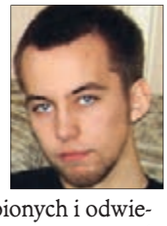

Poleca Kamil Maj z Solca Kujawskiego

Oryginalny pomysł na stronę i ciekawa rozrywka dla internautów. Tę witrynę warto mieć w ulubionych i odwiedzać ją codziennie przy porannej kawie czy prasówce. Na łamach strony każdego dnia pojawia się jedna ciekawostka w formie kwadratowej karteczki. Użytkownik ma także dostęp do wszystkich wiadomości z archiwum karteczek. Plusem witryny jest przyjemna szata graficzna i ciekawy sposób prezentowania informacji.

Granice przestają istnieć

Typ eksperta

Anna Sojka
zawodniczka Kingston Racing Team. Tegoroczna mistrzyni Polski w zjeździe rowerowym (downhill). Zawodowo związana z informatyką.

Internet to dla mnie narzędzie, dzięki któremu przestają istnieć granice, a słowo „odległość" traci na znaczeniu. Pracuję w firmie informatycznej. Jednym z moich obowiązków zawodowych jest wsparcie dla użytkowników systemów do zarządzania. A jak rozwiązać problem, który wystąpił w siedzibie klienta oddalonej o 500 km od mojej firmy? Najprościej... czyli „przejmując pulpit" (tzw. remote control). Łączę się z komputerem użytkownika i „grzebię" w jego systemie.

Niezbędne w mojej pracy

Niwelacja odległości, przekraczanie granic to dla mnie przede wszystkim możliwość bycia na bieżąco, nieograniczony dostęp do zasobów. W mojej codziennej pracy odwiedzam głównie strony producentów systemów do zarządzania, których wdrażaniem się zajmuję: sap.com, comarch.pl. Dzięki nim mogę ciągle pogłębiać swoją wiedzę, szukać odpowiedzi na pytania, a także mieć aktualne informacje odnośnie wszelkich „aktualizacji" i nowości.

Ze względu na sposób komunikacji z klientem dużo czasu spędzam na firmowej witrynie dataland.pl. Nie omijam również stron konkurencji. Ich adresy jednak pominę.

Języki obce

Nieocenionym wsparciem w codziennych potyczkach z językami obcymi jest strona translate.google.pl , słowniki slovnik.popina.cz (najlepszy do języka czeskiego) oraz dictionary.reference.com (angielski). Osobom wyjeżdżającym do Czech polecam seznam.cz mapy i bieżące informacje o Republice Czeskiej (niestety w czeskim języku).

W wolnym czasie

Internet to dla mnie najszybszy dostęp do codziennej informacji. Wiadomości to głównie gazeta.pl i wp.pl – prawdopodobnie z powodu posiadania poczty na tej domenie. Lubię wiedzieć, co się dzieje wokół mnie – stąd wizyty na lokalnych stronach: wisla.pl i ox.pl.

Oczywiście nie zapominam również o nieocenionej bankowości elektronicznej.

Gdy nie jeżdżę na rowerze ani nie startuję w zawodach, przeglądam głównie witryny poświęcone kolarstwu ekstremalnemu: kingstonracingteam.pl (strona mojej drużyny), dh-zone.com, hcfr.pl oraz czeską dolekop.com. Śnieżna pora roku to jedyny okres, kiedy mam trochę więcej czasu na surfowanie po sieci. „Przygotowuję się" do sezonu rowerowego, szukając noclegów w internecie, lub planuję wakacje marzeń na cruisesonly.com.

Jestem fanką siatkówki, więc odwiedzam: siatka.org i fibv.org.

W długie zimowe wieczory szukam kulinarnych inspiracji m.in. na: mojegotowanie.pl i gotujmy.pl. Uwielbiam wyczarowywać pyszne dania z bieżącej zawartości lodówki.

Dobre adresy

Wybieramy z zasobów globalnej sieci to, co w niej najciekawsze. Na nadchodzące jesienne wieczory przydadzą się np. gry przeglądarkowe. [Mateusz Nosel]

Serwisy społecznościowe

Artveo.pl – witryna społecznościowa przeznaczona dla artystów.
Bliscy.pl – zbuduj drzewo genealogiczne swojej rodziny bezpośrednio w przeglądarce internetowej.
Hobbyteka.pl – witryna łącząca ludzi z pasją. Poznasz tu nowe osoby, mające podobne do twoich zainteresowania, i wymienisz się z nimi zdobytymi doświadczeniami.
Jakleci.pl – poznaj sąsiadów i ludzi ze swojego miasta. Z serwisem odkryjesz swoją okolicę i dowiesz się, gdzie spędzić wolny czas.
JedziemyRazem.pl – witryna wspiera ideę carpoolingu, czyli tzw. kompletowania samochodu.
Mlodelata.pl – jeszcze raz przeżyj niezapomniane chwile i powspominaj dawne czasy. Serwis dzieli się na trzy główne elementy: eksponaty, galerie i grupy tematyczne.
MyStock.pl – jeżeli jesteś inwestorem, znasz się na finansach i biznesie, ta witryna jest dla ciebie. To społeczność osób branży giełdowej.
Osobie.pl – społeczność internetowa oparta na strukturze wirtualnej wizytówki.
Podajdalej.pl – ideą serwisu jest pomoc i udzielanie porad innym internautom.
Socjum.pl – stwórz własną społeczność i prowadź prywatny serwis.

Nasz typ – ciekawa witryna społecznościowa

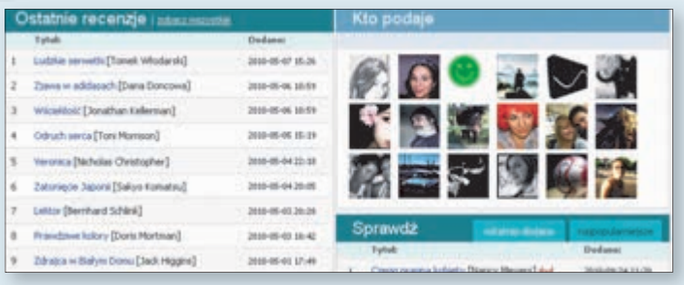

Podaj.net – zadaniem serwisu jest umożliwienie wygodnej wymiany książek, filmów i gier między użytkownikami, którzy znudzili się posiadaniem wybranego tytułu lub wyczerpali możliwości danego utworu lub produkcji. Na pierwszy rzut oka szata graficzna może nie zachęcić do skorzystania z możliwości projektu, ale ważna jest rozbudowana społeczność i bogata baza ogłoszeń. Przeczytana książka, obejrzany film czy gra, którą przeszedłeś w kilka godzin, nie musi kurzyć się na półce. Wystarczy dodać ogłoszenie z krótkim opisem tytułu i czekać, aż inny użytkownik zainteresuje się twoją pozycją. Całość działa na podstawie systemu punktowego. Za wymianę dostajesz punkty, które później możesz wykorzystać na wystawione w serwisie gry, filmy lub książki. System punktowy jest również elementem wiarygodności użytkownika.

Edukacja i baza wiedzy

Edu.info.pl – portal edukacyjny z bazą gimnazjów, szkół średnich, placówek artystycznych oraz uczelni wyższych, także za granicą.
Edustacja.pl – baza kursów i szkoleń podzielonych na branże tematyczne. Dodatkowo serwis oferuje platformę e-learningową dla firm.
Immatriculare.pl – porównywarka kierunków studiów. Wyszukaj odpowiednią dla siebie uczelnię i obierz odpowiednią drogę kształcenia.
Eurostudent.pl – portal studencki nie tylko na temat edukacji. Wyszukiwarki lokalizacyjne, ciekawe artykuły i informacje o wydarzeniach kulturalnych.
Interklasa.pl – jeden z najstarszych portali edukacyjnych w polskiej sieci.
Matematyka.pl – forum matematyczne z niezbędnym kompendium wiedzy dla tego przedmiotu.
Szkolenia.com – baza kursów i szkoleń biznesowych dla firm.
TestWiedzy.pl – rozwiązuj testy i pogłębiaj swoją wiedzę. Baza jest podzielona na kategorie tematyczne.

Gry przeglądarkowe

Dobermangame.pl – gangsterska gra miejska. Zostań złodziejem samochodów, kieszonkowcem, płatnym zabójcą lub podrywaczem i walcz o respekt w wirtualnym świecie.
Menelgame.pl – prowokacyjna gra przeglądarkowa. Wciel się w tytułowego menela i zostań królem społeczności.
Travian.pl – w grze możesz zarządzać jedną z trzech nacji: Rzymianami, Galami lub Germanami.
Plemiona.pl – internetowa gra strategiczna. Zadaniem gracza jest rozbudowywanie własnej wioski i przejmowanie terenów innych graczy.
Politika.pl – zostań posłem lub premierem w wirtualnym parlamencie.
Futbolcup.pl – zostań menedżerem własnej drużyny piłkarskiej.
TheCrims.com – wciel się w gangstera walczącego o pozycję i szacunek w mieście.

Nowe technologie, telekomunikacja i grafika

CAD.pl – witryna dla projektantów, konstruktorów i inżynierów.
Hack.pl – bezpieczeństwo w sieci. Encyklopedia hackingu, wywiady, felietony i ciekawe artykuły dotyczące zagrożeń.
Notebookcheck.pl – polski odpowiednik zagranicznego serwisu o tej samej nazwie. Na łamach witryny przeczytasz testy i recenzje laptopów oraz podzespołów do komputerów przenośnych.
Photoshopmag.pl – portal o grafice komputerowej, tutoriale, kursy i ciekawe artykuły dla grafików.
SwiatObrazu.pl – internetowy dziennik o fotografii i wideo. Aktualności, testy i warsztaty branżowe.
Telix.pl – obszerny portal telekomunikacyjny. Baza telefonów, przegląd ofert operatorów, testy sprzętu i porady.
Videotesty.pl – recenzje i testy w formie materiałów wideo. Sprawdź opinie i oceny sprzętu, zanim kupisz go w sklepie.
Webstarfestival.pl – konkurs promujący najlepsze strony i reklamy w polskim internecie. W tym roku uruchomiono 27 kategorii.

Kultura i rozrywka

eDowcipy.pl – baza najlepszych dowcipów i kawałów podzielonych na kategorie tematyczne.
Gram.pl – aktualności za świata gier, zapowiedzi nowości, recenzje, poradniki i dema gier na PC, PS3 i X360.
LaVira.pl – wkręć swoich znajomych. Witryna oferuje wiele tematycznych i okazjonalnych żartów, zabawne psychotesty i śmieszne filmiki.
MegaTotal.pl – aktualności, recenzje i wydarzenia ze świata muzyki. Idealne miejsce, w którym możesz wypromować swoją twórczość.
Ocenfilm.pl – jeżeli zamierzasz obejrzeć film, a masz wątpliwości, czy wart jest poświęcenia mu czasu, to w tym serwisie sprawdzisz oceny i opinie innych internautów.
PianaMagazine.pl – internetowy magazyn kulturalny. Numery gazetki można oglądać bezpośrednio w przeglądarce lub pobrać na dysk w formacie PDF. Magazyn dostępny jest również na urządzenia mobilne.
WebShake.tv – cotygodniowy program o ciekawostkach ze świata internetu i nowych technologii.

Blogi tematyczne

990px.pl – fotoblog poruszający różnorodne tematy z kraju i ze świata. Serwis powstaje z wykorzystaniem zdjęć z wielu agencji fotograficznych.
Antyweb.pl – na łamach witryny znajdziesz przede wszystkim posty poświęcone wydarzeniom i działaniom w sieci.
Kominek.in – witryna jednego z najpopularniejszych polskich blogerów.
Blomedia.pl – platforma blogowa podzielona na kilka blogów tematycznych. Jeżeli prowadzisz własny serwis, możesz dołączyć do konfederacji i przyspieszyć rozwój swojej witryny.
Mediafun.pl – blog o tematyce mediów: od prasy, przez internet, aż po telewizję.
Spidersweb.pl – blog poświęcony nowym technologiom. Autorzy podkreślają, że serwis jest miejscem profesjonalnych analiz i opinii.
Technoblogia.pl – internet, gadżety, sprzęt, technologie i wiele innych.
zAfganistanu.pl – blog dziennikarza Marcina Ogdowskiego w całości poświęcony relacjom i wydarzeniom z misji w Afganistanie.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres pawel.bijata@pcformat.pl

INTERIA.PL

Wygraj bilet
na finał Ligi Mistrzów!

Wejdź na www.ligamistrzow.interia.pl
i weź udział w konkursie! Do zgarnięcia bilety,
repliki piłek, plecaki i torby. W serwisie ponadto:
newsy, relacje na żywo, felietony Bońka
i wiele innych atrakcji!

SPONSOR KONKURSU

BANK PEKAO SA

Member of UniCredit Group

Prąd dla komputera

FOT. ARGUS, FOTOLIA.COM

Poprzednie poradniki kupującego

W ostatnich wydaniach PC Formatu zamieściliśmy następujące poradniki:
- kupowanie na Allegro: 11/2010
- mały komputer: 10/2010
- gadżety do laptopa: 9/2010
- płyta główna: 8/2010
- mobilny internet: 7/2010
- telewizor LCD: 6/2010
- pamięć RAM: 5/2010
- monitory LCD: 4/2010
- drukarki: 3/2010
- routery Wi-Fi: 2/2010
- akcesoria do aparatu: 1/2010
- telefony pre-paid: 12/2009
- konsole do gier: 11/2009

Dobrze dopasowany i chroniony listwą przeciwprzepięciową zasilacz zapewnia wieloletnie niezawodne działanie komputera. Jeszcze lepsze efekty daje stosowanie zasilacza awaryjnego – UPS. Radzimy, na co zwracać uwagę przy zakupie listew oraz UPS-ów i jak wybrać najlepsze urządzenie tego typu. [Krzysztof Roszak]

Podzespoły komputerowe wymagają do poprawnej pracy stabilnego napięcia i prądu. Każde wahnięcia parametrów zasilania poza margines normy mogłyby skutkować niepożądanymi rezultatami, np. zawieszeniem się lub nagłym restartem peceta i w konsekwencji utratą informacji, nad którymi aktualnie pracujemy.

Dlatego każdy zasilacz oprócz filtrów prądu przemiennego dostarczanego z sieci zawiera układy dbające o odpowiednie zaopatrzenie podłączonych komponentów w możliwie najwyższej jakości energię elektryczną.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres artur.wyrzykowski@pcformat.pl

Jak wybrać odpowiedni zasilacz do komputera

Decydującym czynnikiem przy wyborze zasilacza jest jego moc. Aby określić, jak mocnej jednostki potrzebujemy, trzeba ustalić zapotrzebowanie na energię całego zestawu. Pomogą w tym internetowe kalkulatory mocy (patrz: ramka „Ile mocy potrzebuję?"). Do tej wartości, należy dodać ok. 20 proc. zapasu na ewentualną rozbudowę, jeśli planujemy zakup nowego dysku, więcej pamięci czy kartę TV. Jeśli zamierzamy dołożyć wydajną kartę graficzną, trzeba dodać nawet do 50 proc. zapasu mocy. Ustalona w ten sposób wartość wyznaczy minimalną moc potrzebnego zasilacza.

Każdy zasilacz traci trochę pobranej energii na swoich układach. Wartość strat zależy od obciążenia (patrz: ramka „Za słaby zasilacz? Wcale nie – za mocny!"). Najmniejsze straty mocy (najwyższy współczynnik sprawności) występują w okolicach 40–60 proc. mocy znamionowej zasilacza. Dlatego warto ustalić typowe zużycie energii przez PC (nie maksymalne) i wybrać jednostkę, dla której to zużycie będzie stanowiło ok. 50 proc. nominalnej mocy. W przypadku przeciętnych pecetów maksymalna sprawność zasilacza powinna przypadać praktycznie na prąd pobierany w trybie jałowym (uruchomiony system, przeglądarka internetowa itp.), a w zestawach do gier – przy umiarkowanym obciążeniu (uruchomiona gra).

Idealny zasilacz do zwykłego peceta

Aby dobrać optymalny zasilacz do typowego, średnio wydajnego peceta, należy w pierwszej kolejności obliczyć sumę poboru energii jego poszczególnych komponentów:

Komponent	Pobór prądu [W]	
	typowy	maks.
AMD Athlon X2 II 260 (3,2 GHz)	50	65
Gigabyte GA-880GMA-UD2H	40	55
2xDDR3 1 GB 1333 MHz	5	10
Caviar Green WD10EARS	3	15
2x wentylator 120 mm	4	5
Karta wideo/TV	1	5
Urządzenia USB, napęd DVD	2	10
SUMA	**105**	**165**
Rezerwa mocy		20%
Minimalna moc PSU	nd.	198

Z zestawienia wynika, że potrzebujemy zasilacza o mocy przynajmniej 200 W, co spełnia w praktyce każdy, nawet nieco starszy, model. Drugi warunek, aby typowy pobór energii (ok. 100 W) wypadał w połowie mocy nominalnej, będzie trudno spełnić, bo na rynku prawie nie ma zasilaczy 200-watowych. Dlatego trzeba wybrać urządzenie ok. 300–350 W. Doskonale sprawdzą się tu modele bequiet! z serii Pure Power L7, zapewniające dobrą moc bez zbytecznych gadżetów. Wszystkie wersje mają certyfikat 80+, dwie linie +12 V i komplet zabezpieczeń napięciowych. Najsłabszy, 300-watowy, model kosztuje ok. 170 złotych.

Za słaby zasilacz? Wcale nie – za mocny!

Często, zamiast spokojnie wyliczyć, jaka moc znamionowa zasilacza faktycznie jest potrzebna, kupujemy zbyt mocne jednostki, np. 600 W zamiast optymalnej 350 W, na zasadzie „niech będzie zapas mocy, to nie zaszkodzi". To błędna taktyka – współczynnik sprawności zasilaczy, mówiący, ile procent pobranej energii faktycznie oddawane jest pecetowi (reszta zmienia się w ciepło), zależy od obciążenia i można go zilustrować poniższą krzywą:

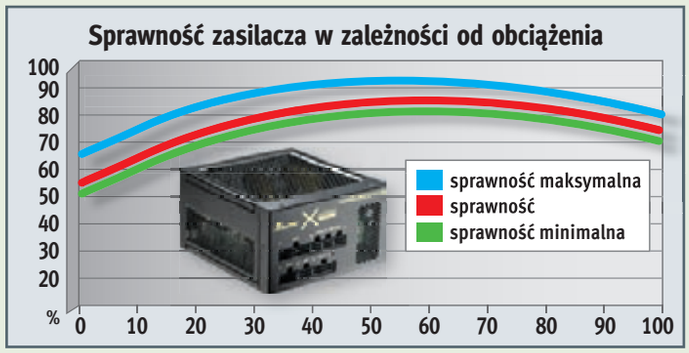

Widać, że optymalne gospodarowanie energią uzyskujemy dla 40–60 proc. obciążenia. Nie należy więc kupować 600-watowej jednostki, gdy pecet pobiera średnio 80 W, bo w ten sposób 10–15 W pobierane będzie z sieci zupełnie na próżno, a rachunki za prąd niepotrzebnie wzrosną.

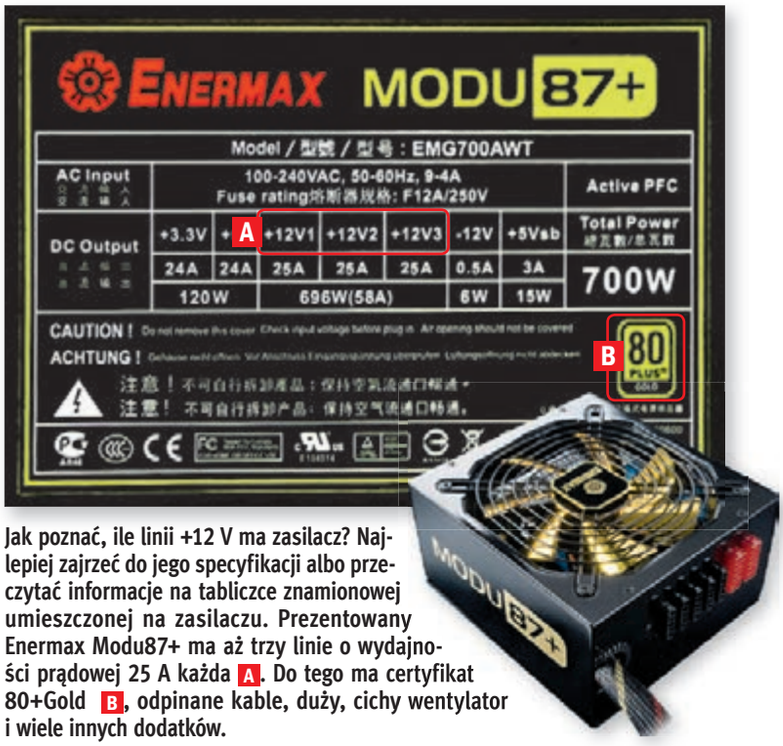

Jak poznać, ile linii +12 V ma zasilacz? Najlepiej zajrzeć do jego specyfikacji albo przeczytać informacje na tabliczce znamionowej umieszczonej na zasilaczu. Prezentowany Enermax Modu87+ ma aż trzy linie o wydajności prądowej 25 A każda A. Do tego ma certyfikat 80+Gold B, odpinane kable, duży, cichy wentylator i wiele innych dodatków.

Praktycznie każdy zasilacz ma obecnie układ korekcji współczynnika mocy, czyli PFC. Starsze i najtańsze modele są wyposażane w układy pasywne, ale coraz więcej ma aktywne. Nie należy się zbytnio przejmować skutecznością układu PFC. Nie ma on nic wspólnego z faktyczną sprawnością zasilacza. Minimalizuje jedynie ilość energii pobieranej jako moc bierna.

Energia dla podzespołów

Ważne jest także, jak zasilacz rozdziela energię na podzespoły peceta. To znaczy, ile ma niezależnych linii zasilania +12 V, czyli po prostu osobnych kabli z wtyczkami. Dobierając zasilacz o mocy poniżej 400 W, można poprzestać na modelach z dwoma kablami. Dla typowego peceta jest to wystarczające rozwiązanie, gdyż poza CPU nie ma urządzeń o wysokim poborze mocy.

Tacens Valeo III ma hybrydowe chłodzenie – przy niskim obciążeniu korzysta jedynie z wystającego radiatora.

Zupełnie inaczej wygląda to w przypadku wydajnych zestawów do gier, gdzie sam CPU zużyje nawet 100 W, karta graficzna co najmniej drugie tyle, a trzeba jeszcze zasilić inne komponenty. Tutaj sprawdzi się zasilacz z trzema, czy nawet czterema liniami +12 V, tak by karta graficzna miała całą linię zasilania wyłącznie dla siebie. Jeśli wykorzystywane będą karty z najwyższej półki, np. dwurdzeniowe Radeony HD5870 czy GeForce GT280, optymalnym wyborem będzie model z czterema liniami – wtedy dwie obsługują złącza kart PCI-Express.

Przed zakupem dobrze będzie też przestudiować tabliczkę znamionową zasilacza. Trzeba sprawdzić, jaki prąd maksymalny jest dostarczany przez każdą linię – 18 A to minimum, jeśli zamierzasz korzystać z wydajnych kart graficznych.

Niezbędne wyposażenie

Zasilacz powinien mieć przynajmniej 6 złączy napięciowych SATA i dwa ATA. Starszy standard może się już nie przydać do zasilania dysków czy napędów optycznych, ale np. posłużyć za zasilanie dodatkowych wentylatorów w obudowie. Można za to zignorować brak złącza zasilania stacji dyskietek.

Kupując zasilacz do zestawu dla gracza, sprawdź też, jakie i ile wtyczek do zasilania karty graficznej ma dany model. Słabsze karty wykorzystują 6-pinowe złącza, mocniejsze – 8-pinowe albo oba naraz. Optymalnym rozwiązaniem jest zasilacz z dwoma wtykami typu 6+2: dwa piny można dołączyć, zyskując złącze 8-pinowe, albo zostawić niewykorzystane.

Przydatnym dodatkiem są odpinane kable. Pozwoli to uniknąć natłoku przewodów w obudowie, utrudniającego wydajne chłodzenie wnętrza. Ważna jest też długość kabli. Wprawdzie im krótsze, tym mniejszy bałagan, w dużych obudowach krótkie kable niekiedy nie sięgają do dysków i napędów.

Cicho i ergonomicznie

Im większej średnicy wentylator ma zasilacz, tym niższa jest jego prędkość obrotowa, przy której zapewni dobrą cyrkulację powietrza, co znaczy, że będzie ciszej pracował. Jeśli pecet pracuje rzadko i przy małym obciążeniu, warto wybrać zasilacz z łożyskiem ślizgowym (ang. sleeve bearing), bo przy małych obrotach wiatraka będzie cichszy. W wydajnych zasilaczach lepsze będą łożyska kulkowe (ang. ball bearing), trwalsze i cichsze przy wysokich obrotach lub elektromagnetyczne (np. zasilacze Enermaksa ECO80+). Deklarowaną przez producenta głośność należy traktować orientacyjnie. Im mniej decybeli, tym lepiej.

Zwolennikom ciszy spodobają się modele X-Series Fanless firmy Seasonic – są w pełni pasywne, ale przez to nie mocniejsze niż 500 W i drogie. Niewiele wartą funkcją jest schładzanie wnętrza po wyłączeniu peceta. Dysponuje nią bequiet! Dark Power Pro – komponenty i tak same wystygną, a zasilacz niepotrzebnie szumi, gdy pecet jest już wyłączony.

Efektywność na 80+

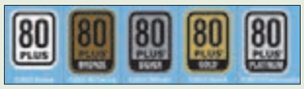

Warto wybierać zasilacze certyfikowane symbolem **80+**. Tak są oznaczone urządzenia przebadane przez organizację Ecos Plug Load Solutions, oferujące ponad 80-procentową sprawność. Istnieje kilka wersji oznaczenia 80+, różnicujących zasilacze pod kątem jakości: **podstawowy, Bronze, Silver, Golden i Platinum**. Aby otrzymać podstawowe logo, wystarczy sprawność ponad 80 proc. przy 20-, 50- i 80-procentowym obciążeniu, a najwyższe oznaczenie wymaga niemal 90 proc. sprawności cały czas. Więcej informacji i lista certyfikowanych urządzeń na:
› http://pcformat.pl/u/55

Ile mocy potrzebuję?

Pod adresami podanymi poniżej znajdziesz internetowe kalkulatory mocy zestawów PC. Pozwolą ci one określić, jakiej mocy zasilacza potrzebujesz minimalnie:
› http://pcformat.pl/u/56
› http://pcformat.pl/u/57

Typowe zużycie energii przez popularne podzespoły:

Komponent	Średni pobór prądu
Dysk twardy	5-7 W
DDR3 moduł 1 GB	4-6 W
Karta TV	3-6 W
Karta dźwiękowa	2-5 W
Mysz, klawiatura	1-2 W
Wentylator 80 mm	2-3 W

Cechy dobrej listwy przeciwprzepięciowej

Urządzenia te służą praktycznie tylko wstępnej ochronie i filtracji prądu. Te najtańsze, za 30–40 złotych, można określić jako nieco ulepszone przedłużacze. Wybór dobrej listwy sprowadza się do zwrócenia uwagi na kilka parametrów.

Jeżeli nie wiesz, jaką listwę kupić, warto zaufać marce. Ryzyko, że urządzenia firm, takich jak APC, Ever czy Lestar zawiodą oczekiwania, jest minimalne.

Listwa Whitenergy IT EKO 4+1 ma jedno gniazdo sterujące (żółte) i cztery sterowane, na których napięcie jest odcinane, gdy urządzenie podłączone do gniazda sterującego zostanie wyłączone.

Bezpieczeństwo i filtry

Podstawową funkcję listwy, czyli ochronę przeciwprzepięciową, realizują warystory oraz bezpieczniki. Ten ostatni może być pojedynczy (na kablu fazowym) lub podwójny (dodatkowy na przewodzie zerowym). Drugi wariant nie wiąże się z wyższymi kosztami, a daje dodatkowe zabezpieczenie. Droższe modele oferują też ochronę przeciwporażeniową.

Warto zwrócić uwagę na maksymalną sumaryczną moc urządzeń, jakie można podłączyć do danej listwy. Dość często parametr ten jest pomijany w opisie, np. przez sklepy internetowe. Mimo że typowe listwy radzą sobie z poborem prądu 2–2,5 kW, co wydaje się dużą wartością, warto pamiętać, że np. rozgrzanie drukarki laserowej to nawet 1 kW chwilowego poboru prądu. W połączeniu z wydajnym zestawem PC i dużym monitorem łatwo dojść do granicy 1,5 kW, co dla najtańszych listw może oznaczać już pracę blisko granicy, powyżej której zadziałają bezpieczniki odłączające prąd.

Nawet najtańsze urządzenie ma za to tłumik warystorowy, czyli układ niwelujący niepożądane zmiany napięcia. Jego główną rolą jest zwieranie chwilowych przepięć (tzw. szpilek). Droższe listwy mają też układy przeciwzakłóceniowe (określane jako tłumiki LC), filtrujące drobne zakłócenia, jakie wnoszą do sieci przesyłowej inne podłączone urządzenia. Warto wybierać modele z takim układem, zwłaszcza gdy podłączamy głośniki – może on pomóc w redukcji trzasków czy brzęczenia w głośnikach.

Funkcje dodatkowe

Oprócz podstawowych zadań listwy często mają użyteczne dodatki. Przykładem mogą być aktywne gniazda. W takich listwach jest jedno gniazdo sterujące i zazwyczaj cztery sterowane. Na tych drugich napięcie jest dostarczane tylko wtedy, gdy urządzenie wpięte do gniazda sterującego jest włączone (pobiera prąd).

Podłączając do takiej listwy komputer, a do gniazd sterowanych monitor czy głośniki, zyskujemy wygodny sposób wyłączania wszystkich urządzeń peryferyjnych w chwili zakończenia pracy z komputerem. To dobre rozwiązanie dla osób, którym nie chce się wyłączać monitora, przez co pracuje on nocą w trybie stand-by, niepotrzebnie pobierając kilka watów energii. Inną wersją tego rozwiązania jest wyposażenie listwy w kabel USB wpinany do portu peceta, który ma pełnić rolę aktywatora gniazd.

Niektóre listwy są wyposażone w filtr napięć dla linii telefonicznych czy LAN. Mają więc parę gniazd RJ-11 czy RJ-45, do których podłączyć można np. modem DSL, by ochronić go przed ewentualnym spaleniem na skutek przepięcia.

Zdaniem eksperta

Dariusz Głowacki
Sales Manager
firmy Lestar Sp. z o.o., polskiego producenta listew przeciwprzepięciowych i UPS-ów

Rozwój urządzeń elektronicznych nie idzie w parze z rozwojem infrastruktury energetycznej. Efektem tego są negatywne zjawiska, jak zaniki zasilania, skoki napięcia. Nagłe i krótkotrwałe skoki napięcia często są zabójcze dla telewizorów, komputerów i wszelkiego sprzętu RTV AGD. Najprostszym sposobem uchronienia się przed nimi jest stosowanie listew przeciwprzepięciowych. Niestety bardzo często można spotkać na rynku produkty udające listwy przeciwprzepięciowe, które w sytuacji krytycznej nie spełnią swojego zadania. Istotne różnice najczęściej są niewidoczne i dotyczą m.in. materiałów, z których są wykonane, liczby i jakości komponentów tworzących system zabezpieczenia listwy itp. A listwa to przecież ubezpieczenie sprzętu. Oszczędzając na jej jakości, narażamy się na znaczne straty w razie awarii.

Awaryjne źródło zasilania – wybieramy odpowiedni UPS

Zestawowi komputerowemu warto zagwarantować wyższy poziom ochrony, niż zapewni najlepsza listwa. Spełni to zadanie UPS. Na rynku jest wiele modeli zasilaczy awaryjnych o różnych parametrach i przeznaczeniu, w cenach od 200 do kilku tysięcy złotych.

Rodzaje zasilaczy awaryjnych

Istotą działania każdego UPS-a jest zapewnienie pracy podłączonych do niego urządzeń w razie przerwania dostawy prądu, a dodatkowo także filtrowanie zakłóceń, nierzadko bardziej zaawansowane niż w najlepszej listwie. Jest to zwykle realizowane kilkuetapowo: prąd wejściowy (z gniazdka) przechodzi przez prostownik i serię układów filtrujących, wynikowy prąd służy do ładowania baterii oraz jest przekazywany na falownik, który ma za zadanie wygenerować „czysty sinus" na wyjściu. Praktyczną różnicę robi zaś zastosowana technika pracy, najczęściej jest to jedna z trzech: offline, line-interactive albo online.

UPS-y offline są najprostsze. Nie dokonują żadnej ciągłej analizy źródła prądu, korygując np. jego parametry prądem z baterii. W razie zupełnego zaniku mija też chwila, zanim bateria jest w ogóle włączana, przez co na chwilę (zwykle 5–15 milisekund) urządzenia korzystające z UPS-a także pozbawione są zasilania.

Urządzenia line-interactive mają dodatkowo autotransformator zdolny korygować wysokość napięcia wyjściowego (często określa się go i towarzyszące mu układy jako system AVR – Automatic Voltage Regulation). Zabezpiecza to np. przed tzw. brownoutem, czyli długotrwałym obniżeniem wartości skutecznej napięcia w gniazdku (np. z 230 V do 200 V). To najpopularniejszy typ UPS-ów wśród urządzeń przeznaczonych do użytku domowego.

Między pracą na zasilaniu a rozpoczęciem pracy na baterii występuje chwilowa przerwa. Nie przeszkadza ona jednak urządzeniom z zasilaczami impulsowymi, czyli takimi, jak wykorzystywany w komputerach. Należy jedynie wybierać modele o niskich czasach przełączania, np. 3–5 ms (mniejszych niż tzw. hold time, czyli czas podtrzymania prądu przez sam zasilacz, wynoszący zwykle ponad 15 ms),

Czas pracy komputera zasilanego UPS-em

Dysponując podstawowymi parametrami zasilacza oraz zestawu komputerowego, można określić, jak długo UPS pozwoli pracować awaryjnie. Zgodnie ze wzorem:

t = Q*U / P

gdzie Q to pojemność baterii, U to napięcie na niej, P to moc pobierana przez PC, można sporządzić przedstawioną tabelkę zależności ilustrującą w przybliżeniu maksymalny czas pracy na akumulatorze. Należy przy tym pamiętać, że rzeczywisty czas pracy będzie nieco mniejszy. Akumulatora nie powinno się nigdy rozładowywać do zera, ale trudno też zakładać, że zawsze będzie naładowany w 100 procentach.

Pojemność baterii [Ah]	Maks. czas pracy UPS-a [min]					
12,5	60	30	20	15	12	10
10	48	24	16	12	9,6	8
7,5	36	18	12	9	7,2	6
5	24	12	8	6	4,8	4
2,5	12	6	4	3	2,4	2
Pobór prądu [W]	150	300	450	600	750	900

choć nawet tej klasy sprzęt może nie sprawdzać się przy urządzeniach audio-wideo.

Urządzenia typu online nie stwarzają opisanych wcześniej problemów. Ich bateria cały czas pracuje, a UPS jest wyposażony w liczne filtry kompensujące przy jej wykorzystaniu wszelkie zakłócenia prądu. Koszt takiego UPS-a jest wyższy niż line-interactive. Dotyczy to także rachunków za prąd. Ciągła praca w trybie online oznacza, że sam zasilacz konsumuje trochę energii. Sprawność urządzenia wynosi zwykle 90–95 proc., co oznacza nawet kilkanaście watów strat „na ochronę" komputera. W praktyce, do domowego peceta taki UPS jest przesadą i zbędnym wydatkiem.

Niezbędna moc

Ważnym elementem UPS-a jest akumulator (bateria). Od jego pojemności zależy, jak długo przy zadanym obciążeniu (czyli pobieranej energii) wytrzyma zasilacz. Im większa, mierzona w Ah, tym lepiej i drożej. Najtańsze UPS-y mają zwykle jeden akumulator 5 Ah, lepsze – np. dwa, 7–10 Ah każdy.

W większości opisów UPS-ów sama pojemność baterii jest pomijana (znaleźć ją można dopiero w specyfikacjach producenta), a w zamian podana jest informacja o przewidywanym czasie pracy na zasilaniu akumulatorowym. Najczęściej pojemność baterii jest określana dla 50 i 80 proc. maksymalnej mocy znamionowej. Nie da się bezpośrednio określić na podstawie tego parametru, który zasilacz jest lepszy, trzeba go zestawić z mocą wyjściową UPS-a.

Moc wyjściowa może być podawana w woltoamperach (VA) lub watach (W). Pierwsza wartość jest zawsze większa i odnosi się do mocy samego falownika. Druga mówi konkretnie, jaką moc wyjściową może zapewnić całe urządzenie, i to nią należy się głównie kierować. Wartość ta odnosi się do sumy wartości energii pobieranej przez wszystkie sprzęty podłączone do UPS-a. Przy doborze trzeba pamiętać, by UPS miał zawsze rezerwę mocy rzędu 10–20 proc.

Dodatkowe funkcje

Praktycznie każdy UPS klasy line-interactive w warunkach normalnego zasilania pełni też funkcję listwy. Podobnie jak ona, musi więc mieć tłumiki warystorowe oraz filtry LC i mechanizmy zabezpieczenia przed zwarciem czy przepięciem. Lepsze modele mają też filtry eliminujące zakłócenia, których źródłem są fale radiowe (RFI) lub ogólnie elektromagnetyczne (EMI).

Dobrze też zwrócić uwagę na jakość prądu generowanego przez baterię. Typowo bowiem falowniki nie generują sinusoidy, lecz nawet dość znacznie od niej odbiegający sygnał (z reguły nieco wygładzony „prostokąt"). Do uzyskania idealnego kształtu napięcia stosuje się dodatkowe cyfrowe układy przetwarzania, np. Clear Digital Sinus w produktach Evera. Jest to o tyle ważne, że stosowane obecnie coraz częściej w zasilaczach PC układy aktywnej korekcji współczynnika mocy (active PFC) wymagają do poprawnej pracy napięcia sinusoidalnego. Podanie im innego kształtu zasilania powoduje znaczne pogorszenie wydajności lub wręcz niemożność pracy zasilacza. Niestety, UPS-y z „prawdziwym sinusem" na wyjściu są sporo droższe od zwykłych.

W wypadku zasilaczy awaryjnych trzeba zaś zwrócić uwagę na liczbę gniazd do podłączania urządzeń (niektóre UPS-y mają tylko dwa) oraz możliwość zimnego startu, czyli włączenia zasilacza jako stacjonarnego źródła prądu osobnym przyciskiem. Bardziej jako gadżet można zaś traktować możliwość monitorowania i zarządzania UPS-em przez USB i służącą do tego specjalną aplikację producenta.

Bardzo ciekawym urządzeniem do domu jest APC Back-UPS ES. To funkcjonalne połączenie zasilacza awaryjnego z listwą przeciwprzepięciową.

Jak dobrać optymalny zasilacz awaryjny – UPS

Ustal moc wyjściową zasilacza. W tym celu:

- Określ, jaki jest maksymalny pobór energii przez komputer (ramka „Ile mocy potrzebuję?"), w naszym przykładzie 385 W.
- Dodaj do tej wartości energię pobieraną typowo przez monitor, np. 40 W.
- Powiększ wynik o zużycie energii przez wszelkie peryferia, które zamierzasz podłączyć (głośniki, modem itp.); np. 15 W + 10 W.
- Przemnóż otrzymany wynik przez 1,2, co da łącznie:

(385 + 40 + 25) * 1,2 = 540 W

Wartość około 540 W określa moc wyjściową zasilacza awaryjnego, którego należy poszukać. Dobry będzie np. UPS, który cechuje się długim czasem pracy na baterii.

Dobre parametry ma np. Sweex Intelligent UPS 1000 VA (600 W mocy czynnej). To typowy model typu line-interactive z dwoma bateriami 7 Ah i ciekawymi dodatkami, jak panel kontrolny LCD oraz filtr przeciwprzepięciowy sieci LAN (RJ-45). Zasilacz kosztuje ok. 400 zł.

REKLAMA

EATON
Powering Business Worldwide
www.eaton.com/powerquality

Rozwiązania Eaton dla poprawy jakości zasilania. Maksymalna sprawność i minimalne koszty.
Z innowacyjnymi energooszczędnymi technologiami, umożliwiającymi osiągnięcie sprawności do 99%, zasilacze UPS firmy Eaton przodują w dostarczaniu energii o wysokiej dostępności i niezawodności dla dużych i małych przedsiębiorstw. Mamy ponad 45-letnie doświadczenie w zakresie dostarczania energii o wysokich parametrach. Jesteśmy również firmą przodującą w dostarczaniu rozwiązań, które nie tylko są niezawodne, ale nieustanie rozwijane, aby wciąż poprawiać wydajność w biznesie.

Pełne wersje i hity na DVD

pełne wersje

eXtreme Movie Manager 7.0

Katalogowanie zbiorów wideo. Jeśli twoja kolekcja filmów zarówno na dysku, jak i na półkach regału sięga kilkuset tytułów, warto ją uporządkować. Nie będziesz tego robił sam. Pełna wersja świetnego menedżera filmów z naszego DVD automatycznie pobierze z internetu okładki, informacje o twórcach i aktorach, a nawet zwiastuny, tworząc z twojej kolekcji filmową bazę danych.
Poradnik: jak używać 103

C-Organizer Standard 3.7

Zarządzanie datami i kontaktami. Zbliża się koniec roku, już niedługo zaczniemy szukać nowych kalendarzy i wiele osób będzie przepisywać do nich ważne daty i inne informacje. My proponujemy pełną wersję programu C-Organizer, w którym zgromadzisz wszelkie kontakty – adresy e-mail, numery telefonów oraz zanotujesz terminy spotkań, daty imienin, rocznic i innych ważnych spraw. Program może też przechowywać hasła oraz służy jako notes.
Poradnik: jak używać 102

Simple Money Manager 1.9

Większość z nas często zadaje sobie pytanie, na co tak szybko wydałem całą pensję? Aby przejąć kontrolę nad domowymi wydatkami, niezbędne jest zebranie informacji o przychodach i wydatkach. Zajmie się tym pełna wersja programu Simple Money Manager. Pozwala notować wydatki, porządkować je w kategoriach oraz przeglądać dane w postaci przejrzystych graficznych wykresów.
Poradnik: jak używać 99

Sir AdGuard 1.0

Codzienne przeglądanie stron WWW naraża cię na atak natrętnych reklam. Pełna wersja z naszej płyty pomoże się z nimi rozprawić. Program przeprowadzi analizę systemu, odszuka i usunie moduły reklamowe zalegające na dysku, a także pliki cookie śledzące twoją aktywność w sieci. Usunięte zostaną kontrolki ActiveX, obiekty BHO (Browser Helper Objects) i inne elementy szpiegowskie, działające bez twojej wiedzy. Program jest zgodny ze wszystkimi popularnymi przeglądarkami stron WWW, blokuje natrętne banery reklamowe, bazując na liście dostawców reklam pobieranej podczas aktualizowania bazy definicji.
Poradnik: jak używać 99

GRY

Allods FREEWARE
Ciekawa gra przygodowa

Canaan FREEWARE
Gra przygodowa online

Castle of Heroes FREEWARE
Strategiczna gra online

Dragonica FREEWARE
Walki i polowanie na potwory

Hyperballoid 2 – Time Rider FREEWARE
Nowy, dynamiczny arkanoid

Inca Ball FREEWARE
Układanka zręcznościowo-logiczna

Nanny Mania FREEWARE
Zostań opiekunką do dziecka!

Rappelz FREEWARE
Przygodowa gra online

Season Match 2 FREEWARE
Kolorowa gra logiczna

Star Defender 2 FREEWARE
Strzelanina kosmiczna

Super Motocross Africa FREEWARE
Wyczynowa jazda na motorze

Terra Militaris FREEWARE
Strategiczna gra online

The Enchanting Islands FREEWARE
Gra logiczna typu „połącz 3"

GRAFIKA

AndreaMosaic 3.32 FREEWARE
Tworzenie mozaik ze zdjęć 62

GIMP 2.6.11 GPL
Rozbudowany edytor grafiki

Paint.NET 3.5.5 GPL
Edycja i retusz zdjęć

PC Format Fotoświat FREEWARE
Tworzenie albumów fotograficznych

The Rasterbator 1.21 GPL
Projektowanie plakatów wielkoformatowych

UŻYTKOWE

7-Zip 4.65 FREEWARE
Kompresowanie plików

ABBYY FineReader 10 Home DEMO
Optyczne rozpoznawanie zeskanowanego tekstu

ArcaMicroScan 2010.10.18 FREEWARE
Program antywirusowy 64

AVG Anti-Virus 2011 Free FREEWARE
Program antywirusowy

BurnAware Free 3.0.6 FREEWARE
Wypalanie płyt z danymi, muzyką i filmami

C-Organizer Professional 4.03 TRIAL
Zarządzanie terminami i kontaktami

supergra

Call of Juarez

Polecamy pełną pojedynków rewolwerowych przygodę na Dzikim Zachodzie. Na naszej płycie DVD pełna wersja gry akcji Call of Juarez. Jeden z głównych bohaterów, złodziejaszek Billy Świeca, wraca do rodzinnego miasteczka z nieudanej wyprawy po legendarny skarb Azteków. W domu odkrywa, że ojczym Thomas oraz jego matka Marisa zostali zamordowani. Billy zostaje posądzony o ich zabójstwo przez pastora Raya McCall, który rusza za nim w morderczy pościg.
Poradnik: jak dobrze się bawić 60

CrossOver Games 9.2.0 TRIAL
Pecetowe gry na Mac OS 60

Family Tree Builder 4.0 FREEWARE
Tworzenie drzewa genealogicznego

Internet Explorer 9 Beta FREEWARE
Najnowsza wersja przeglądarki stron WWW

Microsoft .NET Framework 4.0 FREEWARE
Zestaw dodatkowych bibliotek

Mozilla Firefox 3.6.10 FREEWARE
Przeglądarka stron WWW

Mozilla Thunderbird 3.1.4 FREEWARE
Klient poczty e-mail

Norton Bootable Recovery Tool 3.1 FREEWARE
Tworzenie dysków ratunkowych 64

Norton Power Eraser 1.5 FREEWARE
Ochrona komputera 64

OpenOffice.ux.pl 3.2.0–3 GPL
Pakiet aplikacji biurowych

Sunrise Seven 1.1 Build 54 FREEWARE
Modyfikacja wyglądu systemu 66

SWiSH Max 3 TRIAL
Tworzenie animacji flash

Total Commander 7.55a SHAREWARE
Menedżer plików

Uxtheme Multi-patcher 7.1 FREEWARE
Zmiana wyglądu interfejsu Windows 56

Windows Live Essentials 2011 FREEWARE
Zestaw darmowych aplikacji 50

Yawcam 0.3.3 FREEWARE
Przesyłanie obrazu z kamery do internetu

MULTIMEDIA

AIMP 2.61 FREEWARE
Odtwarzacz muzyki

K-Lite Codec Pack 6.4.0 Full FREEWARE
Zestaw kodeków

VLC Media Player 1.1.4 GPL
Odtwarzacz audio i wideo

Pozbądź się natrętnych reklamówek

Przeglądając strony WWW, jesteś atakowany przez reklamy. Pomożemy się z nimi rozprawić. [SM]

Na naszej płycie DVD zamieszczamy pełną wersję bardzo prostego narzędzia, które zapewni jeszcze lepszą ochronę twojej prywatności podczas przeglądania stron WWW. Program usuwa z komputera elementy szpiegujące oraz blokuje natrętne banery reklamowe.

DVD 12/2010

Grupa: PEŁNE WERSJE
Sir AdGuard 1.0
Język: ANGIELSKI Rejestracja: TAK
System: Windows 98/2000/XP/Vista/7
Internet: www.myprivacytools.com

Aktywacja i obsługa pełnej wersji

Po przeprowadzeniu standardowej instalacji program uruchomi się automatycznie w wersji ograniczonej czasowo. Aby aktywować pełną wersję, należy wpisać klucz rejestracyjny.

1 Po uruchomieniu programu wyświetli się okno Sir AdGuard. Kliknij w nim Unlock.

2 W kolejnym oknie musisz wpisać klucz aktywacyjny: **38DH-3EM7-FEJM-6S5R-UKXR-E7UP**. Gdy to zrobisz, kliknij przycisk Verify. Wyświetli się ostatnie okno, informujące o poprawnym przeprowadzeniu aktywacji. Zamknij je, klikając przycisk OK.

3 Po aktywowaniu pełnej wersji programu wyświetla się okno skanowania zasobów komputera. Jest to pierwsza i jedyna czynność, jaką musisz wykonać. Całą resztą aplikacja zajmie się automatycznie.

4 W oknie Sir AdGuard kliknij przycisk Scan Now. Program przeprowadzi analizę systemu, odszuka i usunie moduły reklamowe zalegające na dysku, a także pliki cookie śledzące twoją aktywność w sieci. Usunięte zostaną kontrolki ActiveX, obiekty BHO (Browser Helper Objects) i inne elementy szpiegowskie, działające bez twojej wiedzy.

5 Po zakończeniu skanowania wyświetli się informacja o liczbie odnalezionych szpiegów, np. Your Computer Is Now Protected Against 1 New Threats. Zamknij okno ikoną. Podczas wyszukiwania modułów adware program opiera się na definicjach, które pobierane są automatycznie z serwera producenta zawsze przed rozpoczęciem skanowania.

6 Sir AdGuard jest zgodny ze wszystkimi popularnymi przeglądarkami stron WWW. Blokuje natrętne banery reklamowe, bazując na liście dostawców reklam pobieranej podczas aktualizowania bazy definicji.

Nowy darmowy antywirus

Ukazała się najnowsza darmowa wersja 2011 popularnego programu antywirusowego firmy AVG. Znajdziesz go na naszej płycie DVD. [SM]

DVD 12/2010

Grupa: UŻYTKOWE
AVG Anti-Virus 2011 Free
Język: POLSKI Rejestracja: NIE
System: Windows XP/Vista/7
Internet: http://free.avg.com

Program AVG Anti-Virus jest wyposażony w moduł LinkScanner 2011, który pracując w czasie rzeczywistym, czuwa nad twoim bezpieczeństwem podczas wyszukiwania i przeglądania stron WWW. Aplikacja oferuje też bezpieczne korzystanie z sieci społecznościowych Facebook i MySpace. Funkcja inteligentnego skanowania sprawia, że program AVG kontroluje zawartość dysków wtedy, gdy przebywasz z dala od komputera, a kiedy wracasz do pracy, przełącza się w tryb niskiego priorytetu, minimalizując użycie zasobów komputera.

Podstawy użytkowania programu

Instalacja nie odbiega od standardu, nie ma też potrzeby rejestrowania programu. Po uruchomieniu baza sygnatur zostanie automatycznie zaktualizowana, użytkownikowi pozostaje tylko uruchomić skaner antywirusowy.

1 Aby przeprowadzić gruntowną kontrolę całego komputera, wystarczy kliknąć przycisk na lewym pasku nawigacyjnym.

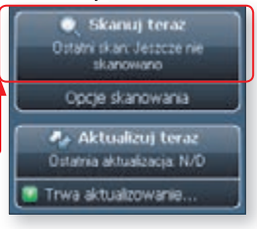

2 Jeżeli zechcesz przeskanować wybrany obszar systemu, skorzystaj z Opcje skanowania i wybierz:

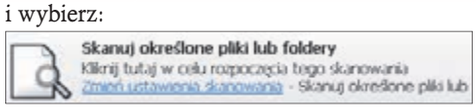

Wyświetli się drzewko. Zaznacz na nim dyski i (lub) katalogi, które chcesz sprawdzić. Gdy to zrobisz, kliknij przycisk Rozpocznij określony skan.

3 Nową funkcją w wersji 2011 jest skaner rejestru i dysków PC Analyzer. Skanuje on rejestr, usuwa z niego błędy, niedziałające skróty do plików. Skaner przeprowadza także analizę zawartości dysków, pozwala z nich usunąć pliki śmieci, a także defragmentuje dysk, przyspieszając tym dostęp do danych. Niestety, użytkownicy bezpłatnej wersji mogą skorzystać z tej funkcji tylko raz.

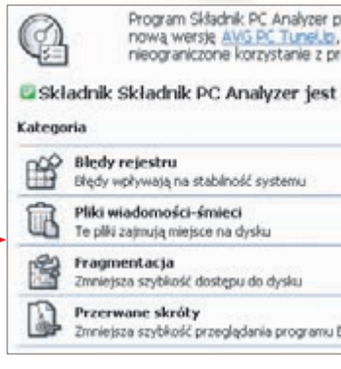

CALL OF JUAREZ

DVD 12/2010

Grupa: PEŁNE WERSJE
Call of Juarez PL
Język: POLSKI Rejestracja: NIE
Internet: www.techland.pl

Polecamy pełną akcji i pojedynków rewolwerowych przygodę na Dzikim Zachodzie. Na naszej płycie DVD pełna wersja dynamicznej gry 3D Call of Juarez. [SM]

Billy Świeca wraca do rodzinnego miasteczka z nieudanej wyprawy po legendarny skarb Azteków. W domu odkrywa, że ojczym Thomas McCall oraz jego matka Marisa zostali zamordowani. Billy zostaje posądzony o ich zabójstwo przez pastora Raya McCall, który rusza za nim w pościg...

Na Dzikim Zachodzie

Gra Call of Juarez zalicza się do trójwymiarowych strzelanin, których akcję widzimy oczyma głównego bohatera (First Person Perspective). Nie jest to jednak „zwyczajna" bezmyślna strzelanina ograniczająca się wyłącznie do unicestwiania wszystkiego, co się rusza. Call of Juarez to gra akcji z rozbudowanym scenariuszem, pełna przygód i nietypowych rozwiązań.

Wcielasz się na przemian w dwie postacie: złodziejaszka, Meksykanina półkrwi Billy`ego Świecę, oraz pastora-rewolwerowca Raya McCall. Historie obu bohaterów łączą się i przeplatają. Każdy jest przeciwieństwem drugiego. Dzięki temu nietypowemu podejściu poczujesz się tak, jakbyś grał jednocześnie w dwie gry.

Bardzo dobra grafika

Od strony graficznej gra wypada świetnie, mimo że od jej premiery minęły już cztery lata. Trójwymiarowy świat zbudowano z wielką dbałością o szczegóły. Rozległe, pełne życia przestrzenie w bezlitosnym świecie Dzikiego Zachodu pozwalają na dużą swobodę działania. Postać, którą się poruszasz, może się wspinać, wykonywać akrobacje (przeskakiwanie nad przepaścią z wykorzystaniem bicza), ma do dyspozycji specjalne tryby pojedynkowania, może jeździć konno i pływać.

Duże wrażenie robi tryb koncentracji.

Billy Świeca

Metys Billy Świeca jest młodym złodziejaszkiem niesłusznie posądzonym o morderstwo. Umie posługiwać się bronią palną, ale jego specjalnością jest strzelanie z łuku – broni cichej i morderczej. Oprócz tego Billy potrafi się świetnie skradać, a zręczne posługiwanie się biczem pozwala mu pokonywać wszelkie przeszkody. Billy jest ścigany przez Raya McCall, który myśli, że chłopak zamordował jego brata i swoją matkę.

Ściągawka z klawiatury

Do przodu – W
Do tyłu – S
Lewo – A
Prawo – D
Wyrzucenie broni – BACKSPACE
Tryb szybkiego strzelania – Z
Wychył w lewo – Q
Wychył w prawo – E
Bieg – CAPS LOCK
Chodzenie – SHIFT
Kucanie – CTRL
Skok – SPACJA
Kopnięcie – C
Wycelowanie – X
Akcja – F
Lewy strzał – LPM
Prawy strzał – PPM
Przeładowanie – R
Wybór broni – 1...6
Ręce – 0 (zero)
Pokaż cele – O
Pokaż notatki – L
Szybki zapis – F5
Szybki odczyt – F8

Ray McCall

Pastor Ray McCall to były rewolwerowiec i zabijaka, obecnie nawracający zbłąkane dusze. Grając postacią Raya, masz zagwarantowane dużo strzelania. Po śmierci szeryfa Tima Powella Ray bierze sprawiedliwość w swoje ręce. Twoim pierwszym zadaniem będzie wyeliminowanie wszystkich opryszków z miasta. Po wykonaniu tej misji McCall rusza w pościg za Billym Świecą.

Sterując postacią Raya, będziesz z tego trybu korzystał podczas pojedynków rewolwerowych, natomiast Billy używa go podczas strzelania z łuku. Tryb koncentracji kojarzy się z filmem Matrix, w którym wybrane sceny realizowane były w zwolnionym tempie. Także w grze akcja zwalnia, a ty masz więcej czasu, aby dobrze wycelować i strzelić.

Jak na strzelaninę przystało, masz do dyspozycji duży arsenał ówczesnych broni, np. rewolwer, strzelbę. Istnieje możliwość używania dwóch różnych broni jednocześnie.

Rozpoczynając przygodę w Call of Juarez, masz przed sobą piętnaście rozległych epizodów. Odwiedzisz m.in. opuszczoną kopalnię, cmentarz, będziesz podróżował konno i pociągiem. Dobra zabawa gwarantowana!

Zabawa przez internet

Oprócz gry w pojedynkę masz też dostęp do trybu multiplayer. Za pośrednictwem internetu możesz bawić się z kolegami. Jest dostępny podział na klasy postaci; możesz brać udział w napadach na banki i pociągi, uczestniczyć w strzelaninach w miasteczkach ogarniętych gorączką złota.

Na jaki komputer?

System: Windows 2000/XP/Vista/7, **procesor:** Pentium 4 2,2 GHz/AMD Athlon 3000+/Celeron 3 GHz lub lepszy, **napęd:** DVD-ROM, **dysk twardy:** 2 GB wolnego miejsca na dysku

Przygoda na Dzikim Zachodzie

Zapomniane miasteczko Hope (Nadzieja) i strażnik prawa szeryf Tim Powell. Jedno z wielu miast na Dzikim Zachodzie końca XIX wieku. To tutaj rozpoczynają się przygody Billy`ego i Raya.

Billy Świeca jest zwinny i lubi się skradać. Nie ma dla niego przeszkód nie do pokonania, np. w przeskakiwaniu ponad rozpadlinami pomaga mu bicz.

Ray McCall, jak przystało na rewolwerowca, posługuje się dwoma koltami jednocześnie. Umiejętność ta przyda ci się podczas walki z bandytami.

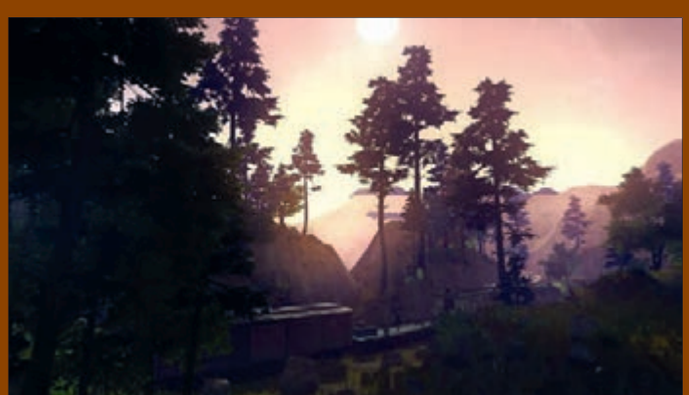

Pod względem graficznym gra robi wrażenie. Świat stworzony przez programistów jest bardzo realistyczny i jego odkrywanie daje dużo frajdy.

Kontroluj domowy budżet

Oszczędzanie jest dużo prostsze, gdy wiadomo, ile i na co wydaje się pieniędzy. Pełna wersja z naszego DVD pomoże zapanować nad budżetem. [SM]

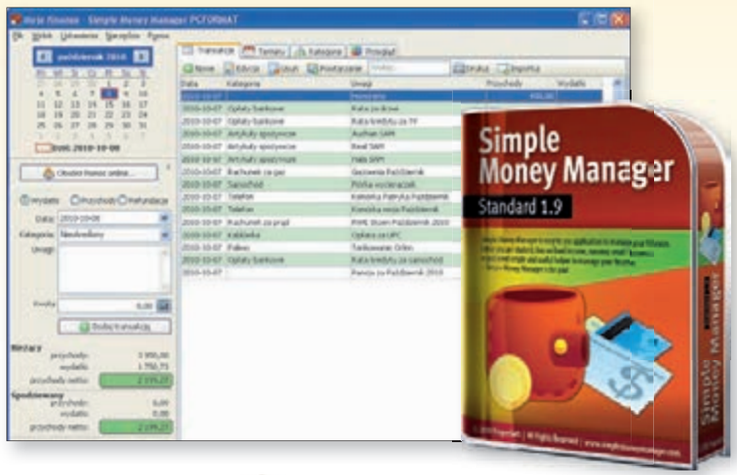

Wielu z nas często zadaje sobie pytanie: na co tak szybko wydałem całą pensję? Aby przejąć kontrolę nad wydatkami, niezbędne jest zebranie informacji o przychodach i wydatkach. Pomoże w tym pełna wersja Simple Money Manager. Program pozwala notować wydatki lub importować historię transakcji prosto z konta internetowego. Dane możesz uporządkować w kategoriach oraz przeglądać je w postaci przejrzystych graficznych wykresów. Takie opracowanie da odpowiedź na pytanie: jak oszczędzać?

DVD 12/2010

Grupa: PEŁNE WERSJE
Simple Money Manager 1.9
Język: POLSKI Rejestracja: TAK
System: Windows 98/2000/XP/Vista/7
Internet: www.simplemoneymanager.com

Przegląd interfejsu użytkownika

Po uruchomieniu programu wyświetli się okno:

Zostaw wszystkie kategorie zaznaczone. Następnie kliknij przycisk Dodaj zaznaczone. Wyświetli się okno główne programu.

1 Okno składa się z dwóch głównych elementów. Lewy element to boczny pasek. Na pasku dostępny jest kalendarz, sekcja służąca do dodawania szczegółowych informacji dotyczących transakcji oraz sekcja wyświetlająca podsumowanie przychodów i wydatków.

2 Zawartość prawej części okna podzielono na cztery zakładki: Transakcje – lista wszystkich transakcji, jakie dodasz do bazy danych; Terminy – służy do dodawania przyszłych terminów transakcji, np. powtarzających się regularnie, tj. wpłata pensji, spłata raty kredytu czy opłata czynszu.

3 Pod zakładką Kategorie znajdziesz listę wszystkich dodanych kategorii transakcji. Wybierając jedną z nich, dostaniesz listę wszystkich transakcji zaliczających się do wybranej kategorii. Ostatnia zakładka, Przegląd, będzie wyświetlała zestawienie transakcji w postaci graficznych wykresów.

Rejestracja przez internet

Podczas pierwszego uruchomienia zainstalowanego programu należy podać kod rejestracyjny. Pokazujemy, jak go zdobyć.

1 Po uruchomieniu programu wyświetli się okno Register. W puste pola wpisz swoje imię i nazwisko oraz adres swojej skrzynki pocztowej. Następnie kliknij przycisk Wyślij mi kod.

2 Wyświetli się okno informacyjne. Zamknij je, klikając OK. Następnie odbierz pocztę i odszukaj e-mail z kluczem. Zaznacz klucz myszką i kombinacją **[Ctrl]+[C]** skopiuj go do schowka.

3 Przejdź do okna Register, ustaw kursor myszy w pustym polu Kod rejestracyjny: i skrótem **[Ctrl]+[V]** wklej skopiowany klucz. Następnie kliknij przycisk Zarejestruj się. Wyświetli się okno informujące o poprawnym zakończeniu rejestracji. Zamknij je przyciskiem OK.

Dodajemy transakcje

Czas rozpocząć notowanie transakcji. Załóżmy, że zaczyna się nowy miesiąc. Zaczynamy od zanotowania przychodu, czyli pensji, a następnie wydatków, np. na czynsz, oraz innych miesięcznych opłat.

1 Kliknij zakładkę Transakcje. Na pasku bocznym, w sekcji dodawania zaznacz rodzaj transakcji:

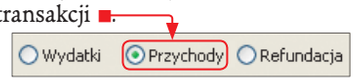

Następnie z listy Data: wybierz datę wpłynięcia pensji na konto, w pole Uwagi: wpisz informację, np. **Pensja za 10/2010**, i w pole Kwota wpisz kwotę. Następnie kliknij przycisk Dodaj transakcję. Transakcja pojawi się na liście obok.

2 Teraz zabieramy się do notowania wydatków. Na bocznym pasku w sekcji dodawania zaznacz rodzaj transakcji Wydatki i tak jak w poprzednim kroku, wybierz z listy datę wykonania opłaty. Następnie z listy Kategoria: wybierz kategorię, np. Opłaty bankowe, w pole Uwagi: wpisz opis transakcji, np. **Rata kredytu na samochód**, poniżej wpisz kwotę raty i kliknij przycisk Dodaj transakcję. Kwota zostanie dodana do listy obok.

3 W ten sam sposób dodaje się kolejne transakcje. W trakcie ich przybywania w dolnej sekcji widoczne jest podsumowanie przychodów i wydatków.

4 Wydatki miesięczne, o stałej wysokości, możesz dodać do transakcji terminowych – będą dopisywane do listy transakcji automatycznie. Kliknij zakładkę Terminy, a następnie przycisk Nowe. W oknie Transakcje terminowe wybierz rodzaj transakcji, datę rozpoczęcia, częstotliwość powtarzania, kategorię, w polu Uwagi: dodaj opis oraz wpisz stałą kwotę. Jeśli chcesz, aby program zawsze przed dodaniem transakcji zapytał o zgodę, zaznacz pole Zapamiętaj do akceptacji. Kliknij przycisk Zapisz & Wykonaj.

5 Pod zakładką

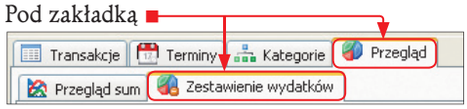

masz do dyspozycji wykres pokazujący w procentach, ile z ogólnej sumy przychodów wydajesz w poszczególnych kategoriach:

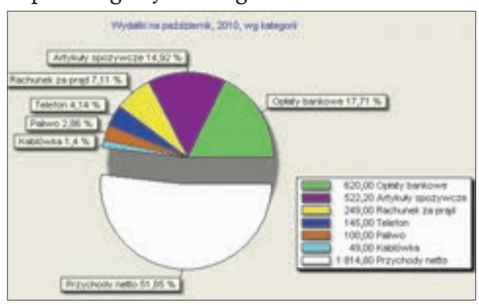

Porządki w kontaktach

Na płycie DVD zamieszczamy wielofunkcyjny notatnik, w którym zgromadzisz ważne terminy, e-maile, numery telefonów i prywatne dane, np. hasła. [SM]

Zbliża się koniec roku. Już niedługo zaczniemy szukać nowych kalendarzy i przepisywać do nich ważne daty i inne informacje. Proponujemy rozwiązanie elektroniczne, czyli pełną wersję programu C-Organizer, w którym zgromadzisz wszelkie kontakty – adresy e-mailowe, numery telefonów – oraz zanotujesz terminy spotkań, daty imienin, rocznic i innych ważnych spraw. Program może też przechowywać poufne informacje, tj. hasła czy numery PIN. Nie zabrakło oczywiście funkcji podręcznego notatnika.

DVD 12/2010

Grupa: PEŁNE WERSJE
C-Organizer Standard 3.7
Język: ANGIELSKI Rejestracja: TAK
System: Windows 98/2000/XP/Vista/7
Internet: www.csoftlab.com

Przepisujemy stary kalendarz

Program ma angielski interfejs użytkownika, ale jego obsługa nie jest trudna. Pokazujemy, jak korzystać z tej aplikacji.

1 Po uruchomieniu programu wyświetli się okno z poradami Tip of the day. Odznacz pole Show tips at startup i kliknij OK.

2 W programie C-Organizer możesz przechowywać cztery typy informacji: Appointments – terminarz spotkań i ważnych dat, Address Book – informacje adresowe, Passwords – hasła i inne poufne dane, oraz Notes – notatki.

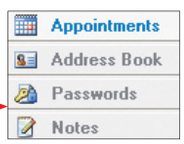

3 Klikając na wybranej zakładce, otrzymujesz dostęp do danych z jednej z wymienionych w poprzednim kroku kategorii. Na początek dodamy do bazy ważny termin. Kliknij zakładkę Appointments, następnie na górnym pasku narzędziowym kliknij ikonę **New**.

4 Wyświetli się okno add new appointment, w pole Title: wpisz tytuł, np. **Imieniny Ciotki Klotki**, za pomocą list Begin: i End: wybierz datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia imprezy. Jeśli chcesz włączyć alarm przypominający, zaznacz pole Remind before: i za pomocą pól obok wybierz np. 2 i Days, co spowoduje, że alarm uaktywni się na 2 dni przed imieninami.

5 Przechodząc niżej, możesz za pomocą listy Priority: określić priorytet, np. wysoki, z listy Recurrence: (częstotliwość powtarzania) wybierz dla imienin opcję. W pole Description: na dole możesz wpisać dłuższy opis. Gdy wszystko jest gotowe, kliknij OK.

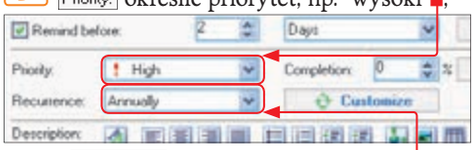

6 Po powrocie do okna głównego przejdź za pomocą kalendarza do daty dodanej przed chwilą imprezy (jest wytłuszczona). Na liście obok widoczna jest informacja, że tego dnia powinieneś zadzwonić z życzeniami do cioci.

7 Drugim typem danych, jakie możesz porządkować w programie, są adresy. Kliknij zakładkę Address Book – na liście po prawej stronie wyświetlą się przykładowe kontakty. Możesz je usunąć, zaznaczając po kolei ich nazwy i klikając przycisk **Delete**.

8 Aby dodać nowy wpis, kliknij **New** – wyświetli się okno add new record. W pole Title: wpisz tytuł dla tworzonego kontaktu. Następnie w pola poniżej wpisz szczegółowe informacje, tj. imię, nazwisko, nazwa firmy, numer telefonu, faksu, adres. Możesz dodawać własne pola. Służy do tego przycisk Add new field.

9 Pod polem [Photo] dostępny jest przycisk Load photo:. Za jego pomocą możesz dodać zdjęcie osoby, do której tworzysz kontakt. W pole Email: wpisz adres jej poczty elektronicznej, w pole Internet: wpisz adres strony WWW prywatnej lub służbowej.

10 Na samym dole jest dostępna opcja Date of Birth:. Zaznaczając ją, możesz wpisać datę urodzin danej osoby, a zaznaczając opcję Remind before:, możesz ustawić alarm przypominający o tej dacie.

11 Klikając zakładkę Description na górze okna, wyświetlisz pole, gdzie będziesz mógł napisać notatkę dotyczącą tego kontaktu. Gdy zakończysz, kliknij przycisk OK. Nowy kontakt zostaje dodany do listy.

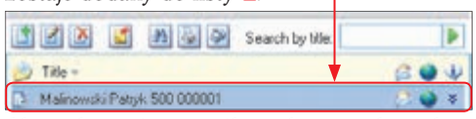

Aby zobaczyć szczegóły wybranego kontaktu, kliknij ikonę z dwoma strzałkami skierowanymi w dół. Rozwinie się lista zawierająca szczegółowe informacje i zdjęcie:

Aktywacja pełnej wersji

Po przeprowadzeniu standardowej instalacji program uruchomi się w wersji ograniczonej czasowo. Aby aktywować pełną wersję, należy wpisać klucz rejestracyjny.

1 Po uruchomieniu programu wybierz z menu Help opcję Registration. Wyświetli się okno o tej samej nazwie.

2 W oknie Registration w pole License Name wpisz **PC Format**. W pole Registration key: wpisz klucz rejestracyjny: **36BP-1DR1-VVVQ1GRL14**, i kliknij przycisk OK.

3 Wyświetli się okno informujące o konieczności ponownego uruchomienia programu. Zamknij je przyciskiem OK i ponownie uruchom program ikoną na pulpicie, tym razem już w pełnej, zarejestrowanej wersji.

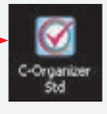

Wysyłanie e-maili oraz otwieranie stron WWW

Jeśli chcesz do danej osoby z listy kontaktów wysłać e-mail, kliknij ikonę z kopertą widoczną w prawej kolumnie i z rozwiniętego menu wybierz adres. Okno nowej wiadomości e-mailowej domyślnie używanego programu pocztowego zostanie wywołane. Aby wywołać stronę WWW tej osoby, kliknij ikonę z kulą ziemską.

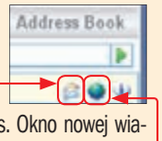

Qwerty na dwa sposoby

Przetestowaliśmy dwa smartfony marki Nokia ze średniej półki cenowej – 800 do 900 zł. Oba urządzenia wyposażono w fizyczną klawiaturę qwerty, jednak w każdym modelu są to zupełnie odmienne rozwiązania. [Maciek Płochocki]

Wideoprezentacja
smartfonów Nokia C6-00 i Nokia E5 na płycie DVD

Nokia C6-00 to telefon z wysuwaną, poziomą klawiaturą – rozwiązanie popularne i stosowane w urządzeniach niemal każdego producenta smartfonów. Urządzenie jest bliźniaczo podobne do kilku innych modeli Nokii – producent wciąż wykorzystuje design obudowy zaprojektowany dwa lata temu dla Nokii 5800.

Model E5 to Nokia à la Blackberry firmy RIM – pełna klawiatura umieszczona pod prostokątnym, dosyć małym ekranem (przekątna 2,36 cala), zorientowanym horyzontalnie. Brakuje tylko znanego ze smartfonów RIM trackballa, jest za to wielokierunkowy dżojstik.

ABC...

Ponieważ klawiatury są motywem przewodnim testu, nietypowo zaczniemy od opisu właśnie tego elementu obu smartfonów. Klawiatura w modelu C6 jest podświetlana i można ją szybko wysunąć dzięki mechanizmowi wspomagającemu. Wspomniany już dżojstik jest alternatywą do obsługi rozsuniętego telefonu za pomocą ekranu dotykowego. Ułatwia szybkie pisanie, np. pozwala wybierać słowa ze słownika.

Wprowadzanie tekstu za pomocą klawiatury w Nokii C6 ma jeden mankament. Na klawiaturze znalazł się tylko jeden klawisz aktywujący polskie znaki diakrytyczne – w lewym dolnym rogu. Żeby wpisać np. litery ą, ż czy ź, trzeba sięgnąć do niego prawym kciukiem, co może być kłopotliwe dla osób o mniejszych dłoniach. Oczywiście można pominąć polskie znaki przy pisaniu i liczyć na funkcję słownika, która automatycznie poprawi błędną pisownię (ale nie działa to we wszystkich przypadkach).

Przy zamkniętej klawiaturze sprzętowej w Nokii C6 można wprowadzać teksty tylko za pomocą numerycznej klawiatury ekranowej.

Klawiatura w E5 początkowo wydaje się za mała dla osoby o dużych dłoniach, ale już wpisanie kilku pierwszych słów rozwiewa wszystkie obawy. Klawisze wyprofilowano tak, aby uniknąć przypadkowego wciśnięcia dwóch liter. Przyciski znajdujące się na środku klawiatury mają alternatywną funkcję cyfr. Klawisze znajdujące się w dolnym wierszu mają dodatkowe funkcje, np. aktywacja pola edycji tekstu, uruchomienie menu bluetooth, szybkie wyciszenie telefonu czy przełączenie diody doświetlającej aparatu fotograficznego w tryb latarki.

Wysoka jakość

Chociaż oba smartfony są urządzeniami ze średniej półki cenowej, jakością wykonania nie odbiegają od droższych modeli, co staje się powoli standardem także w urządzeniach innych producentów.

Tylna klapka C6 została pokryta bardzo cienką i przyjemną w dotyku warstwą gumy, ten sam element w E5 jest metalowy. Przyciski w modelu C6 rozmieszczono podobnie jak w innych dotykowych smartfonach tego producenta, np. popularnym 5230. W E5 nad klawiaturą znajduje się panel przycisków, nawiązujący stylistyką do starszych modeli telefonów fińskiego producenta. Obok tradycyjnych: zielonej i czerwonej słuchawki oraz dżojstika, znalazło się miejsce na przycisk home oraz skrót do klienta poczty. Żółtą kartkę smartfon dostaje za źle wykonane przyciski regulacji głośności, do których wciśnięcia trzeba użyć zdecydowanie za dużo siły.

Kłopotliwy interfejs

Obydwa smartfony pracują pod kontrolą Symbiana w wersji S60, przy czym w modelu C6 jest to dostosowana do obsługi ekranów dotykowych wersja 5. systemu (ang. 5th edition).

W obydwu smartfonach możesz skonfigurować ekran główny tak, aby były wyświetlone najpotrzebniejsze powiadomienia i skróty do aplikacji. Więcej elementów graficznych znajdziesz na ekranie głównym Nokii C6. W E5 duża część informacji jest w postaci tekstowej.

Konstrukcji menu obydwu smartfonów nie można nazwać intuicyjną. Nie ma problemu z obsługą podstawowych funkcji, ale odnalezienie bardziej zaawansowanych opcji może chwilę potrwać. Podobnie jest

Nokia C6-00

- Bogate wyposażenie
- Bardzo dobre wykonanie
- Wygodna klawiatura qwerty
- Czasami skomplikowany interfejs
- Brak automatycznej zmiany orientacji ekranu
- Kiepska przeglądarka internetowa

Nokia E5

- Bogate wyposażenie
- Bardzo dobre wykonanie
- Wygodna klawiatura qwerty
- Czasami skomplikowany interfejs
- Przycisk regulacji głośności
- Niewielki ekran

Telefony w skali 1:1

Testowane smartfony mają wiele cech wspólnych. Oba są wyposażone m.in. w aparaty fotograficzne z matrycą 5 megapikseli oraz lampą LED.

z odgadnięciem zastosowania niektórych funkcji.

Bogate wyposażenie

Pod tym względem te pozornie różne urządzenia są bardzo do siebie podobne. Obydwa mają Wi-Fi, moduł szybkiej transmisji danych HSDPA i GPS. Obydwa wyposażono w aparat fotograficzny o matrycy 5 megapikseli i lampę doświetlającą. Kolejna wspólna cecha to akumulator o dużej pojemności 1200 mAh, który w modelu E5 (niemającym ekranu dotykowego i przez to zużywającym mniej energii) może pracować w trybie czuwania nawet do 670 godzin (dane producenta).

Dotykowy ekran Nokii C6 jest wykonany w technologii oporno-ściowej, czyli nie działa w nim gest szczypania. Płynność animacji interfejsu nie jest idealna, ale w telefonie jest niewiele przewijanych ekranów i problemy można zaobserwować głównie w przeglądarce internetowej. Ten element to pięta achillesowa smartfonu. Powiększanie witryn nie działa płynnie, nie ma obsługi kart, a poziomy widok stron uruchamia się tylko po rozsunięciu klawiatury (podobnie jest też np. przy przeglądaniu zdjęć). W Nokii E5 wygodne przeglądanie internetu jest możliwe mimo małego ekranu.

Kupisz wszędzie

Nokię C6 znajdziesz w ofercie Orange, Plus i Play. Model E5 nie jest dostępny w ofercie indywidualnej u żadnego z operatorów. Jednak oba smartfony możesz tanio kupić na Allegro. Ceny E5 oscylują tam w okolicach 850 zł. C6 jest o 50–100 zł droższa. Testowane Nokie bez problemu można też dostać w sklepach internetowych.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres:
maciej.plochocki@pcformat.pl

Wyniki testu smartfonów

Producent i model	Wagi	Nokia C6-00	Ocena	Nokia E5	Ocena
Dane techniczne					
Procesor/system operacyjny		ARM 11 434 MHz/Symbian 9.4		ARM 11 600 MHz/Symbian OS wersja 9.3	
Zakres działania		850, 900, 1800, 1900, 2100 MHz		850, 900, 1800, 1900, 2100 MHz	
Wyposażenie					
Obudowa	3%	bardzo solidna i dobrze spasowana; tylna klapka wyłożona przyjemnym w dotyku materiałem; klawiatura wysuwana ze wspomaganiem; błyszczący front	4,50	obudowa sprawia bardzo dobre wrażenie; tylna klapka metalowa, front błyszczący; minus za źle wykonane przyciski regulacji głośności	4,50
Ekran	5%	TFT 3,2", 360x640, 16 mln kolorów	3,35	TFT 2,36", 320x240, 256 tys. kolorów	1,65
Rozdzielczość matrycy	1%	5 Mpix	3,13	5 Mpix	3,13
Typ ekranu dotykowego	1%	oporno-ściowy	5,00	ekran niedotykowy	1,00
Przyciski	2%	odbieranie połączenia, zamykanie połączenia, home, menu ustawień, blokada ekranu, regulacja głośności, aparat fotograficzny, dżojstik	5,00	odbieranie połączenia, zamykanie połączenia, home, menu ustawień, regulacja głośności, dżojstik	4,00
Czujniki i kontrolki	5%	oświetlenia, zbliżenia, grawitacyjny; dioda info	6,00	oświetlenia; dioda informacyjna	5,00
Gniazdo minijack	2%	3,5 mm	5,00	3,5 mm	5,00
Klawiatura sprzętowa	3%	QWERTY	5,00	QWERTY	5,00
Klawiatura ekranowa	2%	numeryczna	3,00	brak	1,00
Zawartość zestawu	1%	słuchawki, instrukcja	3,00	słuchawki, instrukcja, kabel komunikacyjny	4,00
Technologie transmisji danych	2%	GPRS, EDGE, HSDPA, maks. przepustowość 3,6 Mb/s	4,30	GPRS, EDGE, HSDPA, maks. przepust. 10,2 Mb/s	5,54
Interfejsy komunikacyjne	5%	micro USB, Wi-Fi, bluetooth, GPS	5,00	micro USB, Wi-Fi, bluetooth, GPS	5,00
Pamięć ROM/RAM	2%	200 MB/brak danych	2,45	256 MB/brak danych	2,71
Obsługiwane karty pamięci	1%	microSD (do 16 GB), lokalizacja karty: w obudowie	3,50	microSD (do 32 GB), lokalizacja karty: pod baterią	3,00
Wymiary i waga	0%	113,4x53x16,8 mm, 150 g		115x58,9x12,8 mm, 126 g	
Wyposażenie suma	**35%**	**ocena pośrednia**	**4,41**	**ocena pośrednia**	**3,84**
Obsługa					
Powierzchnia ekranu/obsługa gestów	2%	odpowiednia/dobra	5,00	nie dotyczy/brak	3,50
Płynność animacji interfejsu	4%	dobra	4,00	bardzo dobra	5,00
Zmiana orientacji ekranu	2%	ręczna	4,00	brak	1,00
Korzystanie z klawiatury sprzętowej i ekranowej	3%	klawiatura ekranowa tylko numeryczna, ale ze słownikiem; sprzętowa także ma słownik, ale tylko jeden przycisk aktywujący polskie znaki co jest niewygodne	4,25	nie ma klawiatury ekranowej; klawiatura sprzętowa jest szybko przyswajalna; osoby z dużymi dłońmi mają mniej wygodnie; dobry polski słownik	2,75
Blokada klawiatury	1%	automatyczna, ręczna, ustawienia blokady	5,00	automatyczna, ręczna, ustawienia blokady	5,00
Jakość menu	3%	ekran główny pozostawia wiele możliwości konfiguracji wyświetlanych ikon i elementów; ogólnie wszystko jest czytelne i poukładane w miarę logicznie, ale za dużo tu klikania i głęboko osadzonych opcji; wizualnie ok	4,00	bywa skomplikowane ze względu na wysoki stopień zagnieżdżenia niektórych funkcji; plus za całkiem udany ekran główny i duże możliwości jego konfiguracji	3,50
Słownik	3%	dodawanie własnych słów, zmiana wielkości liter, zmiana trybu podczas pisania, automatyczne uzupełnianie	5,00	dodawanie własnych słów, zmiana wielkości liter, zmiana trybu podczas pisania, automatyczne uzupełnianie	5,00
Polecenia głosowe	1%	odbieranie i odrzucanie rozmów, wybieranie z książki telefonicznej, inne możliwości, polecenia generowane	5,00	odbieranie i odrzucanie rozmów, wybieranie z książki telefonicznej, inne możliwości, polecenia generowane	5,00
Tryb głośnomówiący	2%	tak	5,00	tak	5,00
Liczba profili dźwiękowych	1%	6	6,00	6, wyciszanie jednym kliknięciem	6,00
Liczba poziomów głośności	2%	10/10/10 (sygnał/rozmowa/słuchanie muzyki)	6,00	10/12/10 (sygnał/rozmowa/słuchanie muzyki)	6,00
Intensywność wibracji	3%	wyczuwalna w kieszeni podczas stania i siedzenia	3,00	wyczuwalna w kieszeni podczas stania i siedzenia	3,00
Czas gotowości w trybie 2G/3G (dane producenta)	3%	400/400 godzin	3,75	635/670 godzin	5,98
Czas rozmów w trybie 2G/3G (dane producenta)	3%	660/300 godzin	3,65	790/315 godzin	4,05
Okres gwarancyjny	2%	2 lata	5,00	2 lata	5,00
Pomoc w internecie	0%	http://www.nokia.pl/pomoc		http://www.nokia.pl/pomoc	
Kontakt telefoniczny	0%	22 203 0310 (wew. 3)		22 203 0310 (wew. 3)	
Obsługa suma	**35%**	**ocena pośrednia**	**4,37**	**ocena pośrednia**	**4,28**
Funkcje					
Wiadomości	2%	SMS, MMS	5,00	SMS, MMS	5,00
Odbiór poczty elektronicznej	4%	POP3, IMAP4, push, fetch	5,00	POP3, IMAP4, push, fetch	5,00
Funkcje przeglądarki WWW	4%	obsługa JavaScript, prawidłowe zawijanie tekstu, wyświetlanie w układzie poziomym	3,50	obsługa JavaScript, prawidłowe zawijanie tekstu	2,50
Synchronizacja z programami	2%	Outlook, Outlook Express, Exchange	4,00	Outlook, Outlook Express, Exchange	4,00
Funkcje multimedialne	3%	odtwarzanie muzyki, odtwarzanie filmów, przeglądanie zdjęć, radio, equalizer, dyktafon, robienie zdjęć, nagrywanie filmów	5,50	odtwarzanie muzyki, odtwarzanie filmów, przeglądanie zdjęć, radio, equalizer, dyktafon, robienie zdjęć, nagrywanie filmów	5,50
Obsługiwane formaty audio	1%	MP3, WMA, AAC	5,00	MP3, WMA, AAC	5,00
Funkcje odtwarzacza muzyki	2%	obsługa list odtwarzania, katalogowanie muzyki	3,00	obsługa list odtwarzania, katalogowanie muzyki, minimalizacja odtwarzacza	4,00
Obsługiwane formaty wideo	1%	MPEG-4, inne	3,00	MPEG-4, inne	3,00
Funkcje fotograficzne	2%	zoom, autofokus, samowyzwalacz, lampa doświetlająca	5,00	zoom, samowyzwalacz, lampa doświetlająca	4,00
Jakość zdjęć (ostrość/barwy/szumy)	2%	1055 LWPH/6,84 pkt/0,65 proc.	4,36	506 LWPH/8,69 pkt/1,13 proc.	3,44
Maks. tryb rejestracji wideo	2%	640x352; 30 fps	3,70	640x480; 15 fps	3,09
Pozostałe funkcje	2%	budzik, kalkulator, kalendarz, przelicznik miar	4,00	budzik, kalkulator, kalendarz, przelicznik miar	4,00
Sklep z aplikacjami	3%	tak	5,00	tak	5,00
Funkcje suma	**30%**	**ocena pośrednia**	**4,39**	**ocena pośrednia**	**4,15**
Wynik testu					
Ocena końcowa: jakość	**100%**	**dobry ←**	**4,39**	**dobry ←**	**4,09**
Ocena końcowa: jakość/cena		**celujący**	**5,70**	**celujący**	**5,73**
Średnia cena rynkowa		983 zł		875 zł	

DVD 12/2010

Grupa: UZUPEŁNIENIA

■ „Telefonia internetowa w komórce”, artykuł archiwalny, PC Format 7/2010

Tanio, taniej, VoIP

Telefonia internetowa, czyli VoIP, to najtańszy sposób na połączenia telefoniczne. Jeśli masz internet, zainteresuj się tą technologią, zwłaszcza jeśli często dzwonisz za granicę lub prowadzisz rozmowy międzymiastowe. [Maciek Płochocki]

FOT. KARBEK, FOTOLIA.COM

Według danych UKE wśród osób, które mają telefon stacjonarny, tylko 4,1 proc. decyduje się na równoczesne korzystanie z telefonii VoIP, mimo że ta druga metoda jest co najmniej kilkakrotnie tańsza od tradycyjnej. Wśród tych, którzy dali szansę telefonii internetowej, niemal połowa (47 proc.) dzwoni przez VoIP co najmniej raz dziennie lub kilka razy w tygodniu.

VoIP stanowi jednak nadal margines udziałów w polskim rynku telekomunikacyjnym i daleko nam na przykład do Francji, gdzie ponad 40 proc. połączeń jest wykonywanych za pomocą internetu (dane UKE z 2008 roku).

Proste jak drut

W rozpoczęciu korzystania z VoIP nie ma nic skomplikowanego. Wystarczy, że masz komputer podłączony do internetu, mikrofon i głośniki – a najlepiej słuchawki z mikrofonem (dla lepszej jakości rozmów).

Utwórz konto w usłudze wybranego operatora VoIP – to operacja całkowicie bezpłatna – i pobierz darmowy program do prowadzenia rozmów. Od tego momentu możesz za darmo rozmawiać ze wszystkimi osobami, które mają konto u tego samego operatora. Jeśli wybierzesz jedną z popularnych sieci, np. Skype, Gadu naGłos lub Tlenofon, bardzo możliwe, że będziesz mógł rozmawiać z dużą grupą swoich znajomych.

Kontrola wydatków

Kolejny krok to doładowanie konta środkami na rozmowy z numerami spoza sieci, czyli numerami stacjonarnymi i komórkowymi w kraju lub za granicą. Zasilenie konta przypomina doładowanie telefonu na kartę. Sam wybierasz wysokość doładowania w dowolnej kwocie lub spośród kilku kwot zaproponowanych przez operatora. Sposób zapłaty zależy od operatora – najczęściej możesz skorzystać z szybkiego przelewu elektronicznego lub zapłacić kartą. Rzadziej możliwy jest zakup kodu doładowującego, np. w kasie sklepowej, lub doładowanie SMS-em.

Podobnie jak w przypadku telefonu pre-paid doładowanie ma najczęściej określony okres ważności, w którym możesz wykorzystać opłacone środki.

Własny numer

Aby telefon internetowy spełniał wszystkie funkcje telefonu stacjonarnego, musisz wykupić u operatora VoIP numer miejski. Otrzymasz numer w wybranej przez siebie strefie

Warunki korzystania z usług operatorów VoIP

Operator	Stała opłata	Możliwość wykupienia abonamentu	Płatności	Program do rozmów	Opłata za numer stacjonarny	Możliwość zakupu bramki lub telefonu VoIP
onet.pl & skype	brak	10000 minut miesięcznie na rozmowy z numerami w 26 krajach przez 1, 3 lub 12 miesięcy	płatności.pl, przelew bankowy i pocztowy, DotPay, przelewy24.pl	komunikator Skype	brak usługi	brak usługi
ipfon	brak	brak usługi	przelewy24.pl, przelew bankowy, karta płatnicza	komunikatory Xten X-Lite lub IPsoftFON	usługa bezpłatna	brak usługi
tlenofon	brak	brak usługi	karta płatnicza, przelew elektroniczny; przelew zwykły, post paid [2]	komunikator Tlen	usługa bezpłatna pod warunkiem odebrania 10 minut rozmów spoza sieci w ciągu 90 dni	bramki VoIP od 199 zł, telefony IP od 165 zł, routery VoIP od 329 zł
easyCALL	brak	brak usługi	karta kredytowa, przelew elektroniczny	komunikator EasyCall	jednorazowo 5 zł – numer aktywny przez okres ważności konta	bramki VoIP od 139 zł, telefony VoIP od 199 zł
actia	brak	brak usługi	szybki przelew elektroniczny, karta płatnicza, przelew bankowy	aplikacja 3CX Phone	usługa bezpłatna	bramki VoIP do 135 zł, telefony VoIP od 199 zł, routery VoIP od 300 zł
telefonia internetowa	brak	m.in. 1000 minut na połączenia z numerami stacjonarnymi w Polsce – 25 zł, 1000 minut na połączenia zagraniczne do 30 krajów – 35 zł	SMS, kod z terminala, szybki przelew online	komunikator Gadu-Gadu	1 zł – ważność numeru zależy od regularnych doładowań	brak usługi
halonet	brak	brak usługi	DotPay, przelew bankowy	HaloNet komunikator	5 zł rocznie	bramka VoIP – 239 zł, telefon VoIP 225 zł – do urządzeń dołączone są darmowe minuty
Telepremium.pl	brak	brak usługi	przelew bankowy, przelewy24.pl	aplikacja X-Lite	usługa bezpłatna	bramka VoIP – 195 zł
ExtroVoIP.pl	brak	20 zł/mies. – w tym 60 minut na połączenia z numerami w Polsce	szybki przelew elektroniczny	brak danych	usługa bezpłatna w przypadku wykupienia abonamentu	bramki VoIP od 199 zł, telefon VoIP za 199 zł
FreecoNet	1,95 zł mies. [1]	brak usługi	DotPay	program X-Lite	usługa w ramach opłaty miesięcznej	bramki VoIP od 189 zł, telefony VoIP od 329 zł

[1] Pierwszy miesiąc gratis. [2] Post paid wymaga podpisania umowy.

numeracyjnej. Dzięki temu będziesz mógł odbierać połączenia przychodzące, a dzwoniący do ciebie zapłacą jak za połączenie z numerem stacjonarnym. Opłata za numer miejski to zazwyczaj kilka złotych rocznie, a u części operatorów taki numer otrzymasz za darmo.

VoIP dla zaawansowanych

Kolejny stopień zaawansowania to korzystanie z usług kilku operatorów VoIP jednocześnie. Ceny połączeń w poszczególnych sieciach mogą się mocno różnić. Jeden operator może mieć tańsze połączenia lokalne, u drugiego są najkorzystniejsze stawki za połączenia do USA.

Jak łatwo dzwonić po najniższych kosztach? Zamiast samemu przeglądać cenniki i wynotowywać najniższe stawki, możesz skorzystać z usługi Freeconnect. Połączenia w tej sieci są realizowane za pośrednictwem kilku operatorów. Przed nawiązaniem połączenia system sam sprawdza, który operator oferuje najniższą stawkę, i wybiera go do realizacji rozmowy. W ustawieniach konta możesz także samodzielnie wskazać preferowanych operatorów. W odróżnieniu od innych sieci VoIP za korzystanie z Freeconnect pobierana jest opłata miesięczna, ale tylko niecałe 2 złote.

Jaki sprzęt do VoIP

Komputer	Bramka VoIP	Telefon IP	Komórka
Praktycznie każdy operator VoIP udostępnia aplikację komputerową, która pozwala prowadzić rozmowy z dowolnym numerem telefonicznym – potrzebujesz tylko mikrofonu i słuchawek. Najpopularniejszym rozwiązaniem tego typu jest komunikator Skype, w Polsce konkurują z nim Tlen i Gadu-Gadu.	Do bramki VoIP możesz podłączyć zwykły aparat telefoniczny i użyć go do rozmów IP. Bramkę musisz podłączyć do internetu za pośrednictwem routera – sprawdzi się też modem USB. Niektóre bramki pozwalają na podłączenie tradycyjnej linii telefonicznej oraz linii VoIP do jednego aparatu telefonicznego.	Rozwiązanie pozwala prowadzić rozmowy przez linię tradycyjną oraz internetową (telefon musisz podłączyć do routera). Telefon umożliwia skonfigurowanie kilku operatorów VoIP i – przez wstukanie odpowiedniego prefiksu – wybieranie operatora realizującego aktualne połączenie.	Część telefonów, np. urządzenia marki Nokia, mają wbudowane oprogramowanie do prowadzenia rozmów VoIP. W innych urządzeniach musisz zainstalować dodatkową aplikację, np. Fring działający na większości urządzeń. Najpopularniejsi operatorzy VoIP są w nim fabrycznie skonfigurowani.

Kup dobry sprzęt

Rozmawianie przez VoIP za pomocą komputera nie wymaga wydatków na sprzęt, ale może być niewygodne. Aby telefonować bez włączania komputera, kup tzw. bramkę VoIP. Podłącz ją do routera kablem sieciowym, a do bramki podłącz zwykły aparat telefoniczny. Niektóre bramki zapewniają równoczesne podłączenie tradycyjnej linii telefonicznej. Dzięki temu do dzwonienia przez VoIP i zwykłą linię użyjesz tego samego aparatu.

W sklepach znajdziesz także routery z wbudowaną bramką, a nawet tzw. telefony VoIP, które łączą funkcje bramki i aparatu telefonicznego. Do dzwonienia przez internet możesz wykorzystać także telefon komórkowy. Najlepiej smartfon obsługujący sieci Wi-Fi. Wówczas nie zapłacisz za transmisję danych generowaną przez rozmowę VoIP. Więcej o poszczególnych rozwiązaniach w ramce „Jaki sprzęt do VoIP".

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres maciej.plochocki@pcformat.pl

Ceny za minutę połączenia do poszczególnych krajów u wybranych operatorów VoIP

Operator	Polska		Wlk. Brytania		Niemcy		USA		Szwecja		Włochy		Kanada	
	stacjonarny	komórka [1]	stacjonarny	komórka	stacjonarny	komórka	stacjonarny	komórka	stacjonarny	komórka	stacjonarny	komórka	stacjonarny	komórka
Onet Skype	0,09 zł	brak usługi	0,09 zł	od 0,47 zł	0,09 zł	0,97 zł	0,09 zł	brak usługi	0,09 zł	1,12 zł	0,09 zł	1,18 zł	0,09 zł	brak usługi
IPFon	0,09 zł	0,31 zł	0,11 zł	1,21 zł	0,11 zł	1,21 zł	0,11 zł	brak usługi	0,11 zł	1,21 zł	0,11 zł	1,21 zł	0,16 zł	brak usługi
Tlenofon	0,09 zł	0,31 zł	0,05 zł	od 0,67 zł	0,07 zł	od 0,77 zł	0,06 zł	0,06 zł	0,07 zł	0,47 zł	0,07 zł	brak usługi	0,05 zł	bd.
Easy Call	0,06 zł	0,23 zł	0,08 zł	1,79 zł	0,08 zł	1,49 zł	0,08 zł	brak usługi	0,08 zł	1,73 zł	0,08 zł	1,50 zł	0,05 zł	brak usługi
Actio	0,09 zł	0,49 zł	0,09 zł	0,99 zł	0,09 zł	0,99 zł	0,05 zł	0,05 zł	0,09 zł	0,99 zł	0,09 zł	0,99 zł	0,05 zł	0,05 zł
Gadu naGłos	0,05 zł	0,22 zł	0,26 zł	0,96 zł	0,08 zł	0,96 zł	0,05 zł	brak usługi	0,05 zł	0,96 zł	0,09 zł	1,19 zł	0,05 zł	brak usługi
Halonet	0,06 zł	0,24 zł	0,07 zł	od 0,98 zł	0,07 zł	0,98 zł	0,06 zł	0,06 zł	0,08 zł	od 0,98 zł	0,08 zł	od 0,98 zł	0,04 zł	0,04 zł
Telepremium	0,09 zł	0,39 zł	0,11 zł	0,84 zł	0,11 zł	0,99 zł	0,11 zł	brak usługi	0,11 zł	0,79 zł	0,11 zł	0,99 zł	0,16 zł	brak usługi
Extra VoIP	0,05 zł	0,31 zł	0,05 zł	od 0,525 zł	0,05 zł	od 0,573 zł	0,05 zł	brak usługi	0,049 zł	od 0,27 zł	0,07 zł	0,59 zł	0,05 zł	brak usługi
FreeConnect	od 0,05 zł	od 0,31 zł	od 0,05 zł	od 0,13 zł	od 0,07 zł	od 0,52 zł	od 0,04 zł	od 0,07 zł	od 0,06 zł	od 0,27 zł	0,07 zł	0,58 zł	0,04 zł	brak usługi

[1] Połączenia do Ery, Orange i Plusa. Na zielono zaznaczyliśmy najlepszą ofertę.

REKLAMA

Asystent dla Nokii

Ovi Suite to aplikacja stworzona do obsługi smartfonów marki Nokia. Jeśli masz takie urządzenie, zapoznaj się z programem, bo oferuje wiele funkcji, które rozszerzają możliwości telefonu i ułatwiają korzystanie z niego. [Maciek Płochocki]

Podstawową funkcją aplikacji Ovi Suite jest synchronizacja danych zgromadzonych w smartfonie. Program wyszukuje w pamięci urządzenia listy kontaktów, zdjęcia, muzykę, e-maile, wiadomości i kopiuje je na dysk twardy komputera.

Część tych informacji, np. kontakty oraz e-maile, możesz wysłać na internetowy serwer usługi Ovi (wcześniej należy stworzyć w niej konto – razem z nim otrzymasz dostęp do konta e-mailowego w usłudze Poczta Ovi) i w ten sposób zyskać dostęp do tych danych z dowolnego komputera, który jest podłączony do sieci. Dodatkowo dane przechowywane na serwerze stanowią kopię bezpieczeństwa.

Ovi może zsynchronizować także zakładki z jedną z zainstalowanych w komputerze przeglądarek internetowych. Jeśli na twoim pececie jest zainstalowany Microsoft Outlook, możesz dodatkowo synchronizować notatki oraz kalendarz telefonu. Do korzystania z ostatniej usługi możesz użyć także aplikacji kalendarza Windows.

Zabezpiecz dane

Drugą najważniejszą funkcją aplikacji Ovi Suite jest wykonywanie kopii zapasowej smartfonu. W odróżnieniu od kopii przechowywanej na serwerze Ovi kopia lokalna obejmuje nie tylko pliki, ale także informacje o ustawieniach oraz zainstalowane w urządzeniu aplikacje.

Ovi Suite możesz skonfigurować tak, aby kopia zapasowa była wykonywana np. raz w tygodniu po podłączeniu urządzenia do komputera (odbywa się to za pośrednictwem kabla USB). Po utworzeniu kopii zapasowej możesz bez obaw o utratę danych oddać smartfon do naprawy, eksperymentować z jego ustawieniami lub pożyczyć go drugiej osobie.

Funkcje komórki na pececie

Aplikacja Ovi Suite po podłączeniu do komputera telefonu komórkowego pozwala korzystać z wybranych funkcji komórki na komputerze. Możesz edytować książkę kontaktów, co na komputerze robi się wygodniej niż na samym smartfonie. Aplikacja pozwala na przeglądanie korespondencji, np. SMS-ów, e-maili oraz wysyłanie nowych wiadomości za pośrednictwem komputera.

Ovi może służyć także do przeglądania na komputerze zdjęć i filmów wykonanych telefonem. Po doinstalowaniu modułu o nazwie Ovi Player możesz odtwarzać muzykę zgromadzoną w pamięci smartfonu oraz kupować pliki MP3 w usłudze Nokia Music, aby następnie wgrać je do pamięci urządzenia.

Wgraj pliki

Pliki muzyczne nie są jedynym typem danych, jakie Ovi Suite pozwala wgrać do telefonu. Po uprzednim wskazaniu na dysku komputera katalogów zwierających pliki multimedialne możesz skopiować je do smartfonu. W ten sposób przeniesiesz np. swoją bibliotekę filmów i smartfonu użyjesz jako mobilnego odtwarzacza wideo.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres maciej.plochocki@pcformat.pl

A gdzie sklep z aplikacjami?

Usługą, której najbardziej brakuje w Ovi Suite, jest integracja z cyfrowym sklepem z aplikacjami Sklep Ovi. Program nie tylko nie pozwala przeglądać oferty sklepu, ale nie daje także wglądu w zainstalowane w smartfonie aplikacje. Jedyne nawiązanie do usługi Sklep Ovi stanowią propozycje ciekawych aplikacji wyświetlane w pasku powiadomień. Po kliknięciu takiej ikony otwiera się przeglądarka internetowa ze stroną sklepu.
Dobre i to, ale czekamy na pełną integrację obu usług – jak dobrze działa takie połączenie, pokazało Apple w programie iTunes.

Konfiguracja aplikacji Ovi Suite

Program jest stosunkowo prosty w obsłudze, a dodatkowo producent przygotował polską wersję interfejsu. W warsztacie pokażemy, jak skonfigurować program po pierwszym uruchomieniu.

1 Aplikację pobierz ze strony Nokii 1. Instalacja jest standardowa. Po uruchomieniu programu zostaniesz poproszony o stworzenie konta w usłudze Ovi.

2 Po zakończeniu rejestracji, gdy pojawi się stosowny komunikat, podłącz telefon do komputera za pomocą kabla USB. Gdy w telefonie pokaże się komunikat o podłączeniu kabla, wybierz opcję PC Suite.

3 Po pomyślnym podłączeniu telefonu pojawi się okno główne aplikacji. Kliknij przycisk Skonfiguruj synchronizację. W oknie Synchronizacja urządzenia zaznacz typy danych, które chcesz zsynchronizować, np. Kontakty, Zdjęcia, Wiadomości. Kliknij Synchronizuj. Po udanej operacji pojawi się okno z podsumowaniem Synchronizacja zakończona. Kliknij w nim OK.

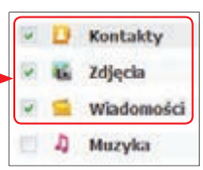

4 Przejdź do listy Narzędzia, wybierz Opcje... Teraz w zakładce Moje urządzenie zaznacz opcję przy funkcji wykonywania kopii zapasowej. Kliknij OK.

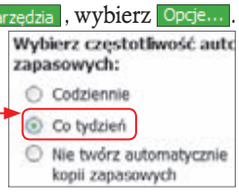

5 W zakładce Synchronizacja urządzenia zaznacz pola:
Synchronizuj automatycznie przy każdym połączeniu urządzenia
przy typach danych, które chcesz aktualizować na bieżąco. Kliknij przycisk OK.

6 Przejdź do zakładki Kontakty i zaznacz pole obok nazwy twojego konta – w naszym przykładzie – w sekcji Synchronizacja z kontem Nokia w witrynie Ovi.com, aby twoje kontakty były przechowywane także na zewnętrznym serwerze. Kliknij OK.

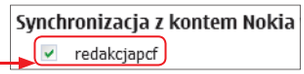

7 W zakładce Muzyka możesz wybrać, czy chcesz, aby do telefonu były wgrane tylko wybrane przez ciebie listy odtwarzania muzyki czy cała biblioteka muzyczna. Potwierdź przyciskiem OK.

8 W zakładce Zakładki i kanały interneto... wskaż przeglądarkę internetową, z którą ma się zsynchronizować telefon. Kliknij OK.

Adresy internetowe

1 www.nokia.pl/pomoc/oprogramowanie/nokia-ovi-suite

Internet w biegu

FOT: FENG YU, SSILVER, FOTOLIA.COM

Superszybkie łącza internetowe kojarzą się z domową siecią. A przecież użytkownicy mobilni też mogą na swoich notebookach czy telefonach korzystać z szybkich połączeń – teoretycznie nawet do 21 Mb/s, a wkrótce 42 Mb/s. Sprawdź, na jakich warunkach jest to możliwe. [Dorota Skalska]

Od października Orange uruchomił w Krakowie pilotaż usługi HSPA+ 42 Mb/s. Do końca roku obejmie ona 5 aglomeracji miejskich – łącznie 11 proc. populacji. Do zaoferowania takich prędkości transmisji jest gotowa Era i Polkomtel. Komercyjnie będą dostępne w nowym roku, bo również wtedy pojawią się modemy obsługujące transmisje o takiej prędkości. A co mamy teraz?

Usługi HSPA oraz HSPA+

Pod takimi skrótami kryje się szybki mobilny dostęp do internetu za pośrednictwem sieci operatorów komórkowych. HSPA to połączenie dwóch technologii: szybkiego ściągania danych (HSDPA – High Speed Downlink Packet Access) oraz szybkiego wysyłania (HSUPA High Speed Uplink Packet Access). U naszych głównych operatorów są to prędkości do 7,2 Mb/s (HSDPA) oraz 1,9 Mb/s (HSUPA).

HSPA+ oznacza jeszcze szybszą transmisję – obecnie do 21 Mb/s (pobieranie) oraz 5,76 Mb/s (wysyłanie). Wkrótce, dzięki zastosowaniu technologii podwajającej prędkość transmisji HSPA+ Dual Carrier, dostępne będą prędkości pobierania 42 Mb/s, a wysyłania – teoretycznie 11 Mb/s; w rzeczywistości w początkowym okresie będzie to 5,76 Mb/s.

Przy takich prędkościach można w okamgnieniu otwierać strony internetowe i pobierać pliki z dokumentami, aplikacjami, muzyką, komfortowo oglądać przesyłane strumieniowo wideo z You Tube i wideo na żądanie, wysłać pocztę nawet z dużym załącznikiem. Podstawowym warunkiem jest przebywanie w zasięgu sieci HSPA lub HSPA+ swojego operatora komórkowego i korzystanie ze sprzętu do obsługi szybkiej transmisji. Rzeczywista prędkość zależy jednak od wielu dodatkowych czynników: warunków atmosferycznych, liczby osób korzystających w danym momencie z sieci, liczby nadajników na danym obszarze, zabudowy – będzie więc sporo niższa od maksymalnej.

Zasięg zależy od operatora

U głównych operatorów komórkowych, z wyjątkiem Play, w dużych aglomeracjach i wokół nich dostępna jest usługa HSDPA 7,2 Mb/s. W jej zasięgu jest od 56 proc. populacji (Orange) do ponad 60 proc. (Era, Plus).

Usługa HSPA+ 21 Mb/s obejmuje 39 miast w Erze oraz 22 miasta w Plusie. Obaj operatorzy prowadzą wymianę części infrastruktury (stacji bazowych), by do końca roku móc zaoferować dwukrotnie wyższe prędkości. O planach Orange wspomnieliśmy na początku.

Potrzebny sprzęt

Szybki mobilny internet w notebooku zapewnia odpowiedni modem USB lub w postaci karty ExpressCard lub PCMCIA. Modemy USB oferowane w Polsce obsługują maksymalną prędkość 21 Mb/s, np. Huawei E1820, do nabycia w Plusie od 1 zł, przy wysokim abonamencie za internet. Modemy 42 Mb/s są już oferowane na świecie, w Polsce może się pojawią jeszcze w tym roku. Modemy w postaci kart to np. Huawei E870 ExpressCard, przystosowany do prędkości 7,2 Mb/s – w Orange do kupienia za 440 zł.

Zamiast modemu zewnętrznego może być modem wbudowany w komputer. Orange i Plus oferują takie netbooki Acera, umożliwiające korzystanie z HSPA i transmisji 7,2 Mb/s (pobieranie) oraz 2 Mb/s (wysyłanie).

Dostępne są też telefony komórkowe przystosowane do obsługi szybkich połączeń z internetem – z prędkością do 10,2 Mb/s. W tabeli telefonów na 112 możesz wyszukać zarówno takie modele, jak i telefony przystosowane do obsługi prędkości 7,2 Mb/s czy 3,6 Mb/s. Na świecie pojawiły się już modele przystosowane do prędkości 14,4 Mb/s.

Opłaty i umowy

Jeśli surfujesz z komórki, korzystasz z prędkości transmisji, jakie zapewnia twój operator w danym miejscu, a płacisz za pobrane i wysłane dane zgodnie z jego cennikiem. Aby obniżyć koszty, gdy masz abonament, możesz wykupić u operatora dodatkowy pakiet danych, np. w Plusie za 5 zł miesięcznie masz do wykorzystania 100 MB. Jeśli nie jesteś związany abonamentem, możesz korzystać z internetu na kartę, co działa podobnie jak telefon na kartę, tyle że taryfy są stworzone pod kątem użytkowania sieci – doładowania są przeliczane na megabajty transmisji.

Jeśli surfujesz na notebooku z modemem zewnętrznym lub wbudowanym, w Orange i Erze masz do dyspozycji prędkości transmisji do 7,2 Mb/s, bez względu na wysokość miesięcznego abonamentu. W Erze przy najwyższym abonamencie 149 zł masz dostęp do usługi HSPA+ 21 Mb/s. W Plusie maksymalna prędkość transmisji zależy niestety od wysokości miesięcznego abonamentu. Internet do 10 Mb/s jest oferowany z abonamentem aż 110 zł, a prędkość do 20 Mb/s – z abonamentem 160 zł. Przy niższych abonamentach od 35 zł do 75 zł możesz liczyć na prędkości od 1 Mb/s do 6 Mb/s.

Jest jeszcze możliwość podłączenia do komputera telefonu z obsługą szybkiego internetu i używania go jako modemu, po odpowiedniej konfiguracji.

CDMA – szybki internet poza miastem

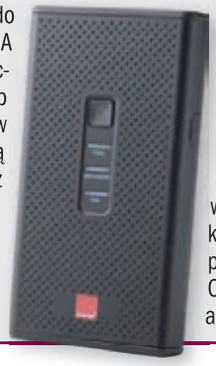

Orange oferuje dostęp do internetu przez sieć CDMA (Code Division Multiple Access – kodowany dostęp do nadajnika wielu telefonów jednocześnie) z prędkością **3,1 Mb/s (pobieranie)** oraz **1,9 Mb/s (wysyłanie)**. To naprawdę duże prędkości, a dodatkowym atutem tego rozwiązania jest dostępność poza dużymi miastami. Jak podaje operator, w zasięgu sieci CDMA do połowy 2011 roku będzie prawie 90 proc. powierzchni kraju. Aby korzystać z CDMA, trzeba mieć odpowiedni telefon albo modem CDMA – dostępny w Orange AnyData ADU-635WA kosztuje kilkaset złotych (549 zł przy najniższym abonamencie Orange Free 19 zł, 529 zł przy abonamencie 59 zł).

Telefon do obsługi sieci HSPA+ z prędkością aż 14,4 Mb/s wprowadził na amerykański rynek operator T-Mobile. Jest to telefon HTC G2, działający pod kontrolą systemu Android 2.2 Froyo.

AirCard 312U Sierra Wireless to chyba pierwszy modem USB obsługujący transmisję do 42 Mb/s (pobieranie) w sieciach HSPA+ dual carrier.

Inni dostawcy

Szybki mobilny internet o prędkości transmisji do **21 Mb/s** oferuje też Dialog i Polsat Cyfrowy.

W sieci Play, a także u operatorów spoza branży komórkowej, którzy oferują mobilny internet, korzystając z infrastruktury Play (Netia, Multimedia Polska), użytkownicy mogą liczyć na prędkość transmisji do **1 Mb/s**.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres maciej.plochocki@pcformat.pl

Aktualizacja w locie

W nowych modelach smartfonów z Androidem aktualizacja systemu odbywa się niemal automatycznie. Aby zmusić telefon do przeprowadzenia aktualizacji, wejdź w Ustawienia, potem wybierz opcję Informacje o telefonie, a następnie pozycję Aktualizacje oprogramowania. Jeśli producent udostępnił nową wersję systemu, zostanie ona pobrana i zainstalowana. Jeżeli ten sposób nie działa, skorzystaj z któregoś ze sposobów opisanych w warsztatach.

Nowszy, lepszy Android

Android, jako oprogramowanie open source, jest ciągle rozwijany. Jeśli masz telefon z tym systemem – marki Samsung, LG, Sony Ericsson, Motorola czy HTC – aktualizuj go na bieżąco, by zyskać wiele praktycznych funkcji i pozbyć się błędów. Opisujemy możliwości instalacji nowej wersji Androida. [Michał Gruszka]

Są trzy sposoby aktualizacji systemu Android. Najłatwiej jest w nowych modelach, gdzie odbywa się to za pomocą wbudowanego w telefon systemu OTA (Over The Air) – patrz ramka „Aktualizacja w locie".

W przypadku starszych modeli update wykonuje się, korzystając z komputera i oprogramowania producenta telefonu do komunikacji z komputerem, np. HTC Sync. Dotyczy to udostępnionych oficjalnie aktualizacji. Oprócz nich powstają kompilacje Androida, tworzone przez programistów zapaleńców.

Aby móc zainstalować takie pliki, trzeba urządzenie „zrootować", czyli przejąć nad nim prawa administracyjne. Rootowanie w praktyce umożliwia instalowanie modyfikowanych, ulepszonych wersji oprogramowania telefonu, np. aktualizację do najnowszej wersji Androida Froyo 2.2, nawet jeżeli producent oficjalnie oprogramowania nie udostępnił. Tę operację również przeprowadza się z użyciem komputera.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dorota.skalska@pcformat.pl

Oficjalna aktualizacja Androida

Na przykładzie popularnego modelu HTC Magic pokażemy, jak pobrać i zainstalować nową wersję systemu do starszych smartfonów z Androidem. W przypadku innych telefonów poszczególne kroki tej operacji będą się różniły. Na przykład aplikacja, która służy do komunikacji smartfonu z komputerem i jest niezbędna do wykonania aktualizacji, jest inna dla każdej marki telefonu. W przypadku smartfonów HTC jest to HTC Sync.

1 Zainstaluj na komputerze program HTC Sync. W tym celu wejdź na stronę 1. Z listy What's New wybierz Software Download. Kliknij link do aplikacji dla twojego modelu telefonu marki HTC – w naszym przykładzie:

Application - HTC Sync 2.0 for HTC Magic, Tattoo, Hero (Android 1.5)

Na następnej podstronie wybierz z rozwijanych list na dole plik odpowiedni dla twojego telefonu oraz serwer, z którego chcesz pobrać plik. Potem kliknij przycisk Download. Po pobraniu aplikacji zainstaluj ją i uruchom ponownie komputer.

2 Ponownie wejdź na stronę 1. Z listy Choose Your Product: wybierz teraz model swojego smartfonu (w naszym przykładzie HTC Magic). W następnym oknie, jeżeli kupiłeś telefon u operatora, kliknij to zdjęcie z telefonem, które ma w podpisie nazwę twojego operatora. W naszym przykładzie:

Jeśli twojego operatora nie ma na liście, wybierz zdjęcie z samym podpisem modelu telefonu.

3 Wyświetli się kolejne okno – wybierz zakładkę Pobieranie. Na następnej podstronie z listy Wybierz kategorię wybierz Aktualizacja ROM i kliknij link Pobierz. (Jeżeli w modelu, który chcesz aktualizować, nie ma takiej kategorii, to zapewne producent jeszcze nie przewidział aktualizacji albo telefon korzysta z funkcji OTA.)

4 Wyświetli się strona z informacjami na temat dostępnej wersji aktualizacji. Na dole strony wpisz numer seryjny urządzenia (widoczny po wyjęciu akumulatora, np. **S/N: HTxxxxxxxxxxxxx** lub **S/N: SZxxxxxxxxxxxxxxx**), a z rozwijanych list wybierz plik do pobrania i lokalizację serwera, z którego chcesz pobrać software. Kliknij przycisk Pobierz.

5 Uruchom pobrane oprogramowanie. Na pierwszym ekranie zaznacz opcję:

☑ Rozumiem powyższe ostrzeżenie i zapoznałem się z informacjami zawartymi w pliku ReadMe.

i kliknij Dalej. Pamiętaj, że aktualizacja oprogramowania twojego telefonu oznacza trwałe usunięcie wszystkich danych z jego pamięci. Warto więc wykonać ich kopię.

6 Uruchom telefon i podłącz do niego kabel USB. W systemie Windows wyłącz tryb hibernacji, zwłaszcza gdy pracujesz na notebooku. Bateria telefonu powinna być w peł-

ni naładowana, chociaż producent twierdzi, że wystarcza minimum 30 proc. naładowania. Jeżeli spełniasz te warunki, zaznacz opcję Wykonałem czynno¶ci przedstawione powyżej. i kliknij przycisk Dalej.

7 Rozpocznie się weryfikacja informacji zawartych w telefonie z Androidem. Jeżeli pojawi się błąd, prawdopodobnie musisz zainstalować brakujące sterowniki. Przejdź teraz do Menedżer urządzeń, zainstaluj brakujące sterowniki urządzenia ze znajdujących się w **c:\Program Files\HTC\HTC Driver\Driver Files\Vista_x86**. Jeżeli sterowniki będą prawidłowo zainstalowane, na ekranie komputera wyświetli się okno, w którym w sekcji Wybierz jedn± z poniższych opcji: należy kliknąć przycisk Aktualizacja.

8 Pojawi się informacja o aktualnej wersji systemu Android oraz o tej, którą będziesz instalować. Kliknij Dalej w tym i następnym oknie. Rozpocznie się instalacja.

9 Ekran telefonu może w czasie instalacji wyświetlać różne rzeczy. Nie zwracaj na to uwagi. Ważne, żeby nie odłączać kabla USB z telefonem, bo grozi to jego uszkodzeniem, oraz nie korzystać z komputera i przeciążać go. O zakończeniu instalacji poinformuje stosowny komunikat.

Wgrywanie nieoficjalnych programów

Pokażemy, jak w prosty sposób uzyskać prawa administracyjne, czyli jak zrootować telefon na przykładzie HTC Desire. Wykorzystamy do tego aplikację Unrevoked, która obsługuje kilka popularnych telefonów z Androidem. To pozwoli przeprowadzić instalację nieoficjalnej wersji systemu telefonu (tzw. ROM-u) – pozbawionej niepotrzebnych składowych, a w zamian wzbogaconej o przydatne aplikacje i rozwiązania. Do warsztatu wybraliśmy AuraxTSense_7.8.1_Official_OTA_2.2_FRF91.

Rootowanie, czyli przejęcie praw administratora

1 Wejdź na stronę 2 i kliknij obrazek przedstawiający twój telefon.

2 Na ekranie pojawi się nazwa urządzenia potwierdzająca trafny wybór. Kliknij link unrevoked. Wybierz system, dla którego chcesz pobrać aplikację. My kliknęliśmy Download for Windows. Zostanie pobrany plik **reflash_package.exe**.

3 Ze strony 3 pobierz paczkę sterowników **android-usb-driver**, klikając link unrEVOked modified USB driver. Rozpakuj folder z plikami.

4 Odinstaluj w komputerze program HTC Sync, jeśli był zainstalowany. Uruchom telefon w trybie HBOOT, tzn. wyjmij i ponownie włóż akumulator do telefonu, trzymaj przycisk przyciszania i nie puszczając go, trzymaj także przycisk zasilania. Wyświetli się ekran systemowy. Podłącz telefon do komputera za pomocą kabla USB.

5 Kliknij Menedżer urządzeń w komputerze. W oknie menedżera powinno się pojawić urządzenie o nazwie ■. Kliknij je *prawym* przyciskiem myszki i wybierz z menu, które się teraz wyświetli, opcję Aktualizuj oprogramowanie sterownika... . W następnym oknie wybierz tryb ręczny i wskaż folder ze zmodyfikowanymi sterownikami, które rozpakowałeś w kroku 3. Po ich instalacji podłączony do komputera telefon powinien być widoczny jako Android Bootloader Interface.

6 Odłącz przewód USB. Uruchom telefon ponownie, aby działał standardowo. Wejdź w ■. Wybierz Aplikacje, włącz opcję Nieznane źródła. Następnie wejdź do zakładki Tworzenie i włącz opcję Debugowanie USB. Podłącz swój telefon do komputera. Powinien być widziany w Windows jako My HTC lub Composite ADB Interface.

7 Jeśli twoje urządzenie nazywa się inaczej, musisz wykonać aktualizację oprogramowania sterownika. Kliknij w tym celu odnośnik do Menedżer urządzeń. Pojawi się niezainstalowane urządzenie Android 1.0. Kliknij *prawym* klawiszem myszki, by wywołać menu kontekstowe dla tego urządzenia, i wybierz z niego opcję Aktualizuj oprogramowanie sterownika... . Potem wybierz opcję:

Przeglądaj mój komputer w poszukiwaniu oprogramowania sterownika

następnie:

Pozwól mi wybrać z listy sterowników urządzeń na moim komputerze

i kliknij przycisk Dalej.

8 Z listy urządzeń wybierz urządzenie o nazwie Android Phone. W nowym oknie wybierz opcję Z dysku... i wskaż plik android_winusb, który znajduje się w folderze z pobraną w kroku 3 paczką sterowników. Wybierz z listy **Android Composite ADB Interface** i przejdź dalej, czekając na zakończenie instalacji sterowników. Jeśli system zapyta, czy chcesz zainstalować te sterowniki – potwierdź swój zamiar.

9 Odłącz telefon od komputera. Uruchom program Unrevoked (**reflash_package.exe**). Podłącz telefon przewodem USB. Gdy telefon zapyta, w jakim trybie chcesz się połączyć, nic nie dotykaj. Zatwierdź komunikat, który pojawi się na ekranie komputera. Podczas procesu rootowania telefon kilka razy uruchomi się ponownie – to normalne. Z telefonu nie wolno korzystać do momentu wyświetlenia się w aplikacji Unrevoked komunikatu o zakończeniu rootowania – **Done!**

Instalacja nieoficjalnego systemu

1 Pobierz, np. ze strony 1, pasującą ci modyfikację systemu – my zdecydowaliśmy się na **AuraxTSense_7.8.1_Official_OTA_2.2_FRF91**. Podłącz telefon do komputera przewodem USB, wybierz tryb **Napęd dyskowy**. Komputer wykryje kartę pamięci telefonu. Do jej głównego folderu skopiuj plik z oprogramowaniem w formacie ZIP (nierozpakowany!).

2 Odłącz komórkę, wyjmij baterię, włóż ją ponownie i trzymaj przycisk ściszania oraz **POWER** do momentu pojawienia się trybu HBOOT. Używając przycisków zmiany poziomu głośności jak kursorów, wybierz na ekranie tryb Recovery i pojedynczym naciśnięciem **POWER** wywołaj ten tryb.

3 Po chwili telefon uruchomi się w trybie Recovery. Teraz poruszasz się po menu, korzystając z przycisków zmiany stopnia głośności, ale opcje wybierasz, wciskając trackball. Najpierw wyczyść urządzenie z danych – do tego służy opcja wipe data/factory reset oraz wipe cache partition. Potem wybierz install zip from sdcard, a następnie choose zip from sdcard. Na ekranie pojawią się pliki i foldery znajdujące się na karcie pamięci. Wybierz spakowany plik ZIP z oprogramowaniem, które chcesz zainstalować. O zainstalowaniu oprogramowania powiadomi komunikat.

4 Możesz teraz wybrać z menu opcję reboot system now. Telefon uruchomi się ponownie, a jego rozruch będzie trwał dłuższą chwilę. Przeczekaj ten nerwowy moment.

5 Na koniec warto zaktualizować obszar pamięci odpowiedzialnej za komunikację, tzw. RADIO. Gdy wersja systemu jest nowa, a wersja RADIO bardzo stara, mogą się pojawić problemy, jak np. szybsze wyładowywanie się baterii, niedziałająca funkcja nagrywania wideo w rozdzielczości HD. My zainstalowaliśmy w HTC Desire wersję RADIO 32.44.00.32U_5.09.05.30_2.zip – pobraną ze strony 4. RADIO instaluje się identycznie z oprogramowaniem systemowym, ale z pominięciem funkcji czyszczenia danych.

Nieoficjalne wersje Androida

Największą kopalnią wiedzy na temat Androida i plików do telefonów z tym systemem jest anglojęzyczne forum (strona 4). Ale są i polskie serwisy, gdzie można znaleźć sporo informacji i plików instalacyjnych. Godny polecenia jest pierwszy i największy serwis poświęcony systemowi od Google – strona 5. Dla właścicieli modelu HTC Desire, na którego przykładzie pokazaliśmy, jak nadać użytkownikowi prawa root w systemie, warta polecenia jest strona pod adresem 6.

Adresy internetowe

1 www.htc.com/www/support
2 www.unrevoked.com
3 http://unrevoked.com/rootwiki/doku.php/public/windows_hboot_driver_install
4 www.xda-developers.com
5 http://Android.com.pl
6 http://desireblog.pl

Ułatwiamy wybór

cena w dół | cena bez zmian | cena w górę | nowość

Nasza tabela pomoże ci porównać parametry wielu modeli telefonów komórkowych i wybrać najbardziej odpowiadający twoim potrzebom. [Mateusz Zawadzki]

Gdy chcesz kupić telefon, z reguły wiesz, jakich funkcji nie może w nim zabraknąć. W internecie łatwo znajdziesz opisy pojedynczych modeli komórek, ale brakuje zestawień porównujących szeroką ofertę rynkową. Nasza tabela pomaga przygotować się do wizyty w sklepie.

W zestawieniu pojawiły się cztery nowości. Model myPhone 8890 Sense z dotykowym ekranem obsługuje dwie karty SIM jednocześnie. Dotykowy ekran ma również muzyczna Nokia 5250 z systemem operacyjnym Symbian. Jest jeszcze przystępny cenowo Sony Ericsson Spiro z chwalonym odtwarzaczem muzyki oraz LG GD880 Mini – niewielki, ale z bogatym wyposażeniem.

W numerze jest też test dwóch telefonów Nokia: C5 i E6 – 104.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres mateusz.zawadzki@pcformat.pl

Największy spadek ceny w październiku

Samsung S5350 Shark to jeden z trzech modeli firmy Samsung z serii Shark. W ciągu miesiąca jego średnia cena zmalała o 10 proc. – z **456 zł** do **408 zł**. Podstawowym przeznaczeniem telefonu według producenta jest korzystanie z serwisów społecznościowych oraz galerii internetowych (Facebook, MySpace, Flickr, Picasa, Photobucket, YouTube). Korzystając z tych funkcji, musimy się przygotować na zwiększony rachunek za tranmisję danych. Jedną z ciekawszych opcji jest możliwość robienia panoramy wbudowanym aparatem. Telefon jest wyposażony w modem HSDPA 3,6 Mb/s. Największym minusem jest brak modułu Wi-Fi, co dziwi w telefonie projektowanym do częstego korzystania z transmisji danych.

Warto wiedzieć
Telefon Emporia Elegance, choć nie jest tani, jak na oferowane możliwości, utrzymuje swoją cenę. Za niecałe 500 zł możemy znaleźć modele bardziej rozpoznawalnych marek, ale mniej wygodne w obsłudze dla osób starszych.

Producent	Apple	Emporia	HTC				LG	
Model	iPhone 4	Elegance	HD2	Legend	Tattoo	Wildfire	GD880 Mini	GM360 Bali
GSM/UMTS/GPS	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	900, 1800/nie/nie	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ nie/nie
System operacyjny	iPhone OS	brak danych	MS Windows	Android OS	Android OS	Android OS	brak danych	brak danych
Wyświetlacz: dotykowy/przekątna (cale)/ rozdzielczość/liczba kolorów	tak/3,5/ 960x640/16	nie/1,8/ 160x128/65 tys.	tak/4,3/ 480x800/65 tys.	tak/3,2/ 320x480/16 mln	tak/2,8/ 240x320/65 tys.	tak/3,2/ 240x320/16 mln	tak/3,2/ 480x854/256 tys.	tak/3/ 240x400/256 tys.
Transmisja danych: EDGE/HSDPA (Mb/s)/Wi-Fi	tak/tak (7,2)/tak	nie/nie/nie	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak (7,2)/tak	tak/nie/nie
Połączenie z komputerem: IrDA/bluetooth/USB	nie/tak/nie	nie/nie/nie	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak
MMS/klient e-mail/VoIP/ WWW (html)	tak/tak/nie/tak	nie/nie/nie/nie	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak
Aparat: rozdzielczość/wbudowany flesz/nagrywanie wideo/odtwarzanie wideo/wideorozmowy	2592x1944/tak/tak/ tak/tak	nie/nie/nie/nie/nie	2592x1944/tak/tak/ tak/nie	2592x1944/tak/tak/ tak/nie	2048x1536/nie/tak/ tak/nie	2592x1944/tak/tak/ tak/nie	2560x1920/nie/tak/ tak/tak	2592x1944/tak/tak/ tak/nie
Funkcje audio: odtwarzacz MP3/dzwonki MP3/ radio/standardowe złącze słuchawkowe/głośnik	tak/tak/ nie/tak/tak	nie/nie/ nie/nie/nie	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/nie/tak
Pamięć: wbudowana (MB)/karta pamięci (GB)	16384/nie	0/nie	448/microSD	512/microSD (32)	512/microSD	0/microSD (32)	330/microSD (32)	60/microSD (16)
Czas czuwania (h)/czas rozmowy (min)	300/840	250/180	490/380	560/420	520/390	690/490	330/420	300/300
Wymiary (mm)/waga (g)	59x115x9/137	50x106x17/90	67x121x11/157	56x112x12/126	55x106x14/113	60x107x12/118	102x48x11/99	53x108x12/87
Dostępność u operatorów	Era, Orange, Play, Plus	Era, Orange, Plus	Era, Orange, Plus	Play	niedostępny	Play	Orange, Play	Era, Play, Plus
Średnia cena rynkowa	3645 zł ↓	467 zł ■	1906 zł ↓	1650 zł ■	1079 zł ↑	1014 zł ↓	1104 zł ●	457 zł ↓

Warto wiedzieć
Polski producent telefonów myPhone rozpoczął współpracę z Lenovo. Model 8890 Sense jest pierwszym produkowanym w zakładach tej firmy. Produkcja telefonów w fabryce Lenovo ma zapewnić podniesienie jakości i bezawaryjności urządzeń.

Producent	LG			Motorola		myPhone		Nokia
Model	GS290 Cookie Fresh	GT350 Etna+	GT540 Swift	Milestone	Milestone XT720	3010 Classic	8890 SENSE	5230
GSM/UMTS/GPS	850, 900, 1800, 1900/ nie/nie	850, 900, 1800, 1900/ nie/nie	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	900, 1800/nie/nie	900, 1800/nie/nie	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak
System operacyjny	brak danych	brak danych	Android OS	Android OS	Android OS	brak danych	brak danych	Symbian 9.4 Series 60
Wyświetlacz: dotykowy/przekątna (cale)/ rozdzielczość/liczba kolorów	tak/3/ 240x400/256 tys.	tak/3/ 240x400/256 tys.	tak/3/ 320x480/256 tys.	tak/3,7/ 480x854/16 mln	tak/3,7/ 480x854/16	nie/1,8/ bd./bd.	tak/3/ 240x400/262 tys.	tak/3,2/ 360x640/16 mln
Transmisja danych: EDGE/HSDPA (Mb/s)/Wi-Fi	tak/nie/nie	tak/nie (0,25)/nie	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak (10,2)/tak	tak/tak (10,2)/tak	nie/nie/nie	tak/nie/tak	tak/tak (3,6)/nie
Połączenie z komputerem: IrDA/bluetooth/USB	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/nie/nie	nie/tak/tak	nie/tak/tak
MMS/klient e-mail/VoIP/ WWW (html)	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/nie/nie/nie	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak
Aparat: rozdzielczość/wbudowany flesz/nagrywanie wideo/odtwarzanie wideo/wideorozmowy	1600x1200/nie/tak/ tak/nie	1600x1200/nie/tak/ tak/nie	320x480/nie/tak/ tak/nie	2592x1944/tak/tak/ tak/nie	3264x2448/tak/tak/ tak/nie	nie/nie/nie/nie/nie	2048x1536/nie/tak/ tak/nie	1600x1200/nie/tak/ tak/nie
Funkcje audio: odtwarzacz MP3/dzwonki MP3/ radio/standardowe złącze słuchawkowe/głośnik	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/nie/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ nie/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/nie/tak	tak/tak/ tak/nie/tak	tak/tak/ tak/tak/tak
Pamięć: wbudowana (MB)/karta pamięci (GB)	0/microSD (16)	56/microSD (8)	130/microSD (32)	133/microSD (32)	150/microSD (32)	0,5/microSD	87,7/microSD	17/microSD (16)
Czas czuwania (h)/czas rozmowy (min)	390/330	440/330	500/440	350/390	320/540	brak danych	240/300	432/420
Wymiary (mm)/waga (g)	53x108x13/89	53x108x16/125	55x109x13/116	60x116x14/165	61x116x11/160	45x106x15/77	103x51x13/91	52x111x16/83
Dostępność u operatorów	niedostępny	niedostępny	Era, Orange, Play	Orange, Play	niedostępny	niedostępny	niedostępny	Era, Orange, Play, Plus
Średnia cena rynkowa	384 zł ↓	538 zł ■	675 zł ↓	1781 zł ■	2022 zł ■	156 zł ↓	477 zł ●	557 zł ■

Warto wiedzieć
Według specjalistów z branży telefonów komórkowych Nokia zbyt wolno dostosowuje się do wymogów obecnego rynku. Mimo że wciąż jest na pierwszej pozycji, nie jest już liderem innowacji, a jedynie korzysta z renomy, jaką wyrobiła sobie w poprzedniej dekadzie.

Producent	Nokia							
Model	5250	6303i classic	C5	E5	E52	N8	N97 Mini	X6
GSM/UMTS/GPS	850, 900, 1800, 1900/ nie/nie	900, 1800, 1900/ nie/nie	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak
System operacyjny	Symbian Series 60	brak danych	Symbian 9.3 Series 60	Symbian 9.3 Series 60	Symbian Sesries 60	Symbian	Symbian 9.4 Series 60	Symbian 9.4 Series 60
Wyświetlacz: dotykowy/przekątna (cale)/ rozdzielczość/liczba kolorów	tak/2,8/ 360x640/16 mln	nie/2,2/ 240x320/16 mln	nie/2,2/ 240x320/16 mln	nie/2,36/ 320x240/256 tys.	nie/2,4/ 240x320/16 mln	tak/3,5/ 360x640/16 mln	tak/3,2/ 360x640/16 mln	tak/3,2/ 360x640/16 mln
Transmisja danych: EDGE/HSDPA (Mb/s)/Wi-Fi	tak/nie/nie	tak/nie/nie	tak/tak (10,2)/nie	tak/tak (10,2)/tak	tak/tak (10,2)/tak	tak/tak (10,2)/tak	tak/tak (3,6)/tak	tak/tak (3,6)/tak
Połączenie z komputerem: IrDA/bluetooth/USB	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak
MMS/klient e-mail/VoIP/ WWW (html)	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak
Aparat: rozdzielczość/wbudowany flesz/nagrywanie wideo/odtwarzanie wideo/wideorozmowy	1600x1200/nie/tak/ tak/nie	2048x1536/tak/tak/ tak/nie	2048x1536/tak/tak/ tak/tak	2592x1944/tak/tak/ tak/nie	2048x1536/tak/tak/ tak/tak	4000x3000/tak/tak/ tak/tak	2592x1944/tak/tak/ tak/tak	2592x1944/tak/tak/ tak/tak
Funkcje audio: odtwarzacz MP3/dzwonki MP3/ radio/standardowe złącze słuchawkowe/głośnik	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak
Pamięć: wbudowana (MB)/karta pamięci (GB)	51/microSD (16)	55/microSD (16)	50/microSD (16)	250/microSD (32)	60/microSD (16)	16384/microSD (32)	8192/microSD (16)	16384/nie
Czas czuwania (h)/czas rozmowy (min)	450/460	515/480	670/720	670/730	672/480	400/750	320/440	420/510
Wymiary (mm)/waga (g)	104x49x14/107	46x109x12/96	46x112x12/89	59x115x13/126	49x116x10/98	59x114x13/135	53x113x14/138	51x111x14/122
Dostępność u operatorów	niedostępny	Era, Orange, Play, Plus	Era, Orange, Play	niedostępny	Era, Orange, Play, Plus	niedostępny	Era, Orange, Play, Plus	Play
Średnia cena rynkowa	574 zł ●	469 zł ↑	585 zł ■	866 zł ↓	866 zł ↓	1937 zł ■	1500 zł ↑	1192 zł ↓

Warto wiedzieć
Kupowanie taniego telefonu z ekranem dotykowym, zamiast cieszyć, może frustrować, ponieważ jakość realizacji funkcji dotyku uniemożliwia wygodne korzystanie z telefonu. Mając ograniczone fundusze, lepiej kupić telefon z klasyczną klawiaturą.

Producent	Samsung							
Model	B7722	Galaxy i7500	GT-C3300 Champ	i5500 Galaxy 5	i5800 Galaxy 3	i9000 Galaxy S	S5350 Shark	S5550
GSM/UMTS/GPS	850, 900, 1800, 1900/ tak/nie	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ nie/nie	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/nie	850, 900, 1800, 1900/ tak/nie
System operacyjny	brak danych	Android OS	brak danych	Android OS	Android OS	Android OS	brak danych	brak danych
Wyświetlacz: dotykowy/przekątna (cale)/rozdzielczość/liczba kolorów	tak/3,2/ 240x400/256 tys.	tak/3,2/ 320x480/65 tys.	tak/2,4/ 240x320/256 tys.	tak/2,8/ 240x320/256	tak/3,2/ 240x400/16 mln	tak/4/ 480x800/16 mln	nie/2,2/ 240x320/256 tys.	nie/2,2/ 240x320/256 tys.
Transmisja danych: EDGE/HSDPA (Mb/s)/Wi-Fi	tak/tak (3,6)/tak	tak/tak (3,6)/tak	tak/nie/nie	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak (3,6)/tak	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak (3,6)/nie	tak/tak (3,6)/nie
Połączenie z komputerem: IrDA/bluetooth/USB	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak
MMS/klient e-mail/VoIP/ WWW (html)	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak
Aparat: rozdzielczość/wbudowany flesz/nagrywanie wideo/odtwarzanie wideo/wideorozmowy	2592x1944/tak/tak/ tak/tak	2048x1536/nie/tak/ tak/nie	1280x1024/nie/tak/ tak/nie	1600x1200/nie/tak/ tak/nie	2048x1563/nie/tak/ tak/nie	2592x1944/nie/tak/ tak/tak	2048x1536/nie/tak/ tak/tak	2592x1944/tak/tak/ tak/tak
Funkcje audio: odtwarzacz MP3/dzwonki MP3/ radio/standardowe złącze słuchawkowe/głośnik	tak/tak/ tak/nie/tak	tak/tak/ nie/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/nie/tak	tak/tak/ tak/nie/tak
Pamięć: wbudowana (MB)/karta pamięci (GB)	0/microSD (8)	180/microSD (32)	30/microSD (8)	170/microSD (16)	512/microSD (32)	16384/microSD (32)	100/microSD (16)	110/microSD (16)
Czas czuwania (h)/czas rozmowy (min)	420/770	650/690	666/720	521/570	620/930	750/1290	450/630	623/700
Wymiary (mm)/waga (g)	56x114x14/112	57x115x13/124	96x54x13/80	56x108x12/102	55x114x13/109	64x122x10/119	47x115x12/99	49x102x15/99
Dostępność u operatorów	niedostępny	Play	niedostępny	niedostępny	Era, Plus	Era, Orange, Play, Plus	Play, Plus	niedostępny
Średnia cena rynkowa	1139 zł ↓	1178 zł ■	331 zł ■	762 zł ↓	804 zł ↓	1829 zł ■	408 zł ↓	596 zł ↓

Warto wiedzieć
Obecnie na rynku mobilnych systemów operacyjnych Symbian przegrywa z Androidem czy Bada. Jednak wciąż ma zwolenników, którzy oprócz wad dostrzegają zalety Symbiana. Dla nich przeznaczony jest Sony Ericsson Vivaz.

Producent	Samsung		Sony Ericsson					
Model	S5620 Monte	S8500 Wave	Jalou	Spiro	Vivaz	Xperia X10	XPERIA X10 mini	Zylo
GSM/UMTS/GPS	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/nie	850, 900, 1800, 1900/ nie/nie	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/tak	850, 900, 1800, 1900/ tak/nie
System operacyjny	brak danych	Bada OS	brak danych	brak danych	Symbian Series 60	Android OS	Android OS	brak danych
Wyświetlacz: dotykowy/przekątna (cale)/ rozdzielczość/liczba kolorów	tak/3,6/ 240x400/256 tys.	tak/3,3/ 480x800/16 mln	nie/2/ 240x320/256 tys.	nie/2,2/ 240x320/256 tys.	tak/3,2/ 360x640/16 mln	tak/4/ 480x854/65 tys.	tak/2,55/ 240x320/16 mln	tak/2,6/ 240x320/256 tys.
Transmisja danych: EDGE/HSDPA (Mb/s)/Wi-Fi	tak/tak (3)/tak	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak (3,6)/nie	tak/nie/nie	tak/tak (10,2)/tak	tak/tak (7,2)/tak	tak/tak/tak	tak/tak (7,2)/nie
Połączenie z komputerem: IrDA/bluetooth/USB	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak	nie/tak/tak
MMS/klient e-mail/VoIP/ WWW (html)	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/nie	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/nie	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak	tak/tak/nie/tak
Aparat: rozdzielczość/wbudowany flesz/nagrywanie wideo/odtwarzanie wideo/wideorozmowy	2048x1536/nie/tak/ tak/tak	2592x1944/tak/tak/ tak/tak	2048x1536/nie/tak/ tak/tak	1600x1200/nie/tak/ tak/nie	3264x2448/tak/tak/ tak/nie	3264x2448/tak/tak/ tak/nie	2560x1920/tak/tak/ tak/tak	2048x1536/nie/tak/ tak/tak
Funkcje audio: odtwarzacz MP3/dzwonki MP3/ radio/standardowe złącze słuchawkowe/głośnik	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/nie/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ nie/tak/tak	tak/tak/ tak/tak/tak	tak/tak/ tak/nie/tak
Pamięć: wbudowana (MB)/karta pamięci (GB)	200/microSD (16)	390/microSD (32)	100/microSD	5/microSD (16)	75/microSD (16)	1024/microSD (16)	128/microSD (16)	260/microSD (16)
Czas czuwania (h)/czas rozmowy (min)	769/582	650/950	350/420	brak danych	440/780	425/600	360/240	400/240
Wymiary (mm)/waga (g)	54x109x12/92	56x118x11/118	45x73x18/84	92x48x17/90	52x107x13/97	63x119x13/135	50x83x16/88	52x103x12/115
Dostępność u operatorów	Era, Orange, Play, Plus	Era, Orange, Play, Plus	Era, Orange, Play	niedostępny	niedostępny	Era, Orange, Play	Era, Orange	Era, Play, Plus
Średnia cena rynkowa	585 zł ↓	1417 zł ↑	714 zł ↑	350 zł ●	1298 zł ↓	1693 zł ↓	1026 zł ↓	519 zł ↓

Nie daj się podsłuchać

FOT. ALEKSEI VASILEIKA, FOTOLIA.COM

Rząd amerykański szykuje prawo, które ułatwi podsłuchiwanie internautów. We wszystkich programach oferowanych w USA, często używanych na całym świecie, mają się pojawić „tylne drzwi". Umożliwią one służbom specjalnym wygodne przechwytywanie informacji, nawet zaszyfrowanych, jak np. przesyłane przez Skype. [Bartłomiej Mrożewski]

Podsłuchy to jedno z ważniejszych źródeł informacji dla służb specjalnych. Jednak rozwój nowych usług komunikacyjnych utrudnił ten proceder, głównie ze względu na zabezpieczenia kryptograficzne. Służby szukają więc sposobów prawnych, by ułatwić sobie pracę.

Niewygodne Blackberry

Zabezpieczenia kryptograficzne stosowane podczas przesyłania danych ściągnęły kłopoty na firmę Research in Motion (RIM), producenta popularnego w kręgach biznesowych smartfonu Blackberry. E-maile wysyłane z Blackberry są tak zabezpieczone, że nie da się ich przechwycić. Rozsierdziło to służby specjalne wielu krajów. Zjednoczone Emiraty Arabskie zagroziły zakazem używania Blackberry, jeśli nie będzie skutecznej metody podglądania korespondencji. Podobne zastrzeżenia zgłaszała Arabia Saudyjska oraz Indie. Menedżerom z RIM udało się załagodzić spory. Choć nie podano szczegółów ugody, można podejrzewać, że służby wymienionych państw na żądanie będą otrzymywały zdekodowaną korespondencję inwigilowanych osób.

Jednak prawdziwa rewolucja, która z pewnością odciśnie piętno na całym internecie, szykuje się w Stanach Zjednoczonych.

Tylne drzwi

Dziennikarze New York Timesa dotarli do projektu prawa, które powstaje na zamówienie amerykańskich agencji zajmujących się bezpieczeństwem wewnętrznym i wywiadem zagranicznym. Prawo to ma nałożyć na firmy oferujące narzędzia do komunikacji obowiązek udostępnienia władzom amerykańskim „tylnych drzwi" w swoich usługach. Za ich pośrednictwem służby specjalne będą mogły wygodnie podsłuchiwać każdego użytkownika, który korzysta z danego serwisu. Ponieważ w USA działa większość międzynarodowych firm zajmujących się komunikacją, zachodzi obawa, że podsłuchiwani będą nie tylko Amerykanie, których chroni lokalne prawo.

Co to znaczy dla przeciętnego użytkownika? Gdy wejdzie w życie nowe prawo, nie będzie można traktować usług komunikacyjnych, korzystających ze scentralizowanej struktury, jako poufnych. Wbudowane zabezpieczenia kryptograficzne nie będą już gwarantowały prywatności. Skype, który obecnie uchodzi za bezpieczną usługę, bo szyfruje rozmowy, stanie przed dylematem: umożliwić podsłuch czy opuścić USA.

Z komunikatorami sprawa wygląda tak: wprawdzie szyfrują przesyłane komunikaty, ale tylko na czas przesyłania przez sieć do centralnego serwera, więc podczas przejścia przez amerykańskie serwery będą łatwe do podsłuchu.

Polski GG, jako firma regionalna niedziałająca w USA, nie będzie się musiał podporządkować nowemu prawu. Rozmowy przez GG nie będą monitorowane przez USA, ale teoretycznie mogą być podsłuchane przez polskie służby, bo przechodzą przez centralny serwer.

Jak się bronić?

Internauci, którzy chcą zapewnić sobie prywatność w sieci, będą musieli zadbać o to sami. Jest to możliwe dzięki darmowym i skutecznym narzędziom kryptograficznym.

Program GnuP pozwala skutecznie zabezpieczyć pocztę elektroniczną. Po wygenerowaniu pary kluczy: publicznego i prywatnego, internauta będzie mógł zaszyfrować e-mail (kluczem publicznym), który tylko odbiorca będzie mógł odczytać (dzięki kluczowi prywatnemu).

Metodą Off-The-Record (OTR) można zaszyfrować interaktywną komunikację i bezpiecznie rozmawiać przez dowolny komunikator internetowy, ponieważ jest niezależny od protokołu IM (Instant Messaging). Zaletą tego rozwiązania jest to, że klucze są generowane na potrzeby danej sesji, niezauważalnie dla użytkownika, który musi jedynie nawiązać połączenie i aktywować wtyczkę kryptograficzną.

Podobne rozwiązanie powstaje na potrzeby telefonii VoIP. Projekt Zfone szyfruje pakiety VoIP z różnych programów i w różnych standardach. Jest niepodatny na podsłuch, bo uzgadnianie kluczy kryptograficznych odbywa się między dwoma klientami, z pominięciem centralnego serwera. Niestety, w Skypie Zfone nie zadziała.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dorota.skalska@pcformat.pl

Postulaty amerykańskich służb

- Usługodawcy, którzy szyfrują wiadomości, muszą mieć narzędzia do ich odszyfrowania.
- Zagraniczne firmy, które prowadzą interesy na terenie Stanów Zjednoczonych, muszą mieć lokalne biuro z narzędziami do przechwytywania komunikacji.
- Twórcy narzędzi do komunikacji bezpośredniej muszą przeprojektować swoje produkty, żeby umożliwić podsłuchiwanie.

Co podsłuchują służby specjalne

Służby specjalne wielu krajów przechwytują treści usług komunikacyjnych, które nie są szyfrowane, tzn.:

- e-maile, wysyłane z popularnych programów pocztowych
- większość komunikatorów; niektóre sieci stosują szyfrowanie SSL (np. GG czy Google Talk), ale działa ono tylko wtedy, gdy programy klienckie u obu komunikujących się osób obsługują szyfrowane połączenia (w GG tylko wersja 10)
- rozmowy VoIP w popularnych protokołach SIP/RTP

Kiedy postulowane „tylne drzwi" w usługach komunikacyjnych zostaną prawnie zalegalizowane, służby specjalne będą mogły podsłuchiwać także usługi, które korzystają obecnie ze skutecznych zabezpieczeń:

- Skype
- e-maile szyfrowane w ramach rozwiązań korporacyjnych (np. Blackberry)
- komercyjne aplikacje do tworzenia sieci bezpiecznej komunikacji, bazujących na takich rozwiązaniach, jak np. Symantec PGP

Zabezpieczanie poczty za pomocą silnego szyfrowania

Aby zapewnić poufność wymiany informacji e-mailem, skorzystaj z bezpłatnego pakietu GnuPG, który cieszy się doskonałą opinią wśród speców od kryptografii. Najwygodniej jest użyć wtyczki Enigmail, dostępnej dla programu Thunderbird. To samo narzędzie powinien zastosować odbiorca twojej korespondencji.

1 Po uruchomieniu Thunderbirda kliknij w menu Narzędzia opcję Dodatki. W oknie Dodatki wpisz w pole wyszukiwania ■ i naciśnij klawisz **[Enter]**. Gdy system znajdzie dodatek, naciśnij znajdujący się obok przycisk Dodaj do programu Thunderbird..., a w następnym oknie Zainstaluj. Po zakończeniu instalacji zrestartuj Thunderbirda. Wtyczka wymaga także instalacji programu GnuPG w wersji do Windows, który znajdziesz na stronie **1**, w sekcji Binaries.

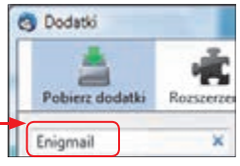

2 Po ponownym uruchomieniu Thunderbirda w menu pojawi się nowa pozycja – OpenPGP, zawierająca narzędzia niezbędne go obsługi szyfrowanej komunikacji pocztą elektroniczną. W konfiguracji funkcji szyfrowania pomaga kreator – uruchom go, klikając OpenPGP i Asystent konfiguracji (W).

3 W kolejnych krokach kreatora klikaj Dalej >. W pierwszych krokach potwierdzaj domyślnie wybrane ustawienia. W piątym kroku, w oknie **Wybór klucza**, zaznacz opcję:

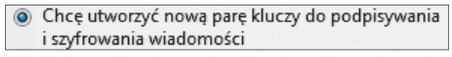

W kolejnym kroku wpisz hasło zabezpieczające klucz prywatny. Program wygeneruje parę kluczy. Na końcu spyta o wygenerowanie certyfikatu do unieważniania klucza. Kliknij Generuj certyfikat, wpisz hasło do klucza i zapisz plik w bezpiecznym miejscu.

4 Zanim rozpoczniesz bezpieczną wymianę e-maili, musisz wymienić się kluczami publicznymi z odbiorcą. Aby wysłać odbiorcy klucz publiczny, kliknij OpenPGP i Zarządzanie kluczami. W oknie Zarządzanie kluczami OpenPGP kliknij *prawym* klawiszem myszy swój klucz i z menu wybierz Wyślij klucz publiczny w wiadomości. W oknie edycji listu wpisz adres odbiorcy i wyślij list z prośbą o wysłanie jego klucza publicznego w e-mailu zwrotnym. Pojawi się okienko Wprowadź dane OpenPGP z pytaniem, pozostaw opcje bez zmian, zaznacz pole ■ Używaj wybranej metody dla wszystkich przyszłych załączników i kliknij OK. W okienku, które się pojawi, wprowadź hasło swojego klucza.

5 Kiedy już otrzymasz e-mail z kluczem publicznym osoby, z którą planujesz korespondować, kliknij dwukrotnie plik z rozszerzeniem **.asc** w załączniku, a w oknie Potwierdzenie OpenPGP kliknij przycisk Importuj. Od tej chwili możesz już szyfrować wiadomości, które będą wysyłane do tego odbiorcy.

6 Aby wysłać bezpieczną wiadomość, po wpisaniu adresu odbiorcy, od którego dostałeś klucz publiczny, kliknij ikonę ■ OpenPGP na pasku narzędzi. W oknie, które się wyświetli, zaznacz opcję ■ i potwierdź, klikając OK. Wyślij wiadomość. Program wyświetli jeszcze prośbę o wpisanie hasła. Jest ono potrzebne do podpisania listu sygnaturą, która gwarantuje, że e-mail rzeczywiście pochodzi od ciebie.

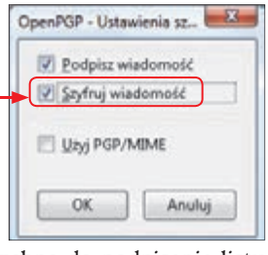

7 Odbieranie zaszyfrowanej poczty jest proste. Jeśli program wykryje, że wiadomość jest zaszyfrowana, po kliknięciu jej pojawi się okno:

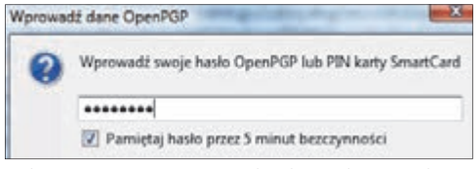

w którym musisz wpisać hasło podane podczas generowania pary kluczy i kliknąć OK.

Szyfrowanie wiadomości w komunikatorze internetowym

Do stworzenia bezpiecznego kanału wymiany informacji przez komunikator użyjemy rozwiązania Off-The-Record Messaging (OTR). Nie można zainstalować go w Gadu-Gadu, ale posłużymy się multikomunikatorem Pidgin, który obsługuje Gadu-Gadu i kilkanaście innych komunikatorów.

1 Komunikator Pidgin w wersji do Windows znajdziesz na stronie **2**. Wtyczkę, która dodaje obsługę szyfrowania OTR, znajdziesz na stronie **3**, w zakładce Downloads. Po zainstalowaniu obu programów uruchom komunikator Pidgin.

2 W oknie Pidgina kliknij kolejno Narzędzia i Wtyczki. Następnie w oknie Wtyczki zaznacz na liście wtyczkę:

i kliknij przycisk Skonfiguruj wtyczkę.

3 W oknie Off-the-Record Messaging z listy Key for account: wybierz konto komunikatora, w którym chcesz korzystać z szyfrowania OTR, i kliknij przycisk Generate, by wygenerować klucz szyfrujący, zwany w OTR odciskiem palca. W polu ■

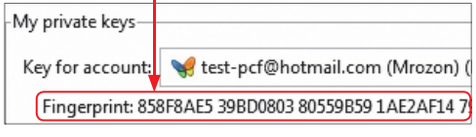

pojawi się klucz szyfrujący przypisany do danego konta. Możesz zamknąć okno konfiguracji OTR.

4 Aby rozpocząć szyfrowaną konwersację, wybierz znajomego, który ma zainstalowaną wtyczkę OTR lub używa komunikatora z wbudowaną obsługą OTR, i otwórz konwersację, klikając dwukrotnie jego nick. Następnie z menu OTR, które znajdziesz w oknie rozmowy, wybierz opcję Start private conversation. Jeśli odbiorca nie korzysta z OTR, otrzyma nieczytelne ciągi znaków wraz z informacją o konieczności zainstalowana wtyczki OTR.

5 Gdy aktywujesz prywatną konwersację, rozmówca zobaczy okno z informacją o początku bezpiecznej rozmowy oraz prośbą o akceptację twojego klucza OTR. Jeśli wyrazi na to zgodę, od tej chwili komunikacja będzie szyfrowana. Ale w oknie rozmowy będzie widniał status Unverified, co oznacza, że program OTR szyfruje rozmowę, ale nie gwarantuje, kto jest po drugiej stronie. Do tego niezbędne jest uwierzytelnienie.

6 Aby rozpocząć uwierzytelnianie, kliknij w menu OTR opcję Authenticate buddy. Program obsługuje trzy sposoby weryfikacji odbiorcy: przez sekretne pytanie i odpowiedź, sekretną frazę, ręczne poświadczenie klucza szyfrującego, którym posługuje się znajomy. Najprostszy i skuteczny jest drugi sposób.

7 Wymyślcie z rozmówcą słowo albo zdanie i wymieńcie tę informację osobiście albo za pomocą szyfrowanego e-maila. Następnie w oknie Authenticate Buddy wybierz z rozwijanej listy opcję ■

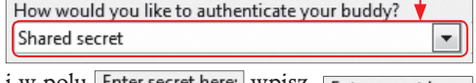

i w polu Enter secret here: wpisz dowolną frazę, np. ■. Potwierdź, klikając przycisk Authenticate.

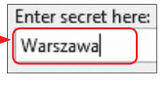

8 Po poprawnej weryfikacji rozmówcy pojawi się okno z informacją:

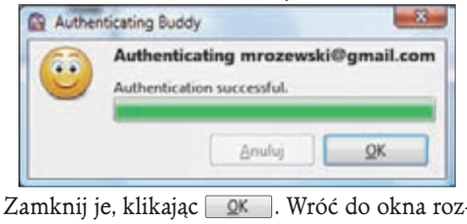

Zamknij je, klikając OK. Wróć do okna rozmowy. Zwróć uwagę, że status rozmowy zmienił się na zielony napis Private. Aby zakończyć szyfrowaną rozmowę, kliknij w oknie rozmowy w menu OTR pozycję End private conversation.

Adresy internetowe

1 www.gnupg.org/download **2** www.pidgin.im
3 www.cypherpunks.ca/otr

Ważne kreski i kropki

Kody kreskowe i kropkowe, jedno- i dwuwymiarowe opanowały współczesny świat. Jest ich około 250 rodzajów. Są tak ważne, że bez nich załamałby się nie tylko handel, ale również produkcja, serwis, transport towarów oraz różne usługi. [Marcin Bieńkowski]

FOT. OLIVIER LE MOAL, FOTOLIA.COM

Kody kreskowe i punktowe powstały w celu automatycznej identyfikacji produktów. Wykorzystywane są przede wszystkim w logistyce i handlu. Pomagają w prowadzeniu magazynów. Dzięki skanowaniu kodów produktów wydawanych i przyjmowanych do magazynu system komputerowy na bieżąco może informować, co jest w magazynie, gdzie znajduje się dany towar, co trzeba zamówić, bo się kończy. W sklepach kody kreskowe na metkach produktów ułatwiają kasom automatyczne przekazywanie do systemu sklepowego informacji, jakie towary zostały sprzedane. Na taśmach produkcyjnych kody kreskowe pozwalają usprawnić i zautomatyzować dostawę podzespołów do odpowiednich gniazd produkcyjnych.

Na sklepowych metkach

Jednym z najstarszych kodów graficznych jest kod kreskowy (ang. bar code), stanowiący kombinację ciemnych i jasnych pasków. Możliwość globalnego wykorzystywania kodów kreskowych zapewniają standardy obowiązujące we wszystkich krajach świata. Opracowuje je organizacja GS1, działająca od 2005 roku. W Europie standard kodów kreskowych EAN (European Article Number, stworzony w 1976 roku, jest zgodny ze światowymi standardami.

Kod EAN, najczęściej spotykany na metkach czy towarach, zawiera osiem (EAN-8) lub trzynaście (EAN-13) cyfr. Jest to kod samosprawdzalny, co oznacza, że wbudowano w niego procedury sprawdzania poprawności odczytu kodu. Pozwalają one zidentyfikować błąd lub odczytać kod, nawet jeśli został częściowo uszkodzony. W tym przypadku chodzi o cyfrę kontrolną, umieszczaną zwykle na końcu kodu i utworzoną na podstawie operacji matematycznych wykonanych na pozostałych cyfrach kodu.

Wydruk kodu EAN wymaga dość wysokiej precyzji, dlatego nie można go umieszczać na kiepskim papierze, np. kartonie. Najczęściej kod drukuje się na naklejkach przylepianych do oznaczanego przedmiotu.

Kody EAN-8 i EAN-13 stosuje się obecnie wyłącznie do znakowania gotowych wyrobów, które trafiają do sprzedaży detalicznej. EAN-13 wykorzystuje się np. do kodowania czasopism ukazujących się regularnie (numer ISSN) – jak na okładce PC Formatu, książek (ISBN) oraz wydawnictw muzycznych (ISMN).

Kody jedno- i dwuwymiarowe

Kody EAN-13 i EAN-8 zawierają za mało informacji, by wykorzystywać je w produkcji, serwisie czy do oznaczania podzespołów. W przemyśle stosuje się najczęściej kody kreskowe Code 39 oraz Code 128.

Code 39 służy do oznaczania części w motoryzacji, w branży IT oraz AGD. Pozwala na zapisanie 43 znaków alfanumerycznych (duże litery od A do Z, cyfry, znaki specjalne, jak np. spacja, $, /, +, proc., symbol * na początku i końcu kodu). Jego nazwa pochodzi od wyrażenia „trzy z dziewięciu" – na każde 9 zapisanych w nim znaków trzy są cyframi kontrolnymi. Code 128 został stworzony do zakodowania 128 znaków ASCII. Cechuje go duża gęstość zapisu danych, a jego długość zależy tylko od długości zakodowanej w nim informacji. Oba kody są „szyfrowane" podobnie jak EAN-13, ale zawierają więcej informacji.

Wymienione kody należą do kodów jednowymiarowych liniowych – dane są kodowane i odczytywane tylko w jednym, poziomym kierunku. Ich rozwinięciem są kody dwuwymiarowe, w których dane zakodowane są w kierunku poziomym i pionowym, więc można w nich umieścić więcej informacji.

Odmianą kodów jednowymiarowych liniowych są też kody... 3D. Zamiast drukować wytłacza się je na powierzchni np. plastikowej na-

Odczytaj komórką

Fotokod, czyli kod odczytywany za pomocą telefonu komórkowego z aparatem cyfrowym i zainstalowaną specjalną aplikacją, to matrycowy kod 2D o nazwie QR Code (Quick Response Code). Fotokody pojawiają się na plakatach miejskich, w książkach – zawierają np. link do strony WWW z materiałem uzupełniającym, numer telefonu. Sfotografowany na przystanku fotokod wysyłasz pod wskazany numer telefonu i dostajesz np. SMS-em rozkład jazdy dla tego przystanku. W Łodzi fotokody znajdują się na tabliczkach przed zabytkami – po zeskanowaniu kodu komórką wyświetla się mobilna, multimedialna strona zabytku.

Fotokody wykorzystują też designerzy, np. firma Fluid Forms tworzy na zamówienie dodatki z kodem QR, jak klamra do paska ze zdjęcia.

Najczęściej wykorzystywane obecnie kody 2D

Kod	PDF 417	QR Code	Data Matrix
Rodzaj	piętrowy kreskowy	matrycowy	matrycowy
Liczba cyfr	2710	7089	3116
Liczba znaków	1850	4296	2355
Liczba bajtów	1018	2953	1018
Zastosowanie	dokumenty, np. paszport, prawo jazdy	przesyłki pocztowe i kurierskie, fotokody	przemysł IT i elektronika

szywki za pomocą specjalnego stempla. W ten sposób oznacza się np. leki, tłocząc informację na pudełku alfabetem Braille'a.

Kody 2D piętrowe...

Dwuwymiarowe kody można podzielić na piętrowe i matrycowe. Kody piętrowe tworzy kilka „cieńszych", poukładanych jeden nad drugim kodów kreskowych. Przykładem jest PDF 417 (Portable Data File). Oprócz tekstu i liczb można w nim zakodować dane biometryczne: zdjęcie, odcisk palca. Z tego względu wykorzystywany jest na dokumentach, takich jak paszport, prawo jazdy czy dowód osobisty. Do korekcji błędów kodu PDF 417 służą dane nadmiarowe, zapisane w różnych miejscach kodu, ale przede wszystkim tzw. sumy kontrolne – w razie uszkodzenia kodu pozwalają odtworzyć dane (fragmenty kodu), na podstawie których zostały utworzone.

...i matrycowe

W kodach matrycowych na określonej powierzchni, w kształcie prostokąta, znajdują się ciemniejsze i jaśniejsze pola, a nie tylko równolegle ułożone kreski. Jeden z pierwszych alfanumerycznych (kodujących cyfry i pozostałe znaki ASCII) kodów matrycowych 2D to Aztec Code – jego centralny element przypomina aztecką piramidę schodkową. Zawiera on podobne mechanizmy korekcji błędów jak PDF 417. Kod występuje w wersji kompaktowej lub pełnej. W pierwszej można zapisać 13 cyfr dziesiętnych lub 12 symboli alfanumerycznych, w drugiej – nawet 3832 cyfry lub 3067 symboli alfanumerycznych. Obecnie Aztec Code jest wypierany w zastosowaniach przemysłowych przez Data Matrix.

Matrycowy kod Data Matrix można znaleźć m.in. na obudowach procesorów Intela i AMD. Został zaprojektowany do umieszczenia w nim jak największej ilości informacji na jak najmniejszej powierzchni. Ma rozmiar od 8x8 do 144x144 punktów. Jest tak mały, że możliwe jest zakodowanie w nim nawet kilkudziesięciu znaków alfanumerycznych na powierzchni zaledwie kilku milimetrów kwadratowych – stąd jego popularność w przemyśle IT i elektronice, bo oznaczenia można umieszczać bezpośrednio na obudowach układów scalonych, tranzystorów czy innych elementów elektronicznych. Do etykiety z kodem Data Matrix dodawana jest informacja nadmiarowa, dzięki czemu nawet przy uszkodzeniu do 30 proc. znaków kod jest czytelny.

Jak rozszyfrować najpopularniejszy kod EAN-13

Kod kreskowy EAN-13 jest zbudowany następująco:

1 **Pierwsze trzy cyfry** oznaczają **kod kraju**, w którym dany produkt został wytworzony lub zarejestrowany, np. 590 to Polska. Może być zastąpiony kodem seryjnym dla organizacji międzynarodowych, np. dla czasopism na początku kodu kreskowego (numeru ISSN) stosuje się liczbę 977.

2 **Kolejne cztery cyfry** (czasami pięć lub sześć) oznaczają **producenta** – kod przyznaje organizacja standaryzująca.

3 **Następne pięć cyfr** służy do **identyfikowania produktu**.

4 **Na końcu** znajduje się **cyfra kontrolna** – jest tworzona w wyniku operacji matematycznych na pozostałych cyfrach kodu i służy do kontroli poprawności odczytu zakodowanej informacji.

Czytanie kresek i kropek

Do odczytania informacji zakodowanej w kodzie kreskowym służy czytnik elektroniczny. Wiązka światła pochodząca z lampy, diody LED lub lasera przesuwa się wzdłuż kodu. Jasne elementy kodu (przerwy) odbijają światło, ciemne (kreski lub pola) – częściowo je pochłaniają. Odbite światło trafia do fotodetektora, który przetwarza je na sygnał elektryczny. Elektronika urządzenia zamienia ten sygnał na postać cyfrową.

Odbite od jasnych elementów światło generuje na fotodetektorze silny sygnał elektryczny, to zaś odbite od ciemnych pasków jest znacznie słabsze, więc generowany przez fotodekoder prąd jest mały. Z kolei szerokość kresek i przerw decyduje o tym, jak długo jest emitowany dany sygnał elektryczny. Znając szybkość przemieszczania się wiązki światła czytnika i czas trwania słabszych i silniejszych sygnałów elektrycznych, dekoder w urządzeniu tłumaczy kod kreskowy na cyfry, litery lub inne znaki i przesyła je do komputera.

Algorytmy odczytu jednowymiarowych kodów są zaszyte w systemie Windows od wersji XP. Wystarczy podpiąć czytnik do komputera, a odczytany przez urządzenie kod pokaże się w okienku aplikacji wywołującej odczyt kodu.

Dwuwymiarowe kody, a więc te, które odczytuje się zarówno w poziomie, jak i w pionie, wymagają specjalnych skanerów 2D, nazywanych wizyjnymi lub imagerami. Stosuje się w nich kamery CCD, które rejestrują kod, oraz mikroprocesory dekodujące obraz.

Z kolei do tłoczonych kodów 3D stosuje się czytniki laserowe, które rozszyfrowują kod na podstawie różnic w głębokości tłoczenia, a nie barwy i szerokości kresek.

Skanery do kodów

Do odczytu kodów kreskowych i punktowych stosuje się specjalne skanery optyczne i laserowe oraz kamery CCD lub przenośne kolektory danych. Najczęściej spotykane są skanery stacjonarne, podłączane kablem do komputera. W handlu stosuje się skanery bezprzewodowe, które komunikują się z komputerem za pośrednictwem fal radiowych. W magazynach najczęściej używane są skanery przenośne, które zbierają dane, a po podłączeniu do komputera przesyłają je do niego.

Modele czytników różnią się m.in. sposobem obsługi (skaner ręczny, stacjonarny, przenośny), liczbą i rodzajem odczytywanych kodów, odległością od czytanego kodu kreskowego, szybkością skanowania, zdolnością odczytu uszkodzonych kodów czy możliwością robienia zdjęć i skanowania dokumentów.

Stosowany w elektronice i przemyśle IT kod Data Matrix może mieć postać płaskiego nadruku A lub zbioru wytłoczonych w podłożu punktów B.

Przenośna drukarka kodów Intermec PC32 oraz przystosowany do pracy w trudnych warunkach skaner Motorola DS3578 do odczytu kodów kreskowych 1D i 2D. Sprawdzą się np. w magazynie.

Skomentuj artykuł, wysyłając list na adres dorota.skalska@pcformat.pl

Generatory kodów kreskowych i matrycowych

W internecie jest sporo darmowych generatorów kodów kreskowych, pozwalających na drukowanie własnych kodów. Są to zarówno programy do instalacji na komputerze, jak i aplikacje online.

Generator 21 typów kodów, w tym kodów 2D: www.pcformat.pl/u/46

Generator kodów EAN-8/13: www.pcformat.pl/u/47

Generator kodu Code128: www.pcformat.pl/u/48

Free Online Barcode Generator – pozwala na wydrukowanie w dobrej jakości i rozmiarze omówionych w artykule kodów, w tym kodów 2D. www.pcformat.pl/u/49

Zmieniać płytę czy nie?

Jednym z atrakcyjniejszych atutów procesorów firmy AMD jest wsteczna zgodność podstawki AM3 z poprzednią AM2+, czyli możliwość instalacji najnowszego procesora w starszej płycie głównej. Dzięki temu można zaoszczędzić pieniądze. Sprawdziliśmy, jak działają nowe procesory w starych płytach. [Sebastian Krężel]

Podstawki AM2+ i AM3 tylko nieznacznie różnią się konstrukcją. W podstawce AM3 nie można zamontować starszego procesora, bo nie jest wyposażony w kontroler DDR3, a tylko z takich pamięci RAM korzystają nowe płyty. Natomiast w korzystających z DDR2 płytach z podstawkami AM2+ (i AM2) można instalować zarówno stare, jak i nowe procesory – te ostatnie mają kontroler DDR2 i DDR3.

Sprawdź wartość TDP

Zanim kupisz nowy procesor sprawdź, czy wydajność sekcji zasilania twojej płyty da sobie z nim radę. Zdarza się, że sekcja zasilania jest przystosowana do obsługi tylko układów o niskim poborze energii, co dotyczy szczególnie tanich płyt głównych. Wartość ta jest wyrażana najczęściej wskaźnikiem TDP, który w przypadku procesorów AMD informuje o maksymalnym zapotrzebowaniu konkretnych modeli na energię. Niektóre płyty obsługują procesory o TDP wynoszącym maksymalnie 95 W, a niektóre nawet mniej. Wtedy nie zastosujesz np. układów sześciordzeniowych i najwydajniejszych czterordzeniowych o współczynniku TDP – 125 W.

Na stronie WWW producenta płyty głównej można sprawdzić, które procesory obsługuje twoja płyta główna. Jeśli dany procesor jest wymieniony na liście, to w połączeniu z daną płytą główną został sprawdzony i na pewno będzie działał. Do obsługi nowego procesora najprawdopodobniej trzeba będzie zaktualizować BIOS płyty do najnowszej dostępnej wersji.

Platformy testowe

W teorii procesor AM3 zainstalowany w podstawce AM2+ nie rozwinie pełni swoich możliwości, bo ograniczeniem jego wydajności będą wolniejsze magistrale (HyperTransport, magistrala pamięci). Dlatego sprawdziliśmy, jak duże różnice wydajności występują między nowym procesorem zamontowanym w dwóch różnych gniazdach. Testy przeprowadziliśmy na dwóch nowych procesorach: 4-rdzeniowym, nieco starszym AMD Phenom II X4 955, a także najnowszym AMD Phenom II X6 1075T.

Obie platformy testowe zostały tak przygotowane, by procesory pracowały w zbliżonych warunkach. Poza płytą główną i pamięciami pozostałe elementy były takie same. W obu przypadkach pojemność pamięci wynosiła 4 GB. W podstawce AM2+ użyliśmy modułów Geil Black Dragon GB22GB6400C4DC (DDR2 800), a w AM3 modułów pamięci Kingston KHX1600D3ULT1K3 (DDR3 1600).

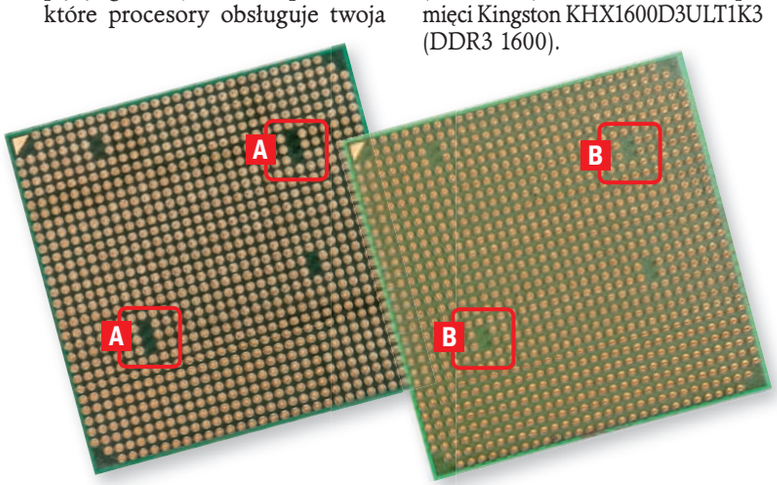

Procesory AM3 A mają 938 nóżek i AM2+ B 940. W dwóch miejscach zaznaczonych na zdjęciu procesory przeznaczone do montowania w podstawkach AM3 pozbawione są trzech nóżek, a układy do podstawek AM2+ już tylko dwóch nóżek. W rezultacie nowsze układy (AM3) da się bez przeszkód zainstalować w starszych płytach ze złączami AM2+. Ale starsze procesory AM2+ nie zmieszczą się w złączu AM3.

Różnice wydajności procesorów

	Podstawka AM3		Podstawka AM2+	
	AMD Phenom II X4 955	AMD Phenom II X6 1075T	AMD Phenom II X4 955	AMD Phenom II X6 1075T
Cinebench 10				
Rendering 1 CPU	3734	3868	3716	3901
Rendering x CPU	13228	17517	13360	17175
OpenGL Standard	7304	7249	6778	6626
3D Mark06				
3D Mark Score	13889	14286	13735	14224
SM 2.0	5248	5240	5222	5223
HDR/SM3.0	6319	6247	6230	6239
CPU Score	4541	5557	4467	5468
3D Mark Vantage				
3D Mark Score	8025	8471	8017	8409
GPU Score	7342	7354	7361	7313
CPU Score	11128	15563	10945	15278
EVEREST Ultimate Edition				
Odczyt z pamięci	8052	8521	7305	7133
Zapis do pamięci	6782	6865	6754	6842
Czas oczekiwania pamięci	55,7	51,5	59,1	55,5
FarCry 1920	49,44	48,63	47,34	47,22
Unreal Tournament 1920	102,3	103,07	102,24	101,61
Resident Evil 5 1920	58,1	57,4	58,3	56
FarCry 1024	83,81	82,12	79,4	78,27
Unreal Tournament 1024	189,22	186,13	163,38	151,19
Resident Evil 5 1024	84,9	95,2	79	79,1

Wydajność w praktyce

Dość duże różnice wydajności uzyskuje się w testach syntetycznych, są one jednak słabym miernikiem wydajności całego systemu. Oceniają raczej poszczególne podsystemy procesora, jak np. kontroler pamięci czy same moduły RAM. W testach praktycznych różnica w wydajności jest już bardzo mała, a niekiedy wręcz znikoma.

W zadaniach zaawansowanych, wymagających najwyższej wydajności procesora, takich jak rendering grafiki 3D, różnic w osiągach praktycznie nie ma. Procesor równie dobrze radzi sobie w AM2+, jak w AM3. Różnice pojawiają się w grach, czego powodem są dwa elementy podstawki AM2+: wolniejsza komunikacja pamięci z kartą graficzną oraz wolniejszy system zarządzania magistralą PCI Express x16. Jednak związany z tym spadek wydajności przy wysokich rozdzielczościach wynosi zaledwie 1,5–4 proc. Większe dysproporcje w grach występują przy niskich trybach graficznych, gdyż komunikacja między procesorem a kartą graficzną odgrywa tu większą rolę niż wydajność samej karty graficznej. W tym wypadku różnice mogą sięgać nawet 19 proc. na korzyść AM3. Nie należy się jednak tym sugerować, bo różnica płynności animacji między wyświetlanymi z prędkością 180 lub 150 klatek na sekundę jest niezauważalna.

Nie wymieniaj płyty

Testy dowiodły, że jeśli płyta główna ze starą podstawką AM2+ spełnia dwa warunki (obsługuje procesory z wysokim TDP i jest wyposażona w nowy BIOS z obsługą najnowszych procesorów), można w niej instalować nawet najwydajniejsze procesory. Pod względem uzyskiwanej wydajności w zadaniach obliczeniowych nowe procesory będą się sprawowały równie dobrze, jak w przypadku płyt z nową podstawką AM3. Nieco słabiej jednak wypadną w zastosowaniach rozrywkowych, co wynika ze starszych rozwiązań technologicznych użytych w starych płytach.

Z ekonomicznego punktu widzenia warto więc pozostać przy starej płycie (a co za tym idzie, również pamięciach RAM). Pozwoli to zaoszczędzić przynajmniej 500 zł.

NOWY KONKURS

162 RZECZY, KTÓRE WARTO MIEĆ

Zdobywaj super **nagrody!**

Dobierz specjalnie dla siebie nagrodę spośród **162** przygotowanych.

Oto niektóre z nich:

Telewizor LCD 32”
Sony Bravia
Wartość
3000 zł

KitchenAid
Profesjonalny mikser
Wartość
2500 zł

Gotówka
5000 zł

Laptop
Sony VAIO
Wartość
3000 zł

Nokia N900
8 GB
Wartość
2000 zł

Nie trać czasu!

Wypełnij poniższą ankietę, uzyskasz kod,
który wyślij SMS-em pod nr **7264** w formie **FPF.Twój kod**
Na jego podstawie dobierzemy wspólnie **nagrodę specjalnie dla Ciebie**.
W przypadku wygranej właśnie tą nagrodę otrzymasz.
Zasady konkursu na www.regulaminy.pl

Przykład wypełnienia

FPF.
K kobieta
A mam poniżej 30 lat
B lubię praktyczne akcesoria
C daję przemyślane prezenty

Twoja ankieta

Zaznacz właściwe odpowiedzi i przepisz litery w kratki obok:

Jesteś?	kobietą K	mężczyzną M		
Czujesz się na?	poniżej 30 lat A	między 31 a 50 lat B	ponad 51 lat C	
Lubisz?	biżuterie i luksusowe dodatki A	praktyczne akcesoria B	nie lubię dodatków C	
Najczęściej w prezencie dajesz?	pieniądze A	małe drobiazgi B	przemyślane prezenty C	→

FPF

Wpisz zaznaczone litery w kratki

Kod, który otrzymałeś w ostatniej kolumnie wyślij pod numer 7264, np. FPF.KABC

Na SMS-y czekamy do 12.12.2010 | Koszt 1 SMS-a to 2,44 zł z VAT | Ze zwycięzcami skontaktujemy się telefonicznie.

PC Format

Adres redakcji: 04-035 Warszawa, ul. Motorowa 1, www.pcformat.pl
tel. 22 5170970, faks 22 5170971, e-mail: redakcja@pcformat.pl

Marek Konderski
Redaktor naczelny

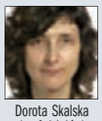
Dorota Skalska
(szef działów)
Aktualności
Telekomunikacja
Dla zaawansowanych

Maciej Płochocki
Aktualności
Telekomunikacja

Artur Wyrzykowski
(szef działu)
Hardware

Sebastian Krężel
Hardware

Mateusz Zawadzki
Hardware

Dariusz Hałas
(szef działu)
Software

Paweł Bijata
(szef działu)
Internet

Sebastian Malinowski
(szef działu)
Na płycie

Bartłomiej Mrożewski
Współpracownik

Mateusz Nosel
Współpracownik

Agnieszka
Serafinowicz
Współpracownik

Krzysztof Roszak
Współpracownik

Michał Gruszka
Współpracownik

Zbigniew Paluch
Fotografia

Małgorzata
Dembowska
Recepcja

Adresy e-mailowe pracowników redakcji: imie.nazwisko@pcformat.pl

Sekretarz redakcji: Elżbieta Kozakiewicz-Pomianowska

Redaktor prowadzący temat numeru 12/2010: Artur Wyrzykowski

DTP: Robert Dobrzyński (szef działu), Dariusz Słowik (grafik), Artur Gąsiorek, Katarzyna Gęborys

Pytania i reklamacje dotyczące płyt:
Sebastian Malinowski, tel. 22 5170979, e-mail: reklamacje@pcformat.pl

Wydawca:
Wydawnictwo Bauer Sp. z o.o., Sp.k.
ul. Motorowa 1, 04-035 Warszawa

Prezes: Witold Woźniak
Wiceprezes: Tomasz Namysł
Dyrektor wydawniczy: Zbigniew Bański
Dyrektor finansowy: Andrzej Choynowski
Dyrektor ds. produkcji: Janusz Iwanowski
Dyrektor ds. kolportażu: Maria Kardas

Numery archiwalne PC Formatu można kupić w wydawnictwie po upływie 60 dni od ukazania się danego wydania na rynku.
Dział Prenumeraty, tel. 22 5170531, faks 22 5170530,
e-mail: prenumerata@bauer.pl
Dział Kolportażu, tel. 22 5170210

Dyrektor Biura Reklamy: Marcin Gudowicz
Dział Reklamy Pism Komputerowych: Lidia Ukleja, tel. 22 5163502, Jakub Cudek, tel. 22 5163550, Agata Myśluk, tel. 22 5163433
Adresy e-mailowe pracowników biura reklamy: imie.nazwisko@bauer.pl
www.reklama.bauer.pl

Druk: Drukarnia wydawnictwa Bauer Sp. z o.o., Sp.k. w Ciechanowie

Copyright: Wydawnictwo Bauer Sp. z o.o., Sp.k. ul. Motorowa 1, 04-035 Warszawa Wydawnictwo Bauer należy do Izby Wydawców Prasy. Niezamówionych materiałów redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo do skracania i redagowania tekstów. Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Wszystkie nazwy handlowe i towarów występujące w piśmie są zastrzeżonymi znakami towarowymi lub nazwami zastrzeżonymi odpowiednich firm i zostały użyte wyłącznie w celach informacyjnych. Kopiowanie i rozpowszechnianie materiałów zawartych w piśmie w jakiejkolwiek formie jest zabronione.

ISSN 1640–7776

Wydawnictwo Bauer ostrzega P.T. Sprzedawców, że sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych pisma po innej cenie niż wydrukowana na okładce jest działaniem na szkodę wydawcy i skutkuje odpowiedzialnością karną i cywilną.

Porada konsumencka

Nie mogę zrezygnować z usługi?

Podpisałem umowę z telewizją „n" na odbiór ich sygnału w abonamencie w wysokości 48 zł. Niespodziewanie na ekranie telewizora otrzymałem fakturę na kwotę 54 zł. W związku z brakiem informacji o podwyżkach postanowiłem rozwiązać umowę. Zaraz po otrzymaniu powiększonej faktury podpisałem dokumenty, zdałem formalnie tuner oraz kartę, umożliwiające odbiór sygnału tv. Mimo tego otrzymałem kolejną fakturę na kwotę 108 zł i jeszcze kolejne na kwoty 350 zł i 1,50 zł. Telewizja „n" twierdzi, że wysłała mi wcześniej informację i mogłem zrezygnować, a tego nie zrobiłem. Ja takiej informacji niestety nie otrzymałem. Wypowiedziałem więc umowę po terminie, który oni ustalili, nie informując mnie o tym. *Adam*

Jeśli nie otrzymał Pan informacji o podwyżce, doznał Pan szkody i należy się Panu odszkodowanie. Pytanie tylko, od kogo i czy na pewno nie otrzymał Pan stosownej wiadomości.

Pisze Pan, że fakturę o wyższej kwocie dostał Pan „na ekranie telewizora". Zakładam więc, że podpisując umowę, akceptując regulamin lub w jakiś inny sposób, wyraził Pan zgodę na przesyłanie faktur w formie elektronicznej właśnie „na ekranie telewizora". Jeśli tak, to jest wielce prawdopodobne, że w podobny sposób wyraził Pan zgodę na przesyłanie korespondencji. W takim wypadku można generalnie przyjąć, że został Pan powiadomiony, gdyż otrzymał Pan korespondencję. Telewizja „n" będzie w stanie tego dowieść, i nie jest ważne, że nie zapoznał się Pan z treścią wiadomości.

Sprawa wygląda inaczej, jeśli wysłano do Pana tradycyjny list. Jeżeli uczyniono to przesyłką zwykłą, a nie dotarła ona do Pana, to szkoda powstała z winy telewizji „n" i od niej może się Pan domagać odszkodowania. Firma jest w tym momencie zobowiązana udowodnić, że dostarczono Panu wiadomość. Nie jest w stanie tego zrobić, gdyż przesyłka nie była rejestrowana.

Co innego, jeśli został do Pana wysłany list polecony bez potwierdzenia odbioru. Jeśli przesyłka nie wróciła do „n" lub wróciła z adnotacją, że nie odebrał Pan listu, firma może zachowywać się tak, jakby list Pan otrzymał, gdyż stosując posiłkowo przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, korespondencję „niepodjętą" z winy adresata traktuje się jak doręczoną.

Skoro Pan nic nie wie o próbie doręczenia korespondencji, najprawdopodobniej poczta przesyłkę zgubiła albo doręczyła osobie nieupoważnionej do odbioru. W tej sytuacji telewizja „n" będzie twierdziła, że powiadomiła Pana i będzie miała do tego podstawy. Łatwiej będzie Panu dochodzić odszkodowania od poczty.

Proszę zwrócić się do „n" o informację, w jaki sposób próbowano Pana powiadomić oraz o podanie numeru przesyłki rejestrowanej. Następnie proszę złożyć reklamację do stosownej instytucji z żądaniem pokrycia Pańskiej szkody.

W razie trudności proszę się zwrócić do Federacji Konsumentów albo właściwego rzecznika konsumentów.

Krzysztof Woźniak
specjalista do spraw konsumenckich

Masz problem? Nie wiesz, jakie prawa ci przysługują? Wyślij zapytanie na adres **redakcja@pcformat.pl**

Porada konsumencka

Paczka przyszła „okradziona"

Kupiłem na Allegro program. Według opisu miał być nowy i faktycznie miał na sobie celofan. Niestety, brakowało karty z CD-KEY. Co mogę teraz zrobić ze sprzedawcą złodziejem? *Jacek Z. z Torunia*

Mamy tu klasyczny przykład niezgodności przedmiotu z umową. W związku z czym ma Pan prawo żądać od sprzedawcy wydania przedmiotu zgodnego z umową lub doprowadzenia przedmiotu do stanu zgodnego z umową (np. poprzez dosłanie wspomnianego CD-KEY). Ponadto, skoro zakup był dokonany przez Allegro, może Pan skorzystać z programu ochrony kupujących serwisu. Jednakże pojawiają się tu dwie kwestie. Pierwsza natury „ludzkiej", druga dowodowej.

Odradzam nastawienie wobec sprzedawcy „per złodziej". Zdarza się bowiem, że w pudełkowych wersjach oprogramowania pojawiają się braki z winy wytwórcy. Ubytek zawartości przesyłki mógł również nastąpić po jej nadaniu. Większość kopert można otworzyć, nie pozostawiając oznak widocznych na pierwszy rzut oka. Podobnie można postąpić z tzw. foliami.

Przy pierwszym kontakcie ze sprzedającym doradzałbym spokój. Może być bowiem uczciwy i przekonany, że wysłał Panu pełnowartościowy przedmiot i że to Pan chce go oszukać.

I tu pojawia się kwestia natury dowodowej. Jeśli nie otwierał Pan przesyłki przy bezstronnych świadkach, będzie Pan miał kłopoty z udowodnieniem, co znajdowało się w przesyłce.

Dlatego zawsze po odebraniu przesyłki należy ją otworzyć w obecności kuriera, listonosza, pracownika poczty i w razie stwierdzenia nieprawidłowości zażądać sporządzenia protokołu. Osoby te mają obowiązek asystować przy otwarciu i sprawdzeniu zawartości przesyłki na naszą prośbę, niezależnie od tego, jak długo będzie to trwało. Nie mają też prawa zażądać z tego tytułu opłaty. Gdy mamy niezbity dowód, że przesyłka została „okradziona" lub uszkodzona, mamy pełne podstawy dochodzić odszkodowania od sprzedającego. Nie może on próbować przerzucić swoich zobowiązań na doręczyciela i musi niezwłocznie naprawić szkodę.

PC Format prenumerata

Moja CEWE FOTOKSIĄŻKA

Prawdziwa książka z Twoimi zdjęciami

www.fotoksiazka.pl

Prenumerata - 12 wydań PC Format w cenie 72 zł + ekskluzywny prezent: CEWE FOTOKSIĄŻKA A4, w twardej okładce, 26 stron.

Zamów bezpłatne wykonanie już teraz!

- Pobierz darmowy program Cewe Fotoświat ze strony www.pcformat.pl i zainstaluj na swoim komputerze
- Uruchom program i wstaw do projektu Twoje zdjęcia i poukładaj je w dowolny sposób.
- Wyślij gotowy projekt, wpisując otrzymany kod aktywacyjny i odbierz gotową fotoksiążkę w dowolnym sklepie FOTOJOKER.

Kod aktywacyjny zostanie wysłany po opłaceniu prenumeraty pod wskazany adres.

Brakuje Ci pomysłu na temat?
- Fotoksiążka z minionych wakacji
- Fotoksiążka ze zdjęciami Twojego dziecka
- Fotoksiążka z udanej imprezy
... i wiele, wiele innych!

Cewe Fotoksiążka to wspaniały pomysł na niepowtarzalny prezent!

12 wydań PC Format + prezent do wyboru: Microsoft Works SE9 lub skórzane etui na klucze marki Gino Rossi w łącznej cenie 72 zł

12 wydań PC Format + 12 wydań CD Action w łącznej cenie 180 zł

12 wydań PC Format w cenie 66 zł

ZASADY PRENUMERATY

1. Prenumerata realizowana jest za pośrednictwem Poczty Polskiej, każde wydanie wysyłane jest listem ekonomicznym. Termin pierwszej wysyłki uzależniony jest od terminu złożenia zamówienia. Prezenty wysyłamy osobną pocztą poleconą, po otrzymaniu zapłaty.
2. Wpłaty za zamówienie dokonują Państwo po otrzymaniu z wydawnictwa faktury ProForma. Faktury Vat wystawiamy po zapłacie, na wyraźne życzenie.
3. Pytania i reklamacje dotyczące zamówienia i jego realizacji : tel. 22 5170531, w godzinach 9.00-16.00 lub mailem: prenumerata@bauer.pl
4. Reklamacje płyt CD: tel. 22 5170979, e-mail: reklamacje@pcformat.pl
5. Prosimy o pisemną zgodę na przetwarzanie danych adresowych w celu realizacji zamówienia oraz do celów marketingowych wydawnictwa Bauer Sp. z o.o., Sp.k. Zachowują Państwo prawo wglądu do swoich danych oraz możliwość ich poprawy.

Prenumeratę możesz zamówić: ■ na stronie http://prenumerata.bauer.pl
■ e-mailem na adres prenumerata@bauer.pl **■ telefonicznie,** dzwoniąc na numer 67 534 16 05

Reset :-)

Uwaga! Skręcam!

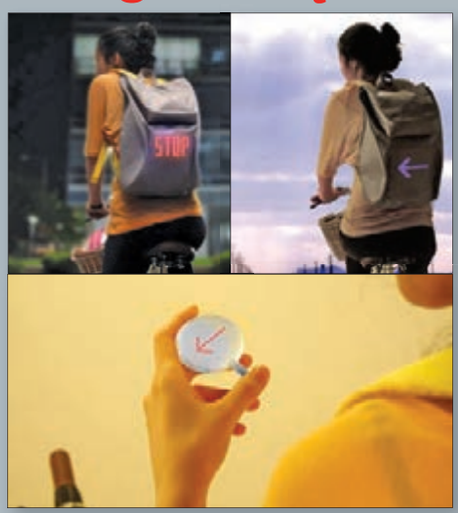

Z myślą o rowerzystach, którzy często jeżdżą bez oświetlenia swojego pojazdu, chińscy projektanci zaprezentowali koncept plecaka o nazwie SEIL (Safe Enjoy Interact Light) Bag, który będzie pracował w trybie jazdy lub emocji. Na zewnętrznej stronie plecaka umieszczono zestaw diod LED, dzięki którym rowerzysta poinformuje kierowców o swoich zamiarach – za pomocą komunikatów świetlnych w postaci strzałek, znaku stop czy popularnych emotikonek, bez konieczności odrywania rąk od kierownicy zasygnalizuje odpowiedni ruch lub wyrazi swoje emocje. Do sterowania sygnalizacją służy przełącznik, montowany na kierownicy. Trzeba przyznać, że gadżet jest bardzo praktyczny, a pomysł projektantów powinien zostać zrealizowany i czym prędzej trafić na sklepowe półki. Być może właśnie takie rozwiązanie pozwoli uniknąć dużej liczby wypadków z udziałem rowerzystów. Film demonstrujący działanie plecaka można zobaczyć pod adresem www.pcformat.pl/u/50. [mn]

www.yankodesign.com

iMove

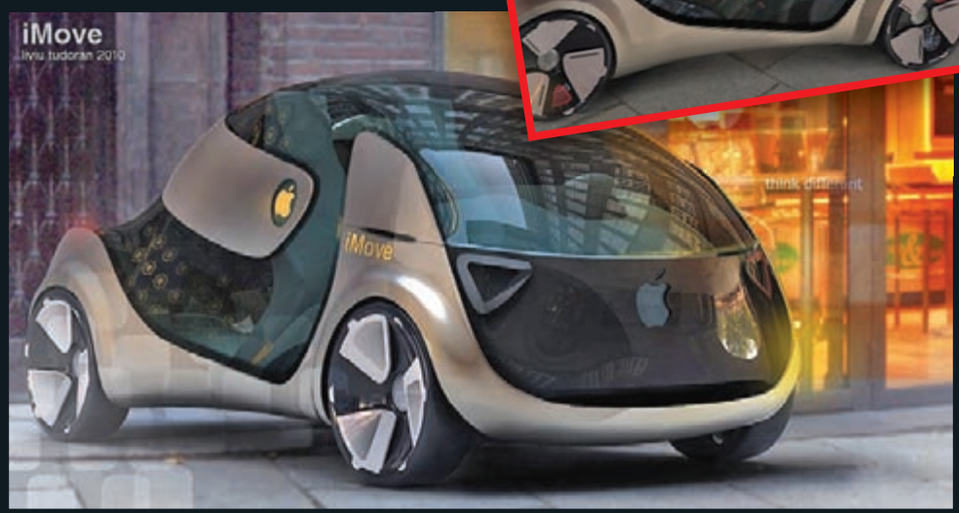

Apple zasłynął na rynku dzięki komputerom iMac, iPod, iPhone oraz iPad. Pomysł z nazwami z przedrostkiem „i" podchwycił włoski projektant Liviu Tudoran, który opracował prototyp pojazdu iMove. Będzie miał silnik elektryczny zgodny z normami eco, a wnętrze ma być centrum multimedialno-rozrywkowym. Na dachu samochodu znajdą się panele słoneczne, które przetworzą promienie słoneczne na energię elektryczną. Całość będzie sterowana za pomocą dotykowego interfejsu. Bez wizyty u lakiernika zmienimy kolor karoserii auta, za sprawą materiałów fotochromowych, którymi zostanie pokryty pojazd. iMove – niewielki, by ułatwić poruszanie się po mieście – pomieści aż trzy osoby. Prototyp pojazdu ma powstać do 2020 roku. Ciekawe, czy Apple zrealizuje projekt młodego studenta. [mn]

www.ecofriend.org, www.liviutudoran.blogspot.com

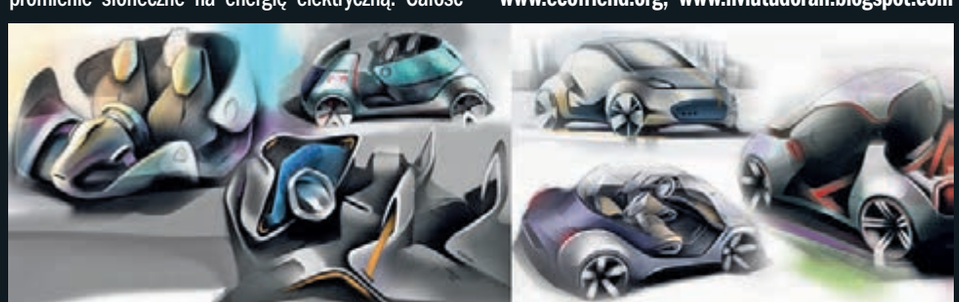

Rybki na USB

Pasjonatów akwarystyki i nietypowych przedmiotów może zaciekawić wielofunkcyjne akwarium zasilane przez port USB. Dodatkowo zostało wyposażone w lampkę, kalkulator i kalendarz. Jakby tego było mało, zawiera też pojemnik na długopisy, ołówki i nożyczki. Akwarium ma niewielkie wymiary, więc wystarczy tylko dla jednej rybki lub parki mniejszego gatunku. Desktop Aquarium – tak nazywa się urządzenie – kosztuje ok. 120 złotych. [mn]

www.slashgear.com

Czas na wiele sposobów

Projektant Igor Chak zapewnia, że jego zegarek nigdy nie wyjdzie z mody, dzięki szerokiej gamie interfejsów wyświetlania aktualnej daty i godziny: od formy mechanicznej, przez klasyczną, po cyfrową i futurystyczną. Gdy tylko aktualna „twarz" zegarka się znudzi, będzie można dokupić nowy interfejs w specjalnym sklepie internetowym. Watch oNe wykonany z tworzywa ABS i stali nierdzewnej, z podświetlanym ekranem LED ze szkłem szafirowym będzie dostępny w różnych wersjach kolorystycznych. Pojawi się w sprzedaży w marcu 2011 roku w cenie ok. 1000 zł. [mn]

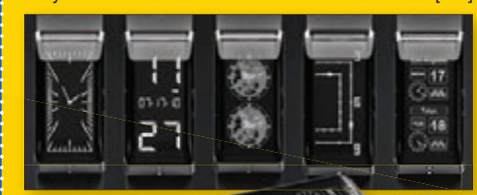

www.igorchak.com

Ołówek z kartki papieru

P&P Office Waste Paper Processor potrzebuje chwili, by wyprodukować ołówek ze zbędnej kartki. Choć idea urządzenia jest świetna, to sam mechanizm jego działania nie jest do końca jasny. Prototyp maszynki do ołówków sygnuje producent nagrywarek, firma Lite-on, która za koncepcję i pomysł wręczyła chińskim projektantom nagrodę w konkursie Lite-on Award. [mn]

www.yankodesign.com

Papla.pl
www.papla.pl wap.papla.pl

3 HISTORYJKI ZE ZDJĘCIAMI nr 73988 tylko 3,66 zł z VAT

DFGTF4634 | DFGTF4873 | DFGTF4597 | DFGTF5213 | DFGTF3713 | DFGTF3885

Dla telefonów z kolorowym wyświetlaczem obsługujących Java

POKAZY ZDJĘĆ nr 73988 tylko 3,66 zł z VAT

DFGTF4496 | DFGTF4763 | DFGTF4158 | DFGTF4704 | DFGTF4635

Dla telefonów z kolorowym wyświetlaczem obsługujących Java

FILMY nr 72988 tylko 2,44 zł z VAT

Dokonując zakupu dostajesz dwa FILMY – długi i krótki

DFGTX6543 | DFGTX6373 | DFGTX6290 | DFGTX6691 | DFGTX6699 | DFGTX3005 | DFGTX5472 | DFGTX6560 | DFGTX6453 | DFGTX2731 | DFGTX6449 | DFGTX5745

DFGTX6692 | DFGTX6567 | DFGTX6569 | DFGTX6649 | DFGTX6544 | DFGTX6629 | DFGTX5532 | DFGTX6702 | DFGTX5474 | DFGTX6642 | DFGTX5744 | DFGTX1568

FILMY dostępne dla telefonów obsługujących format 3gp. Długie FILMY dostępne są na wybrane modele telefonów.

GRY JAVA nr 72988 tylko 2,44 zł z VAT

DFGTJ12551 | DFGTJ12537 | DFGTJS1917 | DFGTJS0152 | DFGTJ11231 | DFGTJ12701 | DFGTJ12792 | DFGTJS1941 | DFGTJ10276 | DFGTJ12724

DFGTJ12796 | DFGTJS0876 | DFGTJ12680 | DFGTJ11533 | DFGTJ10996 | DFGTJ12793 | DFGTJ12294 | DFGTJ11542 | DFGTJS0614 | DFGTJ10017

DFGTJS0626 | DFGTJS3042 | DFGTJ10843 | DFGTJS0204 | DFGTJS3004 | DFGTJS3007 | DFGTJ10668 | DFGTJ11541 | DFGTJ12555 | DFGTJ12794

DFGTJS3015 | DFGTJ12563 | DFGTJ11540 | DFGT JS2612 | DFGT JS2695 | DFGT JS2653 | DFGTJ10773 | DFGTJS1918

Przed zakupem gry upewnij się czy gra jest dostępna na Twój telefon. Wyślij kod gry pod nr 70988 Np. aby sprawdzić czy gra PREDATOR jest dostępna na Twój telefon wyślij SMS o treści DFGTJ11509 pod nr 70988 Dostaniesz link z którym należy się połączyć.

Flirt na żywo – gorące dziewczyny czekają na Ciebie

Zobacz więcej gorących dziewczyn bez cenzury. Wyślij DFGTJ13315 pod 72988. Otrzymasz NOWY katalog z mnóstwem zdjęć!

Usługa dostępna dla osób pełnoletnich. Telefon pod numer *72982 - 2 zł (2,44 zł Vat min); 708-577-852 - 3 zł (3,66 zł Vat min); Koszt wysłania SMS-a pod numer 71998 - 1 zł (1,22 zł z Vat); 72988 2 zł (2,44 zł z Vat). Regulamin usługi pod adresem: http://ogonstyflirt.pl/regulamin/regulamin_of.pdf

TP-LINK®

The Reliable Choice

"Przesył muzyki i video bez opóźnień. To jest ważne. Wybrałem: TL-WR941ND, który zapewnia mi najwyższą jakość przesyłania mediów."

Konrad Maik
muzyk www.strandhogg.org

- TL-WR941ND to router xDSL do współdzielenia łącza internetowego z 'kablówki' lub sieci osiedlowej (złącze WAN RJ-45)
- Przełącznik cztero portowy porty – pozwala na podłączenie bezpośrednio czterech komputerów
- Sieć WiFi w standardzie 802.11 Draft N – najszybszy (300Mbps) bezprzewodowy transfer danych
- Zaawansowany standard szyfrowania danych (WPA2-PSK AES) - bezpieczeństwo danych przesyłanych bezprzewodowo

sunnyline®

Dystrybutor w Polsce:
Sunnyline Computer Products Poland sp. z o.o.
tel.: +48 61 814 18 69 / fax.: +48 61 814 18 70
tplink@sunnyline.com.pl **www.sunnyline.com.pl**

Więcej informacji o produktach:
www.sunnyline.com.pl/tplink

*Produkty TP-Link dystrybuowane przez oficjalnego dystrybutora Sunnyline Poland posiadają 24 miesiące gwarancji w systemie Door-To-Door. Koszt transportu do i z serwisu pokrywa firma Sunnyline.
Szczegóły: **www.sunnyline.com.pl/gwarancja**

Jak dobrać router ?
Pobierz darmowy poradnik – www.iplab.pl/poradnik